

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គីច័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯង ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

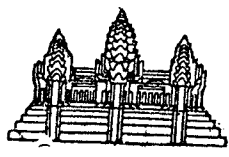
ទឹកសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បានណា ។

www.5000-years.org

រូប្តា៖
 រូប្តា ប៊ែនីក ហាឌី
 និង
 សេចក្តីប្រែប្រួលការសម្តែង
 សុត្តន្តប៊ែនីក
 អង្គការវិនិកាយ និងវិនិយាត
 ពិសេសកាត

៤៩

លោះពុម្ពលើកទី ១

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៤៧៤

សុត្តនិបិដក

អង្គត្រៃវិកាយស្ស និកាយិកាយោ

ទេសមោ ភាគោ

នមោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បណ្ណាសកេ

បរិមោ សម្មោធិវគ្គោ

(១) ឯវុទ្ធេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ កកវំ សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តត្រ ខោ កកវំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។ កកវំ
ឯតនវេច សចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិវុទ្ធា បរិព្វាជកា ឯវំ
បុច្ឆយ្យំ សម្ពោធបត្ថិកានំ អាវុសោ ធម្មានំ កា
ឧបនិសា ភាវនាយាតិ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខុវេ តេសំ
អញ្ញតិវុទ្ធានំ បរិព្វាជកានំ កិច្ចំ ព្យាករយ្យថាតិ ។

សត្វនបិដក
១៤១

អង្គត្រៃវិកាយ និរិក្ខនិបាត
កុត

ទេសមភាគ

សូមមេស្តាព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

បណ្ណាសកិ

សមោធិវិគី ទី ១

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់
ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ
ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយ គប្បីសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
ហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង តើដូចម្តេច
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកអន្យតិរិយសួរយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីដោះស្រាយ ដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរិយទាំងនោះដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វេរកនិបាតោ

ភកវម្ភលកា លោ កន្លៃ ធម្មា ។ បេ ។ ភកវតោ
 សុត្វា ភិក្ខុ ធាវេស្សន្តិភិ ។ តេនហិ ភិក្ខុវេ សុណាម
 សាធុកំ មនសិ ករោម កាសិស្សាមិភិ ។ ឯវម្ពន្តេភិ
 ខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ បច្ចុស្សេស្សំ ។ ភកវ
 ឯតនកេច សចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្នុយា បរិព្វាជកា
 ឯវំ បុច្ឆេយ្យំ សម្ពោធបត្តិកានំ អាវុសោ ធម្មានំ
 កា ឧបនិសា កាវធាយាតិ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្រេ ភិក្ខុវេ
 តេសំ អញ្ញតិភ្នុយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករយ្យាម
 វឯវុសោ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណ-
 សហាយោ កល្យាណសម្បវុដ្ឋោ ។ សម្ពោធបត្តិ-
 កានំ អាវុសោ ធម្មានំ អយំ បឋមា ឧបនិសា
 កាវធាយ ។ បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សីលវា ហោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហារតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិកាយ សវកនិយាយ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយរបស់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ មានព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគជាមូល ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុបានស្តាប់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ ក៏នឹងចាំទុក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំង
 ឡាយចូរចាំស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តឱ្យប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង
 ប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយ គប្បីសួរ
 យ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន នូវពួកធម៌
 ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង តើដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 បើពួកអន្យត្ថិយសួរយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដោះស្រាយដល់
 ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់
 នឹងមិត្តល្អ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន
 នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង ទី ១ ។ ម្នាលអារុសោទាំង
 ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំវារៈ

បណ្ណាសកេ សម្តោធវិញ្ញា

អាចារតោ ចរស ម្បញ្ញោ អណ្តាមត្តេសុ វិជ្ជេសុ ភយនិស្សវី
 សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ សម្តោធបក្ខិកានំ
 អាវុសោ ធម្មានំ អយំ ធុតិយា ឧបនិសា ភាវនាយ ។
 បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ យាយំ កថា អភិសល្លេខិកា
 ចេតោវិវរណសប្បាយា សេយ្យដំនំ អប្បិច្ឆកថា សន្តិដ្ឋិ-
 កថា បរិវេកកថា អសំសត្តកថា វិវិយាម្ពកថា
 សីលកថា សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា
 វិមុត្តិញ្ញាណនិស្សនកថា ឯវរូបិយា កថាយ និកាម-
 លាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី ។ សម្តោធប-
 ក្ខិកានំ អាវុសោ ធម្មានំ អយំ ធុតិយា ឧបនិសា
 ភាវនាយ ។ បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ អាវុទ្ធវិវិយោ
 វិហារតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧបសម្ពនាយ ថាមវា និទ្ធម្មបក្កមោ អនិក្ខិ-
 ត្តនុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ សម្តោធបក្ខិកានំ
 អាវុសោ ធម្មានំ អយំ ចតុត្តា ឧបនិសា ភាវនាយ ។

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

បរិបូណ៌ដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ ឃើញនូវភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ
 សូម្បីបន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 អារុសោទាំងឡាយ នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចំរើន នូវពួកធម៌ជាចំណែក
 នៃការត្រាស់ដឹង ទី ២ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នក
 បានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ នូវកថា
 មានសភាពយ៉ាងនេះ ដែលជាកថាផ្លូវផ្សេង ជាទីសប្បាយទូលាយចិត្ត
 គឺអប្បច្ចកថា សន្តដ្ឋកថា បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិយាយម្តកថា
 សីលកថា សមាធិកថា បញ្ចកថា វិមត្តិកថា វិមត្តិញ្ញាណទស្ស-
 នកថា ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចំរើន
 នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង ទី ៣ ។ ម្នាលអារុសោទាំង
 ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុប្រាជ្ញនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវ
 ពួកអកុសលធម៌ចេញ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នក
 មានកម្លាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងខ្ជាប់ខ្ជួន មិនដាក់គុរៈចោល ក្នុង
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាកុសល ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជា
 ហេតុនៃសេចក្តីចំរើន នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វេរាសិបបិដកេ

បុទ ច បរំ អារុសោ ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ ឧទ-
 យត្តតាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្ទាគតោ អរិយាយ
 និព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិនិយា ។ សម្ពោធិ-
 បក្ខិកានំ អារុសោ ធម្មានំ អយំ បញ្ចមី ឧបនិសា
 ភាវនាយ ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 ចានិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្ប-
 វឌ្ឍស្ស សីលវា ភវិស្សតិ ចានិមោក្ខសំវរសំវរតោ
 វិហរិស្សតិ អាចារតោចរសម្បជ្ជោ អណ្តមត្តេសុ វឌ្ឍេសុ
 ភយទស្សវី សមាទាយ សិក្ខិស្សតិ សិក្ខាបទេសុ ។
 កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចានិកង្ខំ កល្យា-
 ណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវឌ្ឍស្ស យាយំ កថា
 អភិសល្លេខិកា ចេតោវិវរណសប្បាយា សេយ្យដំទំ
 អប្បិច្ឆកថា សន្តិដ្ឋិកថា បរិវេកកថា អសំសត្តកថា
 វិយារម្ភកថា សីលកថា សមាជិកថា បញ្ញកថា
 វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ឯវុបិយា កថាយ
 និកាមលាភី ភវិស្សតិ អកិច្ចលាភី អកសិរលាភី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ និកេនិបាត

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានបញ្ញា ប្រកប
 ដោយបញ្ញា ដែល អាចកំណត់ នូវការកើតឡើងនឹង ការវិនាសទៅ
 (នៃខន្ធបញ្ចកៈ) ជាគ្រឿងទំលាយនូវកិលេសដ៏ប្រសើរ ជាធម្មជាតិ
 ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយច្រៃព ។ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ
 នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចំរើន នូវពួកធម៌ ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង
 ទី ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នក
 មានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះ
 នឹងបានជាអ្នកមានសីល សង្រឹមក្នុងបាតិមោក្ខសំរិវៈ បរិបូណ៌ដោយ
 អាចារៈនឹងគោចរៈ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ សូម្បី
 បន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មាន
 សំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកបានគាម
 ប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយនូវកថាមានសភាពយ៉ាង
 នេះ ដែលជាកថាផ្លូវផង ជាទីសប្បាយទូលាយចិត្ត គឺអប្បិច្ឆកថា
 សន្តិកថា បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិរិយារម្មកថា សីលកថា
 សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមត្តិកថា វិមត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។

បណ្ណសកេ សម្តែងវិញ្ញា

កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ
 កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវុឌ្ឍស្ស អា-
 ទ្ធវិរិយោ វិហរិស្សតំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ
 កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា នធម្ម-
 បរក្កមោ អនិក្ខត្តចុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។
 កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ
 កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវុឌ្ឍស្ស បញ្ញវា
 ភវិស្សតំ ឧទយត្តតាមិជិយា បញ្ញាយ សមណ្ឌកតោ
 អរិយាយ និព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិជិយា ។
 តេន ច បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វេមេសុ បញ្ចេសុ
 ធម្មេសុ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ ធម្មា ឧត្តរី ភាវេតព្វា
 អសុភា ភាវេតព្វា វាគស្ស បហានាយ មេត្តា
 ភាវេតព្វា ព្យាទានស្ស បហានាយ អាណាទានស្សតិ
 ភាវេតព្វា វិតក្កបច្ឆេនាយ អនិច្ចសញ្ញា ភាវេតព្វា
 អស្មិមានសមុក្សតាយ ។ អនិច្ចសញ្ញិនោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ អនត្តសញ្ញា សណ្តាតិ អនត្តសញ្ញា អស្មិ-
 មានសមុក្សតំ បាបុណាតិ និដ្ឋេវ ធម្មេ និព្វានន្តំ ។

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកប្រារព្ធ
 នូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសលធម៌ចេញ ដើម្បីញ៉ាំង
 ពួកកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកមានកំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែង
 ខ្ជាប់ខ្ជួន មិនដាក់ជុរចោល ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ រមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកមានបញ្ញា
 ច្រកបដោយបញ្ញា ដែលអាចកំណត់នូវការកើតឡើងនឹងការវិនាសទៅ
 (នៃខន្ធបញ្ចកៈ) ជាគ្រឿងទំលាយនូវកិលេសដ៏ប្រសើរ ជាធម្មជាតិ
 ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ទាំង៥នេះ ហើយគប្បីចំរើន នូវធម៌៤
 យ៉ាងតទៅទៀត គឺចំរើនអសុភ ដើម្បីលះរាគៈ ចំរើនមេត្តា ដើម្បី
 លះព្យាបាទ ចំរើនអាណាបានស្មតិ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវវិតក្កៈ ចំរើនអនិច្ច-
 សញ្ញា ដើម្បីដកចោលនូវអស្មិមានៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រមែងប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា
 មិនទៀង ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រមែងដល់នូវ
 ព្រះនិព្វានជាគ្រឿងដកចោលនូវអស្មិមានៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស ឆវិកនិបាតោ

(២) អថខោ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ យេន កកវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ ។ បេ ។ ឯក-
មន្តំ ជិសំឆោ ខោ សោ ភិក្ខុ កកវន្តំ ឯតទរោច
ជិស្សយសម្មឆោ ជិស្សយសម្មឆោតិ កន្តេ វុច្ឆតិ
កិត្តាវតា នុ ខោ កន្តេ ភិក្ខុ ជិស្សយសម្មឆោ
ហោតិ ។ សទ្ធិញ្ចេ ភិក្ខុ ជិស្សយ អកុសលំ
បដហតិ កុសលំ កាវេតិ បហំនមេវស្ស តំ
អកុសលំ ហោតិ ។ ហិវិញ្ចេ ភិក្ខុ ជិស្សយ
ឡិត្តប្បញ្ចេ ភិក្ខុ ជិស្សយ វិវិយញ្ចេ ភិក្ខុ
ជិស្សយ បញ្ញាញេ ភិក្ខុ ជិស្សយ អកុសលំ
បដហតិ កុសលំ កាវេតិ បហំនមេវស្ស តំ
អកុសលំ ហោតិ តញ្ញាស្ស ភិក្ខុនោ អកុសលំ
បហំនំ ហោតិ សុប្បហំនំ យស្ស អរិយាយ
បញ្ញាយ ទិស្វា បហំនំ ។ តេន ច បន
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឥមេសុ បញ្ចសុ ធម្មេសុ
បតិជ្ជាយ ចត្តារោ ឧបជិស្សយា វិហរិត្វា^(១) ។

១ ឧ. ចត្តារោ ធម្មា ឧបជិស្សយ វិហរិត្វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ឧវកនិបាត

(២) គ្រានោះ ភិក្ខុ ១ រូប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែងនិយាយថា ភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 និស្ស័យ (ទីពឹង) អ្នកបរិបូណ៌ដោយនិស្ស័យដូច្នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ចុះភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយនិស្ស័យ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បើភិក្ខុអាស្រ័យសទ្ធាហើយលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន
 អកុសលនោះ ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានលះបង់ហើយ ។ បើភិក្ខុអាស្រ័យ
 ហិរិ បើភិក្ខុអាស្រ័យឧត្តប្បៈ បើភិក្ខុអាស្រ័យវិរិយៈ បើភិក្ខុអាស្រ័យ
 បញ្ញា ហើយលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន អកុសលនោះ
 ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានលះបង់ហើយ ព្រោះថា អកុសលដែលភិក្ខុណា
 ឃើញដោយបញ្ញាដ៏ប្រសើរហើយលះ អកុសលនោះឈ្មោះថាភិក្ខុនោះ
 លះហើយ លះស្រឡះហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុនោះ
 តាំងនៅក្នុងធម៌ទាំង៥នេះហើយ ត្រូវប្រកបដោយឧបនិស្ស័យ ៤ យ៉ាង ។

បណ្ណសកេ សម្ពោធជំព្រៃ

កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ^(១) សុដ្ឋាយេកំ
 បដិសេវតិ សុដ្ឋាយេកំ អធិវាសេតិ សុដ្ឋាយេកំ
 បវរវជ្ជេតិ សុដ្ឋាយេកំ វិនោទេតិ ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជិស្សយសម្បជ្ជោ ហោតីតិ ។

[៣] ឯកំ សមយំ ភកវា ចាលីកាយំ វិហារតិ
 ចាលីកាបព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 មេឃិយោ ភកវតោ ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មេឃិយោ យេន ភកវា តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្វា ភកវន្តំ ភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ បីតោ ខោ អាយស្មា មេឃិយោ ភកវន្តំ ឯត-
 ទវេច ឥច្ឆាបហំ កន្តេ ជន្តកាមំ ចិណ្ណាយ ចាវិសិត្តំ ។
 យស្សនាជិ ត្វំ មេឃិយ កាលំ មញ្ញាសីតិ ។
 អថខោ អាយស្មា មេឃិយោ បុព្វណ្ណាសមយំ
 ជិវាសេត្វា បត្តចរិមាទាយ ជន្តកាមំ ចិណ្ណាយ ចាវិសិ

១ ឧ. ម. ឥធិ ភិក្ខុ ភិក្ខុ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធជំពូ

ឧបនិស្ស័យ ៤ យ៉ាងតែដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកង
 សាសនានេះ ពិចារណាហើយ ទើបសេពនូវវត្ថុដែលគួរសេព ១
 ពិចារណាហើយ ទើបអត់សន្តិកនូវវត្ថុដែលគួរអត់សន្តិក ១ ពិចារណា
 ហើយ ទើបរៀននូវវត្ថុដែលគួររៀន ១ ពិចារណាហើយ ទើបបន្ទោ
 បង់ចោលនូវវត្ថុដែលគួរបន្ទោបង់ចោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយនិស្ស័យយ៉ាងនេះឯង ។

(៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើភ្នំចាលិកា ទៀបក្រុង
 ចាលិកា ។ សម័យនោះឯង ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ ជាឧបដ្ឋាកព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ បិតនៅក្នុងទី
 ដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ជន្មគ្រាមដើម្បីបិណ្ឌបាត ។
 ម្នាលមេឃិយៈ អ្នកចូរសំគាល់នូវកាលដែលគួរនឹងទៅ ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះចុះ ។ គ្រានោះ មេឃិយៈដ៏មានអាយុ ស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់បាត
 នឹងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ជន្មគ្រាម ដើម្បីបិណ្ឌបាត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គករនិកាយស្ស វិវាទិយនិកាយោ

ជន្មត្តាមេ បិណ្ណាយ ចរិត្តា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ណាចា-
តប្បដិក្កន្តោ យេន កំមិកាឡាយ នទិយា
តំ តេនុបសង្កមិ ។ អន្តសា ខោ អាយស្មា
មេយិយោ កំមិកាឡាយ នទិយា តិរេ ជង្ហវិហារំ
អនុចង្កមមាណោ អនុវិចារមាណោ អម្ហវំ ចាសាទិកំ
រមណីយំ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ ចាសាទិកំ
វតិទំ អម្ហវំ រមណីយំ អលំ វតិទំ កុលបុត្តស្ស
បដានត្ថិកស្ស បដានាយ សចេ មំ ភកវា អនុ-
ដានេយ្យ អាតច្ឆេយ្យហំ ឥមំ អម្ហវំ បដានាយាតិ ។
អថខោ អាយស្មា មេយិយោ យេន ភកវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា ភកវំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្តោ ខោ អាយស្មា មេយិយោ
ភកវំ ឯតទវោច ឥដាហំ កន្តេ បុព្វុណ្ណាសមយំ
និវាសេត្តា បត្តចរិមាណាយ ជន្មត្តាមំ បិណ្ណាយ ចារិសី

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកនិយាត

លុះត្រេចទៅបិណ្ឌបាតក្នុងជន្មត្រាមហើយ ក៏ត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាតក្នុង
 កាលជាខាងក្រោយនៃកត្ត ក៏ចូលទៅរកឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា ។ ព្រះ
 មេឃឹយៈដ៏មានអាយុ កំពុងចង្រ្រឹមតាមលំដាប់ ត្រេចទៅតាមលំដាប់
 ដើម្បីសំរកស្នង ទៀបឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា បានឃើញព្រៃស្វាយ
 ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ លុះឃើញហើយលោកក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះថា ឡហ្មឺ ព្រៃស្វាយនេះ ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ ឡហ្មឺ
 ព្រៃស្វាយនេះ គួរដល់ការតាំងព្យាយាមរបស់កុលបុត្ត អ្នកត្រូវការដោយ
 ការតាំងព្យាយាម ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យ
 អាត្មាអញ អាត្មាអញនឹងមកកាន់ព្រៃស្វាយនេះ ដើម្បីតាំងសេចក្តី
 ព្យាយាម ។ លំដាប់នោះ ព្រះមេឃឹយៈ ដ៏មានអាយុចូលទៅកាលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះមេឃឹយៈ ដ៏មានអាយុ អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាតនឹងចិញ្ចឹម
 ក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ជន្មត្រាម ដើម្បីបិណ្ឌបាត

បណ្ណសកេ សម្តែធុរ្តោ

ជន្មតាមេ មិណ្ណាយ ចរិត្តា បច្ឆាភត្តំ មិណ្ណាចា.
 តប្បដិក្កន្តោ យេន កិមិកាឡាយ នទិយា តិរ
 តេនុបសង្កមី អន្តសំ ខោ អហំ កន្តេ កិមិកាឡាយ
 នទិយា តិរេ ជង្ហរិហារំ អនុបង្កមមាលោ អនុវិចរមាលោ
 អម្ពវំ ចាសាទិកំ រមណីយំ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ
 ចាសាទិកំ វតិទំ អម្ពវំ រមណីយំ អលំ វតិទិ
 កុលបុត្តស្ស បធានត្ថិកស្ស បធានាយ សចេ មំ
 កកវា អនុជានេយ្យ អាគច្ឆេយ្យហំ វមំ អម្ពវំ
 បធានាយាតិ ។ សចេ មំ កកវា អនុជានេយ្យ
 កច្ឆេយ្យហំ តំ អម្ពវំ បធានាយាតិ ។ ឯវំ
 វត្តេ កកវា អាយស្មន្តំ មេយិយំ ឯតទរោច
 អាគមេហិ តាវ មេយិយ ឯកកម្មិ តាវ យាវ
 អញ្ញាចិ កោចិ ភិក្កុ ទិស្សត្វតិ ។ ទុតិយម្បិ
 ខោ អាយស្មា មេយិយោ កកវន្តំ ឯតទរោច

បណ្ណាសក សម្តែងវិធី

លុះត្រេចទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងជន្មត្រាមហើយ ត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត
ក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃកត្ត រួចក៏ចូលទៅរកឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងដើរចង្រ្កឹមតាមលំដាប់ ត្រេចទៅតាម
លំដាប់ ដើម្បីសម្រាកស្ទឹងទៀបឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា បានឃើញព្រៃស្វាយ
ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ លុះឃើញហើយខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នោះថា ឧហ្ម៍ ព្រៃស្វាយនេះ ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ ឧហ្ម៍
ព្រៃស្វាយនេះ គួរដល់ការតាំងព្យាយាមរបស់កុលបុត្រ អ្នកត្រូវការដោយ
ការតាំងព្យាយាម ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអាត្មា
អញ អាត្មាអញនឹងមកកាន់ព្រៃស្វាយនេះ ដើម្បីតាំងសេចក្តីព្យាយាម ។
ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គ
នឹងទៅកាន់ព្រៃស្វាយនោះ ដើម្បីតាំងសេចក្តីព្យាយាម ។ កាលបើ
ព្រះមេឃឹមយៈដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះមេឃឹមយៈដ៏មានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់មេឃឹមយៈ
អ្នកចូររង្វង់សិនចុះ កុំកាល ដ្បិតតថាគតតែម្នាក់ឯង ទម្រាំមានភិក្ខុណា
មួយឯទៀត មកប្រាកដសិន (សឹមអ្នកទៅចុះ) ។ ព្រះមេឃឹមយៈ
ដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ ២ ដងដូច្នោះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វិវាទិយនិទានេ

កក្ករតោ កន្លៃ នត្តិ កិញ្ចំ ឧត្តរី ករណីយំ នត្តិ
 កតស្ស បដិច្ចយោ មយ្ហំ ខោ បន កន្លៃ អត្ត
 ឧត្តរី ករណីយំ អត្តិ កតស្ស បដិច្ចយោ សចេ
 មំ កក្ករំ អនុជានេយ្យ កច្ឆយ្យាហំ តំ អម្ពវំ បដានា
 យាតិ ។ អាគមេហិ តាវ មេយិយ ឯកកម្មិ
 តាវ យាវ អញ្ញាចិ កោចិ កិក្កុ ទិស្សត្ថតិ ។
 តតិយម្យិ ខោ អាយស្នា មេយិយោ កក្ករំ ឯក-
 នវេច កក្ករតោ កន្លៃ នត្តិ កិញ្ចំ ឧត្តរី ករណីយំ
 នត្តិ កតស្ស បដិច្ចយោ មយ្ហំ ខោ បន កន្លៃ អត្ត
 ឧត្តរី ករណីយំ អត្តិ កតស្ស បដិច្ចយោ សចេ មំ
 កក្ករំ អនុជានេយ្យ កច្ឆយ្យាហំ តំ អម្ពវំ បដានា-
 យាតិ ។ បដានន្តិ ខោ មេយិយ វទេហំ កិញ្ចំ វិទេ-
 យ្យម យស្សនាទិ ត្ថំ មេយិយ កាលំ មញ្ញាស័តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឧបាសម្ព័ន្ធ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិច្ចដែលត្រូវធ្វើតទៅទៀតបន្តិចបន្តួច របស់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនមាន ការសន្សំរូកិច្ចដែលធ្វើហើយមិនមានទេ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ នៅមានករណីយកិច្ចតទៅ
 ទៀត នៅមានការសន្សំរូកិច្ច ដែលធ្វើហើយ ប្រសិនបើ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅកាន់ព្រៃ
 ស្វាយនោះ ដើម្បីតាំងព្យាយាម ។ ម្នាលមេឃុយៈ អ្នកចូរបង្កើន
 សិនចុះ កុំពាល ដ្បិតតថាគតតែម្នាក់ឯង ទម្រាមមានភិក្ខុណាមួយ
 ឯទៀត មកប្រាកដសិន (សម្មអ្នកទៅចុះ) ។ ព្រះមេឃុយៈដ៏មានអាយុ
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ ៣ ដងដូច្នោះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ករណីយកិច្ចតទៅទៀតបន្តិចបន្តួចរបស់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ មិនមាន ការសន្សំរូកិច្ចដែលធ្វើហើយមិនមាន បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ នៅមានករណីយកិច្ចតទៅទៀត នៅមាន
 ការសន្សំរូកិច្ចដែលធ្វើហើយ ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីទៅកាន់ព្រៃស្វាយនោះ ដើម្បី
 តាំងព្យាយាម ។ ម្នាលមេឃុយៈ តថាគតគប្បីនិយាយដូចម្តេច
 នឹងអ្នក ដែលចេះតែនិយាយថា ការតាំងព្យាយាមដូច្នោះ ម្នាលមេ-
 ឃុយៈ អ្នកចូរសំគាល់រូកិច្ច ដែលគួរនឹងទៅក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។

បណ្ណសិក្សា សម្តែងវិញ្ញា

អថខោ អាយស្មា មេយិយោ ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា យេន តំ អម្ពវន្តំ
 តេនុបសុដ្ឋមិ ឧបសុដ្ឋមិត្វា តំ អម្ពវន្តំ អដ្ឋោ-
 តាហេត្វា អញ្ញាតវស្មី រុក្ខម្ហូលេ ទិវវិហារំ ទិសីទិ ។
 អថខោ អាយស្មតោ មេយិយស្ស តស្មី អម្ពវន្ត
 វិហារន្តស្ស យេកុយ្យេន តយោ ចាបកា អកុសលា
 វិតក្កា សម្មនាចរន្តំ សេយ្យដីទំ កាមវិតក្កោ
 ព្យាចាទវិតក្កោ វិហីសាវិតក្កោ ។ អថខោ អាយស្មតោ
 មេយិយស្ស ឯតទហោសិ អច្ឆរិយំ វិត កោ អត្តុកំ
 វិត កោ សទ្ធាយ តម្ហា អតារស្មា អនតារិយំ
 បព្វជិតា អថ ច បទិមេហិ តិហិ ចាបកេហិ
 អកុសលេហិ វិតក្កេហិ អញ្ញាសត្តា កាមវិតក្កេន
 ព្យាចាទវិតក្កេន វិហីសាវិតក្កេនាតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មេយិយោ យេន កកវា តេនុបសុដ្ឋមិ
 ឧបសុដ្ឋមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ទិសីទិ ។
 ឯកមន្តំ ទិសីន្នោ ខោ អាយស្មា មេយិយោ

ចល្លាសក សម្ពោធវគ្គ

ត្រាពោះឯង ព្រះមេឃឹយៈ ដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ
 ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្ស៍ណហើយចូលទៅរកវត្ត
 ស្វាយនោះ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ចូលទៅកាន់វត្តស្វាយនោះ អង្គុយ
 សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ទៀបគល់ឈើ ១ ដើម ។ លំដាប់នោះ កាល
 ព្រះមេឃឹយៈដ៏មានអាយុនៅក្នុងវត្តស្វាយនោះ អកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក
 ៣ យ៉ាង គឺ កាមវិតក្កៈ ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ ក៏ពុះ
 ពោរឡើងរឿយៗ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមេឃឹយៈដ៏មានអាយុ
 ក៏មានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នោះថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ យីអើ ចំឡែក
 ណាស់ហ្ន៎ បុគ្គលទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះនោះ ចូលកាន់ផ្លូវដោយ
 សត្វ ក៏នៅតែមានអកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក ៣ ប្រការនេះ គឺកាម-
 វិតក្កៈ ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ តាមរូបវត្តទៀត ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះមេឃឹយៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះព្រះមេឃឹយៈដ៏មានអាយុអង្គុយ ក្នុងទីសមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនាមិកាយស្ស នវិវាទបិដកេ

កក្កដំ ឯតទេវោ ច វេទ មយ្ហំ កន្តេ តស្មី អម្ពវេន
 វិហារន្តស្ស យេកុយ្យេន តយោ ទាបកោ អកុសលា
 វិតក្កា សមុទាចរន្តំ សេយ្យដំ កាមវិតក្កោ
 ព្យាទាទវិតក្កោ វិហីសាវិតក្កោ តស្ស មយ្ហំ កន្តេ
 ឯតទេហោសិ អច្ឆរិយំ វត កោ អត្តនំ វត កោ
 សទ្ធាយ តម្មា អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតា អថ ច
 បនិមេហំ ភិហិ ទាបកេហិ អកុសលេហិ វិតក្កេហិ
 អម្ពាសន្តា កាមវិតក្កេន ព្យាទាទវិតក្កេន វិហីសា-
 វិតក្កេនាតិ ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ ចេតោវិមុត្តិយា
 បញ្ច ធម្មា បរិបក្កាយ សំវត្តន្តំ ។ កតមេ បព្វ ។
 វេទ មេយិយ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យា-
 ណសហាយោ កល្យាណសម្មវត្តោ ។ អបរិបក្កាយ
 មេយិយ ចេតោវិមុត្តិយា អយំ បឋមោ ធម្មោ បរិបក្កាយ
 សំវត្តន្តំ ។ ពុន ច បរំ មេយិយ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ
 ទាតិមោក្ខសំវាសំវតោ វិហារតិ អាចារកោចរសម្មវត្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ធហវគ្គិយ

ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទី
 ឯណោះ កាលខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងវិទ្យាសាលានោះ អកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក
 ៣ ប្រការ គឺកាមវិតក្កៈ ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ តែង
 ពុះពោរឡើងរឿយៗ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ យីអើ ចម្លែកណាស់
 កុលបុត្តទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះនោះ ចូលកាន់ផ្លូវដោយសង្ខារហើយ
 ក៏នៅតែមានអកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក ៣ ប្រការនេះ គឺកាមវិតក្កៈ ១
 ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ តាមរូបរត្នទៀត ។ ម្ចាស់
 មេឃឹមៈ ធម៌ទាំងឡាយ ៥ យ៉ាងតែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ
 ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើ
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ នេះជាធម៌
 ទី ១ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់
 ក្លាឡើងបាន ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួម
 ហើយដោយការសង្រួមក្នុងបុគ្គលិក បរិបូណ៌ដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ

បណ្ណាសកេ សម្ពោធរំព្រា

អណ្តាមត្តេស្ត វិជ្ជេស្ត ភយទស្សាវី សមាទាយ
សិក្ខតិ សិក្ខាបទេស្ត ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ
ចេតោវិមុត្តិយា អយំ ធុតិយោ ធម្មោ បរិបក្កាយ
សំវត្តតិ ។ បុន ច បរំ មេយិយ ភិក្ខុ យាយំ
កថា អភិសល្លេខិកា ចេតោវិវរណសប្បាយា
សេយ្យម្មំទំ អប្បិច្ឆកថា សន្តិដ្ឋិកថា បរិវេកកថា
អសំសគ្គកថា វិវិយារម្ភកថា សីលកថា សមាធិ-
កថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា
ឯវរ្យបិយា កថាយ ទិកាមលាភី ហោតិ អភិច្ចលាភី
អកសិរលាភី ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ ចេតោវិមុត្តិយា
អយំ ធុតិយោ ធម្មោ បរិបក្កាយ សំវត្តតិ ។ បុន
ច បរំ មេយិយ ភិក្ខុ អារទ្ធវិវិយោ វិហាវតិ អកុសលានំ
ធម្មានំ បហាជាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ
ជាមវា ទទ្ធិបក្កមោ អនិក្ខត្តុដុរោ កុសលេស្ត
ធម្មេស្ត ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ ចេតោវិមុត្តិយា
អយំ ចតុត្តោ ធម្មោ បរិបក្កាយ សំវត្តតិ ។

បណ្ណសក សម្តែងវគ្គ

ឃើញភ័យ ក្នុងទោសទាំងឡាយសូម្បីបន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សា
 ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាលមេឃុយៈ នេះជាធម៌ទី ៤
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លា
 ឡើងបាន ។ ម្នាលមេឃុយៈ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
 បានមិនលំបាក បានដោយនិយមនូវកថាមានសភាពយ៉ាងនេះ ដែល
 ជាកថាដ៏ផ្លូវផង ជាទីសប្បាយទូលាយចិត្ត គឺអប្បិច្ឆកថា សន្តិកថា
 បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិរិយារម្ភកថា សីលកថា សមាធិកថា
 បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។ ម្នាល
 មេឃុយៈ នេះជាធម៌ទី ៣ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែល
 ពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។ ម្នាលមេឃុយៈ មួយទៀត
 ភិក្ខុជាអ្នកប្រាព្វនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសលធម៌
 ចេញ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកមានកម្លាំង
 មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួន មិនដាក់គុរៈចោលក្នុងកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលមេឃុយៈ នេះជាធម៌ទី ៤ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុទ្ធសិរាយស្ស ឧបទិសិទ្ធិ

បុន ច បរំ មេយិយ ភិក្ខុ បញ្ញាវា ហោតិ ឧទយត្តតា-
 មិទិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ ជំព្វជីកាយ
 សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិទិយា ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ
 ចេតោវម្មតិយា អយំ បញ្ចមោ ធម្មោ បរិបក្កាយ
 សំវត្តតំ ។ កល្យាណមិត្តស្ស្គំ មេយិយ ភិក្ខុនោ
 ចាជីកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្ម-
 វដ្តស្ស សីលវា ភវិស្សតិ ។ បេ ។ សមាទាយ
 សិក្ខិតស្ស្គំ សិក្ខាបទេសុ ។ កល្យាណមិត្តស្ស្គំ
 មេយិយ ភិក្ខុនោ ចាជីកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស
 កល្យាណសម្មវដ្តស្ស យាយំ កថា អភិសល្លេខិកា
 ចេតោវរណសប្បាយា សេយ្យដីទំ អប្បិច្ឆកថា ។ បេ ។
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ឯវុចិយា កថាយ ជិកាម-
 លាភី ភវិស្សតិ អតិច្ឆលាភី អតសិរលាភី ។ កល្យា-
 ណមិត្តស្ស្គំ មេយិយ ភិក្ខុនោ ចាជីកង្ខំ កល្យា-
 ណសហាយស្ស កល្យាណសម្មវដ្តស្ស អារទ្ធវិរិយោ
 វិហរិស្សតិ ។ បេ ។ អនិក្ខត្តដុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួរនិកាយ ឥរិយយាមិយ

ម្ចាស់មេឃឹមយៈ មួយទៀត គឺកុំដាក់អ្នកមានប្រាជ្ញាប្រកបដោយប្រាជ្ញា ដែលកំណត់នូវការកើតឡើង នឹងវិនាសទៅ ជាគ្រឿងទំលាយនូវ កំលោះសង្ក័យប្រសើរ ជាធម្មជាតិដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។

ម្ចាស់មេឃឹមយៈ នេះជាធម៌ទី ៥ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចោទតាវិមុត្តិ ដែល ពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។ ម្ចាស់មេឃឹមយៈ ហេតុនេះ

រមែងកើតប្រាកដដល់កិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹង មិត្តល្អ គឺកិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទានសិក្សា

ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់មេឃឹមយៈ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដ ដល់កិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺកិក្ខុ

នោះនឹងបានជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយ ងាយ នូវកថាមានសភាពយ៉ាងនេះ ដែលជាកថាដ៏ផ្លូវផ្លង់ ជាទីសប្បាយ

ទូលាយចិត្ត គឺអប្បិចកថា ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។ ម្ចាស់ មេឃឹមយៈ ហេតុនេះ រមែងកើតប្រាកដដល់កិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មាន

សំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺកិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកប្រារព្ធនូវសេចក្តី ព្យាយាម ។ បេ ។ ជាអ្នកមិនដាក់ផុរចោល ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ។

បណ្ណសារ សម្តែងវិញ

កល្យាណមិត្តស្បៀតំ មេឃីយ ភិក្ខុនោ ពាជិកម្ពំ
 កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវឌ្ឍស្ស បញ្ញវា
 ភវិស្សតិ ។ បេ ។ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិទិយា ។
 តេន ច បន មេឃីយ ភិក្ខុនោ ឥមេស្ស បញ្ចស្ស
 ធម្មេស្ស បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ ធម្មា ទុត្តរំ កាវេតព្វា
 អសុភា កាវេតព្វា វាគស្ស បហានាយ មេត្តា
 កាវេតព្វា ព្យាទានស្ស បហានាយ អាទានានស្សតិ
 កាវេតព្វា វិតក្កបច្ឆេនាយ អនិច្ចសញ្ញា កាវេតព្វា
 អស្មំមានសមុត្តរតាយ ។ អនិច្ចសញ្ញោ មេឃីយ
 អនត្តសញ្ញា សណ្ឋាតិ អនត្តសញ្ញំ អស្មំមាន-
 សមុត្តរតំ វាចុណាតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ទិព្វានន្តំ ។

(៤) ឯកំ សមយំ ភកវា សាវត្ថយំ វិហារតិ
 ជេតវនេ អនាថប័ណ្ណិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អាយស្មា ទទ្ធកោ
 ឧបដ្ឋានសាលាយំ ភិក្ខុ ធម្មិយា កថាយ សទ្ធា-
 ស្សតិ សមាទបេតិ សមុត្តរជេតិ សម្បហំសេតិ ។

បណ្ណាសក សម្មោធវិញ

ម្ចាស់មេឃឹមៈ ហេតុនេះរវែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះ នឹងបានជាអ្នក
 មានបញ្ញា ។ បេ ។ ជាធម្មជាតិដល់នូវកិរិយាអស់ទៅ នៃទុក្ខដោយ
 ប្រពៃ ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ មួយទៀត ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ទាំង៥
 នេះហើយ គប្បីចំរើននូវធម៌៤ យ៉ាងតទៅគឺចំរើនអស្មក ដើម្បីលះ
 រាគៈ ចំរើនមេត្តា ដើម្បីលះព្យាបាទ ចំរើនអាណាបានស្សតិ ដើម្បីផ្តាច់បង់
 នូវវិភក្តៈ ចំរើនអនិច្ចសញ្ញា ដើម្បីដកចោលនូវអស្មិមានៈ ។ ម្ចាស់
 មេឃឹមៈ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រវែងប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមាន
 សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន
 រវែងដល់ព្រះនិព្វានជាគ្រឿងដកចោលនូវអស្មិមានៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

(៤) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 នន្ទកៈដ៏មានអាយុ បានញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
 យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម៌កថា ក្នុងឧបដ្ឋានសាលា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិយស្ស វេរុនិបាតោ

អថខោ ភកកា សាយ ល្អាសមយំ បដិសល្លាណា វុដ្ឋិតោ
 យេនុបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ពហិ-
 ទ្វារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ កថាបរិយោសានំ អាគម-
 យមាណោ ។ អថខោ ភកកា កថាបរិយោសានំ វុដ្ឋិតា
 ឧក្កាសេត្វា អក្កឡំ អាគោដេសិ ។ វិវិសុ ខោ
 តេ ភិក្ខុ ភកកាតោ ទ្វារំ ។ អថខោ ភកកា ឧបដ្ឋាន-
 សាលំ បរិសិត្វា បញ្ញត្តិ អាសនេ និសីទិ ។ និសដ្ឋ
 ខោ ភកកា អាយស្មន្តំ នន្តកំ ឯតទរោច ទីយោ ខោ
 ត្យាយំ នន្តក ធម្មបរិយាយោ ភិក្ខុនំ បដិភាសិ
 អថ មេ បិដ្ឋិ អាតិលាយតិ ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ
 បិតស្ស កថា បរិយោសានំ អាគមយមាណស្សតិ ។
 ឃី វុត្តោ អាយស្មា នន្តកោ សារដ្ឋមាទរុចោ
 ឡិត្តប្បមាណោ^(១) ភកកន្តំ ឯតទរោច ន ខោបន មយំ
 កន្តេ ជានាម ភកកា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ បិតោតិ
 សថេ ហិ មយំ កន្តេ ជានេយ្យម ភកកា ពហិទ្វារ-
 កោដ្ឋកេ បិតោតិ ឯត្តកំបិ លោ នប្បដិកាសេយ្យតិ ។

១ ឆ. ឧត្តប្បមាណេតិ អយំ បាហោ ១ វិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ វរកនិបាត

ត្រាពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចេញអំពីទីពឹងសម្ងំ ក្នុងសាយ ល្អ-
សម័យ ចូលទៅឧបង្គួនសាលា លុះស្តេចចូលទៅដល់ហើយ ក៏
ប្រថាប់នៅទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ រង់ចាំចប់កថា ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ថាចប់កថាហើយ ក៏គ្រវៃហម
ហើយគោះសន្ទុះទ្វារ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បើកទ្វារថ្វាយព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ស្តេចចូលទៅ
ក្នុងឧបង្គួនសាលាហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។
លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះនន្ទកៈដ៏មាន
អាយុថា នែនន្ទកៈ ធម្មបរិយាយរបស់អ្នកនេះ វែងពេកណាស់ប្រាកដ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ប៉ុន្តែអម្បាល តថាគតឈរទៀបក្លោងទ្វារខាង
ក្រៅ រង់ចាំទំរាំតែចប់កថាទាល់តែពេលខ្លាំង ។ កាលបើព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះនន្ទកៈដ៏មានអាយុ ក៏អៀន
អន់ខ្លាច បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំមិនដឹងជាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រថាប់នៅទៀប
ក្លោងទ្វារខាងក្រៅទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើប្រសិនជា ខ្ញុំព្រះ
អង្គដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សណ្ឋិតនៅទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ
ដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មិនគប្បីសំដែងនូវពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះទេ ។

បណ្ណសកេ សម្តោវរោ

អថខោ កកវា អាយស្មន្តំ ទទ្ធកំ ភារជ្ជមាទ្ធរូបំ
 វិទិត្តា អាយស្មន្តំ ទទ្ធកំ ឯតទវេច សាធុ សាធុ
 ទទ្ធក ឯតំ ខោ ទទ្ធក តុម្ភាតំ បជ្ជិបំ កុលបុត្តានំ
 សទ្ធាយ អភារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតានំ យំ តុម្ភេ
 ធម្មិយា កថាយ សន្និសីទេយ្យាថ សន្និបតិតានំ
 ហេ ទទ្ធក ទ្ធាយំ ករណីយំ ធម្មិ វា កថា អរិយោ
 វា តុណ្ហិកាវេ ។ សទ្ធា ទទ្ធក កិត្តុ ហោតិ នោ
 សីលវា ឯវំ សោ តេនទ្រ្តេន អបរិប្បហេ ហោតិ តេន
 នំ អន្តំ បរិប្បវេតតំ កិណ្ហហំ^(១) សទ្ធា ថ អស្សំ
 សីលវា ចាតិ ។ យតោ ថ ខោ ទទ្ធក កិត្តុ
 សទ្ធា ថ ហោតិ សីលវា ថ ឯវំ សោ តេនទ្រ្តេន
 បរិប្បហេ ហោតិ សទ្ធា ថ ទទ្ធក កិត្តុ ហោតិ
 សីលវា ថ នោ ថ លាភី អជ្ឈតំ ចេតោស
 មាធិស្ស^(២) ឯវំ សោ តេនទ្រ្តេន អបរិប្បហេ ហោតិ
 តេន នំ អន្តំ បរិប្បវេតតំ កិណ្ហហំ សទ្ធា ថ អស្សំ
 សីលវា ថ លាភី ថ អជ្ឈតំ ចេតោសមាធិស្សតិ ។

១ ខ. កិណ្ហហំ ។ ២ ខ. ពេកោសមថិស្ស ។

បណ្ណាសក សម្ពោធនៃ

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រាប់ច្បាស់នូវព្រះនន្ទកៈ
ដ៏មានអាយុ ជាអ្នកមានសភាពអៀនអន ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹង
ព្រះនន្ទកៈ ដ៏មានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់នន្ទកៈ ប្រពៃហើយ ។
ម្ចាស់នន្ទកៈ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីអង្គុយប្រជុំគ្នា ដោយធម្មិកថា
ណា ការអង្គុយប្រជុំគ្នាដោយធម្មិកថានេះ សមគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ
ដែលជាកុលបុត្រចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្លូវ ដោយសុទ្ធហើយ ម្ចាស់
នន្ទកៈ អ្នកទាំងឡាយដែលប្រជុំគ្នាហើយ គប្បីធ្វើកិច្ចការយ៉ាងគឺ ធម្មិ-
កថា ១ អរិយគុណីភាព ១ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសុទ្ធាត្ថគ្មាន
សីល កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះទេ
ភិក្ខុនោះ ត្រូវបំពេញអង្គនោះដោយគិតថា ពាក្យអញគប្បីជាអ្នកមាន
សុទ្ធាផង មានសីលផង មិនដូច្នោះឬ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ កាលណា
ភិក្ខុជាអ្នកមានសុទ្ធាផង មានសីលផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ
ឈ្មោះថាជាអ្នកពេញដោយអង្គនោះ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុមានសុទ្ធាផង
មានសីលផង តែមិនបាននូវចេតនាសមាធិខាងក្នុងសន្តាន កាលបើ
យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
បំពេញអង្គនោះដោយគិតថា ពាក្យអញគប្បីជាអ្នកមានសុទ្ធាផង មាន
សីលផង បាននូវចេតនាសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង មិនដូច្នោះឬ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

យតោ ច ខោ នទ្ទក ភិក្ខុ សទ្ធោ ច ហោតិ សីលវា
 ច លាភី ច អជ្ឈន្តំ ចេតោសមាធិស្ស ឃំ សោ
 តេនធើន បរិបូរោ ហោតិ សទ្ធោ ច នទ្ទក ភិក្ខុ
 ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈន្តំ ចេតោសមា-
 ធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឃំ សោ
 តេនធើន អបរិបូរោ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ នទ្ទក
 ទ្ធិទានោ ចតុប្បាទោ តស្ស តស្ស ឃកោ
 ទានោ ធុមកោ លាមកោ ឃំ សោ តេនធើន
 អបរិបូរោ អស្ស ឃមេវ ខោ នទ្ទក ភិក្ខុ សទ្ធោ ច
 ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈន្តំ ចេតោស-
 មាធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឃំ សោ
 តេនធើន អបរិបូរោ ហោតិ តេន តំ អង្គំ បរិបូរេតតំ
 តំ ឆ្មាហំ សទ្ធោ ច អស្សំ សីលវា ច លាភី ច
 អជ្ឈន្តំ ចេតោសមាធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្ស-
 នាយាតិ ។ យតោ ច ខោ នទ្ទក ភិក្ខុ សទ្ធោ ច
 ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈន្តំ ចេតោ-
 សមាធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឃំ

សុត្តន្តបិដក អង្គឥន្ទ្រិយ វេរិកនិបាត

ម្ចាស់នន្ទកៈ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង បានទូរ
 ចេតនាសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 ជាអ្នកពេញដោយអង្គនោះ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មាន
 សីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ ខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបានទូរ
 អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាមិន
 ពេញដោយអង្គនោះ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ ដូចសត្វជើង ២ សត្វជើង ៤
 តែជើង ១ របស់សត្វនោះៗ ថែកថយ អន់ កាលបើយ៉ាងនេះ សត្វ
 នោះឈ្មោះថា មិនពេញដោយអង្គនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់នន្ទកៈ
 ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ
 ខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបានទូរអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា កាលបើ
 យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវ
 បំពេញអង្គនោះ ដោយគិតថា អាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមានសទ្ធាផង
 មានសីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ ខាងក្នុងសន្តានផង បានទូរអធិ-
 ប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាផង មិនដូចខ្លះច្នៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ
 កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ
 ខាងក្នុងសន្តានផង បានទូរអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាផង កាលបើយ៉ាងនេះ

បណ្ណាសកេ សម្តោជន្តោ

សោ តេនធម្មេន បរិបូរេ ហោតិភិ ។ ឥទមវេច កកវា
 ឥទំ វត្ថាន សុគតោ ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ ចារិសិ ។
 អថខោ អាយស្មា នន្ទកោ អចិរិយ្យត្តន្តស្ស កកវតោ
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥនាទារសោ កកវា ចត្វហំ បទេហំ
 កេវលបរិបូណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បរិដ្ឋោ សទ្ធោ នន្ទក ភិក្ខុ
 ហោតិ នោ សីលវា ឯវំ សោ តេនធម្មេន អបរិបូរេ
 ហោតិ តេន តំ អដ្ឋំ បរិបូរេតតំ តិណ្ណហំ សទ្ធោ
 ច អស្សំ សីលវា ចាតិ ។ យតោ ច ខោ នន្ទក
 ភិក្ខុ សទ្ធោ ច ហោតិ សីលវា ច ឯវំ សោ
 តេនធម្មេន បរិបូរេ ហោតិ សទ្ធោ ច នន្ទក
 ភិក្ខុ ហោតិ សីលវា ច នោ ច លាភី អដ្ឋតំ
 ចេតោសមាធិស្ស ។ បេ ។ លាភី ច អដ្ឋតំ
 ចេតោសមាធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្ស-
 នាយ ឯវំ សោ តេនធម្មេន អបរិបូរេ ហោតិ

បណ្ណាសក សម្តោធវិគ្គ

ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកពេញដោយអង្គនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់ពាក្យនេះចប់ហើយ លុះព្រះសុគតទ្រង់ពោលពាក្យនេះហើយ
ក៏ក្រែកចាកអាសនៈ ចូលទៅកាន់វិហារ ។ គ្រានោះ ព្រះនន្ទកៈ
ដ៏មានអាយុ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រៀសចេញទៅ មិនយូរប៉ុន្មាន
ក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់អារ៉ុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ គ្រប់ទាំង
អស់ដោយបទទាំងឡាយ ៤ ហើយទ្រង់ស្តេចក្រែកចាកអាសនៈចូល
ទៅកាន់វិហារ ត្រាស់ថា ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសព្វគ្រាន
សីល កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនពេញដោយអង្គនោះ
ភិក្ខុនោះត្រូវតែបំពេញអង្គនោះដោយគិតថា អាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមាន
សព្វផង មានសីលផង មិនដូច្នោះឬ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ កាលណា
ភិក្ខុជាអ្នកមានសព្វផង មានសីលផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ
ឈ្មោះថា ពេញដោយអង្គនោះ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសព្វផង
មានសីលផង តែមិនបាននូវចេតោសមាធិ ខាងក្នុងសន្តាន ។ បេ ។
បាននូវចេតោសមាធិ ខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបាននូវអធិប្បញ្ញាធម្ម-
វិបស្សនា កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស ឆវកនិយាយោ

សេយ្យថាចំ នន្ទក ទ្ធិនាទកោ ចតុប្បាទកោ កស្ស
តស្ស ឯកោ ទានោ ឱមកោ លាមកោ ឯវំ សោ
តេនទ្រ័ន អបរិប្បរោ អស្ស ឯវមេវ ទោ នន្ទក ភិក្ខុ
សទ្ធោ ច ហោតិ សីលវា, ច លាភី ច អជ្ឈត្តំ ចេតោ-
សមាធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯវំ
សោ តេនទ្រ័ន អបរិប្បរោ ហោតិ តេន តំ អង្គំ
បរិប្បវេតតំ កិញ្ញាហំ សទ្ធោ ច អស្សំ សីលវា ច លាភី
ច អជ្ឈត្តំ ចេតោសមាធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្ម-
វិបស្សនាយាតិ ។ យតោ ច ទោ នន្ទក ភិក្ខុ សទ្ធោ
ច ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈត្តំ ចេតោសមា-
ធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯវំ សោ
តេនទ្រ័ន បរិប្បរោ ហោតិតិ ។ បញ្ចមេ អាវុសោ
អាទិសំសា កាលេន ធម្មស្សវនេ កាលេន ធម្មសា-
កញ្ញាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ
ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេ-
កល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ជនំ
កេវលបរិប្បណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលនន្ទកៈដូចសត្វជើង ២ សត្វជើង ២ តែជើងមួយរបស់សត្វនោះ ៗ
 ថោកថយ អន់ កាលបើយ៉ាងនេះសត្វនោះឈ្នោះថាមិនពេញដោយអង្គ
 នោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលនន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសត្វាផង មាន
 សីលផង បាននូវចេតោសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបាននូវអធិ-
 ប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្នោះថាមិនពេញដោយ
 អង្គនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវបំពេញអង្គនោះ ដោយគិតថា អាត្មាអញ
 គប្បីជាអ្នកមានសត្វាផង មានសីលផង បាននូវចេតោសមាធិខាងក្នុង
 សន្តានផង បាននូវអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាផង មិនដូច្នោះឬ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្នាលនន្ទកៈ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសត្វាផង មាន
 សីលផង បាននូវចេតោសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង បាននូវអធិប្បញ្ញាធម្ម-
 វិបស្សនាផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្នោះថាពេញដោយ
 អង្គនោះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អាទិសិទ្ធិក្នុងការស្តាប់ធម៌
 តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។
 អាទិសិទ្ធិ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ សំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌ពីរោះបទ
 ដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយអត្ត ប្រកប
 ដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាស នូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់

បណ្ណសិក្សា សម្តែងវិញ្ញា

យថា យថាវុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ
អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានក-
ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា តស្ស តស្ស
សត្តំ បិយោ ហោតិ មថាថោ ច កុ ច
ការិយោ ។ អយំ អាវុសោ បឋមោ អាទិសំសោ
កាលេន ធម្មស្សវេន កាលេន ធម្មសាកត្តាយ ។
បុន ច បរិ អាវុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ
អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានក-
ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ យថា យថាវុសោ ភិក្ខុ
ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ ។ បេ ។
ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា សោ តស្សី
ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី
ច ។ អយំ អាវុសោ ទុតិយោ អាទិសំសោ
កាលេន ធម្មស្សវេន កាលេន ធម្មសាកត្តាយ ។

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌
 ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយ
 អត្ត ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌
 ទាំងអស់ ដោយប្រការណាៗ ភិក្ខុនោះ ជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទី
 គាប់ចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់គ្រូនោះៗ ដោយ
 ប្រការដូច្នោះៗ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជាអាណិសង្សទី ១ ក្នុង
 ការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល
 អារុសោទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌
 ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយអត្ត ប្រកប
 ដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់
 ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌ពីរោះ
 បទដើម ។ បេ ។ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដោយប្រការណាៗ ភិក្ខុ
 នោះ ជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវអត្តផង ដឹងច្បាស់នូវធម៌ផង ក្នុងធម៌នោះ
 ដោយប្រការដូច្នោះៗ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជាអាណិសង្ស
 ទី ២ ក្នុងការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឧវកនិយមេ

បុន ច បរំ អារុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ
 អាទិកកល្យាណំ មជ្ឈេកកល្យាណំ បរិយោសានក-
 ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ យថា យថារុសោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកកល្យាណំ ។ បេ ។
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា សោ តស្មី ធម្ម
 កម្មំ អត្តបទំ បញ្ញាយ បដិវដ្ឋំ បស្សតិ ។ អយំ
 អារុសោ តតិយោ អាទិសំសោ កាលេន ធម្មស្សរំនេ
 កាលេន ធម្មសាកត្តាយ ។ បុន ច បរំ អារុសោ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកកល្យាណំ ។ បេ ។
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា នំ សព្រហ្មចារី
 ឧត្តរំ សម្មារេនំ អទ្ធា អយមាយស្មា បត្តោ វា
 កច្ចតិ វាតិ ។ អយំ អារុសោ ចតុត្តោ អាទិសំសោ
 កាលេន ធម្មស្សរំនេ កាលេន ធម្មសាកត្តាយ ។
 បុន ច បរំ អារុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិកាយ ឧវិកនិបាត

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាធម៌ពីពោះបទដើម ពីពោះបទកណ្តាល ពីពោះបទចុង ប្រកបដោយ
 អត្ត ប្រកបដោយព្យញ្ជន ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌
 ទាំងអស់ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាធម៌ពីពោះបទដើម ។ បេ ។ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយ
 ប្រការណា ។ ភិក្ខុនោះ រមែងឃើញច្បាស់នូវអត្តនឹងបទដ៏ជ្រាលជ្រៅ
 ក្នុងធម៌នោះ ដែលខ្លួនចាកផ្ទះ ដោយបញ្ញាដោយប្រការដូច្នោះៗ ។
 ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៣ ក្នុងការស្តាប់
 ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល អារុសោ
 ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌
 ពីពោះបទដើម ។ បេ ។ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ សព្វព្រហ្មចារី
 បុគ្គលទាំងឡាយ តែងសរសើរនូវភិក្ខុនោះតទៅ ដោយប្រការដូច្នោះៗ
 ថា ភិក្ខុដ៏មានអាយុនេះ ដល់ហើយឬ នឹងដល់ (នូវព្រះអរហត្ត
 មិនខាន) ។ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៤ ក្នុង
 ការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល
 អារុសោ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ

បណ្ណាសពេ សម្តែងវគ្គ

អាទិត្យល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានក-
 ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ យថា យថាវុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុ
 ធម្មំ ទេសេតិ អាទិត្យល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិ-
 យោសានកល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តត្ថ យេ តេ ភិក្ខុ
 សេក្ខា អប្បត្តមាទសា អនុត្តរំ យោកក្ខេមំ បត្តយមាណ
 វិហារន្តំ តេ តំ ធម្មំ សុត្វា វិរិយំ អារកន្តំ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនិចិត្តស្ស អនិចមាយ អសច្ចិកតស្ស
 សច្ចិកិរិយាយ យេ បន តត្ថ ភិក្ខុ អរហន្តោ ច័ណ្ណា-
 សវា វុសិតវន្តោ កតករណីយា ឱហិតភារា អនុប្បត្ត-
 សទត្តា បរិក្ខីណាភវសញ្ញាជនា សម្មទញ្ញា វិមុត្តា តេ
 តំ ធម្មំ សុត្វា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ យេវ អនុយុត្តា វិហារន្តំ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធវិគ្គ

ជាធម៌ពីពោះបទដើម ពីពោះបទកណ្តាល ពីពោះបទចុង ប្រកបដោយ
អត្ត ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ
បរិបូណ៌ ទាំងអស់ ម្សាលភារុសោទាំងឡាយ ក៏ក្នុងដែនធម៌ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ជាធម៌ពីពោះបទដើម ពីពោះបទកណ្តាល ពីពោះបទចុង
ប្រកបដោយអត្ត ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏
បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់ ដោយប្រការណា ៗ បណ្តាក៏ក្នុងទាំងនោះ
ពួកភិក្ខុណា ជាសេដ្ឋកៈ មានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងចិត្តគឺអរហត្តមិនទាន់សម្រេច
ប្រាថ្នានូវធម៌ក្សេមចាកយោគដ៏ប្រសើរ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានស្តាប់
ធម៌នោះហើយ ក៏រមែងប្រាសសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវធម៌ដែល
ខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ដែលខ្លួនមិនទាន់ត្រាស់ដឹង
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មួយទៀត
បណ្តាក៏ក្នុងទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណា ជាអរហត្តទ័ណស្រព ប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ចប់ហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើស្រេចហើយ មានការ
ដាក់ចុះហើយ បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដោយលំដាប់ហើយ
មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះ
ហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រវត ភិក្ខុទាំងនោះ បានស្តាប់ធម៌នោះ
ហើយ រមែងប្រកបរឿយ ៗ នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

សុត្តន្តបដិមេ អង្គការិកាយស្ស ឧវិកនិបាតោ

អយំ អាវុសោ បញ្ចមោ អាទិសំសោ កាលេនន
ធម្មស្សវនេ កាលេនន ធម្មសាកក្ខាយ ។ ឥមេ ខោ
អាវុសោ បញ្ច អាទិសំសោ កាលេនន ធម្មស្សវនេ
កាលេនន ធម្មសាកក្ខាយានិ ។

[៥] ចត្តារមាទិ ភិក្ខុវេ ពលានិ ។ កតមាទិ
ចត្តារិ ។ បញ្ចាពលំ វិរិយពលំ អនវជ្ជពលំ សង្កហ-
ពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ចាពលំ ។ យេ ធម្មា
កុសលា កុសលសង្ខតា យេ ធម្មា អកុសលា
អកុសលសង្ខតា យេ ធម្មា សាវជ្ជា សាវជ្ជសង្ខតា
យេ ធម្មា អនវជ្ជា អនវជ្ជសង្ខតា យេ ធម្មា កណ្ណា
កណ្ណសង្ខតា យេ ធម្មា សុក្កា សុក្កសង្ខតា
យេ ធម្មា អសេវិតត្វា អសេវិតត្វសង្ខតា យេ
ធម្មា សេវិតត្វា សេវិតត្វសង្ខតា យេ ធម្មា ធាល-
មរិយា ធាលមរិយសង្ខតា យេ ធម្មា អលមរិយា
អលមរិយសង្ខតា ត្យស្ស ធម្មា បញ្ចាយ វេទិជ្ជា
ហោន្តិ វេចរិតា ឥទំ វុច្ចនិ ភិក្ខុវេ បញ្ចាពលំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីរាយ នវិក័ណ្ឌ

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ នេះជា អាណិសង្សទី ៥ ក្នុងការស្តាប់ធម៌តាម
កាលគួរ ក្នុងការសាក្ខាធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ
នេះជា អាណិសង្ស ៥ ប្រការ ក្នុងការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការ
សាក្ខាធម៌តាមកាលគួរ ។

[៥] ម្នាល ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពលៈនេះមាន ៤ យ៉ាង ។
ពលៈ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ បញ្ញាពលៈ ១ វិរិយពលៈ ១ អនវដ្ឋ-
ពលៈ ១ សន្តិហពលៈ ១ ។ ម្នាល ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចុះបញ្ញាពលៈ
តើដូចម្តេច ។ ធម៌ទាំងឡាយណា ជាកុសល រាប់ថាជាកុសល ធម៌
ទាំងឡាយណា ជាអកុសល រាប់ថាជាអកុសល ធម៌ទាំងឡាយណា
មានទោស រាប់ថាមានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា មិនមានទោស
រាប់ថាមិនមានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ខ្មៅ រាប់ថាជាធម៌ខ្មៅ
ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ស រាប់ថាជាធម៌ស ធម៌ទាំងឡាយណាមិន
គួរសេព រាប់ថាជាធម៌មិនគួរសេព ធម៌ទាំងឡាយណាគួរសេព រាប់
ថាជាធម៌គួរសេព ធម៌ទាំងឡាយណា មិនគួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថាជា
ធម៌មិនគួរដល់ព្រះអរិយៈ ធម៌ទាំងឡាយណាគួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថា
ជាធម៌គួរដល់ព្រះអរិយៈ ធម៌ទាំងនោះ បុគ្គលឃើញច្បាស់ ស្នូងចុះ
ដោយបញ្ញា តាមពិត ម្នាល ភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះហៅថា បញ្ញាពលៈ ។

បណ្ណាសកេ សម្តោធិវគ្គោ

កតមញ្ច ភិក្ខុវេ វីរិយពាលំ ។ យេ ធម្មា អកុសលា
អកុសលសង្ខាតា យេ ធម្មា សាវជ្ជា សាវជ្ជសង្ខាតា
យេ ធម្មា កណ្ណា កណ្ណសង្ខាតា យេ ធម្មា
អសេវិតញ្ច អសេវិតញ្ចសង្ខាតា យេ ធម្មា ណលមរិយា
ណលមរិយសង្ខាតា តេសំ ធម្មានំ បហានាយ ធម្មំ
ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណាតិ
បទហតិ ។ យេ ធម្មា កុសលា កុសល-
សង្ខាតា យេ ធម្មា អនវជ្ជា អនវជ្ជសង្ខាតា
យេ ធម្មា សុក្កា សុក្កសង្ខាតា យេ ធម្មា
សេវិតញ្ច សេវិតញ្ចសង្ខាតា យេ ធម្មា អលមរិយា
អលមរិយសង្ខាតា តេសំ ធម្មានំ បដិលាកាយ ធម្មំ
ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណាតិ
បទហតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ វីរិយពាលំ ។ កតមញ្ច
ភិក្ខុវេ អនវជ្ជពាលំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយ-
ស្សវកោ អនវជ្ជេន កាយកម្មេន សមដ្ឋាកតោ
ហោតិ អនវជ្ជេន វចីកម្មេន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ

បណ្ណាសក សម្តោធរិក្ខ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះវិរិយពលៈតើដូចម្តេច ។ ធម៌ទាំងឡាយ
 ណា ជាអកុសល រាប់ថាជាអកុសល ធម៌ទាំងឡាយណា មានទោស
 រាប់ថាជាធម៌ មានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ខ្មៅ រាប់ថាជា
 ធម៌ខ្មៅ ធម៌ទាំងឡាយណា មិនគួរសេព រាប់ថាជាធម៌ មិនគួរសេព
 ធម៌ទាំងឡាយណា មិនគួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថាជាធម៌ មិនគួរដល់
 ព្រះអរិយៈ បុគ្គលក៏បានញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រែប្រួលព្រាហ្មណ៍
 ផ្តល់ចិត្ត ដំកល់ចិត្ត ដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងនោះ ។ ធម៌ទាំងឡាយ
 ណា ជាអកុសល រាប់ថាជាអកុសល ធម៌ទាំងឡាយណា មិនមាន
 ទោស រាប់ថាជាធម៌ មិនមានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ស
 រាប់ថាជាធម៌ស ធម៌ទាំងឡាយណា គួរសេព រាប់ថាជាធម៌ គួរសេព
 ធម៌ទាំងឡាយណា គួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថាជាធម៌គួរដល់ព្រះអរិយៈ
 បុគ្គលក៏បានញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រែប្រួលព្រាហ្មណ៍ ផ្តល់ចិត្ត
 ដំកល់ចិត្ត ដើម្បីឲ្យបាននូវធម៌ទាំងនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 ហៅថា វិរិយពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអនវដ្ឋពលៈ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 ប្រកបដោយកាយកម្មមិនមានទោស ប្រកបដោយវច្ចកម្មមិនមានទោស

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឥវិកនិពាតោ

អនវជ្ជេន មនោកម្មេន សមម្នាគតោ ហោតិ វេទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ អនវជ្ជេពាលំ ។ កតមញ្ញា ភិក្ខុវេ សង្កហា-
 ពាលំ ។ ចត្តាវមាជិ ភិក្ខុវេ សង្កហាវត្ថុនិ ទានំ
 បេយ្យវជ្ជំ អត្តចរិយា សមាទត្តតា ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ
 ទានានំ យទិទំ ធម្មទានំ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ បេយ្យ-
 វជ្ជានំ យទិទំ អត្តកស្ស ឪហិតសោតស្ស បុនប្បនំ
 ធម្មំ ទេសេតិ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ អត្តចរិយានំ យទិទំ
 អស្សន្ធី សទ្ធាសម្មទាយ សមាទបេតិ និវេសេតិ
 បតិដ្ឋាបេតិ ទុស្សីលំ សីលសម្មទាយ មច្ឆរី
 ចាគសម្មទាយ ទុប្បញ្ញំ បញ្ញាសម្មទាយ សមាទបេតិ
 និវេសេតិ បតិដ្ឋាបេតិ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ សមាទត្តតានំ
 យទិទំ សោតាបន្នេន^១ សោតាបន្នស្ស សមាទត្តោ

១ ឱ. ម. សោតាបន្នោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរណិកាយ ឧទិសិយាន

ប្រកបដោយមនោកម្មមិនមានទោស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
អនុវដ្តពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសង្កហពលៈ តើដូចម្តេច ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្កហវត្ថុនេះមាន ៤ យ៉ាង គឺ ការឲ្យទាន ១ ការ
ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ១ ការប្រព្រឹត្តិអំពើឲ្យជាប្រយោជន៍ ១ ភាព
ជាអ្នកតាំងខ្លួនស្មើ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាទានទាំងឡាយ ទាន
ដែលប្រសើរបំផុតនេះ គឺធម្មទាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាការពោល
ពាក្យជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ការពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ដ៏ប្រសើរ
បំផុតនេះ គឺធម្មកថិក សំដែងធម៌រឿយៗ ដល់អ្នកត្រូវការស្តាប់ អ្នក
ផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាការប្រព្រឹត្តិអំពើឲ្យ
ជាប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ការប្រព្រឹត្តិអំពើឲ្យជាប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរនេះ
គឺបុគ្គលអ្នកញ៉ាំងជនមិនមានសទ្ធា ឲ្យកាន់យក ឲ្យតាំងនៅ ឲ្យដកល់
សិប្បកម្មសទ្ធាសម្បទា ញ៉ាំងជនទ្រុស្តសីល ឲ្យកាន់យក ឲ្យតាំងនៅ
ឲ្យដកល់សិប្បកម្មសីលសម្បទា ញ៉ាំងជនអ្នកមានសេចក្តីកំណាញ់ឲ្យកាន់
យក ឲ្យតាំងនៅ ឲ្យដកល់សិប្បកម្មចាតសម្បទា ញ៉ាំងជនអ្នកមិនមាន
បញ្ញាឲ្យកាន់យក ឲ្យតាំងនៅ ឲ្យដកល់សិប្ប កម្មបញ្ញាសម្បទា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភាពជាអ្នកតាំងខ្លួនស្មើទាំងឡាយ ភាពជាអ្នកតាំង
ខ្លួនស្មើដ៏ប្រសើរនេះ គឺសោភាបន្តបុគ្គល មានខ្លួនស្មើនឹងសោភាបន្តបុគ្គល

បណ្ណសកេ សម្ពោធិវិញ្ញា

សកទានតាមិណ(១) សកទានតាមិស្ស សមាទត្តោ
 អនាតាមិណ(២) អនាតាមិស្ស សមាទត្តោ អរហតា
 អរហតោ សមាទត្តោ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សង្ក-
 ហពលំ ។ ឥមាទិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្តារិ
 ពលាទិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្តហិ ពលេហិ
 សមម្ពាគតោ អរិយស្សវកោ បញ្ច កយាទិ
 សមតិក្កត្តោ ហោតិ ។ កតមាទិ បញ្ច ។ អាជីវិតកយំ
 អសិលោកកយំ បរិសំ សាវជ្ជកយំ មរណកយំ
 ទុក្ខតិកយំ ។ សោ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ
 ឥតិ បជិសញ្ញក្ខតិ ធាហំ អាជីវិតកយស្ស កាយាមិ
 កិស្សហំ អាជីវិតកយស្ស កាយិស្សមិ អត្ថិ មេ
 ចត្តារ ពលាទិ បញ្ចពលំ វិរិយពលំ អនវជ្ជពលំ
 សង្កហពលំ ។ ទុប្បញ្ញោ ខោ អាជីវិតកយស្ស
 កាយេយ្យ កុសីតោ អាជីវិតកយស្ស កាយេយ្យ
 សាវជ្ជកាយ កម្មន្តវចិ កម្មន្តមរោ កម្មន្តអាជីវិតកយស្ស
 កាយេយ្យ អសង្កហកោ អាជីវិតកយស្ស កាយេយ្យ

១ ឱ. ម. សកទានមី ។ ២ ឱ. ម អនាតមី ។

បណ្ណាសក សម្ពោធិវគ្គ

សកតាតាមិបុគ្គល មានខ្លួនស្មើនឹងសកតាតាមិបុគ្គល អនាតាមិបុគ្គល
 មានខ្លួនស្មើនឹងអនាតាមិបុគ្គល អវហន្ត មានខ្លួនស្មើនឹងអវហន្ត ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សន្តិហពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពលៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក (ប្រកប
 ដោយពលៈ ៤ យ៉ាងនេះហើយ រមែងជាអ្នកឆ្លងផុតក័យ ៥ យ៉ាង ។ ក័យ
 ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ អាជីវិតក័យៈ (ក័យអំពីការចិញ្ចឹមជីវិត) ១
 អសិលោកក័យៈ (ក័យអំពីការមិនសរសើរ) ១ បរិសំសារដ្ឋក័យៈ
 (ក័យអំពីការកោតញញើតក្នុងបរិសទ្យ) ១ មរណក័យៈ (ក័យអំពី
 សេចក្តីស្លាប់) ១ ទុគ្គតិក័យៈ (ក័យអំពីទុគ្គតិ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវកនោះ ពិចារណាដូច្នោះថា អាត្មាអញមិនខ្លាច ចំពោះអាជីវិត-
 ក័យ អាត្មាអញនឹងខ្លាចអាជីវិតក័យដូចម្តេច បើពលៈទាំង ៤ គឺបញ្ញាពលៈ
 វិរិយពលៈ អនវដ្ឋពលៈ សន្តិហពលៈ របស់អាត្មាអញ មានស្រេច
 ហើយ ។ ឯបុគ្គលគ្មានប្រាជ្ញា គប្បីខ្លាចអាជីវិតក័យ បុគ្គលខ្ព្យល គប្បី
 ខ្លាចអាជីវិតក័យ គប្បីខ្លាចអាជីវិតក័យដោយកាយកម្ម វចីកម្ម មនោកម្ម
 ដែលមានទោស បុគ្គលជាអ្នកមិនសង្រ្គោះ គប្បីខ្លាច អាជីវិតក័យ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរទិកាយស្ស ឧវិកទិកាតោ

នាហំ អសិលោកកយស្ស កាយាមិ ។ បេ ។
 នាហំ បរិសំ សារាជ្ជកយស្ស កាយាមិ នាហំ មរណ-
 កយស្ស កាយាមិ នាហំ ទុក្ខតិកយស្ស កាយាមិ
 កិស្សហំ ទុក្ខតិកយស្ស កាយិស្សមិ អត្ថំ មេ ចត្តារិ
 ពលានិ បញ្ញាពលំ វិរិយពលំ អនុវដ្ឋពលំ សង្កហ-
 ពលំ ។ ទុប្បញ្ញោ ខោ ទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ
 កុសីតោ ទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ សារាជ្ជកាយ-
 កម្មន្តវិចីកម្មន្តមនោកម្មន្តទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ
 អសង្កហកោ ទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ ។ ឥមេហិ
 ខោ កិក្ខុវេ ចត្វហិ ពលេហិ សមញ្ញកតោ អរិយស្ស-
 វកោ ឥមាទំ បញ្ច កយានិ សមតិក្កន្តោ ហោតីតិ ។

(៦) តត្រ ខោ អាយស្សា សារីបុត្តោ កិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ។ បេ ។ អាយស្សា សារីបុត្តោ ឯតទលេច
 បុគ្គលោបិ អាវុសោ ទុវិជេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ
 អសេវិតព្វោបិ ចីវរម្បិ អាវុសោ ទុវិជេន វេទិតព្វំ
 សេវិតព្វម្បិ អសេវិតព្វម្បិ បិណ្ណាទាលោបិ អាវុសោ
 ទុវិជេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ អសេវិតព្វោបិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា វិទ្យាបិដក

អាត្មាអញ មិនខ្លាចអសីលោកភ័យទេ ។ បេ ។ អាត្មាអញមិនខ្លាច
 បរិសំសារជ្ជក័យទេ អាត្មាអញ មិនខ្លាចមរណភ័យទេ អាត្មាអញ
 មិនខ្លាចទុក្ខភ័យទេ អាត្មាអញនឹងខ្លាចទុក្ខភ័យដូចម្តេច បើ ពលៈ
 ទាំង ៤ គឺ បញ្ញាពលៈ វិរិយពលៈ អនវដ្ឋពលៈ សន្តិហពលៈ
 របស់អាត្មាអញ មានស្រេចហើយ ។ ឯបុគ្គលគ្មានប្រាជ្ញា គប្បី
 ខ្លាចទុក្ខភ័យ បុគ្គលខ្ជិល គប្បីខ្លាចទុក្ខភ័យ គប្បីខ្លាចទុក្ខភ័យ
 ដោយកាយកម្ម វចក្ខុកម្ម មនោកម្ម ដែលមានទោស បុគ្គលមិន
 មានសេចក្តីសង្រ្គោះ គប្បីខ្លាចទុក្ខភ័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវក ប្រកបដោយពលៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកកន្លងផុតនូវភ័យ
 ទាំង ៥ នេះបាន ។

[៦] ក្នុងទីនោះឯង ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ។ បេ ។ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលដូច្នេះថា
 ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បុគ្គលពីរពួក គឺ
 បុគ្គលគួរសេពគប់ ១ បុគ្គលមិនគួរសេពគប់ ១ ម្នាលអាវុសោទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ចិវេពីរយ៉ាង គឺចិវេគួរប្រើប្រាស់ ១
 មិនគួរប្រើប្រាស់ ១ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី
 ស្គាល់ បិណ្ឌបាតពីរយ៉ាង គឺបិណ្ឌបាតគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១

បណ្ណសកេ សម្តោធវិញ្ញា

សេនាសនម្បី អារុសោ ធុរិយេន វេទិតតំ សេវិតត្វម្បី
អសេវិតត្វម្បី តាមនិកមោចិ អារុសោ ធុរិយេន វេទិ-
តញ្ញោ សេវិតញ្ញោចិ អសេវិតញ្ញោចិ ជនបទប្បទេសោចិ
អារុសោ ធុរិយេន វេទិតញ្ញោ សេវិតញ្ញោចិ អសេវិ-
តញ្ញោចិ ។ បុគ្គលោចិ អារុសោ ធុរិយេន វេទិតញ្ញោ
សេវិតញ្ញោចិ អសេវិតញ្ញោចិតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ
ឥមំ ខោ មេ បុគ្គលំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា
អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យេ ច
ខោ មេ បព្វជិតេន ជីវិតបរិក្ខារា មមុទានេតញ្ញា
បីវបំណ្ណាមាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា
តេ ច កសិវេន មមុទាហាន្តិ^(១) យស្ស
ចម្មិ អត្តាយ អការស្សា អនការិយំ បព្វជិតោ

១ ឧ. ម. សមុទាហាន្តិ. ។

បណ្ណាសក សម្មាធិវគ្គ

ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ សេនាសនៈ
 ពីរយ៉ាង គឺសេនាសនៈគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ម្នាលអារុសោ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ស្រុកនឹងនិគមពីរយ៉ាង
 គឺស្រុកនឹងនិគម គួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ម្នាលអារុសោ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេសពីរយ៉ាងគឺ
 ជនបទនឹងប្រទេសដែលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ។ ក៏ពាក្យថា
 ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បុគ្គលពីរពួក
 គឺបុគ្គលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។
 បណ្ណាបុគ្គលទាំងពីរពួកនោះ បើបុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណា ថា កាលបើ
 អាត្មាអញសេពគប់បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង
 កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងវិនាសទៅ មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងឡាយណា គឺចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បុប្ផយកេសដ្ឋ-
 បរិក្ខារ ដែលអាត្មាអញ ជាបព្វជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងនោះ តែងមូលមកបានដោយក្រ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាកផ្ទះ
 ចូលទៅកាន់ផ្លូវ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

សោ ច មេ សាមញ្ញត្តោ ន ភាវនាចារិច្ចរី កច្ចតីតិ
តេនាវុសោ បុគ្គលេន សោ បុគ្គលោ សង្ខាបិ(១)
វត្តិភាគំ វា ទិវុសភាគំ វា អនាបុច្ឆា វា បក្កមិភព្វោ
នាទុពន្ធិភព្វោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ ឥមំ ខោ មេ
បុគ្គលំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ យេ ច ខោ មេ បព្វជិតេន
ជីវិតបរិក្ខារា វា សមុទានេភព្វោ ចីវរបិណ្ឌាទាតសេនា-
សនគិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា តេ ច អប្បក-
សិវេន សមុទាហរន្តិ យស្ស ចម្មំ អត្តាយ អតារស្មោ
អនតារិយំ បព្វជិតោ សោ ច មេ សាមញ្ញត្តោ ភាវនា-
ចារិច្ចរី កច្ចតីតិ តេនាវុសោ បុគ្គលេន សោ បុគ្គលោ
សង្ខាបិ យាវជីវំ(២) អនុពន្ធិភព្វោ ន បក្កមិភព្វោ ។

១ ឱ. សង្ខាបិដិ អយំ បាលី ឧត្តិ ។ ២ ឱ. ម. យាវជីវន្តិ បាលី ឧត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ទវិកនិបាត

ប្រយោជន៍នៃសមណៈនោះ មិនដល់នូវការបរិបូណ៌ ដោយការវិនាសដល់
 អាត្មាអញដូច្នោះ ម្នាលអាវុសោ ទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកសេពគប់នោះ
 លុះដឹងក្នុងចំណែកត្រីក្តី ក្នុងចំណែកថ្មក្តី មិនគប្បីលាហើយចៀស
 ចេញទៅ ឬក៏មិនគប្បីជាប់តាមបុគ្គលមិនគួរសេពគប់នោះឡើយ ។

បណ្តាបុគ្គលទាំងពីរពួកនោះ បុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណា ថា កាលបើ
 អាត្មាអញសេពគប់បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងវិនាសទៅ
 កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងឡាយណា គឺចំរើ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជ
 បរិក្ខារ ដែលអាត្មាអញ ជាប់ពូជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងនោះតែងមូលមកបានដោយងាយ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាក
 ផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា
 ប្រយោជន៍នៃសមណៈនោះ ដល់នូវការបរិបូណ៌ដោយការវិនាស ដល់អាត្មា
 អញ ដូច្នោះ ម្នាលអាវុសោ ទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ បើស្គាល់ហើយ គប្បី
 ជាប់តាមបុគ្គលនោះ មិនគប្បីចៀសចេញទៅដរាបដល់អស់ជីវិតឡើយ ។

បណ្ណសកេ សម្ពោជន៍

តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ ឥមំ ខោ មេ បុគ្គលំ
 សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា
 ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ យេ ច ខោ មេ បព្វជិតេន ជីវិត-
 បរិក្ខារា សមុទានេតព្វា ចីវរប័ណ្ណាទាតសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារា តេ ច អប្បកសិវេន
 សមុទាហារន្តិ យស្ស ចម្មំ អត្តាយ អភារស្មា
 អនការិយំ បព្វជិតោ សោ ច មេ សាមញ្ញាត្តោ
 ការាទាវប្បី កត្តតិ តេនាសោ បុគ្គលេន សោ
 បុគ្គលោ យាវជីវំ(១) អនុពន្ធិតព្វោ ន បក្កមិ-
 តព្វោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ ឥមំ ខោ
 មេ បុគ្គលំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ យេ ច មេ
 បព្វជិតេន ជីវិតបរិក្ខារា សមុទានេតព្វា ចីវរប័ណ្ណា-
 ទាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារា តេ
 ច អប្បកសិវេន សមុទាហារន្តិ យស្ស
 ចម្មំ អត្តាយ អភារស្មា អនការិយំ បព្វជិតោ

១ ឱ. ម. យាវជីវន្តិ បាលី នត្តិ ។

បណ្ណាសក សម្តោធវគ្គ

បណ្ណាបុគ្គលទាំងពីរពួកនោះ បុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណាថា កាលអាត្មា
អញសេពគប់បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងវិនាសទៅ កុសល-
ធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំង
ឡាយណា គឺចីវរ ចិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ច័យភេសជ្ជៈបរិក្ខារ
ដែលអាត្មាអញ ជាមត្តជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំងនោះ
មូលមកបានដោយងាយ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាកផ្ទះចូលទៅ
កាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា ប្រយោជន៍
នៃសមណៈនោះ តែងដល់នូវការបរិបូណ៌ ដោយការនាដល់អាត្មាអញ
ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលនោះគប្បីជាប់តាមបុគ្គលនោះ
មិនគប្បីចៀសចេញទៅដកបដល់អស់ជីវិតឡើយ ។ បណ្ណាបុគ្គលទាំង
ពីរពួកនោះ បុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណាថា កាលបើអាត្មាអញសេពគប់
បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌
ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំង
ឡាយណា គឺចីវរ ចិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ច័យភេសជ្ជៈបរិក្ខារ
ដែលអាត្មាអញ ជាមត្តជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំង
នោះ មូលមកបានដោយងាយ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាកផ្ទះ
ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វិភង្គិយោ

សោ ច មេ សាមញ្ញត្ថោ ភាវនាចារិច្ឆរិ កច្ចតិភិ
តេនាវុសោ បុគ្គលេន សោ បុគ្គលោ យាវជីវំ
អនុពាទ្ធិតញ្ចោ ន បក្កមិតញ្ចោ អបិ បនុដ្ឋមននេន ។
បុគ្គលាបំ អាវុសោ ធុវិជេន វេទិតញ្ចោ សេវិតញ្ចោបិ
អសេវិតញ្ចោបិភិ ភតិ យន្តំ វុត្តំ វេទមេតំ បដិច្ច
វុត្តំ ។ ចីវរម្បិ អាវុសោ ធុវិជេន វេទិតញ្ចំ សេវិ-
តញ្ចម្បិ អសេវិតញ្ចម្បិភិ ភតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ភត្ត យំ ជញ្ញា ចីវរំ វេទំ ខោ
មេ ចីវរំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ
កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិភិ វិវរុបំ ចីវរំ ន សេវិ-
តញ្ចំ ។ ភត្ត យំ ជញ្ញា ចីវរំ វេទំ ខោ មេ ចីវរំ
សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា
ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិភិ វិវរុបំ ចីវរំ សេវិតញ្ចំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកនិកាត

ប្រយោជន៍នៃសមណៈនោះ តែងដល់នូវការបរិច្ចណិ ដោយការវាងដល់
 អាត្មាអញ ដូច្នោះ ម្នាល អារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលនោះពោះបីត្រូវ
 គេបណ្តេញចេញ គប្បីជាប់តាមបុគ្គលនោះ មិនគប្បីចៀសចេញ
 ទៅដកបដល់អស់ដីវិតឡើយ ។ ពាក្យណាថា ម្នាល អារុសោទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បុគ្គលពីរពួក គឺបុគ្គលគួរសេព ១
 មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោល
 ហើយនុ៎ះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា ម្នាល អារុសោ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ចីវរពីរយ៉ាង គឺចីវរគួរប្រើប្រាស់ ១
 មិនគួរប្រើប្រាស់ ១ ដូច្នោះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោល
 ហើយនុ៎ះ តើព្រោះអាស្រ័យ ហេតុដូចម្តេច ។ បណ្តាចីវរទាំងពីរយ៉ាង
 នោះ ក៏កុស្តាល់ចីវរណាថា កាលអាត្មាអញប្រើប្រាស់ចីវរនេះហើយ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែង
 សាបសូន្យទៅដូច្នោះ ចីវរឃែបនេះ ក៏មិនគួរប្រើប្រាស់ឡើយ ។ បណ្តា
 ចីវរទាំង ២ យ៉ាងនោះ ក៏កុស្តាល់ចីវរឃែបណាថា កាលបើអាត្មាអញប្រើ
 ប្រាស់ចីវរនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌
 ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង ដូច្នោះ ចីវរឃែបនេះ ក៏គួរប្រើប្រាស់បាន ។

បណ្ណាសកេ សម្តោជវិញ្ញា

ចំវេម្បី អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតត្វំ សេវិតត្វម្បី
 អសេវិតត្វម្បីតំ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច
 វុត្តំ ។ បិណ្ណាទាតោបិ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតញោ
 សេវិតញោបិ អសេវិតញោបីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
 កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បិណ្ណាទាតំ
 ឥមំ ខោ មេ បិណ្ណាទាតំ សេវិតោ អកុសលា ធម្មា
 អភិវឌ្ឍន្តំ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ឃរុចោ
 បិណ្ណាទាតោ ន សេវិតញោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា
 បិណ្ណាទាតំ ឥមំ ខោ មេ បិណ្ណាទាតំ សេវិតោ អកុ-
 សលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិតិ
 ឃរុចោ បិណ្ណាទាតោ សេវិតញោ ។ បិណ្ណាទាតោបិ
 អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតញោ សេវិតញោបិ អសេវិ-
 តញោបីតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

ពាក្យណា ថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ចីវរមាន២ យ៉ាង
 គឺចីវរគួរច្រើប្រាស់១ មិនគួរច្រើប្រាស់១ ដូច្នោះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា
 ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បិណ្ឌបាត២ យ៉ាង
 គឺបិណ្ឌបាតគួរសេព១ មិនគួរសេព១ ដូច្នោះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។ បណ្ណា
 បិណ្ឌបាតទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់បិណ្ឌបាតណាថា កាលបើ
 អាត្មាអញសេពនូវបិណ្ឌបាតនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើន
 ឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅដូច្នោះ បិណ្ឌបាតបែប
 នេះ ភិក្ខុមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្ណាបិណ្ឌបាតទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុ
 ស្គាល់បិណ្ឌបាតណាថា កាលបើអាត្មាអញ សេពនូវបិណ្ឌបាតនេះ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ
 តែងចំរើនឡើងដូច្នោះ បិណ្ឌបាតបែបនេះ ភិក្ខុគួរសេពបាន ។ ពាក្យ
 ណាថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បិណ្ឌ-
 បាត ២ យ៉ាង គឺបិណ្ឌបាតគួរសេព១ មិនគួរសេព១ ដូច្នោះ ដែលខ្ញុំ
 ពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឥវាសិណតោ

សេនាសនម្បវិ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតតំ សេវិ-
តត្ថម្បវិ អសេវិតត្ថម្បវិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
កិញ្ចោតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា សេនា-
សនំ ឥទំ ខោ មេ សេនាសនំ សេវតោ អកុ-
សលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហា-
យន្តិ ឃីវរុបំ សេនាសនំ ន សេវិតតំ ។ តត្ថ
យំ ជញ្ញា សេនាសនំ ឥទំ ខោ មេ សេនាសនំ
សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា
ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឃីវរុបំ សេនាសនំ សេវិ-
តត្ថ ។ សេនាសនម្បវិ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតតំ
សេវិតត្ថម្បវិ អសេវិតត្ថម្បវិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ
ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ កាមនិកមោបិ អាវុសោ
ធុរិយេន វេទិតតោ សេវិតតោបិ អសេវិតតោបិ ឥ
ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចោតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ វេទនិបាត

ក៏ពាក្យថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់
 សេនាសនៈ ២ យ៉ាង គឺសេនាសនៈគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះ
 នេះដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យ
 ហេតុដូចម្តេច ។ បណ្តាសេនាសនៈទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់
 សេនាសនៈណាថា កាលបើអាត្មាអញសេពសេនាសនៈនេះ អកុសល
 ធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាប
 សូន្យទៅដូច្នោះ សេនាសនៈបែបនេះ ភិក្ខុមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្តា
 សេនាសនៈទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់សេនាសនៈណាថា កាល
 បើអាត្មាអញសេពសេនាសនៈនេះហើយ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែង
 សាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើងដូច្នោះ សេនា-
 សនៈបែបនេះ ភិក្ខុគួរសេពបាន ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលអារុសោទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្គាល់សេនាសនៈមាន ២ យ៉ាង គឺសេនាសនៈ
 គួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំ
 ពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា ម្នាលអារុសោ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ស្រុកនឹងនិគម ២ យ៉ាង គឺស្រុក
 នឹងនិគមគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។

បណ្ណាសកេ សម្មោធិញ្ចោ

តត្ថ យំ ជញ្ញា តាមនិគមំ ឥមំ ខោ មេ តាមនិគមំ
 សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា
 ធម្មា បរិហាយន្តិ ឃីវរោ តាមនិគមោ ន
 សេវិតញ្ចោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា តាមនិគមំ ឥមំ
 ខោ មេ តាមនិគមំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា
 បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឃីវរោ
 តាមនិគមោ សេវិតញ្ចោ ។ តាមនិគមោបិ អាវុសោ
 ធុរិយេន វេទិតញ្ចោ សេវិតញ្ចោបិ អសេវិតញ្ចោបិ
 ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ជនបទប្បទេ-
 សោបិ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតញ្ចោ សេវិតញ្ចោបិ
 អសេវិតញ្ចោបិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា ជនបទប្បទេសំ
 ឥមំ ខោ មេ ជនបទប្បទេសំ សេវតោ អកុសលា
 ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

បណ្ណាស្រុកនឹងនិគមទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់នូវស្រុកនឹងនិគមណា
 ថា កាលបើអាត្មាអញសេពស្រុកនឹងនិគមនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅដូច្នោះ ស្រុក
 នឹងនិគមបែបនេះ ភិក្ខុមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្ណាស្រុកនឹងនិគម២យ៉ាង
 នោះ ភិក្ខុស្គាល់ស្រុកនឹងនិគមណាថា កាលបើអាត្មាអញ សេពស្រុក
 នឹងនិគមនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌
 ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើងដូច្នោះ ស្រុកនឹងនិគមបែបនេះ ភិក្ខុគួរសេព
 បាន ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីស្គាល់ស្រុកនឹងនិគម២ យ៉ាង គឺស្រុកនឹងនិគមគួរសេព ១ មិនគួរ
 សេព ១ ដូច្នោះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេស ២ យ៉ាង គឺ ជនបទនឹងប្រទេស
 ដែលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យ
 ដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។ បណ្ណា
 ជនបទនឹងប្រទេសទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេសណា
 ថា កាលបើអាត្មាអញសេពជនបទនឹងប្រទេសនេះ អកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយ តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅដូច្នោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស នវកនិបាតោ

ឃ្យាទោ ជនបទប្បទេសោ ន សេវិតញោ ។ តត្ថ
 យំ ជញ្ញា ជនបទប្បទេសំ ឥទំ ខោ មេ ជនបទប្ប-
 ទេសំ សេវិតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិភិ ឃ្យាទោ ជនបទប្ប-
 ទេសោ សេវិតញោ ។ ជនបទប្បទេសោបិ អាវុសោ
 ទុវិធនេ វេទិតញោ សេវិតញោបិ អសេវិតញោបិ តំ
 ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តន្តិ ។

(៧) ឯកំ សមយំ ភកវា រាជគហោ វិហារតិ
 ភិជ្ឈក្ខុជេ បព្វតេ ។ អថខោ សុតវា បរិព្វាជកោ
 យេន ភកវា តេនុបស្ព័ន្តមិ ឧបស្ព័ន្តមិត្វា ភកវតា
 សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កបំ សារាណីយំ
 វិតិសារេត្វា ឯកមន្តំ ចិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ចិសីន្ទោ
 ខោ សុតវា បរិព្វាជកោ ភកវន្តំ ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរតិកាយ ឆវវគ្គបិដក

ជនបទនឹងប្រទេសបែបនេះ ភិក្ខុមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្តាជនបទនឹង
 ប្រទេសទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេសណាថា កាល
 បើអាត្មាអញ សេពនូវជនបទនឹងប្រទេសនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើងដូច្នោះ
 ជនបទនឹងប្រទេសបែបនេះ ភិក្ខុគួរសេពបាន ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្ចាស់
 អាវុសាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេស ២ យ៉ាង
 គឺជនបទនឹងប្រទេសដែលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នោះ ដែលខ្ញុំ
 ពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

(៧) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភ្នំគិដ្ឋក្នុង
 ទៀបក្រុងវជ្ជគិរិ ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជក ឈ្មោះសុត្តរន្ត ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យ
 ដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុត្តរន្តបរិព្វាជក
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា

ចល្លាសពេ សម្តែងត្រៃ

ឯកមិទាហំ កន្លៃ សមយំ កកវា វេជេវ រាជគហេ
 វិហារមិ តិវិព្វជេ(១) ។ តត្រ ខោ(២) មេ កន្លៃ កកវតោ
 សម្មុទា សុតំ សម្មុទា បដិក្កហិតំ យោ សោ សុតវា
 ភិក្ខុ អរហំ វិណាសវេ វុសិតវា កតករណីយោ
 ឌីហិតការោ អនុប្បត្តសទត្តោ បរិក្ខិណាកវសញ្ញោ
 ជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អកញ្ញោ សោ បញ្ចដ្ឋានាជិ
 អជ្ឈាបរិតុំ អកញ្ញោ វិណាសវេ ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច ចាលំ
 ជីវិតា វេរោបេតុំ អកញ្ញោ វិណាសវេ ភិក្ខុ អទិទ្ធិ
 មេយ្យសម្មាតំ អាទាតុំ អកញ្ញោ វិណាសវេ ភិក្ខុ
 មេតុំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ អកញ្ញោ វិណាសវេ ភិក្ខុ
 សម្បជានមុសា កាសិតុំ អកញ្ញោ វិណាសវេ ភិក្ខុ
 សន្និធិការកំ(៣) កាមេ បរិក្ខញ្ញិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វ
 អតារិយក្ខតោ(៤) កត្វំ មេតំ កន្លៃ កកវតោ
 សុស្សុតំ សុត្តហិតំ សុមនសំកតំ ស្វបដារិតន្តិ ។

១ ឧ. ឯកមិទំ រាត្រៃ សមយំ រាគវា វេជេវ រាជគហេ វិហារិ តិវិព្វជេ ។ ២ ឧ. ម.
 ខោស្សទូ នត្ថិ ។ ៣ ឧ. ម. សន្និធិការោ ។ ៤ ឧ. អតារិយក្ខតោ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធវិញ

បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន សម័យមួយ ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងក្រុង
 រាជគ្រឹះ ដែលមានភ្នំ (ព័ទ្ធជុំវិញ) ដូចជាគ្រាលនេះឯង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានស្តាប់ចំពោះព្រះភក្ត្រ បាន
 ទទួលយកចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងនោះថា ម្ចាស់
 សុត្តន្ត ភិក្ខុណា ជាអរហន្តវិណាស្រព មានព្រហ្មចរិយធម៌ បាន
 ប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ច បានធ្វើស្រេចហើយ មានការ
 ដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍ របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ មានធម៌
 ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះដឹង
 ដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុ
 ជាវិណាស្រព មិនគួរក្លែងជាប់បង្កើតសត្វ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 មិនគួរកាន់យកនូវវត្ថុ ដែលគេមិនបានឱ្យ ដែលហៅថា លួច ១ ភិក្ខុ
 ជាវិណាស្រព មិនគួរសេពមេដុនធម្ម ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរ
 ពោលពាក្យកុហកទាំងដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរធ្វើ
 នូវការសន្សំទុក ហើយបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ដូចជានៅជា
 គ្រហស្ថក្នុងកាលមុន ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់
 ល្អហើយ បានទទួលល្អហើយ បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ ចាំ
 បានល្អហើយនូវព្រះពុទ្ធដ៏កា របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនូវមន ឬ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយស្ស វិទិសិយោ

តក្ស តេ ឯតំ សុស្សតំ សុត្តហិតំ សុមនសិកតំ
 ស្វបដានំ បុព្វេ ចាហំ សុត្តវា ឯតរហំ ច ឯវំ វនាមិ
 យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ ទីណាសវេ វុសិតវា
 កតករណីយោ ឌីហិតកាវោ អនុប្បត្តសទន្តោ
 បរិក្ខីណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញារិមុត្តោ អកព្វោ
 សោ ធរដ្ឋានំ អដ្ឋាចរិតំ អកព្វោ ទីណាសវេ
 ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច ចាលំ ជីវិតា វេវោបេតំ អកព្វោ
 ទីណាសវេ ភិក្ខុ អទិន្នំ មេយ្យសម្មាសំ អាទានំ
 អកព្វោ ទីណាសវេ ភិក្ខុ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវិតំ
 អកព្វោ ទីណាសវេ ភិក្ខុ សម្មជានមុសា កាសិតំ
 អកព្វោ ទីណាសវេ ភិក្ខុ សន្និធិការកំ កាមេ
 បរិកុញ្ញិតំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អតារិយក្ខតោ អកព្វោ
 ទីណាសវេ ភិក្ខុ ធម្មាគតំ កន្តំ អកព្វោ ទីណាសវេ
 ភិក្ខុ ទោសាគតំ កន្តំ អកព្វោ ទីណាសវេ ភិក្ខុ
 មោហាគតំ កន្តំ អកព្វោ ទីណាសវេ ភិក្ខុ ភយាគតំ
 កន្តំ បុព្វេ ចាហំ សុត្តវា ឯតរហំ ច ឯវំ វនាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារិកាយ នវកនិទាន

អើពាក្យនេះ អ្នកស្តាប់ល្អហើយ រៀនល្អហើយ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ
 ចាំល្អហើយ ម្នាលសុតវន្ត ក្នុងកាលពីដើមក្តី ក្នុងកាលឥឡូវនេះក្តី
 គប្បីគត តែងពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ជាអរហន្តវិញ្ញាណស្រព
 មានព្រហ្មចរិយធម៌បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ច បានធ្វើ
 ស្រេចហើយ មានការងារកប់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេច
 ហើយ មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ
 ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងទៅហេតុ ៧ យ៉ាង
 គឺភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព មិនគួរក្លែងផ្តាច់បដិវិភាគសត្វ ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព
 មិនគួរកាន់យកទ្វារក្នុងដែលគេមិនបានឲ្យ ដែលហៅថា លួច ១ ភិក្ខុជា
 វិញ្ញាណស្រព មិនគួរសេពមេដុនធម្ម ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព មិនគួរ
 ពោលពាក្យកុហកទាំងដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព មិនគួរធ្វើនូវការ
 សន្សំទុកហើយបរិភោគទ្វារកាមទាំងឡាយ ដូចជានៅជាគ្រហស្ថក្នុងកាល
 មុន ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រពមិនគួរលុះក្នុងឆន្ទាគតិ ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព
 មិនគួរលុះក្នុងទោសាគតិ ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព មិនគួរលុះក្នុងមោហា-
 គតិ ១ ភិក្ខុជាវិញ្ញាណស្រព មិនគួរលុះក្នុងភយាគតិ ១ ម្នាលសុតវន្ត
 ក្នុងកាលពីដើមក្តី ក្នុងកាលឥឡូវនេះក្តី គប្បីគតតែងពោលយ៉ាងនេះថា

បញ្ញាសកេ សម្មោធិវត្តោ

យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ វិណាសកោ វុសិតវា
 កតករណីយោ ឌីហិតកាវោ អនុប្បត្តសទត្តោ
 បរិក្ខុណករសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អកញ្ញោ
 សោ ឥមា និ នវដ្ឋានានិ អជ្ឈបរិតុន្តិ ។

[៨] ឯកំ សមយំ កកវា រាជគហោ វិហារតំ
 កំជ្ឈក្រុជេ បព្វតេ ។ អថខោ សជ្ឈេ បរិញ្ញាជកោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវតោ
 សុទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កតំ សារាណីយំ វិគ្គ-
 សារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីន្នោ ខោ
 សជ្ឈេ បរិញ្ញាជកោ កកវន្តំ ឯតទលោប ឯកមិទាហំ
 កន្តេ សមយំ កកវា ឥនេវ រាជគហោ វិហារាមិ
 កិវុត្តជេ^(១) ។ តត្រ មេ កន្តេ កកវតោ សម្មុទា
 សុតំ សម្មុទា បដិក្កហិតំ យោ សោ សជ្ឈ
 ភិក្ខុ អរហំ វិណាសកោ វុសិតវា កតករណីយោ

១ ឧ. ឯកមិទំ រាត្តេ សមយំ រាគវា ឥនេវ រាជគហោ វិហារិ កិវិព្វជេ ។

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

កិក្ខុណាជាអរហន្តខ័ណស្រិត ដែលមានព្រហ្មចរិយធម៌ បានប្រព្រឹត្ត
 រួចហើយ មានសោឡសកិច្ច បានធ្វើស្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះ
 ហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកប
 សត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ កិក្ខុ
 នោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងទូរហេតុទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ។

(៨) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលគង់លើភ្នំភិវ្យក្នុង ទៀប
 ក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជកឈ្មោះសង្ឃៈ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួរលឺក
 ហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសង្ឃបរិព្វាជក អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដ៏ចម្រើន សម័យមួយ ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ដែលមានភ្នំ
 (ភ័ន្តជុំវិញ) ដូចជាគ្រាលនេះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាន
 ស្តាប់ចំពោះព្រះភក្ត្រ បានទទួលយកចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់សង្ឃៈ កិក្ខុណាជាអរហន្តខ័ណស្រិត មានព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វិវាទនិបាតោ

ឌីហ៍តភាពេ អនុប្បត្តសទត្តោ បរិក្ខីណាភវសញ្ញោជនោ
សម្មទញ្ញារិមុត្តោ អភព្វោ សោ បញ្ចដ្ឋានោនិ អជ្ឈាបរិតុំ
អភព្វោ ឌីណាសវេ ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច ចាលាំ ជីវិតា
វេរោបេតុំ អភព្វោ ឌីណាសវេ ភិក្ខុ អទិដ្ឋំ
ថេយ្យសម្ពាទំ អាទានុំ អភព្វោ ឌីណាសវេ
ភិក្ខុ មេដុំនំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ អភព្វោ ឌីណាសវេ
ភិក្ខុ សម្មជាទមុសា ភាសិតុំ អភព្វោ ឌីណាសវេ
ភិក្ខុ សន្និធិការកំ កាមេ បរិភុញ្ញិតុំ សេយ្យថាថិ
បុព្វេ អភារិយក្ខតោ កត្វិ មេតំ កន្លេ កកវតោ សុស្ស្គនំ
សុត្តហិតំ សុមនសិកតំ សូបដារិតន្តំ ។ តក្ស
តេ ឯតំ សជ្ឈ សុស្ស្គតំ សុត្តហិតំ សុមនសិកតំ
សូបដារិតំ ។ បុព្វេ ចាហំ សជ្ឈ ឯតហិ ច ឯវំ
វនាមិ យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ ឌីណាសវេ វុសិតវ
កតករណីយោ ឌីហ៍តភាពេ អនុប្បត្តសទត្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីកាយ នវវគ្គិយ

មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ មាន
ធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះដឹង
ដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៥ យ៉ាង គឺភិក្ខុជា
ទ័ណាស្រព មិនគួរក្លែងផ្កាប់បង្កើតសត្វ ១ ភិក្ខុជាទ័ណាស្រពមិនគួរ
កាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យដែលហៅថាលួច ១ ភិក្ខុជាទ័ណាស្រព
មិនគួរសេពនូវមេដុនធម្ម ១ ភិក្ខុជាទ័ណាស្រព មិនគួរពោលនូវពាក្យ
កុហកទាំងដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុជាទ័ណាស្រព មិនគួរធ្វើនូវការសន្សំទុក
ហើយបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ដូចជានៅជាគ្រហស្ថក្នុងកាលមុន ១
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ល្អហើយ បានទទួលល្អហើយ
បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ ចាំបានល្អហើយនូវព្រះពុទ្ធដ៏កាន់ របស់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគមែនប្តូរ ។ ម្នាលសង្ឃៈ អើពាក្យនេះ អ្នកបានស្តាប់
ល្អហើយ បានទទួលល្អហើយ បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ បានចាំទុក
ល្អហើយ ។ ម្នាលសង្ឃៈ ក្នុងកាលពីដើមក្តី ឥឡូវនេះក្តី គម្លាត
កំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ជាអរហន្តទ័ណាស្រព ជាអ្នកមាន
ព្រហ្មចរិយធម៌ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោធន៍សកិច្ចបានធ្វើស្រេច
ហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ

បណ្ណាសកេ សម្ពោធិត្តោ

បរិក្ខណ៍ណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញារិមុត្តោ អភព្វោ
 សោ នវដ្ឋានានិ អជ្ឈាបរិតំ អភព្វោ ទីណាសកេ
 ភិក្ខុ សញ្ញច្ច ចាណំ ជីវិតា ពេពេបេតំ ។ បេ ។
 អភព្វោ ទីណាសកេ ភិក្ខុ សង្កិណារកំ កាមេ
 បរិកុញ្ញតំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អភារិយក្ខតោ
 អភព្វោ ទីណាសកេ ភិក្ខុ ពុទ្ធិ បច្ចុក្ខានំ អភព្វោ
 ទីណាសកេ ភិក្ខុ ធម្មំ បច្ចុក្ខានំ អភព្វោ ទីណា-
 សកេ ភិក្ខុ សង្ឃំ បច្ចុក្ខានំ អភព្វោ ទីណាសកេ
 ភិក្ខុ សិក្ខំ បច្ចុក្ខានំ បុព្វេ ចាហំ សង្ឃ ឯតរហំ
 ច ឯវំ វនាមិ យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ ទីណាសកេ
 វុសិតវា កតតករណីយោ ឌីហិតកាពោ អនុប្បត្តស-
 ទត្តោ បរិក្ខណ៍ណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញារិមុត្តោ
 អភព្វោ សោ ឥមាណិ នវដ្ឋានានិ អជ្ឈាបរិតុនិ ។

(៧) នវយមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណ លោកិស្មី ។ កតមេ នវ ។ អរហា

បណ្ណាសក សម្តែងវគ្គ

មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ
 ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៧ យ៉ាង
 គឺភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរក្លែងផ្តាច់បង់ជីវិតសត្វ ១ ។ បេ ។ ភិក្ខុជា
 វិណាស្រព មិនគួរធ្វើនូវការសន្សំទុក ហើយបរិភោគនូវកាម
 ទាំងឡាយ ដូចជានៅជាគ្រហស្ថក្នុងកាលមុន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 មិនគួរលះបង់ព្រះពុទ្ធ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរលះបង់ព្រះធម៌ ១
 ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរលះបង់ព្រះសង្ឃ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិន
 គួរលះបង់សិក្ខា ១ ម្ចាស់សង្ឃៈ ក្នុងកាលពីដើមក្តី ឥឡូវនេះក្តី
 តថាគតកំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ជាអរហន្តវិណាស្រព មាន
 ព្រហ្មចរិយធម៌ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេច
 ហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ
 មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះ
 ដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៧ យ៉ាងនេះ ។

(៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ តែងមាន
 ប្រាកដ ក្នុងលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺអរហន្ត ១

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរដ្ឋកាយស្ស ឥរិកនិបាតោ

អរហត្តាយ បដិបន្នោ អនាតាមី អនាតាមីដល-
 សច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ សកទានាតាមី សកទា-
 នាមីដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គជ្ជនោ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ នវ បុគ្គលា សន្តោ សិវិជ្ជមាណ
 លោកិស្មិទ្ធិ ។

[១០] នវយមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យ
 ទាហុនេយ្យ ទិត្តិលោយ្យ អញ្ញលិករណីយា អនុត្តរំ
 បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកិស្ស ។ កតមេ នវ ។ អរហា
 អរហត្តាយ បដិបន្នោ អនាតាមី អនាតាមីដលសច្ចិកិ-
 រិយាយ បដិបន្នោ សកទានាតាមី សកទានាមីដល-
 សច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដល-
 សច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ តោត្រក្ខ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ នវ បុគ្គលា អាហុនេយ្យ ។ បេ ។ អនុត្តរំ
 បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកិស្សតិ ។

សម្តោធរិញ្ញោ ឃរិមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គឧបទិកាយ សិរិសិទ្ធពិញ្ញាណ

បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បីអវហន្ត ១ អនាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បី
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ១ សកទាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គលប្រតិបត្តិ
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ១ សោតាបន្នបុគ្គល ១ បុគ្គល
ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបន្តិផល ១ បុថុជន ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះឯង តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

(១០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរទទួល
នូវចតុប្បក្ខយ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុទាន ដែលគេនាំ
មកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិដ្ឋិណាទាន គួរដល់អញ្ញាលិកម្ម ជាបញ្ញាកេត
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺអវហន្ត ១
បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បីអវហន្ត ១ អនាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គលប្រតិបត្តិ
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ១ សកទាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គល
ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ១ សោតាបន្នបុគ្គល ១
បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបន្តិផល ១ គោត្រិក្ខុ-
បុគ្គល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៧ ពួកនេះឯង ជាអ្នក
គួរទទួលនូវចតុប្បក្ខយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបញ្ញាកេត
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

ចប់ សម្តែងវគ្គទី ១ ។

បណ្ណាសកេ សម្ពោធិវិញ្ញា

តត្រ្រ្រ្រ្រ្រ្រ្រ រាវិវិ

សម្ពោធិ ជិស្សយោ ចេវ មេយិយំ នន្ទកំ ពល
សេវនា សុតវា សន្នេរោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ពាតិ ។

បណ្ណសារ សម្ពោធវគ្គ

ឧទានកិច្ចសម្រោធវគ្គនោះគឺ

- និយាយអំពីការត្រាស់ដឹង ១ អំពីនិស្ស័យ ១ អំពីមេឃឹ-
- យត្រូវ ១ អំពីនន្ទកត្រូវ អំពីពលៈ ១ អំពីការសេព ១
- អំពីសុត្តន្តបិដក ១ អំពីសង្ឃបិដក ១ អំពីបុគ្គល ១
- អំពីអាហារនេយ្យបុគ្គល ១ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាទេវតោ

(១១) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថុយំ វិហារតំ

ជេតវនេ អនាថិល្លិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ

អាយស្មា សាវត្ថុតោ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ

ឧបសង្កមត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ អាយស្មា សាវត្ថុតោ កកវន្តំ

ឯតទហេច វុដ្ឋោ មេ កន្តេ សាវត្ថុយំ វស្សវាសោ

ឥន្ទាមហំ កន្តេ ជនបទចារិកំ បក្កមិត្តន្តិ ។

យស្សនាទិ ត្វំ សាវត្ថុតោ កាលំ មពាសីតិ ។

អថខោ សោ អាយស្មា សាវត្ថុតោ ឧដ្ឋា-

យាសនា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា

បក្កាមំ ។ អថខោ អពាតហេ កិក្ខុ អចរ-

ប្បកន្តេ អាយស្មន្តេ សាវត្ថុតោ កកវន្តំ ឯតទហេច

បណ្ណាសក សីហនាទវិគ្គ

(១១) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត
ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនៅចាំវស្សា
ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ខ្ញុំព្រះអង្គនៅរួចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ
ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាថ្នា ដើម្បីទៅកាន់ចារិកកងជនបទ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
មាលសារីបុត្ត អ្នកចូលសំគាល់នូវកាលគួរ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។
លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនោះ ក្រោកចាកអាសនៈ
ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សណ៍ហើយចៀសចេញទៅ ។
លំដាប់នោះ កាលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ចៀសចេញទៅមិន
យូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុ ១ រូប បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា

បណ្ណសារេ សីហនាវរិញ្ញ

អាយស្មា មំ កន្លៃ សារីបុត្តោ អាសង្ក៍^(១) អប្ប-
 ដិទិស្ស្រជ ចារិកំ បក្កន្តោតិ ។ អថខោ កកវា
 អញ្ញាតំ កិក្ខុំ អាមន្តេសិ ឃហំ ត្ថំ កិក្ខុំ មម
 វចនេន សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ សត្តា តំ អាវុសោ
 សារីបុត្ត អាមន្តេតិ ។ ឃំ កន្លៃតិ ខោ សោ
 កិក្ខុំ កកវតោ បដិស្ស្រតា យេនាយស្មា សារីបុត្តោ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្ថា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ
 ឃតនេវេច សត្តា តំ អាវុសោ សារីបុត្ត អាម-
 ន្តេតិ ។ ឃំ អាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 តស្ស កិក្ខុនោ បច្ឆស្សោសិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា ច មហាមោក្កល្លាដោ
 អាយស្មា ច អាណន្តោ អចាប្បរណំ អាណាយ វិហារំ
 អាហំ ណ្ហន្តំ អកិក្ខុមថាយស្មន្តោ អកិក្ខុមថាយស្មន្តោ

១ អាបដ្ឋាតិបិ បាវោ វិស្សតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានប៉ះ (១) ខ្ញុំព្រះ
អង្គ មិនបានឧបាទោស ហើយចៀសចេញទៅកាន់វារិក ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ១ រូប មកថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរមកអាយ ចូរទៅហៅសារីបុត្តតាមពាក្យគម្រោះគតថា
ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ហៅលោក ។ ភិក្ខុនោះ
ទទួលព្រះតុល្លដីកា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ
បាននិយាយនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត
ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ហៅលោក ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ទទួល
ពាក្យភិក្ខុនោះថា ករុណា អារុសោ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហា-
មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ នឹងព្រះមានន្ទ ដ៏មានអាយុ កាន់យកនូវ
កូនសោ ដើរចូលទៅកាន់វិហារហើយនិយាយថា លោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយ ចូរទៅឆាប់ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរទៅឆាប់

១ មានដំណាលថា កាលព្រះសារីបុត្តថ្វាយបង្គំលា ព្រះទសពលញ្ញាណ ហើយថយ
ចេញពីទីនោះទៅ ដោយបរិវារលោកក៏បក់ទៅប៉ះសរីរភិក្ខុនោះបន្តិច ព្រោះហេតុនោះ បានដា
និក្ខុនោះចងគំនុំ លុះឃើញព្រះសារីបុត្ត ភិក្ខុបរិវារចោមរោមច្រើន ក៏យកសេចក្តីនេះ
ក្រាបបង្គំទូលព្រះ ដើម្បីធ្វើឲ្យអាក់ខានដំណើរនោះ ដោយសេចក្តីព្រាង ។ អដ្ឋិកថា។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

ឥនាទាយស្មា សារីបុត្តោ កកវតោ សម្មុទា សីហា-
 ទានំ នទិស្សតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្តំ
 ខោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ កកវា ឯតទរោច ឥធ តេ
 សារីបុត្ត អញ្ញាតរោ សត្រហ្មចារី ទីយធម្មំ អាបន្តោ
 អាយស្មា មំ កន្តេ សារីបុត្តោ អាសន្តិ អប្បជិ-
 ជិស្សន្តិ ចារីកំ បក្កន្តោតិ ។ យស្ស ទ្ធន កន្តេ
 កាយេ កាយកតា សតិ អនុបជ្ជិតា អស្ស សោ
 ឥធ អញ្ញាតំ សត្រហ្មចារី អាសន្តិ អប្បជិជិស្សន្តិ
 ចារីកំ បក្កមេយ្យ សេយ្យថាបិ កន្តេ បឋវីយំ សុចិម្បំ
 ជិត្តិបន្តំ អសុចិម្បំ ជិត្តិបន្តំ ក្វដកតម្បំ ជិត្តិបន្តំ
 មុត្តកតម្បំ ជិត្តិបន្តំ ខេឡកតម្បំ ជិត្តិបន្តំ បុព្វកតម្បំ
 ជិត្តិបន្តំ លោហិតកតម្បំ ជិត្តិបន្តំ ន ច តេន បឋវី
 អន្តិយតិ វា ហារាយតិ វា ជិត្តច្នតិ វា ឯវមេវ ខោ
 អហំ កន្តេ បឋវីសមេន ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន
 មហាន្តេន អប្បមាលោន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា ទិវគ្គបិដក

ដ្បិតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ទឹងបន្ទីឡូស័ហនាទ ចំពោះព្រះកត្តិ
នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ត្រាព្រោះ ព្រះសារីបុត្ត
ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាប
ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ក្នុងទីនេះ មានសព្វហ្មតារី១រូប
អាក់អន់ចិត្តនឹងអ្នកថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ
បានប៉ះខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានឧទាទោស ហើយចៀសចេញទៅកាន់
ចារិក ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាយ-
គតាសតិ ដែលបុគ្គលណាមិនបានតាំងទុកក្នុងកាយហើយ បុគ្គលនោះ
ប៉ះ សព្វហ្មតារីណាមួយក្នុងលោកនេះ មិនបានឧទាទោស ហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពួកអ្នកផងដាក់វត្ថុ
ស្អាតក្តី ដាក់វត្ថុមិនស្អាតក្តី ដាក់លាមកក្តី ដាក់ម្មត្តក្តី ដាក់ទឹកមាត់ក្តី
ដាក់ខ្ទុះក្តី ដាក់ឈាមក្តី លើផែនដី ផែនដីមិនធុញច្រាន់ មិនឡើយ
ណាយ មិនឡើមរអើម ដោយវត្ថុនោះទេ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយផែនដី ជាចិត្តទូលាយ
ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ យ៉ាងនោះឯង ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ចោ

យស្ស ទ្ធជ កន្តេ កាយេ កាយកតា សតិ
អនុបជ្ជិតា អស្ស សោ ឥធ អញ្ញាតំ សត្រិយ្យាចារី
អាសន្តិ អប្បដិទិស្សន្តិ ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។
សេយ្យថាបិ កន្តេ អាបស្មី សុចិច្ចំ ជោវន្តិ អសុ-
ចិច្ចំ ជោវន្តិ ក្រុមកតម្បំ មុត្តកតម្បំ ទេធុកតម្បំ
បុព្វកតម្បំ លាហិតកតម្បំ ជោវន្តិ ទ ច តេន
អាចោ អដ្ឋិយតិ វា ហារាយតិ វា ជិក្ខុច្ឆតិ វា
វិវាមេ ខោ អហំ កន្តេ អាចោសមេន ចេតសា
វិហារមិ វិបុលេន មហាគ្គតេន អប្បមាលោន អវេវេន
អព្យាបន្នេន ។ យស្ស ទ្ធជ កន្តេ កាយេ កាយ-
កតា សតិ អនុបជ្ជិតា អស្ស សោ ឥធ អញ្ញាតំ
សត្រិយ្យាចារី អាសន្តិ អប្បដិទិស្សន្តិ ចារិកំ បក្ក-
មេយ្យ ។ សេយ្យថាបិ កន្តេ តេជោ សុចិច្ចំ
ឧហតិ អសុចិច្ចំ ឧហតិ ក្រុមកតម្បំ មុត្តកតម្បំ
ទេធុកតម្បំ បុព្វកតម្បំ លាហិតកតម្បំ ឧហតិ ទ
ច តេន តេជោ អដ្ឋិយតិ វា ហារាយតិ វា ជិក្ខុច្ឆតិ វា

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ត

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា មិនបានតាំង
 ទុកហើយ ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ សព្វហ្មុចារីណាមួយ
 ក្នុងលោកនេះ មិនបានខមាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក ។
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកអ្នកផង លាងវត្ថុស្អាតក្តី លាងវត្ថុមិនស្អាតក្តី
 លាងលាមកក្តី មូត្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្វះក្តី ឈាមក្តី ក្នុងទឹក ទឹករមែង
 មិនធុញទ្រាន់ ឬឡើយណាយ ឬក៏ខ្លើមរមើមដោយវត្ថុនោះទេ យ៉ាង
 ណាមិញ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយទឹក ជាចិត្ត
 ធំទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាង
 នោះឯង ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា
 មិនបានតាំងទុកហើយ ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ សព្វហ្មុ-
 ចារីណាមួយក្នុងលោកនេះ មិនបានខមាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់
 ចារឹក ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភ្លើងតែងឆេះវត្ថុស្អាតក្តី ឆេះវត្ថុមិនស្អាតក្តី
 ឆេះលាមកក្តី មូត្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្វះក្តី ឈាមក្តី ភ្លើងរមែងមិនធុញ
 ទ្រាន់ ឬឡើយណាយ ឬក៏ខ្លើមរមើមដោយវត្ថុនោះ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

ឃុំមេវ ខោ អហំ កន្តេ តេជោសមេន ចេតសា
 វិហារមិ វិបុលេន មហាគ្គតេន អប្បមាលោន អវេវេន
 អព្យាបជ្ឈេន ។ យស្ស ទ្ធន កន្តេ កាយេ កាយ-
 កតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អញ្ញានំ
 សត្រិហ្មចារី អាសន្និ អប្បដិទ្ធិស្សន្និ ចារិកំ បក្ក-
 មេយ្យ ។ សេយ្យថាមិ កន្តេ វាយោ សុចិម្បិ ឧបវាយតិ
 អសុចិម្បិ ឧបវាយតិ ភ្លថកតម្បិ មុត្តកតម្បិ ខេឡកតម្បិ
 បុព្វកតម្បិ លោហិតកតម្បិ ឧបវាយតិ ន ច តេន
 វាយោ អដ្ឋិយតិ វា ហារាយតិ វា ជិក្ខុច្ឆតិ វា ឃុំមេវ
 ខោ អហំ កន្តេ វាយោសមេន ចេតសា វិហារមិ
 វិបុលេន មហាគ្គតេន អប្បមាលោន អវេវេន អព្យា-
 បជ្ឈេន ។ យស្ស ទ្ធន កន្តេ កាយេ កាយកតា
 សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អញ្ញានំ សត្រិហ្ម-
 ចារី អាសន្និ អប្បដិទ្ធិស្សន្និ ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា ឧបសម្ព័ន្ធនិកាយ ឧបសម្ព័ន្ធនិកាយ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយភ្លើង ជាចិត្តធំ
 ទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ
 ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែល
 បុគ្គលណា មិនបានតាំងទុកហើយ ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គល
 នោះប៉ះ សព្វហ្មតារីណាមួយ ក្នុងលោកនេះ ហើយមិនបាន
 ខមាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ខ្យល់បក់វត្តស្អាតក្តី បក់វត្តមិនស្អាតក្តី បក់លាមកក្តី
 ម្លូតក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្លះក្តី ឈាមក្តី ខ្យល់រំមងមិនធុញទ្រាន់ ឬនឿយ
 ណាយ ឬក៏ខ្លើមរមើមដោយវត្តនោះ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្ត ស្មើដោយខ្យល់ ជាចិត្តធំទូលាយ
 ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា មិនបាន
 តាំងទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ សព្វហ្មតារីណាមួយក្នុង
 លោកនេះ មិនបានខមាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ចោ

សេយ្យថាមិ កន្លេ រដោហារណំ សុចំម្បិ មុញ្ចតិ
អសុចំម្បិ មុញ្ចតិ ក្រុជកតម្បិ មុត្តកតម្បិ ខេឡកតម្បិ
បុព្វកតម្បិ លោហិតកតម្បិ មុញ្ចតិ ន ច តេន
រដោហារណំ អដ្ឋិយតិ វា ហារាយតិ វា ជិក្កុច្ឆតិ
វា ឃរមេវ ខោ អហំ កន្លេ រដោហារណាសមេន
ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន មហាក្កតេន អប្បមា-
ណោន អវេវេន អព្យាបដ្ឋេន ។ យស្ស ទ្ធន កន្លេ
កាយេ កាយកតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ
ភជ អញ្ញាតំ សត្រប្បចារី អាសន្ត អប្បដិទិស្សន្ត
ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។ សេយ្យថាមិ កន្លេ ចណ្ណាល-
កុមារកោ វា ចណ្ណាលកុមារិកា វា កន្ស្រាបិ-
ហត្ថោ នន្តិកវាសិ តាមំ វា និកមំ វា បរិសន្តោ
ដិចចិត្តំយេវ ឧបដ្ឋបេត្វា បរិសតិ ឃរមេវ ខោ អហំ កន្លេ
ចណ្ណាលកុមារកសមេន ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន
មហាក្កតេន អប្បមាណោន អវេវេន អព្យាបដ្ឋេន ។

បណ្ណាសក សីហនាទវិគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដ៏តវត្ថុ ស្មាតក្តី ដ្បតវត្ថុមិនស្មាតក្តី
 ដ្បតលាមកក្តី មូត្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្លុះក្តី ឈាមក្តី ដោយសំពត់
 សម្រាប់ដ្បតធូលីៗ រមែងមិនផ្សព្វទ្រាន់ ប្តូរឡើយណាយ ប្តូរក៏ខ្លឹម
 រមែងនឹងវត្ថុនោះទេ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 មានចិត្តស្មើដោយសំពត់សម្រាប់ដ្បតធូលី ជាចិត្តធំ ទូលាយ ប្រមាណ
 មិនបាន មិនមានព្រៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា មិនបានតាំង
 ទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះសព្វហ្មតារីណាមួយ ក្នុង
 លោកនេះ មិនបានឧមាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចណ្ណាលកុមារក្តី ចណ្ណាលកុមារីក្តី មានដៃ
 កាន់កញ្ជើ ស្ងៀកពាក់សំពត់រេចដោយ ចូលទៅកាន់ស្រុកក្តី ទឹកមក្តី
 រមែងដាក់ចិត្តឱ្យទាប ហើយចូលទៅ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយចណ្ណាលកុមារ ជាចិត្តធំ ទូលាយ
 ប្រមាណមិនបាន មិនមានព្រៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស នវិភាគិយតោ

យស្ស ទ្ធន កន្តេ កាយេ កាយភតា សតិ
អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥត អញ្ញាតំ សត្រ័ហ្មចារី
អាសន្តិ អប្បជិនិស្សន្តិ ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។
សេយ្យថាបិ កន្តេ ឧសកោ ជិន្នវិសាលោ សុរតោ
សុទន្តោ សុសិក្ខិតោ^(១) រទិយាយ រទិយំ សិដ្ឋាដកេន
សិដ្ឋាដកំ អន្ធាហិណ្ណាន្តោ ន កិញ្ចំ ហិសតិ ចានេន
វា វិសាលោន វា ឃរមេវ ខោ អហំ កន្តេ ឧសកជិន្ន-
វិសាលាសមេន ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន មហាគុតេន
អប្បមាលោន អវេរេន អព្យាបដ្ឋេន ។ យស្ស ទ្ធន
កន្តេ កាយេ កាយភតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស
សោ ឥត អញ្ញាតំ សត្រ័ហ្មចារី អាសន្តិ អប្បជិនិស្សន្តិ
ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។ សេយ្យថាបិ កន្តេ ឥត្តំ វា
បុរិសោ វា ទហារោ វា យុវា វា មណ្ឌានកដាតិកោ^(២)
អហិក្កុណាបេន វា ក្កក្កុរក្កុណាបេន វា^(៣) កក្កោ
អាសន្តេន^(៤) អន្តិយេយ្យ ហារយេយ្យ ជិក្កុច្ឆេយ្យ

១ ខ. ម សុវិគីតោ ។ ២ ខ. ឯត្តន្តរេ សីសំ ឧហានោតិ បាហិ អត្ថិ ។ ៣ ខ. វ.
៤. ឯត្តន្តរេ មនុស្សកុណាបេន វាតិ បាហិ អត្ថិ ។ ៤ ខ. ម. អាសន្តេន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឧបទ្វេយ្យ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសត ដែលបុគ្គលណា មិនបាន
 តាំងទុក ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះសព្វហ្មឺនណាមួយ
 ក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គោទសក បាក់ស្មែងជាសត្វស្ងួត ដែលគេ
 ទូន្មានហើយ បង្ហាត់ហើយ ដើរទៅកាន់ច្រកតាមច្រក ដើរទៅកាន់
 ផ្លូវបែក តាមផ្លូវបែក មិនដែលបៀតបៀនអ្វីៗ ដោយជើងក្តី ដោយ
 ស្មែងក្តី យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្ត
 ស្មើដោយគោទសកបាក់ស្មែង ជាចិត្តធំ ទូលាយ ប្រមាណមិនបាន
 មិនមានព្យាបាទ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា មិនបានតាំងទុកហើយ
 ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះសព្វហ្មឺនណាមួយ ក្នុងលោកនេះ
 មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ស្រី ឬបុរសកំឡោះ ឬដំទង់ ប្រកបដោយជាតិជាអ្នក
 ស្មិតស្ម័ង គប្បីធុញទ្រាន់ ឡើយណាយ ភ្លើមរម័ម នឹងសាក-
 សពពស់ ឬសាកសពកូនសុទ្ធ ដែលជាប់ត្រង់ក យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរត្តោ

ឯវមេវ ខោ អហំ កន្លេ ឥមំ ធា បូតិកាយេន អដ្ឋិយាមិ
 ហារាយាមិ ជិគុច្ឆាមិ ។ យស្ស ទ្ធន កន្លេ កាយេ
 កាយកតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អព្ពានំ
 សត្រហ្មចារី អាសន្ន អប្បជិជិស្សន្ន ចារិកំ បក្ក-
 មេយ្យ ។ សេយ្យថាមំ កន្លេ បុរិសោ មេធកថាលិកំ
 បរិហរេយ្យ ជិដ្ឋានំជិដ្ឋំ ឧក្សរានំ បក្សរានំ ឯវមេវ ខោ
 អហំ កន្លេ ឥមំ កាយំ បរិហារមិ ជិដ្ឋានំជិដ្ឋំ ឧក្សរានំ
 បក្សរានំ ។ យស្ស ទ្ធន កន្លេ កាយេ កាយកតា
 សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អព្ពានំ
 សត្រហ្មចារី អាសន្ន អប្បជិជិស្សន្ន ចារិកំ
 បក្កមេយ្យតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយាសនា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសន្នំ ករិត្តា កករតោ ចានេសុ សិរសា
 ជិបតិត្តា កករនំ ឯតទរោច អច្ចយោ មំ កន្លេ
 អច្ចុកមា យថាពាលំ យថាម្ពន្ធំ យថាអកុសលំ

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ត

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ រមែងធុញទ្រាន់ នឿយណាយ ខ្ពើម
 រអើម នឹងកាយស្អុយនេះ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា បានតាំងទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គល
 នោះប៉ះសព្វហ្មតារីណាមួយ ក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បី
 ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុរសរក្សាភាជន.
 សម្រាប់ដាក់ខ្លាញ់ ដែលមានរន្ធតូច-ធំ ហូរចេញចូល យ៉ាងណាមិញ
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គរក្សានូវកាយនេះ ដែលមានរន្ធតូច-ធំ
 ហូរចេញចូល ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាយគតា-
 សតិ ដែលបុគ្គលណាបានតាំងទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ
 សព្វហ្មតារីណាមួយក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញ
 ទៅកាន់ចារិក ។ លំដាប់នោះ កិត្តនោះ ត្រេកចាកអាសនៈ ធ្វើសំពត់
 ទុក្ខពិសង្កៈធៀងស្មាម្លាង ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទទាំងគួរ របស់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ដោយក្បាល ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងហើយ នូវខ្ញុំព្រះអង្គ
 ព្រោះជាមនុស្សពាល ជាមនុស្សរង្វើង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស យ៉ាងណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស វិវាទិយនិទានេ

យោ អណ្ណំ អាយស្មន្តំ សារីប្បត្តំ អសតា តុច្ឆា
 មុសា អក្ខតេន អញ្ញាចិក្ខុំ តស្ស មេ កន្តេ
 កកវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិក្កណាតុ អាយតី
 សំវាយាតិ ។ តក្កតំ កិក្ខុំ អច្ចយោ អច្ចកមា យថា-
 ពាលំ យថាម្បឡំ យថាអក្កសលំ យោ ត្វំ សារីប្បត្តំ
 អសតា តុច្ឆា មុសា អក្ខតេន អញ្ញាចិក្ខុំ យតោ
 ច ខោ ត្វំ កិក្ខុំ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ
 បដិក្ករោសិ តន្តំ មយំ បដិក្កណាម វឡំ ហេសា
 កិក្ខុំ អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា
 យថាធម្មំ បដិក្ករោតិ អាយតី សំវំ អាបជ្ជតីតិ ។
 អថខោ កកវា អាយស្មន្តំ សារីប្បត្តំ អាមន្តេសិ ខម
 សារីប្បត្តំ ឥមស្ស មោយបុរិសស្ស បុបាយំ តត្រូវ
 សត្តិណ មុត្តា ដលិស្សតីតិ ។ ខមាមហំ កន្តេ តស្ស
 អាយស្មតោ សចេ មមំ សោ អាយស្មា ឃរមាហ
 ខមតុ ច មេ សោ អាយស្មតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ នវិវាទបិដក

ខ្ញុំព្រះអង្គណា និយាយបង្ហាញព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ដោយពាក្យ
មិនមែន ជាពាក្យទេ ជាពាក្យកុហក មិនពិត បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ អត់ទោសតាមទោស ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
ដើម្បីសង្រួមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុ អើទោសកំហុស ដែលប្រព្រឹត្តកន្លង
នូវអ្នកព្រោះ ជាមនុស្សពាល ជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សមិនឈ្លាស
យ៉ាងណា អ្នកពាលបង្ហាញសាវ័បុត្ត ដោយពាក្យមិនមែន ជាពាក្យ
ទេ កុហកមិនពិត ម្នាលភិក្ខុ កាលណាបើអ្នក ឃើញទោសតាម
ទោស ដែលប្រព្រឹត្តកន្លងហើយ ត្រឡប់ធ្វើឲ្យត្រូវតាមធម៌វិញ តថាគត
ក៏អត់ទោសអ្នក បើបុគ្គលណាឃើញទោសតាមទោស ដែលប្រព្រឹត្ត
កន្លងហើយ ត្រឡប់ធ្វើឲ្យត្រូវតាមធម៌វិញ ដល់នូវការសង្រួមតទៅ
ម្នាលភិក្ខុ នេះជាសេចក្តីចម្រើន ក្នុងវិន័យរបស់ព្រះអរិយៈ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាល
សាវ័បុត្ត លោកចូរអត់ទោសដល់មោឃបុរសនេះចុះ ដ្បិតមោឃបុរស
នេះ នឹងបែកក្បាលជា ៧ ភាគ ក្នុងទីនោះឯង ។ ព្រះសាវ័បុត្តក្រាប
បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គអត់ទោសដល់លោកដ៏មាន
អាយុនោះ បើលោកដ៏មានអាយុនោះ និយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះ
សូមលោកដ៏មានអាយុនោះ អត់ទោសដល់ខ្ញុំព្រះអង្គវិញ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

[១២] ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថុយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។
 អថខោ អាយស្មា សាវត្ថុតោ បុព្វណ្ណាសមយំ
 ទិវាសេត្វា បត្តចិវមាទាយ សាវត្ថុ បិណ្ណាយ
 ចារិសិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សាវត្ថុស្ស ឯត-
 ទហោសិ អតិប្បតោ ខោ តាវ សាវត្ថុយំ បិណ្ណាយ
 ចរិតុំ យន្ទនាហំ យេន អញ្ញតិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ
 អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា
 សាវត្ថុតោ យេន អញ្ញតិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ
 អារាមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ
 អញ្ញតិក្ខយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធិ សម្មោទិ
 សម្មោទនីយំ កបំ សារាណីយំ វីតិសារត្វា ឯកមន្តំ
 ទិសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តេសំ
 អញ្ញតិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ សន្និសំណ្ណំ សន្និបតិ-
 តានំ អយមន្តរកថា ឧទទានិ យោ ហិ កោចិ
 អារុសោ សឧទានិសេសោ កាលំ ករោតិ សព្វោ
 សោ អបរិមុត្តោ ទិវយា អបរិមុត្តោ តិវច្ឆានយោទិយា

បុណ្យសក សីហនាវវត្ត

(១២) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏ត្រង្គសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ព្រះ
 សារីបុត្តដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរក្នុងបុព្វ ណ្ណសម័យ
 ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏
 មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ការត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុង
 សាវត្ថី នៅព្រឹកនៅឡើយ បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញ ឈៀងចូលទៅ
 ឯអារាមពួកអន្សត្តិវិយបរិញ្ញាជកសិន ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ
 ឈៀងចូលទៅឯអារាម របស់ពួកអន្សត្តិវិយបរិញ្ញាជក លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយទៅរកពួកអន្សត្តិវិយបរិញ្ញាជក លុះ
 បញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ សម័យនោះឯង អន្តរកថានេះ កើតដល់ពួក
 អន្សត្តិវិយបរិញ្ញាជក ដែលកំពុងអង្គុយប្រជុំគ្នាទាំងនោះថា ម្ចាស់អារាសោ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលណានីមួយ ជាសុខបាទិសេស ធ្វើមរណកាលទៅ
 បុគ្គលទាំងអស់នោះ មិនដែលផុតអំពីនរក មិនផុតអំពីកំណើតតិរច្ឆាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវគ្គិយស្ស វិវាទិយភិណ្ណោ

អបរិមុត្តោ បិត្តិសយា អបរិមុត្តោ អទាយទុក្ខតិវិទិចា-
 តាតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេសំ អញ្ញតិវិ-
 យានំ បរិព្វាជកានំ កាសិកំ នេវ អភិនទ្ធិ នប្បជិ-
 ក្កោសំ អនភិនទ្ធិត្វា អប្បជិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 បក្កាមំ កកវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស កាសិកស្ស អត្តំ
 អាជានិស្សម័តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 សារីវត្ថយំ បិណ្ណាយ ចរិត្វា បញ្ញាកត្តំ បិណ្ណាទាតប្ប-
 ដិក្កន្តោ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា
 កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។ ឯតមន្តំ
 និសីន្តោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ កកវន្តំ ឯត-
 ទវេច ឥនាហំ កន្តេ បុព្វស្រាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចរិមាទាយ សារីវត្ថី បិណ្ណាយ ទារិសី ។ តស្ស
 មយ្ហំ កន្តេ ឯតទហោសំ អតិប្បកោ ខោ តាវ
 សារីវត្ថយំ បិណ្ណាយ ចរិត្វំ យន្តនាហំ យេន អញ្ញតិវិ-
 យានំ បរិព្វាជកានំ អាវាហោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សវកនិបាត

មិនផុតអំពីបិត្តវិស័យ មិនផុតអំពីអបាយ ទុក្ខតិ នឹងវិនិបាតទេ ។ គ្រានោះ
 ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរ មិនជំទាស់នឹងកាសិត របស់
 អន្សតិរិយបរិព្វាជកទាំងនោះ លុះមិនត្រេកអរ មិនជំទាស់ហើយ ទើប
 ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងជំងឺ
 នូវសេចក្តីនៃកាសិតនេះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះ
 ត្រឡប់ចាកបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយកត្តហើយ ក៏ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាត
 នឹងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ដើម្បីចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីគិះរិះ ដូច្នោះថា ការចូល
 ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី នៅព្រឹកនៅឡើយ បើដូច្នោះគួរតែ
 អាត្មាអញឈៀងចូលទៅឯអារាម របស់ពួកអន្សតិរិយបរិព្វាជកសិន ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរត្តោ

អថខោហំ កន្លេ យេន អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ
 អាវមោ តេនុបស្កមី ឧបស្កមិត្វា តេហំ អញ្ញត្តិ-
 យេហំ បរិព្វាជកេហំ សទ្ធិ សម្មាទី សម្មាទនិយំ
 កមំ សារាណិយំ វិតិសារត្វា ឯកមន្តំ និសីទី ។
 តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វា-
 ជកានំ សន្និសីដ្ឋានំ សន្និបតិភានំ អយមន្តរកថា
 ឧទទាទិ យោ ហំ កោចិ អាវុសោ សឧទាទិសេសោ
 កាលំ ករោតិ សព្វោ សោ អបរិមុត្តោ និរយា
 អបរិមុត្តោ តិវច្ឆានយោនិយា អបរិមុត្តោ បិតិវិសយា
 អបរិមុត្តោ អថាយទុក្ខតិវិទិទាតាតិ ។ អថខោហំ
 កន្លេ តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ កាសិភំ នេវ
 អភិនទ្ធិ នប្បជិក្កោសី អនភិនទ្ធិត្វា អប្បជិក្កោសិត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមី ភកវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស
 កាសិភស្ស អត្ថំ អាជានិស្សមីតិ ។ កេចិ សារីបុត្ត
 អញ្ញត្តិយា បរិព្វាជកា ពាលា អព្យត្តា កេចិ
 សឧទាទិសេសំ វា សឧទាទិសេសោតិ ជានិស្សន្តិ

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទើបខ្ញុំព្រះអង្គឈៀងចូលទៅឯអាវាម របស់ពួក
 អន្យត្តិវិយបរិញ្ញាជក លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយទៅ
 រកអន្យត្តិវិយបរិញ្ញាជកទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹង
 ពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ សម័យនោះឯង
 អន្តរកថានេះ កើតឡើងដល់ពួកអន្យត្តិវិយបរិញ្ញាជក ដែលកំពុងអង្គុយ
 ប្រជុំគ្នាថា ម្ចាស់អាវាសោទាំងឡាយ បុគ្គលណានិមួយ ជាសុខបាទិ-
 សេស ធ្វើមរណកាលទៅ បុគ្គលទាំងអស់នោះ មិនដែលផុតអំពីនរក មិន
 ផុតអំពីកំណើតតិរច្ឆាន មិនផុតអំពីបត្តិវិស័យ មិនផុតអំពីអបាយ ទុក្ខតិ
 នឹងវិនិបាតទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិន
 ត្រេកអរ មិនដំទាស់នឹងភាសិត របស់ពួកអន្យត្តិវិយបរិញ្ញាជកទាំងនោះ
 លុះខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរ មិនដំទាស់ហើយ ទើបត្រាកថាកាសនៈ
 ចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដឹងនូវសេចក្តីនៃភាសិតនេះ
 ក្នុងសំណាក់នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត
 ពួកអន្យត្តិវិយបរិញ្ញាជកនិមួយ ជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សមិនឈ្លាស
 ពួកណាខ្លះនឹងដឹងនូវសុខបាទិសេសបុគ្គល ថាជាសុខបាទិសេសបុគ្គលក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

អនុចាទិសេសំ វា អនុចាទិសេសោតិ ជានិស្សន្នំ ។
 នវយមេ សារីបុត្ត បុគ្គលា សឧចាទិសេសា
 កាលំ កក្កមាណោ បរិមុត្តោ និវយា បរិមុត្តោ តិវច្ឆាន-
 យោនិយា បរិមុត្តោ បិតិវិសយា បរិមុត្តោ អចាយ-
 ទុក្ខតិវិជិចាតា ។ កតមេ នវ ។ វេជ សារីបុត្ត
 ឯកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បកាវី ហោតិ
 សមាធិស្មី បរិប្បកាវី បញ្ញាយ(១) មត្តសោកាវី(២)
 សោ បញ្ចន្នំ ឡិក្កាកិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា
 អន្តរាបរិជិញ្ជាយំ ហោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត បឋមោ
 បុគ្គលោ សឧចាទិសេសោ កាលំ កក្កមាណោ បរិមុត្តោ
 និវយា បរិមុត្តោ តិវច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ បិតិវិសយា
 បរិមុត្តោ អចាយទុក្ខតិវិជិចាតា ។ បុន ចបរិ
 សារីបុត្ត វេជកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បកាវី
 ហោតិ សមាធិស្មី បរិប្បកាវី បញ្ញាយ មត្តសោកាវី

១ ឧ. ឯត្តន្តេ ន បរិប្បកាវីតិ បាលោ អត្ថិ ។ ២ ឧ. មត្តសោកាវីតិ អយំ បាលោ អត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីកាយ ឧវកធិណត

នឹងដឹងនូវអនុបាទិសេសបុគ្គល ថាជាអនុបាទិសេសបុគ្គលក្តី ។ ម្នាល

សារីបុត្រ បុគ្គលជាសុបាទិសេសនេះ មាន ៧ ពួក កាលធ្វើមរណ-

កាលទៅ តែងផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើតតិរច្ឆាន ផុតចាក

បិត្តិវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាត ។ បុគ្គល ៧ ពួកដូច

មេចខ្លះ ។ ម្នាលសារីបុត្រ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកធ្វើ

ឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសីល ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសមាធិ តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណ

ក្នុងបញ្ញា បុគ្គលនោះ ជាអន្តរាបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់សំយោជនៈជា

ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលសារីបុត្រ នេះជា សុបាទិសេស-

បុគ្គលទី ១ កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើត

តិរច្ឆាន ផុតចាកបិត្តិវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតហើយ ។

ម្នាលសារីបុត្រ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកធ្វើឲ្យបរិបូណ៌

ក្នុងសីល ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសមាធិ តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា

បណ្ណសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

សោ បញ្ចុំ ឱរម្ហាគិយាជំ សំយោជនាជំ បរិក្ខយា
 ឧបហត្ថបរិជិត្វាយី ហោតិ អសម្ព័រិយាបរិជិត្វាយី ហោតិ
 សសម្ព័រិយាបរិជិត្វាយី ហោតិ ឧទ្ធិសោតោ ហោតិ អក-
 ជំដ្ឋតាមី ។ អយំ សារីបុត្ត បញ្ចមោ បុគ្គលោ សឧទា-
 ទិសេសោ កាលំ ក្សរមាណោ បរិមុត្តោ ធិរយា បរិមុត្តោ
 តិរច្ឆានយោជិយា បរិមុត្តោ បិត្តិសិយា បរិមុត្តោ អទា-
 យឧត្តតិរិជិតាតា ។ បុន ចបរំ សារីបុត្ត វេជេកក្ខោ
 បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី ហោតិ សមាជិស្មី
 មត្តសោការី បញ្ចាយ មត្តសោការី សោ តិណំ
 សំយោជនាជំ បរិក្ខយា រាគនោសមោហាជំ តទុត្តា
 សកទាតាមី ហោតិ សកិទេវ វេមំ លោកំ អាគន្ធា
 ឧត្តស្សុំ ករោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត ធម្មោ
 បុគ្គលោ សឧទាទិសេសោ កាលំ ក្សរមាណោ បរិមុត្តោ
 ធិរយា ។ បេ ។ បរិមុត្តោ អទាយឧត្តតិរិជិតាតា ។ បុន
 ចបរំ សារីបុត្ត វេជេកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី
 ហោតិ សមាជិស្មី មត្តសោការី បញ្ចាយ មត្តសោការី

បណ្ណសក សីហនាវវិគ្គ

បុគ្គលនោះ ជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ជាសសង្ខារ-
 បរិនិព្វាយី ជាឧទ្ធិសោតអកនិដ្ឋតាមី ព្រោះអស់ទៅ នៃសំយោជនៈជា
 ចំណែកខាងក្រោម៥ ។ ម្នាលសារីបុត្រ នេះជាសឧបាទិសេសបុគ្គលទី៥
 កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើតវិញ្ញាណ ផុត
 ចាកបិស្សីសីយ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនីវិនិបាតហើយ ។ ម្នាលសារីបុត្រ
 មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យ
 ល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា បុគ្គលនោះ ជា
 សកទាតាមី ព្រោះអស់សំយោជនៈ៣ ព្រោះមានរាគៈ ទោសៈ មោហៈ
 ស្រាលស្មើនឹង មកកាន់មនុស្សលោកនេះម្តងទៀត ទើបធ្វើទីបំផុតទុក្ខបាន ។
 ម្នាលសារីបុត្រ នេះជាសឧបាទិសេសបុគ្គលទី ៦ កាលធ្វើមរណកាលទៅ
 ផុតចាកនរក ។ បេ ។ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនីវិនិបាតហើយ ។
 ម្នាលសារីបុត្រ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
 ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឯកតីដី
 ហោតិ ឯកំយេវ មាទុសកំ កវំ និព្វត្តេត្វា
 ទុក្ខស្សន្តំ កកោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត សត្តមោ
 បុគ្គលោ សទុចានិសេសោ កាលំ កុរុមាធា បរិមុត្តោ
 និរយា ។ បេ ។ បរិមុត្តោ អចាយទុក្ខតិវិជិតាតា ។
 បុន ចបរំ សារីបុត្ត ឥនេកោ បុគ្គលោ សីលេសុ
 បរិប្បីការី ហោតិ សមាជិស្មី មត្តសោការី បញ្ញាយ
 មត្តសោការី សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា
 កាលំកាលោ ហោតិ ទ្វេ វា តិណ្ណំ វា កុលានិ
 សន្ធាវិត្វា សំសរិត្វា ទុក្ខស្សន្តំ កកោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត
 អដ្ឋមោ បុគ្គលោ សទុចានិសេសោ កាលំ កុរុមាធា
 បរិមុត្តោ និរយា ។ បេ ។ បរិមុត្តោ អចាយទុក្ខ-
 តិវិជិតាតា ។ បុន ចបរំ សារីបុត្ត ឥនេកោ
 បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី ហោតិ សមាជិស្មី
 មត្តសោការី បញ្ញាយ មត្តសោការី សោ តិណ្ណំ
 សំយោជនានំ បរិក្ខយា សត្តក្ខត្តំបរមោ^(១) ហោតិ

១ ឱ. ម. សុត្តន្តបិដកេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិទាយ ឆានិយាម

បុគ្គលនោះ ជាឯកតីដី ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣ (ត្រូវកើតក្នុង

មនុស្សភព ម្តងទៀត ទើបធ្វើទីបំផុតទុក្ខបាន ។ ម្នាលសារីបុត្ត

នេះជាសុបាទិសេសបុគ្គលទី ៧ កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាក

នរក ។ បេ ។ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតនឹងវិនិបាតហើយ ។ ម្នាលសារីបុត្ត

មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យ

ល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា បុគ្គលនោះ

ជាគោលគោលៈ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣ (ត្រាច់ផ្តិត អន្ទោល

ទៅកាន់ត្រកូលពីរ ឬបីទៀត ទើបធ្វើទីបំផុតទុក្ខបាន ។ ម្នាល

សារីបុត្ត នេះជាសុបាទិសេសបុគ្គលទី ៨ កាលធ្វើមរណកាលទៅ

ផុតចាកនរក ។ បេ ។ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតនឹងវិនិបាតហើយ ។

ម្នាលសារីបុត្ត មួយវិញទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌

ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុង

បញ្ញា បុគ្គលនោះ ជាសត្តកត្តបរមៈ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

សុត្តកុត្តបរមំ ទេវេ ច មនុស្សេ ច សុទ្ធាវិត្តា
សំសរិត្តា ទុក្ខស្សន្នំ ករោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត
នវមោ បុគ្គលោ សុទ្ធាទិសេសោ កាលំ ក្សរមាទោ
បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយោ បរិមុត្តោ
បិត្តវិសយា បរិមុត្តោ អនាយទុក្ខតិវិទិនាតា ។ កេចិ
សារីបុត្ត អញ្ញតិវិសយា បរិមុត្តោ ពាលា អព្យត្តា
កេចិ សុទ្ធាទិសេសំ វា សុទ្ធាទិសេសោតិ
ជាទិស្សន្នំ អនុទាទិសេសំ វា អនុទាទិសេសោតិ
ជាទិស្សន្នំ ។ ឥមេ ទោ សារីបុត្ត នវ បុគ្គលា
សុទ្ធាទិសេសា កាលំ ក្សរមាទោ បរិមុត្តោ និរយា
បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយោ បរិមុត្តោ បិត្តវិសយា
បរិមុត្តោ អនាយទុក្ខតិវិទិនាតា ។ ន តាវាយំ សារីបុត្ត
ធម្មបរិយាយោ បតិកាសិ កិក្ខនំ កិក្ខនិទំ ទុទាស-
កានំ ទុទាសិកានំ ។ តំ កិក្ខុ ហេតុ ។ មា ឥមំ
ធម្មបរិយាយំ សុត្តា បមាទំ អាហរីស្វតិ អបិ ច
មយា យោ បញ្ញាធិប្បាយេន កាសិតោតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាទវគ្គ

ត្រាប់ត្រង់ អន្តោលទៅ កាន់ទៅលោកនឹងមនុស្សលោក ៧ ដងទៀត
ដោយច្រើន ទើបធ្វើទីបំផុតទុកបាន ។ ម្នាលសារីបុត្រ នេះជា
សុខបាទិសេសបុគ្គលទី ៧ កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុត
ចាកកំណើតតិរចាន ផុតចាកបិត្តិវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹង
វិនិបាតហើយ ។ ម្នាលសារីបុត្រ ពួកអន្សតិរិយបរិញ្ញាជកនីមួយ ជា
មនុស្សល្ងង់ មិនឈ្នាស ពួកណាខ្លះនឹងដឹងនូវសុខបាទិសេសបុគ្គល
ថាជាសុខបាទិសេសបុគ្គលក្តី នឹងដឹងនូវអនុបាទិសេសបុគ្គល ថាជា
អនុបាទិសេសបុគ្គលក្តី ។ ម្នាលសារីបុត្រ សុខបាទិសេសបុគ្គលទាំង ៧
ពួកនេះឯង កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើត
តិរចាន ផុតចាកបិត្តិវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតហើយ ។
ម្នាលសារីបុត្រ ធម្មបរិយាយនេះ មិនទាន់ភ្លឺច្បាស់ដល់ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី
ឧបាសក ឧបាសិកា នៅឡើយទេ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
ព្រោះថា ធម្មបរិយាយណា ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយបញ្ញា-
ធិប្បាយ ពួកជនបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនោះហើយ ចូរកុំដល់នូវសេចក្តី
ប្រមាទឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនូវនិកាយស្ស ផវកនិបាតោ

[១៣] អថខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ យេ ចា-
 យស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយ-
 ស្មតា សារីបុត្តេន សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ
 សារាណីយំ វិត្តសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ
 សារីបុត្តំ ឯតទរោច កិណ្ណខោ អារុសោ សារីបុត្ត យំ
 កម្មំ ទិដ្ឋជម្មវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ សម្បរាយវេទនីយំ
 ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អារុសោ ។ កី បនារុសោ
 សារីបុត្ត យំ កម្មំ សម្បរាយវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ
 ទិដ្ឋជម្មវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អារុសោ ។ កិណ្ណ
 ខោ អារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ សុខវេទនីយំ តំ មេ
 កម្មំ ទុក្ខវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អារុសោ ។ កី

សុត្តន្តបិដក អង្គធួរទិកាយ និរទេសិយ

(១៣) គ្រានោះ ព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅក្រព្រះ
សារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយ
នឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យ
ដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មាន
អាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានសួរព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុដូច្នោះ
ថា ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលឲ្យ
ផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផល ក្នុងបរលោកដល់អាត្មាអញ
វិញ បានឬ ។ ម្ចាស់អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត
ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យផល ក្នុងបរលោក សូមឲ្យ
កម្មនោះឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្នដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្ចាស់
អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុ
នេះថា កម្មណាដែលឲ្យផលជាសុខ សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផលជាទុក្ខ
ដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្ចាស់អារុសោ មិនបានទេ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវត្តោ

បណ្ណាសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ ទុក្ខវេទនីយំ នំ មេ
 កម្មំ សុខវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អាវុសោ ។
 កិណ្ឌុ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ បរិបក្កវេទនីយំ
 នំ មេ កម្មំ អបរិបក្កវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស
 អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ
 អាវុសោ ។ កី បណ្ណាសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ អបរិ-
 បក្កវេទនីយំ នំ មេ កម្មំ បរិបក្កវេទនីយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។
 នោ ហិទំ អាវុសោ ។ កិណ្ឌុ ខោ អាវុសោ
 សារីបុត្ត យំ កម្មំ ពហុវេទនីយំ នំ មេ កម្មំ
 អប្បវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អាវុសោ ។

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ត

ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យ
 ផលជាទុក្ខ សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផល ជាសុខដល់អាត្មាអញវិញ បាន
 ដែរឬ ។ ម្នាល អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត
 ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈឲ្យផល សូម
 ឲ្យកម្មនោះទៅជាមានវារៈ មិនឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។
 ម្នាល អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈមិនឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ទៅ
 ជាមានវារៈ ឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាល អារុសោ
 មិនបានទេ ។ ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ
 ធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុ
 នេះថា កម្មណាឲ្យផលច្រើន សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ទៅជាឲ្យផលតិច
 ដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាល អារុសោ មិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស វិវាទិយភោ

កី បនាវុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ អវេទនីយំ តំ មេ
កង្ខំ ពហុវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ ភកវតិ
ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អាវុសោ ។

តិទ្ធុ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ វេទនីយំ តំ
មេ កង្ខំ អវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អាវុសោ ។

កី បនាវុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ អវេទនីយំ តំ
មេ កង្ខំ វេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហិទំ អាវុសោ ។

តិទ្ធុ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ ទិដ្ឋជម្ម-
វេទនីយំ តំ មេ កង្ខំ សម្បរាយវេទនីយំ ហោត្វតិ
ឯតស្ស អត្តាយ ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ
បុដ្ឋោ សមាទោ នោ ហិទំ អាវុសោតិ វទេសិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ឥវកនិបាត

ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យ
 ផលតិច សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ទៅជាឲ្យផលច្រើនដល់អាត្មាអញវិញ
 បានដែរឬ ។ ម្នាលអារុសោ មិនបានទេ ។ ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត
 ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា ដែលឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ
 ត្រឡប់ជាមិនឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាលអារុសោ
 មិនបានទេ ។ ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ
 ធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា
 កម្មណាដែលមិនឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ជាឲ្យផលដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាលអារុសោ មិនបានទេ ។

ព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មានអាយុពោលថា កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា
 ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែល
 ឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផល ក្នុងបរលោកដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្នាលអារុសោ មិនបានទេ ។

បណ្ណសកេ សីហនាវរត្តោ

កី បណ្ណុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ សម្បកាយវេទ-
 ជីយំ តំ មេ កង្ខំ ទិដ្ឋធម្មវេទជីយំ ហោត្តតិ ឯតស្ស
 អត្តាយ កកវតិ 〔ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ឥតិ បុដ្ឋោ
 សមាណោ នោ ហិទំ អារុសោតិ វិទេសិ ។ កិណ្ឌ ខោ
 អារុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ សុខវេទជីយំ តំ មេ កង្ខំ
 ទុក្ខវេទជីយំ ហោត្តតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 〔ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ នោ ហិទំ
 អារុសោតិ វិទេសិ ។ កី បណ្ណុសោ សារីបុត្ត យំ កង្ខំ
 ទុក្ខវេទជីយំ តំ មេ កង្ខំ សុខវេទជីយំ ហោត្តតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ 〔ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ
 ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ នោ ហិទំ អារុសោតិ វិទេសិ ។

បណ្ណាសក សីហនាទវគ្គ

កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលឲ្យផល ក្នុងបរលោក សូមឲ្យកម្មនោះ
 ឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា
 ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោ
 សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យផលជាសុខ
 សូមឲ្យកម្មនោះ ឲ្យផលជាទុក្ខដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោក
 ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា
 ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា
 ដែលឲ្យផលជាទុក្ខ សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ឲ្យផលជាសុខដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វេរិយនិកាយេ

កិណ្ណំ ខោ អារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ បរិបក្កវេ-
 ទនីយំ តំ មេ កម្មំ អបរិបក្កវេទនីយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ
 បុដ្ឋោ សមាធា ធា ហិទំ អារុសោតិ វទេសិ ។
 កី បធារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ អបរិបក្កវេទនីយំ
 តំ មេ កម្មំ បរិបក្កវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
 កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា
 ធា ហិទំ អារុសោតិ វទេសិ ។ កិណ្ណំ ខោ អារុសោ
 សារីបុត្ត យំ កម្មំ ពហុវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ អប្ប-
 វេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា ធា ហិទំ អារុសោតិ
 វទេសិ ។ កី បធារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ
 អប្បវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ ពហុវេទនីយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ
 បុដ្ឋោ សមាធា ធា ហិទំ អារុសោតិ វទេសិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរណិយ ឧបិសោធន

កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ មានវារៈ
 មិនឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ
 មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត
 ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈមិនឲ្យផល សូមឲ្យ
 កម្មនោះ មានវារៈឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា
 ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់
 អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលឲ្យ
 ផលច្រើន សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ឲ្យផលតិចដល់អាត្មាអញវិញ បាន
 ដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរ
 ដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា
 ដែលឲ្យផលតិច សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ជាឲ្យផលច្រើនដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

កិច្ច ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ កក្កំ វេទនីយំ
 តំ មេ កក្កំ អវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
 កក្កតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ
 នោ ហិទំ អាវុសោតិ វទេសិ ។ កី បណាវុសោ
 សារីបុត្ត យំ កក្កំ អវេទនីយំ តំ មេ កក្កំ វេទនីយំ
 ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កក្កតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ នោ ហិទំ អាវុសោតិ
 វទេសិ អថ កិមត្ថំ ចរតាវុសោ^(១) កក្កតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ ។ យំ ខោស្ស អាវុសោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អប្បត្ថំ
 អសច្ឆិកតំ អនកិសមេតំ តស្ស ញាណាយ ទស្សនាយ
 បតិយា សច្ឆិកិរិយាយ អកិសមយាយ កក្កតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ឥទំ ទុក្ខន្តំ ខោស្ស អាវុសោ អយំ
 ទុក្ខសមុទយោតិ ខោស្ស អាវុសោ អយំ ទុក្ខនិរោជោតិ

១ ឧ. បណាវុសោ ។

បណ្ណសក សីហនាទវគ្គ

កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គល ប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ហេតុនេះថា កម្មណា ដែលឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់
 ជាមិនឲ្យផល ដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់
 អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោ
 សារីបុត្ត ចុះបុគ្គល ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា ដែល
 មិនឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ជាឲ្យផល ដល់អាត្មាអញវិញ
 បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ម្ចាស់អាវុសោ
 កាលបើដូច្នោះ ចុះបុគ្គល ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ តើប្រព្រឹត្តដើម្បីអ្វី ។ ម្ចាស់អាវុសោ គុណជាតណា
 ដែលបុគ្គលមិនបានដឹង មិនបានឃើញ មិនបានដល់ មិនបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ មិនបានត្រាស់ដឹងនៅឡើយ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
 ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដឹង ដើម្បីឃើញ ដើម្បីដល់ ដើម្បី
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង នូវគុណជាតនោះ ម្ចាស់អាវុសោ នេះ
 ជាទុក្ខ ម្ចាស់អាវុសោ នេះជាទុក្ខសម្បជ័យ ម្ចាស់អាវុសោ នេះជាទុក្ខនិរោធ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស វិវាទិយភោ

ខោស្ស អាវុសោ អយំ ទុក្ខនិរោធតាមិទី បដិបទានតំ
 ខោស្ស អាវុសោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អប្បត្តំ អសច្ចិកតំ
 អនភិសមេតំ តស្ស ញាណាយ ទស្សនាយ បត្តិយា
 សច្ចិករិយាយ អភិសមយាយ ភកវតំ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ វេទំ ខោស្ស អាវុសោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ
 អប្បត្តំ អសច្ចិកតំ អនភិសមេតំ តស្ស ញាណាយ
 ទស្សនាយ បត្តិយា សច្ចិករិយាយ អភិសមយាយ
 ភកវតំ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។

(១៤) អថខោ អាយស្មា សមិទ្ធិ យេនាយស្មា
 សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ
 សារីបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯក-
 មន្តំ និសីទ្ធិ ខោ អាយស្មន្តំ សមិទ្ធិ អាយស្មា
 សារីបុត្តោ ឯតទរោច កិមារម្មណា សមិទ្ធិ
 បុរិសស្ស សង្កប្បវតក្កា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ នាមរុទារម្មណា
 កន្លតិ ។ តេ បទ សមិទ្ធិ ក្វ នានតំ ក្វន្តិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ នវិកនិបាត

ម្នាល អារុសោ នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា ដែលបុគ្គល
 មិនបានដឹង មិនបានឃើញ មិនបានដល់ មិនបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានត្រាស់ដឹង បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
 ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដឹង ដើម្បីឃើញ ដើម្បីដល់
 ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវគុណជាតនោះ ម្នាល អារុសោ
 នេះឯង ជាគុណជាត ដែលបុគ្គល មិនបានដឹង មិនបានឃើញ
 មិនបានដល់ មិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានត្រាស់ដឹង បុគ្គល
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដឹង
 ដើម្បីឃើញ ដើម្បីដល់ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវ
 គុណជាតនោះ ។

(១៤) គ្រានោះ ព្រះសមិទ្ធិដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះ
 សារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសមិទ្ធិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសម
 គួរហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ សួរដូច្នោះថា ម្នាលសមិទ្ធិ វិតក្កៈ
 ជាសង្គហ្មៈ របស់បុរស មានអ្វី ជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រះសមិទ្ធិ
 ឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាននាមនឹងរូប ជាអារម្មណ៍ ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ ដល់នូវភាពផ្សេងគ្នា ក្នុងទីដូចម្ដេច ។

បញ្ញាសពេ សីហនាវរុញោ

នាត្រុស្ស កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កើសមុទយាតិ ។

ដស្សសមុទយា កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ

កើសមោសារណាតិ ។ វេទនាសមោសារណា កន្លែតិ ។

តេ បន សមិទ្ធិ កើបមុខាតិ ។ សមាធិប្បមុខា

កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កើអាធិបតេយ្យាតិ ។

សតាធិបតេយ្យា កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ

កើឧត្តរាតិ ។ បញ្ញាត្តរា កន្លែតិ ។ តេ បន

សមិទ្ធិ កើសារាតិ ។ វិមុត្តិសារា កន្លែតិ ។ តេ

បន សមិទ្ធិ កើឌិកជាតិ ។ អមតោកជា កន្លែតិ ។

កិមារម្មណា សមិទ្ធិ បុរិសស្ស សដ្ឋប្បវិតកា

ឧប្បជ្ឈន្តិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា នាមរុមារម្មណា

កន្លែតិ វេទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ ក្ស នាទតំ កច្ឆន្តិ

ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា នាត្រុស្ស កន្លែតិ វេទេសិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងពួកធាតុ ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំង
 នោះ មានអ្វី ជាដៃនកើត ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាន
 ផស្សៈ ជាដៃនកើត ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជា
 ទីប្រជុំចុះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវេទនា ជាទីប្រជុំចុះ ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះមានអ្វី ជាប្រធាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន មានសមាធិ ជាប្រធាន ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មាន
 អ្វី ជាអធិបតី ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានសតិ ជាអធិបតី ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជារបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានបញ្ញា ជារបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំង
 នោះ មានអ្វី ជាខ្លឹម ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវិមុត្តិ ជាខ្លឹម ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាទីតាំងនៅស៊ប់ ។ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានអបតៈ ជាទីតាំងនៅស៊ប់ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្នាល
 សមិទ្ធិ វិតក្កៈ ជាសន្តិច្បៈ របស់បុរសមានអ្វី ជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង
 លោកឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាននាមនឹងរូប ជាអារម្មណ៍ ។
 កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះដល់នូវភាពផ្សេងគ្នា ក្នុងទី
 ដូចម្តេច លោកឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងពួកធាតុ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឧវិកនិបាតោ

តេ បន សមិទ្ធិ កឹសមុទយានិ ឥតិ បុដ្ឋោ
សមាណោ ជស្សសមុទយា កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ
បន សមិទ្ធិ កឹសមោសារណានិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ
វេទនាសមោសារណា កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ
កឹបមុខានិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ សមាធិប្បមុខា
កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កឹអាធិបតេយ្យានិ
ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ សតាធិបតេយ្យា កន្តេតិ
វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កឹឧត្តរានិ ឥតិ បុដ្ឋោ
សមាណោ បញ្ញត្តរា កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន
សមិទ្ធិ កឹសារានិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ វិមុត្តិសារា
កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កឹធិកណានិ
ឥតិ បុដ្ឋោ សមាណោ អមតោកណា កន្តេតិ វទេសិ ។
សាធិ សាធិ សមិទ្ធិ សាធិ ខោ ត្វំ សមិទ្ធិ បញ្ញំ
បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេសិ តេន វា មា មញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ វេទនិយម

កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាដែនកើត លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានផស្សៈ ជាដែនកើត ។ កាល
ដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាទីប្រជុំចុះ លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវេទនា ជាទីប្រជុំចុះ ។ កាល
ដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាប្រធាន លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានសមាធិ ជាប្រធាន ។ កាល
ដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាអធិបតី លោកឆ្លើយ
ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានសតិ ជាអធិបតី ។ កាលដែលខ្ញុំ
សួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជារបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានបញ្ញា ជារបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ ។
កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាខ្លឹម លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវិមុត្តិ ជាខ្លឹម ។ កាលដែល
ខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាទីតាំងនៅស៊ប់ លោកឆ្លើយ
ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានអមតៈ ជាទីតាំងនៅស៊ប់ ។ ម្ចាស់
សមិទ្ធិ ប្រពៃណាស់ ម្ចាស់សមិទ្ធិ អ្នកវិសជ្ជនាប្រស្នាដែលខ្ញុំសួរហើយត្រូវ
ណាស់ មួយទៀត អ្នកក៏បានចិត្តព្រោះការវិសជ្ជនាប្រស្នានោះឡើយ ។

បណ្ណសកេ សីហនាវរត្តោ

(១៥) សេយ្យថា បិ ភិក្ខុវេ គណ្ណោ អនេក-
 វស្សកណ្ណំ កោ តស្សស្ស ធរ វណាមុខានិ ធរ
 អភេទនមុខានិ តតោ យំ កិញ្ចំ បក្សវេយ្យ
 អសុចិយេវ បក្សវេយ្យ ទុក្ខន្ទិយេវ បក្សវេយ្យ
 ជេតុច្ឆិយំយេវ បក្សវេយ្យ យំ កិញ្ចំ បសវេយ្យ
 អសុចិយេវ បសវេយ្យ ទុក្ខន្ទិយេវ បសវេយ្យ
 ជេតុច្ឆិយំយេវ បសវេយ្យ ។ គណ្ណាតិ ខោ ភិក្ខុវេ
 វេមស្សេតំ ចានុម្ពហាភូតិកស្ស កាយស្ស អធិ-
 វចនំ មាតាបេតិកសម្ពុស្ស ឱទនកុម្មាសុបបយស្ស
 អនិច្ចប្បាទនបរិមទ្ធនភេទនវិទ្ធិសនធម្មស្ស តស្ស ធរ
 វណាមុខានិ ធរ អភេទនមុខានិ តតោ យំ កិញ្ចំ
 បក្សាតិ អសុចិយេវ បក្សាតិ ទុក្ខន្ទិយេវ
 បក្សាតិ ជេតុច្ឆិយំយេវ បក្សាតិ យំ កិញ្ចំ
 បសវាតិ អសុចិយេវ បសវាតិ ទុក្ខន្ទិយេវ បសវាតិ
 ជេតុច្ឆិយំយេវ បសវាតិ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ វេមស្ស
 កាយេ និព្វិន្ទថាតិ ។

បញ្ញាសព សីហនាវវគ្គ

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបូសរាប់ដោយនាំមិនតែមួយ
មុខដម្បៅមាន ៧ គឺមុខដម្បៅដែលមិនមានអ្នកណាទំលាយទាំង ៧ របស់
បូសនោះទេ វត្ថុនីមួយៗគប្បីហូរចេញ របស់មិនស្អាតក៏គប្បីហូរចេញ ក្លិន
អាក្រក់ ក៏គប្បីផ្សាយចេញ របស់គួរឆ្កើមក៏គប្បីហូរចេញ វត្ថុនីមួយៗក៏គប្បី
ជ្រាបចេញ របស់មិនស្អាតក៏គប្បីជ្រាបចេញ ក្លិនអាក្រក់ក៏គប្បីផ្សាយ
ចេញ របស់ដែលគួរឆ្កើមក៏គប្បីផ្សាយចេញអំពីមុខដម្បៅនោះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា បូសនេះ ជាឈ្មោះរបស់កាយ ដែលប្រកប
ដោយមហាកូត្រូប ៤ នេះ មានមាតាបិតា ជាដៃនកើត ចំរើនដោយ
បាយនិងនំកុម្មាស មានសេចក្តីមិនទៀង មានកិរិយាប្រោះព្រំ គក់ច្របាច់
បែកធ្លាយ វិនាសខ្ចាត់ខ្ចាយជាធម្មតា មុខដម្បៅមាន ៧ គឺមុខដម្បៅ
ដែលមិនមានអ្នកណាទំលាយទាំង ៧ របស់កាយនោះទេ វត្ថុមួយតែងហូរ
ចេញ របស់មិនស្អាតក៏ហូរចេញ ក្លិនអាក្រក់ក៏ហូរចេញ របស់
គួរឆ្កើមក៏ហូរចេញ វត្ថុនីមួយៗក៏ជ្រាបចេញ របស់មិនស្អាតក៏ជ្រាប
ចេញ ក្លិនអាក្រក់ក៏ជ្រាបចេញ របស់គួរឆ្កើមក៏ជ្រាបចេញ អំពីមុខ
ដម្បៅនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ
អ្នកទាំងឡាយ ចូរឡើយណាយក្នុងកាយនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឧវកនិបាតោ

[១៦] ឈរយំមា ភិក្ខុវេ សញ្ញា ភារីតា ពហុល្ល័-
 កតតា មហាប្បលា ហោន្តិ មហានិសំសា អមតោគជា
 អមតបរិយោសាណា ។ កតមា ឈរ ។ អសុភសញ្ញា
 មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្កុលសញ្ញា សព្វលោកេ
 អនកិរតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ
 អនតសញ្ញា បហានសញ្ញា វិរាគសញ្ញា ។ ឥមា ខោ
 ភិក្ខុវេ ឈរ សញ្ញា ភារីតា ពហុល្ល័កតតា មហាប្បលា
 ហោន្តិ មហានិសំសា អមតោគជា អមតបរិយោ-
 សាណាតិ ។

[១៧] ឈរហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមន្នាគតំ កុលំ
 អនុបកម្ភា វា ណាលំ ឧបកម្ភំ ឧបកម្ភា វា ណាលំ
 និសីទិតំ ។ កតមេហិ ឈរហិ ។ ន មនាបេន
 បច្ចុដ្ឋេន្តិ ន មនាបេន អភិវាទេន្តិ ន មនាបេន អាសនំ
 ទេន្តិ សន្តមស្ស បរិកុយ្យន្តិ ពហុកម្មំ ថោកំ ទេន្តិ
 បណីតម្មំ លូទំ ទេន្តិ អសក្កច្ចំ ទេន្តិ ឆោ សក្កច្ចំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ វិទ្យាសាស្ត្រ

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គល
 ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន
 មានអមតៈ ជាទីតាំងនៅស៊ប់ មានអមតៈ ជាបរិយាយាសាន ។ សញ្ញា
 ៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារវេ
 បដិកូលសញ្ញា ១ សព្វលោកេ អនភិវត្តសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១
 អនិច្ចទុក្ខសញ្ញា ១ ទុក្ខអនត្តសញ្ញា ១ បហានសញ្ញា ១ វិវាតសញ្ញា ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើន
 ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានអមតៈ
 ជាទីតាំងនៅស៊ប់ មានអមតៈជាបរិយាយាសាន ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧
 ដែលភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅ ក៏មិនគួរចូលទៅ បើភិក្ខុចូលជ្រុលទៅហើយ
 ក៏មិនគួរអង្គុយ ។ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 គឺគមិនក្រែកទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនថ្វាយបង្គំ ដោយ
 សេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនឲ្យអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ លាក់
 របស់ដែលមាន ១ របស់មានច្រើនឲ្យតិច ១ មានរបស់ដែលថ្លៃថ្លា
 ឲ្យរបស់ស្រៅហ្នឹង ១ ឲ្យដោយមិនគោរព មិនឲ្យ ដោយគោរព ១

បណ្ណាសកេ សីហនាវវគ្គោ

ន ឧបនិស័ទន្តិ ធម្មស្សវនាយ កាសិវមស្ស ធន
 វមិស្សន្តិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ឈវហន្តេហិ សមណ្ឌកតំ
 កុលំ អនុបកន្តា វា ធាលំ ឧបកន្តំ ឧបកន្តា វា
 ធាលំ និស័ទិតុំ ។ ឈវហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមណ្ឌកតំ
 កុលំ អនុបកន្តា វា អលំ ឧបកន្តំ ឧបកន្តា វា អលំ
 និស័ទិតុំ ។ កតមេហិ ឈវហិ ។ មនាបេន បច្ឆុដ្ឋេន
 មនាបេន អភិវាទេន្តិ មនាបេន អាសនំ ទេន្តិ
 សន្តមស្ស ន បរិកុយន្តិ ពហុកម្មំ ពហុកំ ទេន្តិ
 បណីតម្មំ បណីតំ ទេន្តិ សក្កច្ឆំ ទេន្តិ នោ អសក្កច្ឆំ
 ឧបនិស័ទន្តិ ធម្មស្សវនាយ កាសិវមស្ស វមិស្សន្តិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ឈវហន្តេហិ សមណ្ឌកតំ កុលំ
 អនុបកន្តា វា អលំ ឧបកន្តំ ឧបកន្តា វា អលំ
 និស័ទិតុំ ។

បណ្ណាសក សីហនាវវគ្គ

មិនចូលទៅអង្គុយជិត ដើម្បីស្តាប់ធម៌ដោយគោរព ១ មិនត្រេកអរនឹង
 ភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយ
 អង្គ ៧ នេះឯង ដែលភិក្ខុមិនធ្លាប់ចូលទៅ ក៏មិនគួរចូលទៅ ឬចូល
 ជ្រុលទៅហើយ ក៏មិនគួរអង្គុយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូល
 ប្រកបដោយអង្គ ៧ ដែលភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅ ក៏គួរចូលទៅបាន ឬចូល
 ទៅហើយ ក៏គួរអង្គុយបាន ។ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺគេក្រែកទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ថ្វាយបង្គំ
 ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ឲ្យអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិន
 លាក់របស់ដែលមាន ១ របស់ដែលមានច្រើនឲ្យច្រើន ១ របស់ដែលថ្លៃថ្លា
 ឲ្យរបស់ថ្លៃថ្លា ១ ឲ្យដោយគោរព មិនឲ្យ ដោយមិនគោរព ១ ចូល
 ទៅអង្គុយជិត ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ១ ត្រេកអរនឹងភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ នេះឯង ដែលភិក្ខុមិន
 ទាន់ចូលទៅ ក៏គួរចូលទៅបាន ឬចូលទៅហើយ ក៏គួរអង្គុយបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស ឧបាសម្ពោ

[១៨] ធរាជេន្ទ្រេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុវេ ឧបា-
សថោ ឧបុត្តោ មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ
មហាជុតិកោ មហាវិទ្ធារោ ។ កេថំ ឧបុត្តោ ច ភិក្ខុវេ
ធរាជេន្ទ្រេហិ សមណ្ឌកតោ ឧបាសថោ មហាប្បលោ
ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិទ្ធារោ ។
ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ យាវ-
ដិវំ អរហន្តោ ចាណាតិចាតំ មហាយ ចាណាតិចាតា
បដិវរតា និហិតទណ្ណោ និហិតសត្តោ លដ្ឋី ទយាបន្នោ
សព្វប្បណក្ខតហិតានុកម្មិនោ វិហារន្តំ អហម្បដ្ឋ
ឥមញ្ច រត្តំ ឥមញ្ច ទិវសំ ចាណាតិចាតំ មហាយ
ចាណាតិចាតា បដិវរតោ និហិតទណ្ណោ និហិត-
សត្តោ លដ្ឋី ទយាបន្នោ សព្វប្បណក្ខតហិតានុកម្មិ
វិហារមិ ឥមិនាបន្នេន អរហតំ អនុករោមិ ឧបា-
សថោ ច មេ ឧបុត្តោ កវិស្សត្តិកំ ឥមិនា
បមេន ចន្នេន សមណ្ឌកតោ ហោតិ ។ មេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិភាយ នវកនិច្ចាត

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសថប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មាន អានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរឹងរៀងច្រើន មានការផ្សាយទៅច្រើន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសថប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ ដែលបុគ្គល ចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តី រឹងរៀងច្រើន មានការផ្សាយទៅច្រើន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាដូច្នោះថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់បាណាតិបាត រៀរចាកបាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសស្ត្រាដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តី ខ្មាសដល់នូវសេចក្តីអាណិតអាសូរ អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដល់សត្វ ទាំងអស់ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងវិថូនេះ ចំណែកអាត្មាអញក៏លះបង់នូវបាណា- តិបាត រៀរចាកបាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿង សស្ត្រាដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តីខ្មាស ដល់នូវសេចក្តីអាណិតអាសូរ អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដល់សត្វទាំងពួង អស់យប់នេះ នឹងវិថូនេះ ដែរ អាត្មាអញយកតម្រាប់ព្រះអរហន្តផង អាត្មាអញនឹងចាំរក្សាឧបា- សថដោយអង្គនេះផង ឧបាសថប្រកបដោយអង្គទី ១ នេះ ដូច្នោះ ។ បេ ។

បណ្ណាសកេ សីហនវវគ្គោ

យវវដិវំ អរហន្តោ ឧត្តាសយនមហាសយនំ បហាយ
 ឧត្តាសយនមហាសយនា បដិវិតោ ជីចសេយ្យំ កប្បេន្តិ
 មញ្ញុកេ វា តិណាសន្តរកេ វា អហម្បជ្ជ ឥមញ្ញុ
 រត្តិ ឥមញ្ញុ ទិវសំ ឧត្តាសយនមហាសយនំ បហាយ
 ឧត្តាសយនមហាសយនា បដិវិតោ ជីចសេយ្យំ
 កប្បេមិ មញ្ញុកេ វា តិណាសន្តរកេ វា ឥមិនាបង្កេន
 អរហតំ អនុករោមិ ឧទោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ
 ភវិស្សតិ ឥមិនា អដ្ឋមេន ចង្កេន សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ
 ដវិត្វា វិហារតិ តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ
 ឥតិ ឧទ្ធមនោ តិវិយំ សព្វជិ សព្វត្តតាយ សញ្ញវន្តំ
 លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហក្ក-
 តេន អប្បមាលោន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ដវិត្វា
 វិហារតិ ឥតិ ឥមិនា នវមេន ចង្កេន សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ ។ ឯវញ្ញុ ឧបុត្តោ ខោ កិក្ខុវេ នវដ្ឋសមដ្ឋា-
 កតោ ឧទោសថោ មហប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ
 មហាជុតិកោ មហាវិទ្ធារោតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាទវិគ្គ

ព្រះអរហន្ត លះបង់ទីដេកដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ រៀរចាកទី
 ដេកដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ សម្រេចខ្លួនទីដេកដ៏ទាប គឺលើ
 វគ្គតូចក្តី លើកម្រាលស្មៅក្តី ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងវិថ្វនេះ ចំណែក
 អាត្មាអញ ក៏លះបង់ទីដេកដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ រៀរចាកទីដេក
 ដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ សម្រេចទីដេកដ៏ទាប គឺលើវគ្គតូចក្តី
 លើកម្រាលស្មៅក្តី អស់យប់នេះនឹងវិថ្វនេះដែរ អាត្មាអញយកគម្រាប់
 ព្រះអរហន្តផង អាត្មាអញនឹងរក្សាឧបាសថដោយអង្គនេះឯង ឧបាសថ
 ប្រកបដោយអង្គទី ៨ នេះដូច្នោះ បុគ្គលមានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ផ្សាយ
 ទៅកាន់ទិសទី ១ ទី ២ ទី ៣ ទី ៤ ក៏ដូចៗគ្នា ផ្សាយទៅកាន់ទិស
 ខាងលើ ខាងក្រោម នឹងទិសទីផង មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តាធំ
 ទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ផ្សាយទៅ
 កាន់សត្វលោកទាំងពួង ដោយយកខ្លួនប្រៀបផ្ទុំមនឹងសត្វទាំងពួង ក្នុងទី
 ទាំងពួង ឧបាសថប្រកបដោយអង្គទី ៧ នេះដូច្នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឧបាសថប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ
 រមែងមានផលច្រើន មានអាទិសង្ស្រើន មានតេជៈច្រើន មានការ
 ផ្សាយទៅច្រើន យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស វេរិកនិពោ

[១៧] ឥមញ្ច ភិក្ខុវេ រត្ថិ សម្មហុលា ទេវតា
អភិក្កន្តាយ រត្ថិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្ប
ជេតវនំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កម្មីសុ
ឧបសង្កម្មិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋីសុ ។
ឯកមន្តំ បិតា ខោ ភិក្ខុវេ តា មំ ឯតទវោចំ
ឧបសង្កម្មីសុ នោ កន្តេ បុព្វេ មនុស្សក្ខតានំ
បព្វជិតា អតារាណិ តេ មយំ កន្តេ បច្ចដិម្ហ នោ ច
ខោ អភិវាទិម្ហ តេ មយំ កន្តេ អបរិបុណ្ណាកម្មន្តា
វិប្បដិសារិទិយោ បច្ឆានុតាបិទិយោ ហីនំ កាយំ
ឧបបន្នាតិ ។ អបរាបិ មំ ភិក្ខុវេ សម្មហុលា
ទេវតា ឧបសង្កម្មិត្វា ឯតទវោចំ ឧបសង្កម្មីសុ
នោ កន្តេ បុព្វេ មនុស្សក្ខតានំ បព្វជិតា អតារាណិ
តេ មយំ កន្តេ បច្ចដិម្ហ ច អភិវាទិម្ហ ច
នោ ច ខោ អាសនំ អទិម្ហ តេ មយំ កន្តេ
អបរិបុណ្ណាកម្មន្តា វិប្បដិសារិទិយោ បច្ឆានុតាបិទិយោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីកាយ ឧវកនិបាត

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលាយប់នេះ ពួកទេវតាជាច្រើន
 កាលដែលរាត្រីបឋមយាម កន្លងទៅហើយ មានរស្មីដ៏រឿងញាំងវត្ត
 ជេតពនទាំងអស់ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ចូលមករកតថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លុះពួកទេវតាទាំងនោះ បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានពោលនឹងតថាគតដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិត
 បានមកកាន់ផ្ទះយើងខ្ញុំព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ បានក្រែកទទួល
 ហើយ តែមិនបានថ្វាយបង្គំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គ
 ទាំងនោះ ជាអ្នកមានបុព្វកម្ម មិនបរិបូណ៌ គួរឲ្យមានសេចក្តីស្តាយ
 ក្តៅក្រហាយជាខាងក្រោយ ទើបបានទៅកើត ក្នុងពួកថោកទាប ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាជាច្រើនពួកទៀត ចូលមករកតថាគត
 ហើយពោលដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិតចូលមកកាន់ផ្ទះ
 របស់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន យើងខ្ញុំព្រះ
 អង្គទាំងនោះបានក្រែកទទួលផង បានថ្វាយបង្គំផង ហើយតែមិនបាន
 ប្រគេនអាសនៈ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ ជាអ្នក
 មានបុព្វកម្ម មិនបរិបូណ៌ មានសេចក្តីស្តាយ ក្តៅក្រហាយជាខាងក្រោយ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរត្តោ

ហ្នំនំ កាយំ ឧបបន្ទាតិ ។ អបរាបិ មំ កំភ្នកេ
 សុត្តហុណា ទេវតា ឧបសង្កមិត្តា ឯតទរោបំ ឧបសង្ក-
 មីសុ នោ កន្តេ បុត្រេ មនុស្សក្រតានំ បព្វជិតា
 អតារានំ តេ មយំ កន្តេ បច្ចុដ្ឋិត្ត ច អភិវាទិត្ត
 ច អាសនញ្ច អទិត្ត នោ ច ខោ យថាសត្ត
 យថាពលំ សំវិកទិត្ត ។ បេ ។ យថាសត្ត យថាពលំ
 សំវិកទិត្ត នោ ច ខោ ឧបនិស័ទិត្ត ធម្មស្សវនាយ
 ឧបនិស័ទិត្ត ធម្មស្សវនាយ នោ ច ខោ ឪហិត-
 ស្សោតា ធម្មំ សុណិត្ត ឪហិតស្សោតា ធម្មំ សុណិត្ត
 នោ ច ខោ សុត្វា ធម្មំ ជារយិត្ត សុត្វា ច ធម្មំ
 ជារយិត្ត នោ ច ខោ ធនានំ ធម្មានំ អត្ថំ
 ឧបហរិត្តិត្ត ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្ថំ ឧបហរិត្តិត្ត នោ
 ច ខោ អត្តមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបទិត្ត
 តេ មយំ កន្តេ អហិវុណាកម្មន្តា វិប្បដិសារិនិយោ
 បច្ឆានុតាបិនិយោ ហ្នំនំ កាយំ ឧបបន្ទាតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវវិគ្គ

ទើបបានទៅកើត ក្នុងពួកថោកទាប ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ទេវតាជាច្រើនផ្សេងៗ ទៀត ចូលមករកគម្លាតត បានពោលដូច្នោះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិតបានចូលមកកាន់ផ្ទះរបស់យើងខ្ញុំ
 ព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះបានក្រែកទទួលផង ថ្វាយបង្គំផង បាន
 ប្រគេនអាសនៈផង តែមិនបានចាត់ចែង តាមសមគួរដល់យសស័ក្តិ
 តាមសមគួរដល់កម្លាំង ។ បេ ។ ចាត់ចែងតាមសមគួរដល់
 យសស័ក្តិ តាមសមគួរដល់កម្លាំងហើយ តែមិនបានចូលទៅអង្គុយជិត
 ដើម្បីស្តាប់ធម៌ បានចូលទៅអង្គុយជិត ដើម្បីស្តាប់ធម៌ហើយ តែមិន
 បានផ្តល់ត្រចៀកស្តាប់ធម៌ បានផ្តល់ត្រចៀកស្តាប់ធម៌ហើយ តែថា
 ស្តាប់ធម៌ហើយមិនបានចាំទុក បានស្តាប់ធម៌ចាំទុកហើយ តែថា
 មិនបានពិចារណាសេចក្តីនៃធម៌ដែលចាំទុក ពិចារណាសេចក្តីនៃធម៌
 ដែលចាំទុកបានហើយ តែថាយល់អត្ថ យល់ធម៌ហើយ មិនបាន
 ប្រតិបត្តិធម៌ តាមសមគួរដល់ធម៌ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះ
 អង្គទាំងនោះ ជាអ្នកមានបុព្វកម្ម មិនបរិបូណ៌ គួរឲ្យមានសេចក្តី
 ស្តាយ ក្តៅក្រហាយខាងក្រោយ ទើបទៅកើត ក្នុងពួកថោកទាប ៖

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស ឧទិកនិបាតោ

អបរាមំ មំ ភិក្ខុវេ សម្ពហុលា ទេវតា ឧបសង្កម្ភិត្តា
 ឯតទរោចំ ឧបសង្កម្ភិត្តសុ នោ កន្តេ បុព្វេ មនុស្ស
 ក្ខតានំ បព្វជិតា អតារាជំ តេ មយំ កន្តេ បច្ឆដ្ឋិត្ត
 ច អភិវាទិត្ត ច អាសនព្វ អទិត្ត យថាសត្ត
 យថាពលំ សំវិកទិត្ត ឧបនិស័ទិត្ត ច ធម្មស្សវនាយ
 ឧហិតស្សោតា ច ធម្មំ សុណិម្ព សុត្តា ធម្មំ ជារយិត្ត
 ធនានព្វ ធម្មានំ អត្តំ ឧបបរិក្ខិត្ត អត្តមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបដ្ឋិត្ត តេ មយំ កន្តេ
 បរិបុណ្ណកម្មន្តា អវិប្បដិសារិនិយោ អបច្ឆានុតាបិនិយោ
 បណីតំ កាយំ ឧបបន្នាតំ ។ ឯតានិ ភិក្ខុវេ រុក្ខម្ភ-
 លានិ ឯតានិ សុញ្ញតារាជំ ឈាយថ ភិក្ខុវេ មា
 បមាទថ មា បច្ឆារិប្បដិសារិនោ អហុវត្ត សេយ្យថាបិ
 តា បុរិមកា ទេវតាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីកាយ ឧបទ្ទេសបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាជាច្រើនផ្សេងទៀត ចូលមករកតថាគត
 ហើយពោលដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិតចូលមកកាន់ផ្ទះ
 របស់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន យើងខ្ញុំព្រះ
 អង្គទាំងនោះ បានក្រោកទទួលផង បានថ្វាយបង្គំផង បានប្រគេន
 អាសនៈផង បានចាត់ចែង តាមសមគួរដល់យសសក្តិ តាមសមគួរដល់
 កំឡាំងផង ចូលទៅអង្គុយជិតស្តាប់ធម៌ផង ផ្នង់ត្រចៀកស្តាប់ធម៌ផង
 ស្តាប់ធម៌ហើយ បានចាំទុកផង បានពិចារណាសេចក្តីនៃធម៌ដែលចាំ
 ទុកផង យល់អត្ថ យល់ធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌តាមសមគួរដល់ធម៌ផង
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ ជាអ្នកមានបុញ្ញកម្ម
 បរិបូណ៌ មិនមានសេចក្តីស្តាយ ក្បៅក្រហាយខាងក្រោយ ទើបបាន
 ទៅកើត ក្នុងពួកខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជារកមូល នេះជា
 សុញ្ញតារាង្គន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចម្រើនឈាន
 ចូរកុំប្រមាទ ចូរកុំមានសេចក្តីស្តាយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ ដូចជាពួក
 ទេវតា មុននោះឡើយ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

(២០) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថុយំ វិហាតំ
 ដេតវេន អនាថបិណ្ណិកស្ស អាវាមេ ។ អថខោ
 អនាថបិណ្ណិកោ កហាបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ អនាថបិណ្ណិកំ កហាបតិ
 កកវា ឯតទវោច អថ នុ តេ កហាបតិ កុលេ
 ទានំ ទិយ្យតីតិ ។ ទិយ្យតិ មេ កន្តេ កុលេ
 ទានំ តញ្ច ខោ ល្ងទំ កាលាជកំ តិលង្កន្តុនិយន្តិ ។
 ល្ងទំ វាបិ កហាបតិ ទានំ ទេតិ បណីតំ វា តញ្ច
 អសក្កប្បំ ទេតិ អបចិត្តំ កត្វា ទេតិ អសហត្វា
 ទេតិ អបវិដ្ឋំ ទេតិ អនាកមនទ្ធិដ្ឋិកោ ទេតិ
 យត្ត យត្ត តស្ស តស្ស ទានស្ស វិហាកោ
 និព្វត្តនិ ន ឧទ្យាវាយ កត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ
 ន ឧទ្យាវាយ កត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ ន ឧទ្យាវាយ
 យានកោតាយ ចិត្តំ នមតិ ន ឧទ្យាវេសុ បញ្ចសុ
 កាមកុណេសុ កោតាយ ចិត្តំ នមតិ យេបិស្ស
 តេ ហោន្តិ បុត្តានិ វា ទាវានិ វា ទាសានិ វា

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

(២០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិក
 គហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបថ្វាយ
 បង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិក
 គហបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
 សួរដំបូងថា ម្ចាស់គហបតី ទានក្នុងត្រកូលអ្នកនៅតែឲ្យដែរឬ ។
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ទានក្នុងត្រកូលខ្ញុំព្រះអង្គនៅតែឲ្យដែរ តែទាន
 នោះឯងសៅហ្មង គឺបាយចុងអង្ករនឹងទឹកជ្រក់ជាតំរប់ពីរ ។ ម្ចាស់
 គហបតី បុគ្គលឲ្យទានសៅហ្មងក្តី ឲ្យទានថ្លៃថ្នាំក្តី តែឲ្យទាន
 នោះមិនគោរព ធ្វើសេចក្តីមិនរកាកក្រែងហើយឲ្យ មិនឲ្យដោយដៃ
 ខ្លួនឯង បោះឲ្យ យល់ថាមិនមានផលហើយឲ្យ វិបាករបស់ទាននោះ។
 កើតក្នុងត្រកូលណា ។ ចិត្តក៏មិនទុនទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់នូវកត្តដ៏ថ្លៃថ្នាំ
 ចិត្តមិនទុនទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់នូវសំពត់ដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តមិនទុនទៅ ដើម្បី
 ប្រើប្រាស់យានដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តមិនទុនទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងកាមគុណ ៥
 ដ៏ថ្លៃថ្នាំ មួយទៀត ពួកជនណា ដែលជាកូនក្តី ប្រពន្ធក្តី ទាសៈក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥវិកនិបាតោ

វេស្សានិ វា កម្មករាតិ វា តេបិ ន សុស្សសន្តិ
 ន សោតំ ឌុទហន្តិ អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋហន្តិ ។ តំ
 កិស្ស ហេតុ ។ ឯវញ្ជេតំ កហបតិ ហោតិ អសក្កច្ចុ-
 កតានំ កម្មានំ វិទាកោ ល្ងខំ វាបិ កហបតិ
 នានំ ទេតិ បណ្ឌិតំ វា តញ្ច សក្កច្ចំ ទេតិ បចិត្តំ
 កត្វា ទេតិ សហត្តា ទេតិ អនបវិជ្ជំ ទេតិ អាគម-
 នទ្ធិដ្ឋិកោ ទេតិ យត្ត យត្ត តស្ស តស្ស នានស្ស
 វិទាកោ និព្វត្តតិ ឧទ្យារាយ ភត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ
 ឧទ្យារាយ វត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ ឧទ្យារាយ យាន-
 កោតាយ ចិត្តំ នមតិ ឧទ្យារេសុ បញ្ចេសុ កាមគុ-
 ណេសុ កោតាយ ចិត្តំ នមតិ យេបិស្ស តេ ហោន្តិ
 បុត្តានិ វា នារាតិ វា នាសាតិ វា វេស្សានិ វា
 កម្មករាតិ វា តេបិ សុស្សសន្តិ សោតំ ឌុទហន្តិ ន
 អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋហន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឯវញ្ជេតំ
 កហបតិ ហោតិ សក្កច្ចុកតានំ កម្មានំ វិទាកោ ។
 ភូតបុព្វំ កហបតិ វេលាមោ ធាម ព្រាហ្មណោ
 អហោសិ សោ ឯវុបំ នានំ អនាសិ មហានានំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ នវគ្គនិទាយ

អ្នកបំរើក្តី កម្មករក្តី របស់បុគ្គលនោះ ជនទាំងនោះមិនស្តាប់ មិនផ្តល់
ត្រចៀកស្តាប់ រមែងបញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងការម្នាក់ដទៃ ។ ដំណើរនោះ
ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលគហបតី ព្រោះថា វិបាកនៃកម្មទាំងឡាយ
ដែលបុគ្គលធ្វើដោយមិនគោរព រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្នាលគហបតី
បុគ្គលឲ្យទានសៅហ្មងក្តី ថ្លៃថ្នូរក្តី តែឲ្យទាននោះដោយគោរព ធ្វើសេចក្តី
កោតក្រែងហើយឲ្យ ឲ្យដោយដៃខ្លួនឯង មិនបោះឲ្យ យល់ថាមានផល
ហើយឲ្យ វិបាករបស់ទាននោះៗ កើតក្នុងត្រកូលណា ។ ចិត្តក៏រមែងទុន
ទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់កត្តដ៏ថ្លៃថ្នូរ ចិត្តរមែងទុនទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់
សំពត់ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ចិត្តរមែងទុនទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់យានដ៏ថ្លៃថ្នូរ ចិត្តរមែង
ទុនទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងកាមគុណ ៥ ដ៏ថ្លៃថ្នូរ មួយទៀត ពួកជនណា
ដែលជាកូនក្តី ប្រពន្ធក្តី ទាសក្តី អ្នកបំរើក្តី កម្មករក្តី របស់បុគ្គលនោះ
ជនទាំងនោះ រមែងស្តាប់ ផ្តល់ត្រចៀកស្តាប់ មិនបញ្ជូនចិត្ត ទៅក្នុង
ការម្នាក់ដទៃឡើយ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលគហបតី
ព្រោះថាវិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ ដែលបុគ្គលធ្វើដោយគោរព រមែង
មានយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលគហបតី កាលពីព្រេងនាយ មានព្រាហ្មណ៍
ឈ្មោះវេលាម លោកបានឲ្យទាន ជាមហាទាន មានសភាពយ៉ាងនេះ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

ចតុរាសីតិ សុវណ្ណាទាតិសហស្សានិ អនាសិ រូមិយ-
 ប្បរាជិ ចតុរាសីតិ រូមិយទាតិសហស្សានិ អនាសិ
 សុវណ្ណាប្បរាជិ ចតុរាសីតិ កំសទាតិសហស្សានិ អនាសិ
 ហិរញ្ញប្បរាជិ ចតុរាសីតិ ហត្ថិសហស្សានិ អនាសិ
 សោវណ្ណាលង្ការាជិ សោវណ្ណាទ្ធជាជិ ហេមជាលប្ប-
 ដិច្ចន្ទានិ ចតុរាសីតិ រថសហស្សានិ អនាសិ សីហ-
 ចម្មបរិវារាជិ ព្យក្សចម្មបរិវារាជិ ធិប័ចម្មបរិវារាជិ បណ្ណ-
 កម្មលបរិវារាជិ សោវណ្ណាលង្ការាជិ សោវណ្ណាទ្ធជាជិ
 ហេមជាលប្បដិច្ចន្ទានិ ចតុរាសីតិ ទេនុសហស្សានិ
 អនាសិ ធុក្កុលសណ្ឋានិ កំស្វបំជារណានិ ចតុរាសីតិ
 កញ្ញាសហស្សានិ អនាសិ អាមុត្តមណីកុណ្ណាលាយោ
 ចតុរាសីតិ បល្ល័ង្កសហស្សានិ អនាសិ កោនកត្តតានិ
 បដិកត្តតានិ បដលិកត្តតានិ កេនលិមិកប្បវរ្យប្បច្ឆត្ត-
 រណានិ សឧត្តរច្ឆនានិ ឧកតោលោហិតក្រុបដានានិ
 ចតុរាសីតិ វត្តកោដិសហស្សានិ អនាសិ ខោមសុ-
 ខុមាជំ កោសេយ្យសុខុមាជំ កប្បាសិកសុខុមាជំ

បណ្ណាសក សីហនាវរក្ខ

គឺបានឲ្យភាជន៍មាស ៨៤.០០០ ដែលពេញដោយប្រាក់ បានឲ្យភាជន៍
 ប្រាក់ ៨៤.០០០ ដែលពេញដោយមាស បានឲ្យភាជន៍សំរិទ្ធិ ៨៤.០០០
 ដែលពេញដោយប្រាក់ បានឲ្យដំរី ៨៤.០០០ ដែលមានគ្រឿងអលង្ការ
 មាស មានទង្គជ័យមាស ព្រមទាំងបាំងដោយបណ្ណាញមាស បានឲ្យរថ
 ៨៤.០០០ ដែលពាសដោយស្បែកសីហៈ ដែលពាសដោយស្បែកខ្លាធំ
 ពាសដោយស្បែកខ្លាជំបង ពាសដោយសំពត់កម្ពុល មានពណ៌លឿង
 មានគ្រឿងអលង្ការមាស មានទង្គជ័យមាស បិទបាំងដោយបណ្ណាញ
 មាស បានឲ្យមេតា ៨៤ ០០០ សម្រាប់រូតបង្កូរ (ទឹកដោះ) មាន
 ភាជន៍សំរិទ្ធិសម្រាប់ត្រង បានឲ្យនាងកញ្ញា ៨៤.០០០ ដែលពាក់
 កែវមណីនីឯកណ្តាល បានឲ្យបល្ល័ង្ក ៨៤.០០០ ដែលក្រាលដោយព្រំ
 ក្រាលដោយកម្រាលរោម មានពណ៌ស ក្រាលដោយកម្រាលរោម
 មានផ្កាជាចង្កាម ក្រាលដោយកម្រាល ដ៏ប្រសើរធ្វើពីរោមម្រឹក
 ឈ្មួស មានខ្នើយមានពណ៌ក្រហម ទាំងពីរខាង ព្រមទាំងពិតាន
 មានពណ៌ក្រហម បានឲ្យកោដិ^(១) នៃសំពត់ ៨៤.០០០ គឺ សំពត់ថ្មីមាន
 សាច់ល្អិត សំពត់ស្រុតមានសាច់ល្អិត សំពត់អម្បោះមានសាច់ល្អិត

១ កោដិក្នុងទីនេះសំដៅយក សំពត់សាណិក ១០ ហៅថាមួយកោដិ ។ អង្គកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឧទិកនិបាតោ

កោ បទ វាទោ អន្ទស្ស ទានស្ស ខន្ទស្ស កោជនស្ស
 លេបនស្ស សេយ្យស្ស នន្ទោ មញ្ញោ វិសន្ទន្តំ សំយា
 ទោ បទ តេ កហបតិ ឯវមស្ស អញ្ញោ ទ្ធាន តេន
 សមយេន វេលាមោ ព្រាហ្មណោ អហោសិ សោ
 តំ ទានំ អទាសិ មហាទានន្តំ ។ ន ទោ បទេតំ
 កហបតិ ឯវំ ទន្ទតំ អហំ តេន សមយេន វេលាមោ
 ព្រាហ្មណោ អហោសី អហំ តំ ទានំ អទាសី
 មហាទានំ ។ តស្មី ទោ បទ កហបតិ ទានេ ន
 កោចិ ទត្តិណោយ្យោ អហោសិ ន តំ កោចិ
 ទត្តិណំ វិសោទេតិ ។ យំ កហបតិ វេលាមោ
 ព្រាហ្មណោ ទានំ អទាសិ មហាទានំ យោ ចេកំ
 ទិដ្ឋិសម្បន្តំ កោដេយ្យ វទំ តតោ មហាច្ចុលតវំ យោ
 ច សតំ ទិដ្ឋិសម្បន្តានំ កោដេយ្យ យោ ចេកំ
 សកទាតាមី កោដេយ្យ ។ បេ ។ យោ ច សតំ
 សកទាតាមីនំ កោដេយ្យ យោ ចេកំ អទាតាមី
 កោដេយ្យ យោ ច សតំ អទាតាមីនំ កោដេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឧបទិសិបក

បាចនិយាយថ្វី ដល់បាយ ទឹក បង្កើម ភោជន គ្រឿងលាប
 ទំងេក ដូចជាស្នឹងតែងហូរទៅ ម្នាលគហបតី អ្នកប្រហែលជាមាន
 សេចក្តីសំគាល់នូវវេលាមត្រាហ្នួណ៍⁺នេះ យ៉ាងនេះថា ក្នុងសម័យនោះ
 វេលាមត្រាហ្នួណ៍ជាបុគ្គលដទៃដោយពិត (ក្រៅពីគឺថាគត) លោក
 បានឲ្យទាននោះជាមហាទាន ។ ម្នាលគហបតី ហេតុនេះ⁺ អ្នកមិនត្រូវ
 យល់យ៉ាងនេះឡើយ ក្នុងសម័យនោះ វេលាមត្រាហ្នួណ៍ ក៏គឺគឺថាគត
 បានដែលគឺថាគតបានឲ្យនោះ ជាមហាទាន ។ ម្នាលគហបតី មិនមាន
 ទុក្ខណេយ្យបុគ្គលណាមួយ ក្នុងទាននោះទេ មិនមានបុគ្គលណាមួយ
 សំអាតទុក្ខណា ទាននោះទេ ។ ម្នាលគហបតី វេលាមត្រាហ្នួណ៍បាន
 ឲ្យទានណា ដែលឈ្មោះថាមហាទាន នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គលដែល
 មានទិដ្ឋិល្អ ១ រូប (សោតាបន្ទបុគ្គល) ឲ្យបរិភោគ ទាននេះ ជាទាន
 មានផលច្រើនជាងមហាទាន បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ដែលមានទិដ្ឋិ
 ល្អ ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាសកទាតាមី
 ១ រូបឲ្យបរិភោគ ។ បេ ។ បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាសកទាតាមី ១០០
 រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនាតាមី ១ រូបឲ្យ
 បរិភោគ បើបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនាតាមី ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ

បណ្ណសកេ សីហនាវគ្គោ

យោ ចេតំ អវហន្តំ កោដេយ្យ យោ ច សតំ
 អវហន្តំ កោដេយ្យ យោ ចេតំ បច្ចេកតុទ្ធី
 កោដេយ្យ យោ ច សតំ បច្ចេកតុទ្ធានំ កោដេយ្យ
 យោ ច តថាគតំ អវហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធី កោដេយ្យ
 យោ ច តុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ កោដេយ្យ យោ ច
 ចាតុទ្ធិសំ សង្ឃំ ឡទ្ធិស្ស វិហារំ កាវបេយ្យ
 យោ ច បសន្នចិត្តោ តុទ្ធិញ្ច ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច
 សវណំ កច្ឆេយ្យ យោ ច បសន្នចិត្តោ សិក្ខាបទានិ
 សមាទិយេយ្យ ចាណាតិចាតា វេមណី អទិដ្ឋានា
 វេមណី កាមេសុ មិច្ឆាចារា វេមណី មុសាវាទា
 វេមណី សុរាមោយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា វេមណី យោ
 ច បសន្នចិត្តោ សិក្ខាបទានិ សមាទិយេយ្យ
 ចាណាតិចាតា វេមណី ។ បេ ។ សុរាមោយមជ្ឈប្ប-
 មាទដ្ឋានា វេមណី យោ ច អន្តមសោ កុទ្ធិបាណ-
 មត្តម្បំ^(១) មេត្តចិត្តំ កាវេយ្យ ឥទំ តតោ មហាម្មលតរំ ។

១ ម. គន្ធាហនមត្តម្បំ ។ អដ្ឋិកបាយំ បន គន្ធាហនមត្តំ តោវោហនមត្តំ វាតិ ទិស្សតិ ។

បណ្ណាល័យ សំខេត្តកំពង់ចាម

នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គលជាព្រះអរហន្ត ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា
ញ៉ាំងបុគ្គលជាព្រះអរហន្ត ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំង
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ១ អង្គឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះបច្ចេកពុទ្ធ
១០០ អង្គឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះតថាគត អរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា
ប្រធានឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ឲ្យគេធ្វើវិហារ ទទួលសំបុត្រ
សង្ឃមកព័ទ្ធសំខេត្ត ៤ បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លាដល់នូវព្រះពុទ្ធផង្គ
ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង នឹងបុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា
សមាទាន នូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ គឺចេតនារៀរចាកបាណាតិបាត
រៀរចាកអទិន្នាទាន រៀរចាកការមសុមិច្ឆាចារ រៀរចាកបុសាវាទ
រៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយការផឹក នូវទឹកស្រវឹង
គឺសុរាទាំងមេរ័យ បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា សមាទាន នូវសិក្ខាបទទាំង
ឡាយ គឺចេតនារៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ ។ រៀរចាកហេតុ
ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយការផឹក នូវទឹកស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ
ដោយហោចទៅ បុគ្គលណា ចំរើននូវមេត្តាចិត្ត សូម្បីអស់កាល
ត្រឹមតែមួយរូតទឹកដោះគោប៉ុណ្ណោះ ការចំរើនមេត្តាចិត្តនេះ របស់
បុគ្គលទាំងនោះ មានផលច្រើន ជាងទាននោះទៅទៀត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឥវិនិបាតោ

យញ្ច គហបតិ វេលាមោ ព្រាហ្មណោ នាទំ អនាសិ
មហានាទំ យោ ចេកំ ទិដ្ឋិសម្បទ្ធិំ កោដេយ្យ យោ
ច សតំ ទិដ្ឋិសម្បទ្ធិំ កោដេយ្យ យោ ចេកំ សក-
នាតាមី កោដេយ្យ យោ ច សតំ សកនាតាមីទំ
កោដេយ្យ យោ ចេកំ អនាតាមី កោដេយ្យ យោ ច
សតំ អនាតាមីទំ កោដេយ្យ យោ ចេកំ អរហន្តំ
កោដេយ្យ យោ ច សតំ អរហន្តាទំ កោដេយ្យ
យោ ចេកំ បច្ចេកពុទ្ធិំ កោដេយ្យ យោ ច សតំ
បច្ចេកពុទ្ធាទំ កោដេយ្យ យោ ច តថាគតំ អរហន្តំ
សម្មាសម្ពុទ្ធិំ កោដេយ្យ យោ ច ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ
កោដេយ្យ យោ ច ចានុទ្ទិសំ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារំ
កាវមេយ្យ យោ ច បសន្នចិត្តោ ពុទ្ធាណុ ធម្មញ្ញ
សង្ឃញ្ញ សរណំ កច្ចេយ្យ យោ ច បសន្នចិត្តោ
សិក្ខាបទានិ សមាទិយេយ្យ ចាណាតំចាតា
វេមណី ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា វេមណី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សវកនិយាត

ម្ចាស់គហបតី វេលាមត្រាហ្មណ៍ បានឲ្យទាន ជាមហាទានណា
 នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គលមានទិដ្ឋិល្អ ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា
 ញ៉ាំងបុគ្គលមានទិដ្ឋិល្អ ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំង
 បុគ្គល ជាសកទាតាមី ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជា
 សកទាតាមី ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនា-
 តាមី ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនាតាមី ១០០ រូប
 ឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះអរហន្ត ១ អង្គឲ្យបរិភោគ បុគ្គល
 ណា ញ៉ាំងព្រះអរហន្ត ១០០ អង្គឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំង
 ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ១ អង្គឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងពួកព្រះបច្ចេកពុទ្ធ
 ១០០ អង្គឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះតថាគត អរហន្តសម្មា-
 សម្ពុទ្ធឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន
 ឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ឲ្យគេធ្វើវិហារ ទុទ្ទិសចំពោះសង្ឃមកអំពី
 ទិសទាំង ៤ បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លាដល់នូវព្រះពុទ្ធផង ព្រះធម៌ផង
 ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង នឹងបុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា សមាទាននូវ
 សិក្ខាបទទាំងឡាយ គឺចេតនារៀវចាកបាណាតិបាត ។ បេប រៀវចាកហេតុ
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយការផឹក នូវទឹកស្រវឹងគឺសុកនឹងមេរ័យ

បណ្ណសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

យោ ច អន្តមសោ កទ្ធិបាណមត្តម្បិ មេត្តចិត្តំ កាវេយ្យ
 យោ ច អច្ឆរាសដ្ឋាតមត្តម្បិ អនិច្ចសញ្ញំ កាវេយ្យ
 វេទំ តតោ មហាច្ចលតវន្តំ ។

សីហនាវរិញ្ញោ ទុតិយោ ។

តត្រ្រិទ្ធានំ

វុត្តោ សុខចាទីសេសោ ច កោដ្ឋិគេន សម័ទ្ធិនា
 កណ្ណាសញ្ញា កុលេ សត្តា^(១) ទេវតា វេលាមេន ចាតិ ។

១ ឱ. ម. មេត្តា ។

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

ដោយហោចទៅ នឹងបុគ្គលណា ចំរើននូវមេត្តាចិត្ត សូម្បីអស់
 កាលត្រឹមតែមួយរូតទឹកដោះគោប៉ុណ្ណោះ នឹងបុគ្គលណា ចំរើននូវ
 អនិច្ចសញ្ញា សូម្បីអស់កាលគ្រាន់តែផ្គាត់ម្រាមដៃប៉ុណ្ណោះ ការចំរើននេះ
 មានផលច្រើនជាងទាននោះទៅទៀត ។

ចប់ សីហនាវវត្តទី ២ ។

ទូទានកងសីហនាវវត្តនោះគឺ

និយាយអំពីការចាំរក្សាឧបោសថ ១ សុប្បាទិសេស នឹង
 អនុប្បាទិសេស ១ ព្រះកោដ្ឋិតភិក្ខុ ១ ព្រះសមិទ្ធិភិក្ខុ ១
 កាយដូចជាបួស ១ សញ្ញា ១ ត្រកូល ១ មេត្តា ១
 ទេវតា ១ វេលាមព្រាហ្មណ៍ ១ ។

តតិយោ សត្តាវិសរិគោ

(២១) តីហិ ភិក្ខុវេ ហំនេហិ ឧត្តរក្សុកា
 មនុស្សា នេវេ ច តាវត្ថីសេ អធិក្កណ្ណានិ ជម្ពុទ្ធិបកេ
 ច មនុស្សេ ។ កតមេហិ តីហិ ។ អមមា អបរិក្កហា
 និយតាយុកា វិសេសកុនោ ។ នមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 តីហិ ហំនេហិ ឧត្តរក្សុកា មនុស្សា នេវេ ច
 តាវត្ថីសេ អធិក្កណ្ណានិ ជម្ពុទ្ធិបកេ ច មនុស្សេ ។
 តីហិ ភិក្ខុវេ ហំនេហិ នេវ តាវត្ថីសា ឧត្តរក្សុកេ
 ច មនុស្សេ អធិក្កណ្ណានិ ជម្ពុទ្ធិបកេ ច មនុស្សេ ។
 កតមេហិ តីហិ ។ ទិព្វេន អាយុនា ទិព្វេន វណ្ណេន
 ទិព្វេន សុខេន ។ នមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ តីហិ ហំនេហិ
 នេវ តាវត្ថីសា ឧត្តរក្សុកេ ច មនុស្សេ អធិក្កណ្ណានិ
 ជម្ពុទ្ធិបកេ ច មនុស្សេ ។ តីហិ ភិក្ខុវេ ហំនេហិ
 ជម្ពុទ្ធិបកា មនុស្សា ឧត្តរក្សុកេ ច មនុស្សេ
 អធិក្កណ្ណានិ នេវេ ច តាវត្ថីសេ ។ កតមេហិ តីហិ ។

សត្វាវិសិក្ខ ទី ៣

[២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរករទ្វីប
ខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសពួកទេវតាជាន់តារត្តិន្យផង នឹងពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូធិប
ផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ។ ស្ថាន ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺមិន
មានសេចក្តីអន្ទះសា ១ មិនមានសេចក្តីហ្នឹងវៃហ្នឹង ១ មានអាយុទៀង
មានកំណើតដ៏វិសេស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សនៅ
ក្នុងឧត្តរករទ្វីប តែងខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសពួកទេវតាជាន់តារត្តិន្យផង នឹងពួក
មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូធិបផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាជាន់តារត្តិន្យ ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសពួកមនុស្សអ្នក
នៅក្នុងឧត្តរករទ្វីបផង នឹងពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូធិបផង ដោយ
ស្ថាន ៣ យ៉ាង ។ ស្ថាន ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺអាយុ
ជាទិព្វ ១ សម្បុរជាទិព្វ ១ សេចក្តីសុខជាទិព្វ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពួកទេវតាជាន់តារត្តិន្យ តែងខ្ពង់ខ្ពស់ហួសពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរ-
ករទ្វីបផង នឹងពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូធិបផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូធិប
ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរករទ្វីបផង នឹងពួកទេវតាជាន់
តារត្តិន្យផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ។ ស្ថាន ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

បណ្ណាសកេ សត្តានិសិទ្ធិ

សុរា សតិមន្តោ អធិត្រហ្មចរិយវាសា^(១) ។ នមេហិ
ខោ កិក្ខុវេ តីហិ ហំនេហិ ជម្ពុដិបកា មនុស្សា
ឧត្តរក្សុកេ ច មនុស្សេ អធិក្កណាជំ ទេវេ ច
តាវត្តិសេតិ ។

[២២] តយោ ច កិក្ខុវេ អស្សុខធឿ^(២)
ទេសេស្សាមិ តយោ ច បុរិសខធឿ តយោ ច
អស្សុសទេស្សេ តយោ ច បុរិសសទេស្សេ តយោ
ច កទ្កេ អស្សុជាជិយេ តយោ ច កទ្កេ បុរិសាជា-
ជិយេ តំ សុណាថ ។ កតមេ ច កិក្ខុវេ តយោ
អស្សុខធឿ ។ នធិ កិក្ខុវេ ឯកត្វោ អស្សុខធឿ
ជវសម្បន្នោ ហោតិ ន វណ្ណសម្បន្នោ ន អាភេ-
ហាបរិណាហសម្បន្នោ ។ នធិ បន កិក្ខុវេ ឯកត្វោ
អស្សុខធឿ ជវសម្បន្នោ ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ន
អាភេហាបរិណាហសម្បន្នោ ។ នធិ បន កិក្ខុវេ
ឯកត្វោ អស្សុខធឿ ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ

១ ឧ. ម. ឥធូហ្មចរិយវាសោ ។ ២ ឧ. ម. អស្សុខធឿ ។ អដ្ឋកថាយម្បិ វ្យាទិសោ
យោតិ ។

បណ្ណាល័យ សង្កាសាស្ត្រ

គឺមានសេចក្តីក្លៀវក្លា ១ មានស្មារតី (ខ្ជាប់ខ្ជួន) ១ មានការបំពេញ
ព្រហ្មចរិយធម៌វិសេស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្ស
លោកដ៏បង្កើត តែងខឹងខ្ពស់ ហួសពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរក្រុមផង
នឹងពួកទេវតាជាន់តារត្តិន្យផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវសេះខ្សែក្តី៖^(១)

៣ ពួកផង នូវបុរសខ្សែក្តី៖ ៣ ពួកផង នូវសេះ^(២) សទេស្សៈ ៣
ពួកផង នូវបុរសសទេស្សៈ ៣ ពួកផង នូវសេះអាដានេយ្យ^(៣)
ដ៏ប្រសើរ ៣ ពួកផង នូវបុរសអាដានេយ្យដ៏ប្រសើរ ៣ ពួកផង ចូរអ្នក
ទាំងឡាយ ស្តាប់នូវធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេះខ្សែក្តី៖
៣ ពួកដើម្បីមេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះខ្សែក្តី៖ខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ តែមិនបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ
មិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះ
ខ្សែក្តី៖ខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ បរិបូណ៌ដោយ
ពណ៌សម្បុរ តែមិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេះខ្សែក្តី៖ខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង

១ ពាក្យថាខ្សែក្តីនេះគឺ ជាគោត្រូវបស់សេះមួយពួក ។ សំដៅយកពួកសេះគុណអង់ដាន់គេ
បំផុត ។ ២ សំដៅយកសេះគុណកណ្តាល (ល្អជាងពួកសេះខ្សែក្តី) ។ ៣ ពួកសេះ
ដែលស្គាល់ហេតុខុស - ត្រូវ (សេះគុណបំផុត) ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស ឆរិកនិបាតោ

វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ អស្សុខធឿដ្ឋានំ ។ កតមេ
 ច ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសខធឿដ្ឋានំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ឯកត្វោ បុរិសខធឿដ្ឋានំ ជវសម្បជ្ជោ ហោតិ ន វណ្ណ-
 សម្បជ្ជោ ន អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ ឯកត្វោ បុរិសខធឿដ្ឋានំ ជវសម្បជ្ជោ ហោតិ
 វណ្ណសម្បជ្ជោ ន អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ។ ឥធិ
 បន ភិក្ខុវេ ឯកត្វោ បុរិសខធឿដ្ឋានំ ជវសម្បជ្ជោ ច
 ហោតិ វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ
 ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសខធឿដ្ឋានំ ។
 កថេត្វា ភិក្ខុវេ បុរិសខធឿដ្ឋានំ ជវសម្បជ្ជោ
 ហោតិ ន វណ្ណសម្បជ្ជោ ន អាភោហាបរិណា-
 ហសម្បជ្ជោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥទំ
 ទុក្ខន្តំ យថាក្ខតំ បជាធាតិ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ
 យថាក្ខតំ បជាធាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធាតិ យថាក្ខតំ
 បជាធាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធាតិ មិ បដិបទាតិ
 យថាក្ខតំ បជាធាតិ ឥធិមស្ស ជវស្មី វនាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គតណៃកាយ នវកនិបាត

បរិបូណ៌ដោយពណ៌សម្បុរផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះខឡ្យៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសខឡ្យៈ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខឡ្យៈខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ តែមិនបរិបូណ៌ដោយគុណ មិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខឡ្យៈខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ បរិបូណ៌ដោយគុណ តែមិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខឡ្យៈខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខឡ្យៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសខឡ្យៈ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ តែមិនបរិបូណ៌ដោយគុណ មិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាធម៌រំលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទា ដំណើរទៅកាន់ធម៌រំលត់ទុក្ខ គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្ទុះរបស់ភិក្ខុនោះ

បណ្ណាសកេ សត្តាវិសរុត្តោ

អភិធម្មេ ខោ បន អភិវិទយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ
 វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្មាទេតិ^(១) ឥទមស្ស ន វណ្ណស្មី
 វនាមិ ន ខោ បន លាភី ហោតិ ចីវវិបិណ្ណាចាត-
 សេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារាណំ ឥទមស្ស
 ន អាហេហបរិណាហស្មី វនាមិ ។ ឃិវំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បុរិសខន្ទុដ្ឋោ ជវសម្មន្នោ ហោតិ ន វណ្ណសម្មន្នោ
 ន អាហេហបរិណាហសម្មន្នោ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 បុរិសខន្ទុដ្ឋោ ជវសម្មន្នោ ហោតិ វណ្ណសម្មន្នោ
 ប ន អាហេហបរិណាហសម្មន្នោ ។ ឥច ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាក្ខតំ បជានាតិ ។ បេ ។
 អយំ ទុក្ខនិរោធតាមិដិ បដិបទាតិ យថាក្ខតំ
 បជានាតិ ឥទមស្ស ជវស្មី វនាមិ អភិធម្មេ ខោ បន
 អភិវិទយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្មាទេតិ
 ឥទមស្ស វណ្ណស្មី វនាមិ ន ខោ បន លាភី ហោតិ
 ចីវវិបិណ្ណាចាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា-
 ណំ ឥទមស្ស ន អាហេហបរិណាហស្មី វនាមិ ។

១ ឧ. សំសាទេតិ តោ វិសេដ្ឋេតិ ។

បណ្ណាសក សត្តាវាសវគ្គ

កាលបើគេសួរប្រសា ក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យ ដោះស្រាយ
មិនបរិបូណ៌ តថាគតពោលថា នេះមិនមែនជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះទេ
ទាំងអ្នកឆ្លែងលា កចំពោះ ចីវរ ប័ណ្ណបាត សេនាសនៈ គិលា-
នប្បច្ចយកេសជ្ជបរិការ តថាគតពោលថា នេះមិនមែនជាកំពស់
នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សឹប្លឹក អ្នក
បរិបូណ៌ដោយសន្តិៈ តែមិនបរិបូណ៌ដោយគុណ មិនបរិបូណ៌ដោយ
កំពស់នឹងទំហំយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរស អ្នក
បរិបូណ៌ដោយសន្តិៈផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង តែមិនបរិបូណ៌ដោយ
កំពស់នឹងទំហំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។
ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទ ជាដំណើរទៅកាន់ធម៌វិលត់ទុក្ខ
តថាគតពោលថា នេះជាសន្តិៈរបស់ភិក្ខុនោះ កាលបើគេសួរ
ប្រសាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យ ដោះស្រាយរួច មិនទើសទាល់
ឡើយ តថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ប៉ុន្តែអ្នកឆ្លែង
លា កចំពោះ ចីវរ ប័ណ្ណបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិការ
តថាគតពោលថា នេះមិនមែនជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរកនិបាតោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ បុរិសខឡដ្ឋោ ជវសម្មដ្ឋោ ហោតិ វណ្ណ-
សម្មដ្ឋោ ច ន អាភោហបរិណាហសម្មដ្ឋោ ។ កតញ្ច
ភិក្ខុវេ បុរិសខឡដ្ឋោ ជវសម្មដ្ឋោ ច ហោតិ វណ្ណ-
សម្មដ្ឋោ ច អាភោហបរិណាហសម្មដ្ឋោ ច ។ ឥធន
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខនំ យថាក្ខតំ បដាណាតិ ។ បេ ។
អយំ ទុក្ខនំរោធតាមិនំ បដិបទាតិ យថាក្ខតំ បដា-
នាតិ ឥទមស្ស ជវស្មី វទាមិ អភិធម្មេ ខោ បន
អភិវិនយេ បញ្ញំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្មទេតិ
ឥទមស្ស វណ្ណស្មី វទាមិ លាភី ខោ បន ហោតិ ចីវរ-
បិណ្ឌាចាតសេនាសនកិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារាធនំ
ឥទមស្ស អាភោហបរិណាហស្មី វទាមិ ។ ឯវំ ខោ
ភិក្ខុវេ បុរិសខឡដ្ឋោ ជវសម្មដ្ឋោ ច ហោតិ វណ្ណ-
សម្មដ្ឋោ ច អាភោហបរិណាហសម្មដ្ឋោ ច ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសខឡដ្ឋោ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ
តយោ អស្សសទស្សា^(១) ។ ឥធន ភិក្ខុវេ ឯកាច្ឆា
អស្សសទស្សា ។ បេ ។ ជវសម្មដ្ឋោ ច ហោតិ

១ ម. អស្សយស្សា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ ឧបាសម្ព័ន្ធនិទ្ទេស

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ឆ័យ៖ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌
ដោយគុណផង តែមិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសខ្សោច្ឆ័យ៖ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌
ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង តើដោយប្រការដូច

ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទជាដំណើរទៅកាន់

ធម៌វិលត្ថ់ទុក្ខ តថាគតពោលថា នេះជាសន្ទុះរបស់ភិក្ខុនោះ កាលបើ
គេសួរប្រស្នាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យា ដោះស្រាយរួចមិនទើសទាល់

ឡើយ តថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ទាំងជាអ្នកស្នាក់
លាក់ចំពោះ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយរកស្នងបរិក្ខារ

តថាគតពោលថា នេះជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ឆ័យ៖ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយ

គុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ឆ័យ៖ មាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ចុះសេសទស្សៈ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេស
ទស្សៈខ្លះក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង

បណ្ណសកេ សត្តាវិសិក្ខោ

វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ អស្សសទស្ស ។ កតមេ
 ច ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសសទស្ស ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ឯកត្វោ បុរិសសទស្ស ។ មេ ។ ជវសម្បជ្ជោ ច
 ហោតិ វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិណាហសម្បជ្ជោ
 ច ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុរិសសទស្ស ជវ-
 សម្បជ្ជោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិ-
 ណាហសម្បជ្ជោ ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បញ្ចុំ
 ឱវម្ហាតិយាធំ សំយោជនាធំ បរិក្ខយា ឱបចាតិកោ
 ហោតិ តត្ថ បរិជញ្ជយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា
 ឥទមស្ស ជវស្មី វនាមិ អភិធម្ម ខោ បន អភិវិធមេ
 បញ្ចំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្បទេតិ ឥទមស្ស
 វណ្ណស្មី វនាមិ លាភី ខោ បន ហោតិ ចីវរ-
 បិណ្ណាចាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយ ភេសជ្ជបរិក្ខាវាធំ
 ឥទមស្ស អាភេហាបរិណាហស្មី វនាមិ ។ វរំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បុរិសសទស្ស ជវសម្បជ្ជោ ច ហោតិ
 វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសិដ្ឋ

បរិបូណ៌ដោយពណ៌សម្បុរផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះសទស្សៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ចុះបុរសសទស្សៈ ៣ ពួកតែដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសសទស្សៈខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។ អ្នកបរិបូណ៌
 ដោយសន្តិផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់
 នឹងទំហំផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសសទស្សៈ អ្នកបរិបូណ៌
 ដោយសន្តិផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹង
 ទំហំផង តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង
 សាសនានេះ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 ជាឧបបាតិកសត្វ បរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មានសភាពមិនបានត្រឡប់ចាក
 លោកនោះ គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្តិរបស់ភិក្ខុនោះ កាលបើគេសួរ
 ប្រស្នាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្ធិយ ដោះស្រាយរួច មិនទើសចាល់
 គឺថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ទាំងជាអ្នកស្ងាត់លាក់
 ចំពោះ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បបូជយកេសជ្ជបរិក្ខារ
 គឺថាគតពោលថា នេះជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសសទស្សៈ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្តិផង បរិបូណ៌
 ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស នវិវាទបិដកេ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសសទស្ស ។ កតមេ
 ច ភិក្ខុវេ តយោ ភទ្កា អស្សជាតិយា ។ ឥធន
 ភិក្ខុវេ ឯកទ្វេ ភទ្កោ អស្សជាតិយោ ។ បេ ។
 ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អាពេ-
 ហបរិណាហសម្បន្នោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 តយោ ភទ្កា អស្សជាតិយា ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ
 តយោ ភទ្កា បុរិសាជាតិយា ។ ឥធន ភិក្ខុវេ ឯកទ្វេ
 ភទ្កោ បុរិសាជាតិយោ ។ បេ ។ ជវសម្បន្នោ ច
 ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អាពេហបរិណាហសម្បន្នោ
 ច ។ កតញ្ច ភិក្ខុវេ ភទ្កោ បុរិសាជាតិយោ ។ បេ ។
 ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អាពេហ-
 បរិណាហសម្បន្នោ ច ។ ឥធន ភិក្ខុវេ ភទ្កោ
 បុរិសាជាតិយោ អាសវានំ ខយា អនាសវញ្ញោតោវមុត្តិ
 បញ្ញាវមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ឥទមស្ស ជវស្មី វទាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា វិទ្យាសិខិត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសសទេស្យៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ចុះសេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ៣ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ។ បេ ។ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយពណ៌
 សម្បុរផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះបុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។
 ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយ
 កំពស់នឹងទំហំផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសអាជានេយ្យ
 ដ៏ប្រសើរ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ បេ ។ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 សន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ
 ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោក
 នេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម
 ដោយខ្លួនឯងក្នុងបឋមជ្ឈម គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្ទុះរបស់ភិក្ខុនោះ

បណ្ណាសកេ សញ្ញាវិសរិញ្ញោ

អភិធម្មេ ខោ បន អភិវិទយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ

វិស្សុដ្ឋេតិ នោ សម្មាទេតិ ឥទមស្ស វណ្ណាស្មី

វនាមិ លាភី ខោ បន ហោតិ ចីវ-

ចិណ្ណាទាតសេនាសនតិលា នប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ខារាណំ

ឥទមស្ស អាហេហបរិណាហាស្មី វនាមិ ។ ឃី ខោ

ភិក្ខុវេ កន្តោ បុរិសាជាណិយោ ជវសម្មុទ្ធោ ច ហោតិ

វណ្ណាសម្មុទ្ធោ ច អាហេហបរិណាហាសម្មុទ្ធោ ច ។

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ កន្តោ បុរិសាជាណិយាតិ ។

[២៣] ឈី ភិក្ខុវេ តណ្ហាម្ភលកោ ធម្មេ

ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ

ឈី តណ្ហាម្ភលកោ ធម្មា ។ តណ្ហំ បដិច្ច បរិយេសនា

បរិយេសនំ បដិច្ច លាភោ លាភំ បដិច្ច វិនិច្ឆយោ

វិនិច្ឆយំ បដិច្ច ធន្តរាតោ ធន្តរាតំ បដិច្ច អដ្ឋោសានំ

អដ្ឋោសានំ បដិច្ច បរិក្កហោ បរិក្កហំ បដិច្ច មច្ឆរិយំ

បណ្ណាសក សន្តាវាសវ័ត្ត

កាលបើគេសួរប្រស្នាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យ អាចដោះស្រាយរួច មិន
 ទើសទាល់ឡើយ តថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ទាំងជា
 អ្នកស្នាក់លាក់ចំពោះ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បបូជ្ជ-
 ភេសជ្ជៈបរិក្ខារ តថាគតពោលថា នេះជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 សន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ
 មាន ៣ ពួកនេះឯង ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវពួកធម៌
 ដែលមានតណ្ហាជាបុរសគល់ ៧ យ៉ាង អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវធម៌
 នោះចុះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពួកធម៌ដែលមានតណ្ហា
 ជាបុរសគល់ ៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺការអាស្រ័យតណ្ហា ទើប
 មានការស្វែងរក ១ អាស្រ័យការស្វែងរក ទើបកើតលាក់ ១ អាស្រ័យ
 លាក់ទើបកើតសេចក្តីត្រិះរិះ ១ អាស្រ័យសេចក្តីត្រិះរិះ ទើបកើតសេចក្តី
 ប្រាថ្នា សេចក្តីត្រេកអរ ១ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីត្រេកអរ
 ទើបកើតសេចក្តីជឿស៊ប់ ១ អាស្រ័យសេចក្តីជឿស៊ប់ ទើបកើតការហ្នឹង
 ហែងទុក ១ អាស្រ័យការហ្នឹងហែងទុក ទើបកើតសេចក្តីកំណាញ់ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឧវាសិបកោ

មច្ឆរិយំ បដិច្ច អារត្តោ អារត្តាជិករណំ ទណ្ណាទា-
នសត្តានានកលហវិក្កហវិវាទា វុវុវុវំ បេសុញ្ញមុសា-
វាទា អនេកេ ចាបកា អកុសលា ធម្មា សម្មវន្តំ ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ នវ វណ្ណាមូលកា ធម្មាតិ ។

(២៤) នវយំមេ ភិក្ខុវេ សត្តាវាសោ ។ កតមេ
នវ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ សត្តា នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញំនោ
សេយ្យថាមិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច នេវ ឯកច្ចេ ច
វិនិចាតិកា អយំ បវមោ សត្តាវាសោ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ
សត្តា នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញំនោ សេយ្យថាមិ
នេវ ព្រហ្មកាយិកា បវមាភិនិព្វត្តា អយំ ធុតិយោ
សត្តាវាសោ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ សត្តា ឯកត្តកាយា
នានត្តសញ្ញំនោ សេយ្យថាមិ នេវ អាកស្សរា
អយំ តតិយោ សត្តាវាសោ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ
សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញំនោ សេយ្យថាមិ
នេវ សុភកិណ្ណា អយំ ចតុត្តោ សត្តាវាសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ សវកនិទាន

អាស្រ័យសេចក្តីកំណាញ់ ទើបកើតការរក្សាទុក ១ អាស្រ័យការរក្សា
ជាហេតុហើយ ទើបអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដំលាមកជាច្រើន គឺការ
កាន់ដម្បង កាន់គ្រឿងស្រាវុធ ឈ្មោះទាស្រីទេង ជវជកត្តាថាឯង ។
ទាំងនិយាយញុះញង់ និយាយកុហកកំភើតឡើង ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពួកធម៌មានតណ្ហាជាបួសគល់ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(២២) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្តារាស (ប្រទេសជាទី
នៅរបស់សត្វ) នេះមាន ៧ យ៉ាង ។ សត្តារាស ៧ យ៉ាងតើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វមានកាយផ្សេងគ្នា មាន
សញ្ញាផ្សេងគ្នា ក៏មាន ដូចពួកមនុស្សនឹងទៅតាពួកខ្លះ នឹងអស្ត-
រកាយពួកខ្លះ នេះជាសត្តារាសទី ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
សត្វមានកាយផ្សេងគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា ក៏មាន ដូចពួកព្រហ្មកា-
យិកទៅតា ដែលកើតកងជាន់បឋមជ្ឈានភូមិ នេះជាសត្តារាសទី ២ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វមានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា
ក៏មាន ដូចពួកទៅតា ជាន់អាភស្សៈ នេះជាសត្តារាសទី ៣ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វមានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា
ក៏មាន ដូចពួកទៅតាជាន់សុកកណ្តាៈ នេះជាសត្តារាសទី ៤ ។

បណ្ណសិក្ខា សន្តិកិច្ច

សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា អសញ្ញោ អប្បជំសំវេទិនោ
 សេយ្យថា ទេវា អសញ្ញសន្តា អយំ បញ្ចមោ
 សន្តាវសោ ។ សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា សព្វសោ
 រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ អត្តជ្ជមា
 បាណសញ្ញាធំ អមនសិកាវា អនន្តោ អាកាសោតិ
 អាកាសានញ្ញាយតនុបតា អយំ ធម្មោ សន្តាវសោ ។
 សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា សព្វសោ អាកាសានញ្ញា-
 យតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណានិ វិញ្ញាណញ្ញា-
 យតនុបតា អយំ សន្តមោ សន្តាវសោ ។ សន្តិ
 កិច្ចវេ សន្តា សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ
 សមតិក្កម្ម ធម្មំ កិច្ចវេ អាកិញ្ញញ្ញាយតនុបតា
 អយំ អដ្ឋមោ សន្តាវសោ ។ សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា
 សព្វសោ អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ធម្មសញ្ញា-
 បាសញ្ញាយតនុបតា អយំ ធម្មោ សន្តាវសោ ។
 ឥមេ ខោ កិច្ចវេ ធម្មំ សន្តាវសោតិ ។

បណ្ណាសក សត្តាវសទ្ធិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វឥតសញ្ញា ឥតមានទទួលការដឹង
ក៏មាន ដូចពួកទេវតាជាន់អសញ្ញាសត្វ នេះជាសត្តាវសទ្ធិ ៥ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វលុះបានកន្លងរូបសញ្ញា បានរម្ងាប់
បដិយសញ្ញា មិនបានធ្វើទុក្ខកងចិត្តចំពោះនាសញ្ញា ដោយប្រការ

ទាំងពួង ហើយបានដល់អាភាសានញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយបរិកម្មថា
អាភាស មិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ក៏មាន នេះជាសត្តាវសទ្ធិ ៦ ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វកន្លងអាភាសានញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការ
ទាំងពួង ហើយបានដល់វិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយបរិកម្មថា

វិញ្ញាណ មិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ក៏មាន នេះជាសត្តាវសទ្ធិ ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពួកសត្វកន្លងវិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង

ហើយបានដល់អាកិញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយបរិកម្មថា វត្ថុតិចតួច
មិនមានដូច្នោះ នេះជាសត្តាវសទ្ធិ ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក

សត្វកន្លងអាកិញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយបាន
ដល់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន នេះជាសត្តាវសទ្ធិ ៩ ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្តាវសមាន ៩ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស វិវាទនិយមោ

(២៥) យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ តស្ស្យតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 កល្យំ វចនាយ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាហំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាណតីតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច័តំ
 ហោតិ ។ វីតរាគំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ ចិត្តំ
 សុបរិច័តំ ហោតិ វីតនោសំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ វីតមោហំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ អសរាគធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ
 បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ អសនោសធម្មំ មេ
 ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ អសមោ
 ហធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ

សុត្តន្តបដិក អង្គត្ថរណិកាយ ខវិកខិណ្ឌ

[២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា បើចិត្តដែលភិក្ខុបាន
សន្សំល្អហើយដោយប្រាជ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសន្សំរបស់ភិក្ខុ
នោះគួរពោលថា ភិក្ខុនោះ រមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ មគ្គ-
ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបាន
ធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាគិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះ
ទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អ
ហើយ ដោយប្រាជ្ញា តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំ
ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាសចាករាគៈហើយ
ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ
ប្រាសចាកទោសៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា
ថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាសចាកមោហៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុសន្សំ
ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកប
ដោយរាគៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្ត
របស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកបដោយទោសៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបាន
សន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិន
ប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា

បណ្ណាសកេ សត្តារាសីវគ្គោ

អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ កាមរាគាយាតិ បញ្ញាយ ចិត្តំ
 សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ រូបរាគា-
 យាតិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ
 មេ ចិត្តំ អរូបរាគាយាតិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ
 ហោតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 កល្យំ វចនាយ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាជាតិតិ(១) ។

(២៦) ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារី-
 បុត្តោ អាយស្មា ច ចង្កិកាបុត្តោ រាជគហេ
 វិហារង្គិ វេឡុវនេ កលទ្ធកកដិវាបេ ។ តត្រ ខោ
 អាយស្មា ចង្កិកាបុត្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 នេវនត្តោ អាវុសោ ភិក្ខុនំ វរំ ធម្មំ ទេសេតិ

១ ឧ. ម. បព្វនាមីតិ ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសរុត្ត

ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនត្រឡប់ទៅដើម្បីកាមរត ចិត្តដែល
 ភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មាន
 សភាពមិនត្រឡប់ទៅដើម្បីរូបរតៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ
 ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនត្រឡប់ទៅដើម្បី
 អរូបរត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើ ចិត្តដែលភិក្ខុ
 បានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសន្សំ
 របស់ភិក្ខុនោះ គួរពោលថា ភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់
 ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច
 ក៏អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវេទនាភិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 សោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។

(២៦) សម័យមួយ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ នឹងព្រះចន្ទិកាបុត្ត
 ដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងវត្តវេទ្យវេន ជាកលទ្ធកនិករបស្ចានដ៏ត្រង្រងរាជគ្រិះ ។
 ក្នុងទីនោះឯង ព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាល
 អារុសោទាំងឡាយ ទេវទត្តសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស វេរិយនិកាយោ

យតោ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ^(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កលំ វេយ្យក-
 ករណាយ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ
 ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បដានាតីតិ^(២) ។
 ឯវំ វុត្តោ អាយស្មា សាវុត្តោ អាយស្មន្តំ ចន្ទិ-
 កាបុត្តំ ឯតទវោច ន ខោ អាវុសោ ចន្ទិកាបុត្ត
 ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ យតោ ខោ
 អាវុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ
 ហោតិ^(៣) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កលំ វេយ្យករណាយ
 ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ
 នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បដានាតីតិ ។ ឯវញ្ច ខោ
 អាវុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ

១ ម. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។ ២ ឧ. ម. បដានាមីតិ ។ ៣ ម. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ វេរិយភិណ្ឌ

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយ
ចិត្ត ចិត្ត⁺នេះ របស់ភិក្ខុនោះគួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា
ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបាន
ប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ
មគ្គការវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន
ឡើយ ។ កាលបើព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះហើយ
ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ
ដូច្នោះថា ម្នាល អារុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តមិនសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ យ៉ាងនេះទេថា ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ វេលាណា
ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បី
ព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញ អស់
ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច
អាត្មាអញ បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាល អារុសោ
ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តបានតែសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះទេ

បណ្ណាសកេ សត្តាវិសរិទ្ឋោ

យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិច័តំ ហោតិ តស្ស្យតំ ភិក្ខុនោ កល្យំ វេយ្យ-
 ករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ
 ករណីយំ ឆាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាណតីតិ ។
 ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា ចន្ទិកាបុត្តោ ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ទេវទត្តោ អារុសោ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ
 ទេសេតិ យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ(១) តស្ស្យតំ ភិក្ខុនោ
 កល្យំ វេយ្យករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតំ
 ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ ឆាបរំ ឥត្តត្តា-
 យាតិ បជាណតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា
 សារីបុត្តោ អាយស្មន្ទំ ចន្ទិកាបុត្តំ ឯវនិវេច ន
 ខោ អារុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ឯវំ
 ធម្មំ ទេសេតិ យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ
 ចេតសា ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ(២) តស្ស្យតំ ភិក្ខុនោ

១-២ ម. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសវគ្គ

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយ
 ចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា
 ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្ត
 រួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រែចហើយ មគ្គការវនាកិច្ច
 ដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។
 ព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ជាគំរប់ពីរជងទៀតថា
 ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ ទេវទត្តសំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាង
 នេះថា ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹង
 ច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញ
 បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រែចហើយ
 មគ្គការវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន
 ឡើយ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ពោលទៅនឹងព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មាន
 អាយុ ជាគំរប់ពីរជងទៀតដូច្នោះថា ម្នាល អារុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តមិន
 សំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ
 វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ

សុត្តន្តបដិកេ អង្គត្តរិកាយស្ស វិវាទិយភិកាយ

កល្យ វេយ្យាករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតិ
 ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ
 បដានាតិ ។ ឯវេទ ខោ អារុសោ ចន្ទិកា ឫត្ត
 នេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ធម្មំ នេសេតិ យតោ ខោ
 អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិត្តំ ហោតិ
 តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្យ វេយ្យាករណាយ
 ទីណា ជាតិ វុសិតិ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ
 នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បដានាតិ ។ តតិយម្បិ
 ខោ អាយស្មា ចន្ទិកា ឫត្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 នេវទត្តោ អារុសោ ភិក្ខុនំ ឯវេ ធម្មំ នេសេតិ
 យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិចិត្តំ ហោតិ(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្យ
 វេយ្យាករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតិ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បដានាតិ ។

១ ឃ. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ វិទ្យាសិបប្រាំ

គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះវែមនឹងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញ
 អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡស-
 កិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាល អារុសោចន្តិកាបុត្ត
 ទេវទត្តបានតែសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្នាល អារុសោ
 ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្ត ចិត្តន្ត៖
 របស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះវែមនឹងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់
 អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ
 សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាកិច្ចដទៃ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ព្រះចន្ទិ-
 កាបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ជាគំរប់បំផងទៀតថា ម្នាល
 អារុសោទាំងឡាយ ទេវទត្តសំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា
 ម្នាល អារុសោទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយ
 ចិត្ត ចិត្តន្ត៖របស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះវែមនឹងដឹងច្បាស់ថា
 ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្ត
 រួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនា-
 កិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។

បណ្ណាសកេ សត្តាវិសរិទ្ធា

តតិយ ម្បី ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អាយស្មន្តំ
 ចន្ទិកាបុត្តំ ឯតទរោច ន ខោ អារុសោ ចន្ទិ-
 កាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ឃំ ធម្មំ ទេសេតិ
 យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិចិតំ ហោតិ(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្យ
 វេយ្យាករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតំ (ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាណតីតិ ។
 ឃញ្ច ខោ អារុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ
 ធម្មំ ទេសេតិ យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ
 ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិតំ ហោតិ តស្សេតំ ភិក្ខុនោ
 កល្យ វេយ្យាករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតំ
 (ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ
 បជាណតីតិ ។ កថញ្ច អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 ចិត្តំ សុបរិចិតំ ហោតិ ។ វីតារកំ មេ ចិត្តន្តិ
 ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិតំ ហោតិ វីតទោសំ
 មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិតំ ហោតិ

១ ម. ចេតសា ចិតំ ហោតិ ។

បណ្ណសក សត្តានិស្សន្ទ

ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ពោលទៅនឹងព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ ជា
 គំរប់ ៗ ដងដួច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តមិនសំដែងធម៌
 ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ វេលាណា
 ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្ត ចិត្តនុរុបសភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករ
 ថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គ-
 ព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញ
 បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ច
 នេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្ចាស់អាវុសោចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តបានតែ
 សំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
 វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្ត ចិត្តនុរុបសភិក្ខុនោះ
 គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់
 ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច
 អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 សោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ចិត្តដែលភិក្ខុ
 ចំរើនល្អហើយដោយចិត្ត តើដូចម្តេច ។ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញប្រាសចាករតៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុ
 ចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាសចាកទោសៈហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឧបទិសិទ្ធិនិទានោ

វេទមោហំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ
អសវាគធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ
ហោតិ អសខោសធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ
សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ អសមោហធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា
ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ កាម-
ភវាយាតិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិ-
ធម្មំ មេ ចិត្តំ រូបភវាយាតិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិ-
ច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ អរូបភវាយាតិ
ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ ។ ឯវំ សម្មាវម្មត្តិ-
ចិត្តស្ស្គ(១) ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ភុសា ចេបិ
ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ចក្ខុស្ស្គ អាចារិ អាគប្បន្តិ
នេវស្ស្គ ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្ស្គកតមេវស្ស្គ ចិត្តំ
ហោតិ វិចិត្តំ អាណេញ្ញប្បត្តំ វយញ្ញស្ស្គនុបស្ស្គតិ ភុសា
ចេបិ សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ធា ។ បេ ។ យានវិញ្ញេយ្យា កទ្ធា

១ ឧ. ប. សម្មាវម្មត្តិស្ស្គ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ នវគ្គនិទាយ

ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាស
 ចាកមោហៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់
 អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកបដោយវគៈ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកបដោយទោសៈ
 ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មាន
 សភាពមិនប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្តថា
 ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនបានត្រឡប់មក ដើម្បីកាមភព
 ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មាន
 សភាពមិនបានត្រឡប់មក ដើម្បីរូបភព ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនបានត្រឡប់មក ដើម្បី
 អរូបភព ។ ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុដែលមានចិត្តរួចស្រឡះដោយប្រពៃយ៉ាង
 នេះហើយ ទោះរូបដ៏ក្រៃលែងដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ មកកាន់គន្លង
 នៃចក្ខុ ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះមិនបានឡើយ ចិត្តភិក្ខុនោះមិន
 ជាប់ស្អិត ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការមិនញាប់ញ័រ ភិក្ខុនោះរមែង
 ពិចារណា ឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសទៅនៃចិត្តនោះ ទោះបីសំឡេង
 ដ៏ក្រៃលែង គប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្លិនគប្បីដឹងដោយចម្រុះ

បណ្ណាសកេ សត្តារាសវិញ្ញោ

ជំរាវិញ្ញោយ្យា រសា កាយវិញ្ញោយ្យា ដោដ្ឋញ្ចា មនោវិញ្ញោ-
 យ្យា ធម្មា មនស្ស អាចារ័ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ
 បរិយាទិយន្តិ អមិស្សិកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិទំ
 អាណេញ្ចប្បត្តំ វយញ្ចស្សនុបស្សតិ សេយ្យថាបិ អាវុសោ
 សិលាយ្ហោ សោឡិសក្កក្កិ^(១) តស្ស^(២) អដ្ឋ ក្កក្ក
 ហេដ្ឋានេមដ្ឋមា^(៣) អដ្ឋ ក្កក្ក ឧបរិ នេមស្ស អថ
 បុរត្តមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតុវដ្ឋិ
 នេវ សំកម្មេយ្យ ន សម្មកម្មេយ្យ ន សម្មវេទេយ្យ
 អថ បច្ឆិមាយ អថ ឧត្តរាយ អថ ទក្ខណាយ ចេបិ
 ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតុវដ្ឋិ នេវ សំកម្មេយ្យ
 ន សម្មកម្មេយ្យ ន សម្មវេទេយ្យ ។ តំ កិស្ស
 ហេតុ ។ កម្មីត្តា អាវុសោ នេមស្ស សុទិខាតត្តា
 សិលាយ្ហបស្ស ឃរមេវ ខោ អាវុសោ ឃរំ សម្មាវមុត្តិ-
 ចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ កុសា ចេបិ ចក្កវិញ្ញោយ្យា រូថា
 ចក្កស្ស អាចារ័ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ
 អមិស្សិកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិទំ អាណេញ្ចប្បត្តំ

១ ឧ. ម. សោឡិសក្កក្កោ ។ អដ្ឋិកថាយំ សោឡិសក្កក្កោតិចិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. តស្ស
 អស្ស ។ ម. តស្សស្ស ។ ៣ ឧ. ហេដ្ឋិ នេមស្ស ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសិក្ខ

រសគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ដោយដ្ឋានៈគប្បីដឹងដោយកាយ ធម្មារម្មណ៍
 គប្បីដឹងដោយចិត្ត មកកាន់គន្ធនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ
 មិនបានឡើយ ចិត្តភិក្ខុនោះមិនជាប់ស្អិត ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការ
 មិនញាប់ញ័រ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាស
 ទៅនៃចិត្តនោះ ម្នាលអារុសោ ដូចសសរថ្ម មានប្រវែង១៦ ហត្ថ
 សសរថ្មនោះដាំចុះទៅ ខាងក្រោមរណ្តៅ ៨ ហត្ថ សល់នៅខាងលើ
 រណ្តៅ ៨ ហត្ថ ខាងក្រោយមក ទោះបីភ្លៀងប្រកបដោយខ្យល់យ៉ាងខ្លាំង
 មកពីទិសខាងកើត ក៏មិនកម្រើក មិនញាប់ញ័រ មិនរំភើប ទោះបីភ្លៀង
 ប្រកបដោយខ្យល់យ៉ាងខ្លាំង មកពីទិសខាងលិច មកពីទិសខាងជើង
 ឬមកពីទិសខាងត្បូង ក៏មិនកម្រើក មិនញាប់ញ័រ មិនរំភើបដែរ ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលអារុសោ ព្រោះថា សសរថ្មដែលគេ
 ដឹកដាំជ្រៅល្អយ៉ាងណាមិញ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុដែលមានចិត្តរួចស្រឡះ
 ដោយប្រព័ន្ធយ៉ាងនេះហើយ ទោះបីរូបដ៏ក្រៃលែង ដែលគប្បីដឹងដោយ
 ចក្ខុ មកកាន់គន្ធនៃចក្ខុ ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនបានឡើយ
 ចិត្តភិក្ខុនោះ មិនជាប់ស្អិត ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការមិនញាប់ញ័រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

វេយ្យាស្សនុបស្សតិ កុសា ចេបិ សោតវិញ្ញេយ្យ
 សន្តា ។ បេ ។ យានវិញ្ញេយ្យ កន្តា ជិវ្ហវិញ្ញេយ្យ
 រសា កាយវិញ្ញេយ្យ ដោដ្ឋត្វា មនោវិញ្ញេយ្យ
 ធម្មា មនស្ស អាចាបំ អាគត្តន្តំ នេវស្ស ចិត្តំ
 បរិយាទិយន្តំ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ
 អាណេញប្បត្តំ វេយ្យាស្សនុបស្សតិ ។

[២៧] អថខោ អនាថបិណ្ណំកោ កហាបតិ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អកិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិ
 ខោ អនាថបិណ្ណំកំ កហាបតី កកវា ឯតទរោច
 យតោ ខោ កហាបតិ អរិយស្សាវកស្ស បញ្ច
 កយានិ វេរាទំ រូបសន្តានិ ហោន្តំ ចត្វហិ
 ច សោតាបតិយដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតោ ហោតិ សោ
 អាភដ្ឋមាដោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាកវេយ្យ
 ទីណានិរយោម្ហំ ទីណាតិវច្ឆានយោនិយោ ទីណាបិតិវស-
 យោ ទីណាចាយនុក្កតិវិទិចាតោ សោតាបដ្ឋេហាមស្មិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សិវនិទាយ

ភិក្ខុនោះរមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសទៅនៃចិត្តនោះ
 ទោះបីសំឡេងដ៏ក្រៃលែង គប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្លិនគប្បីដឹង
 ដោយច្រមុះ រសគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ផោដ្ឋព្វៈគប្បីដឹងដោយកាយ
 ធម្មារម្មណ៍ គប្បីដឹងដោយចិត្ត មកកាន់គន្លងនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្ត
 របស់ភិក្ខុនោះ មិនបានឡើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនជាប់ស្អិត
 ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការមិនញាប់ញ័រ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណា
 ឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសទៅនៃចិត្តនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(២៧) ត្រាទោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់
 គហបតី វេលាណាអរិយសាវក បានម្សប់នូវក័យនឹងពៀរទាំង ៥ នឹង
 ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ ៤ យ៉ាងហើយ អរិយសាវកនោះ កាល
 ប្រាថ្នាគប្បីព្យាករនូវខ្លួនដោយខ្លួនឯងបានថា ពាក្យអញ មាននរកអស់
 ហើយ មានតិរច្ឆានកំណើតអស់ហើយ មានបិក្ខុវិស័យអស់ហើយ
 មានអបាយទុក្ខតិរិទិបាតអស់ហើយ ពាក្យអញ ជាអ្នកដល់នូវសោតៈ

បណ្ណាសកេ សព្វាវាសវត្តោ

អវំនិទានធម្មោ និយតោ សម្មោធិបរាយនោ ។
 កតមាធិ បញ្ច កយាធិ វេរាធិ វ្រុបសន្តាធិ ហោន្តិ ។
 យំ កហាបតិ ចាណាតិទាតិ ចាណាតិទាតប្បត្តយា
 ទិដ្ឋធម្មិកម្បិ កយំ វេរំ បសវតិ សម្បរាយិកម្បិ
 កយំ វេរំ បសវតិ ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ
 បដិសំវេទេតិ ចាណាតិទាតា បដិវេតោ នេវ ទិដ្ឋធម្មិ-
 កម្បិ កយំ វេរំ បសវតិ ន សម្បរាយិកម្បិ កយំ វេរំ
 បសវតិ ន ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ
 ចាណាតិទាតា បដិវេតស្ស ឃំ តំ កយំ វេរំ
 វ្រុបសន្តំ ហោតិ ។ យំ កហាបតិ អទិន្នាយី ។ បេ ។
 កាមេសុ មិច្ឆាចារី មុសារាទី សុរាមោយមជ្ឈប្បមា-
 ទដ្ឋាយី សុរាមោយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានប្បត្តយា ទិដ្ឋធម្មិ-
 កម្បិ កយំ វេរំ បសវតិ សម្បរាយិកម្បិ កយំ វេរំ
 បសវតិ ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ

បណ្ណាសក សព្វាវសរត្ត

មានសភាពមិនបានធ្លាក់ចុះ ជាបុគ្គលទៀង មានការត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្ត
 ទៅខាងមុខ ។ ភ័យនឹងពៀរ ៥ ដែលអរិយសាវក បានរម្ងាប់ហើយ
 តើដូចម្តេច ។ ម្នាលគហបតី បុគ្គលជាអ្នកសម្រាប់សត្វ រមែងបាននូវ
 ភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរ
 ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលោកខាងមុខផង ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង ព្រោះការសម្រាប់សត្វជាបច្ច័យ បុគ្គលជាអ្នករៀរ
 ចាកបុណ្ណាតិប្បាត រមែងមិនបាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្នផង មិនបាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោកខាង
 មុខផង មិនបានទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្សដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង
 កាលបើបុគ្គលរៀរចាកបុណ្ណាតិប្បាតហើយ ទើបភ័យនឹងពៀរនោះ ស្រប
 រម្ងាប់ទៅបានយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលគហបតី បុគ្គលជាអ្នកកាន់យកនូវរបស់
 ដែលគេមិនបានឱ្យ ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ជា
 អ្នកពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជា
 ទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ តែងបាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោកខាងមុខផង
 ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង ព្រោះការផឹក
 នូវទឹកស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទជាបច្ច័យ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរកនិបាតោ

សុរាមោយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាណា បដិវរតោ នេវ ទិដ្ឋងម្ម-
 កម្មំ ភយំ វេរំ បសវតិ ន សម្បរាយកម្មំ
 ភយំ វេរំ បសវតិ ន ចេតសិកម្មំ ទុក្ខំ
 នោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ សុរាមោយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាណា
 បដិវរតស្ស ឃំ តំ ភយំ វេរំ រូបសន្តំ ហោតិ ។
 ឥមាទិ បញ្ច ភយាទិ វេរាទិ រូបសន្តាទិ ហោទិ ។
 កតមេហិ ចត្វហិ សោតាបតិយដ្ឋេហិ សមញ្ញ-
 គតោ ហោតិ ។ ឥធិ គហបតិ អរិយស្សវកោ
 តុទ្ធោ អវេច្ចប្បសាទេន សមញ្ញគតោ ហោតិ ឥតិច័
 សោ កកវា អាហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណា-
 សម្បជ្ជោ សុគតោ លោកវិទ្ធិ អនុត្តរោ បរិស-
 ទម្មសារថំ សត្តា នេវមនុស្សានំ តុទ្ធោ កកវាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ នវិកិដ្ឋ

បុគ្គលជាអ្នករៀនចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទិន្នមេរ័យ ដែលជាទី
តាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ រមែងមិនបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មិនបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោក
ខាងមុខផង មិនទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
ចិត្តផង កាលបើបុគ្គលរៀនចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទិន្នមេរ័យ
ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ ទើបភ័យនឹងពៀរនោះស្ងប់រម្ងាប់
ទៅបានយ៉ាងនេះឯង ។ ភ័យនឹងពៀរ ដែលអរិយសាវ័ក បានរម្ងាប់
ហើយមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ អរិយសាវ័ក ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ
៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលគហបតី អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ
ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនកម្រើកក្នុងព្រះពុទ្ធថា ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ព្រះអង្គ
ត្រាស់ដឹងនូវព្រាយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រព្រឹត្តចំពោះព្រះអង្គ ព្រះអង្គ
បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ព្រះអង្គមានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិរ្ពាន
ព្រះអង្គជាបច្ច្យាសនូវវិត្តលោក ព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ
រកបុគ្គល ណាមួយស្មើគ្នាន ព្រះអង្គជាអ្នកទូទាននូវបុរស ដែលគួរ
ទូទានបាន ព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះអង្គត្រាស់
ដឹងនូវចតុរិយសច្ច ព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ។

បណ្ណសារ សត្វវិស័យ

ឆម្មេ អវេច្ចប្បសារទេន សមណ្ឌកតោ ហោតិ ស្វាគ្វា-
 តោ ភកវតោ ឆម្មោ សន្និដ្ឋិកោ អកាលិកោ
 ឯហិបស្សិកោ ឱបនយិកោ បច្ចុត្តំ វេទិតញ្ញ
 វិញ្ញាហិតិ ។ សង្ខេប អវេច្ចប្បសារទេន សមណ្ឌកតោ
 ហោតិ សុប្បដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ខេប ឧដ្ឋ-
 ប្បដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ខេប ញាយប្បដិបន្នោ
 ភកវតោ សាវកសង្ខេប សាមីចិប្បដិបន្នោ ភកវតោ
 សាវកសង្ខេប យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុតានិ
 អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា ឯស ភកវតោ សាវកសង្ខេប
 អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ទត្តិណេយ្យោ អញ្ញលិ-
 ករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ ។
 អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមណ្ឌកតោ ហោតិ
 អក្ខណ្តេហិ អច្ឆន្តេហិ អសពលេហិ អកម្មាសេហិ

បណ្ណាសក សព្វាវសរិត្ត

អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនកម្រើកក្នុងព្រះធម៌ថា
 ព្រះបរិយគ្គិធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយល្អ
 ជាធម៌ដែលបុគ្គល គប្បីឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ជាធម៌ឲ្យនូវផល
 មិនរង់ចាំកាល ជាធម៌គួរដល់ឯហិបស្សវិធី ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បី
 បង្កាន់ចូលមកទុកក្នុងខ្លួន ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គប្បីឃើញ
 ច្បាស់ក្នុងចិត្តនៃខ្លួន ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តី
 ជ្រះថ្លាមិនកម្រើកក្នុងព្រះសង្ឃថា ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ប្រតិបត្តិដោយប្រពៃ ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិ
 ត្រង់ ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិដើម្បីត្រាស់
 ដឹងនូវព្រះនិព្វាន ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិ
 សមគួរ គឺប្រតិបត្តិគួរដល់សីល សមាធិ បញ្ញា បុរសបុគ្គលណា
 បើកប់ជាតូចមាន ៤ តូច បើកប់រឿងជាបុរសបុគ្គលមាន ៨ ព្រះសង្ឃសាវក
 របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ លោកគួរទទួលនូវចក្ខុប្បច្ច័យ ដែល
 បុគ្គលនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធក្រាន គួរទទួលនូវទ្វិណ្ឌាទាន
 គួរដល់អញ្ញាលិកម្ម ជាបញ្ចកេតនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃក្រី
 លែងជាងគ្មាន ។ អរិយសាវកនោះ ប្រកបដោយសីល ជាទីត្រកអរ
 របស់ព្រះអរិយៈ ជាសីលមិនដាច់ មិនធ្លុះ មិនពព្រិស មិនពពាល

សុត្តន្តបិដក អង្គការនិកាយស្ស វិវាទនិទាន

កុជិស្សេហិ វិញ្ញាប្បសត្តេហិ អបរាមជ្ជេហិ សមាធិ-
 សំវត្តនិកេហិ ។ ឥមេហិ ចត្វុហិ សោតាបត្តិយន្តេហិ
 សមណ្ឌកតោ ហោតិ ។ យតោ ខោ កហបតិ
 អរិយស្សាវកស្ស ឥមាទិ បញ្ច កយានិ វេរាទិ
 វ្រុបសន្តានិ ហោន្តិ ឥមេហិ ច ចត្វុហិ សោតាបត្តិ-
 យន្តេហិ សមណ្ឌកតោ ហោតិ សោ អាគម្ព័មាទោ
 អត្តនា វ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ ខីណានិរយោម្ហិ
 ខីណាតិវច្ឆានយោនិយោ ខីណាបិត្តិវិសយោ ខីណា-
 ចាយទុក្ខតិវិទិទាតោ សោតាបណ្ណេហាមស្មំ អរិទិទាត-
 ធម្មោ និយតោ សម្មោធិបរាយនោតិ ។

(២៨) យតោ ខោ កិក្ខុវេ អរិយស្សាវកស្ស
 បញ្ច កយានិ វេរាទិ វ្រុបសន្តានិ ហោន្តិ ចត្វុហិ ច
 សោតាបត្តិយន្តេហិ សមណ្ឌកតោ ហោតិ សោ
 អាគម្ព័មាទោ អត្តនា វ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ
 ខីណានិរយោម្ហិ ខីណាតិវច្ឆានយោនិយោ ខីណាបិត្តិវិស-
 យោ ខីណាចាយទុក្ខតិវិទិទាតោ សោតាបណ្ណេហាមស្មំ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ វេទនិយម

ជាសីលជានា ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ ជាសីលមិនបរាស
អង្គីលដោយតណ្ហា ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ ។ អរិយសាវក
ជាអ្នកប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលគហបតី
វេលាណា អរិយសាវក បានរម្ងាប់នូវភ័យនឹងព្រៀរទាំង ៥ នេះ ទាំង
ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិទាំង ៤ យ៉ាងនេះហើយ អរិយសាវកនោះ
កាលបើប្រាថ្នាគប្បីព្យាករខ្លួនដោយខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរក
អស់ហើយ មានតិរច្ឆានកំណើតអស់ហើយ មានបិត្តិវិស័យអស់ហើយ
មានអបាយទុគ្គតិនឹងវិនិបាតអស់ហើយ អាត្មាអញជាអ្នកដល់នូវសោតៈ
ហើយ ជាអ្នកមានសភាព មិនបានធ្លាក់ចុះ ជាអ្នកទៀង មានសេចក្តី
ត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។

(២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណា អរិយសាវក បាន
រម្ងាប់ នូវភ័យនឹងព្រៀរទាំង ៥ ទាំងប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ
ទាំង ៤ យ៉ាងហើយ អរិយសាវកនោះ កាលបើប្រាថ្នា គប្បី
ព្យាករខ្លួនដោយខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរកអស់ហើយ
មានតិរច្ឆានកំណើតអស់ហើយ មានបិត្តិវិស័យអស់ហើយ មាន
អបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតអស់ហើយ អាត្មាអញជាអ្នកដល់នូវសោតៈ

បណ្ណាសកេ សុត្តានិស្សិទ្ធិ

អវិជិតាតទម្មោ ជិយតោ សម្មោធិបកយនោ ។

កតមាធិ បញ្ច កយាធិ វេរាធិ វ្រុបសុត្តាធិ

ហោរាធិ ។ យំ ភិក្ខុវេ ចាលារតិចារតិ ចាលារតិ-

ចាតប្បុត្តយា ទិដ្ឋធម្មិកម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ

សម្បកយិកម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ ចេតសិកម្មំ

ទុក្ខំ នោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ ចាលារតិចារតា

បដិវេតោ ។ បេ ។ ឃំ ភិក្ខុវេ អទិដ្ឋាទាយិ ។ បេ ។ កាមេស្ស

មិច្ឆាចារី មុសារាទិ សុកមោយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋាយិ

សុកមោយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានប្បុត្តយា ទិដ្ឋធម្មិកម្មំ

កយំ វេរំ បសវតិ សម្បកយិកម្មំ កយំ

វេរំ បសវតិ ចេតសិកម្មំ ទុក្ខំ នោមនស្សំ

បដិសំវេទេតិ សុកមោយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា បដិវេតោ

បណ្ណាសក សព្វាវសវិត្ត

ជាអ្នកមានសភាពមិនបានធ្លាក់ចុះ ជាអ្នកទៀង មានសេចក្តីត្រាស់ដឹង
 ប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។ ភ័យនឹងពៀរទាំង ៥ ដែលអរិយសាវ័ក
 បានរម្ងាប់ហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែល
 ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ តែងបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោក
 ខាងមុខផង ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តផង ព្រោះការសម្លាប់សត្វ ជាបច្ច័យ បុគ្គលជាអ្នករៀរចាកការ
 សម្លាប់សត្វ ។ បេ ។ ទើបភ័យនឹងពៀរនោះ រម្ងាប់ទៅបានយ៉ាង
 នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិន
 បានឱ្យ ។ បេ ។ បុគ្គលជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ ជាអ្នក
 ពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែល
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ តែងបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោក
 ខាងមុខផង ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តផង ព្រោះការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែល
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ជាបច្ច័យ បុគ្គលអ្នករៀរចាកការផឹកនូវទឹក
 ស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

ទេវ ទិដ្ឋនិច្ឆិកម្មិ កយំ វេរិំ បសវតិ ន
 សម្បរាយិកម្មិ កយំ វេរិំ បសវតិ ន ចេត-
 សិកម្មិ ទុក្ខំ នោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ សុរាមេ-
 រយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិតស្ស ឯវំ តំ កយំ
 វេរិំ រូបសន្តំ ហោតិ ។ ឥមាទិ បញ្ច កយាទិ
 វេរាទិ រូបសន្តាទិ ហោន្តិ ។ កតមេហិ ចត្វហិ
 សោតាបត្តិយង្កេហិ សមណ្ឌកតោ ហោតិ ។ ឥធន
 កិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ ពុទ្ធនោ អវេច្ចប្បសាទេន
 សមណ្ឌកតោ ហោតិ ឥតិបិ សោ កកវា ។ បេ ។
 សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធនោ កកវាតិ ។ ធម្មេ ។ បេ ។
 សង្ខេ ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមណ្ឌ-
 កតោ ហោតិ អក្ខណ្ណេហិ អច្ឆិទ្កេហិ អសព-
 លេហិ អកក្ខាសេហិ កុដិស្សេហិ វិញ្ញាប្បសត្តេហិ
 អបរាមជ្ជេហិ សមាទិសំវត្តនិកេហិ ។ ឥមេហិ
 ចត្វហិ សោតាបត្តិយង្កេហិ សមណ្ឌកតោ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ខវិកនិបាត

តែងមិនបានឡើយនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មិន
បានឡើយនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោកខាងមុខផង មិន
ទទួលឡើយនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង កាលបើ
បុគ្គលវៀរចាកការធំកន្លះទឹកស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជាទី
តាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ ទើបក៏យនឹងពៀរនោះ រម្ងាប់ទៅ
បានយ៉ាងនេះ ។ ក៏យនឹងពៀរដែលអរិយសាវ័ក បានរម្ងាប់ហើយ
មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះអរិយសាវ័ក ដែលប្រកបដោយអង្គនៃ
សោតាបត្តិ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក
ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាមិនកម្រើក ក្នុង
ព្រះពុទ្ធថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គជាគ្រូនៃ
ទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុរិយសច្ច
ព្រះអង្គលែងរិលមកកាន់កេត្តិភ័យ ។ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុង
ព្រះសង្ឃ ។ អរិយសាវ័ក ប្រកបដោយសីលទាំងឡាយ ដែលជាទី
ត្រេកអររបស់ព្រះអរិយៈ ជាសីលមិនដាច់ មិនធ្លុះ មិនពត្រស
មិនពពាល ជាសីលជាទា ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ ជាសីល
មិនបបោសអង្គុលដោយតណ្ហា ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ ។
អរិយសាវ័ក ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណាសកេ សព្វាវាសវន្តោ

យតោ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកេស្ស ឥមាទិ
 បញ្ច ភយាទិ វេរាទិ វុបសន្តាទិ ហោន្តិ ឥមេហិ ច
 ចត្វហិ សោតាបត្តិយន្តេហិ សមញ្ញកតោ ហោតិ
 សោ អាភន្តមាទោ អត្តនា វ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ
 ទីណាទិវយោម្ហំ ទីណាទិវន្តានយោទិយោ ទីណាបិក្ខុវិស-
 យោ ទីណាទាយទុក្ខតិវិទិទាតោ សោតាបន្នោហមស្មិ
 អវិទិទាតធម្មោ ទិយតោ សម្មោទិបរាយនោតិ ។

(២៧) នវយំមាទិ ភិក្ខុវេ អាយាតវត្ថុទិ ។

កតមាទិ នវ ។ អនត្ថំ មេ ចរតីតំ អាយាតិ
 ពន្ធតិ អនត្ថំ មេ ចរតីតំ អាយាតំ ពន្ធតិ

បណ្ណាល័យ សន្តវាសវិញ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណា អរិយសាវក បានរម្ងាប់នូវភ័យនឹង
 ពៀរ៥ យ៉ាងនេះ ទាំងប្រកបហើយដោយអង្គនៃសោតាបក្កិទាំង ៤ យ៉ាង
 នេះហើយ អរិយសាវកនោះ កាលបើប្រាថ្នាគប្បីព្យាករនូវខ្លួនដោយ
 ខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរកអស់ហើយ មានតិរច្ឆានកំណើត
 អស់ហើយ មានបិក្ខុវិស័យអស់ហើយ មានអបាយ ទុក្ខតិនិវ័រិនិបាត
 អស់ហើយ អាត្មាអញ ជាអ្នកដល់នូវសោតៈ ជាអ្នកមានសភាព មិន
 បានធ្លាក់ចុះ ជាអ្នកទៀង មានការត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។

(៤៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាយាតវត្ថុ (ហេតុជា
 ទីតាំងនៃសេចក្តីគុក្ខន) នេះមាន ៧ យ៉ាង ។ អាយាតវត្ថុទាំង ៧ យ៉ាង
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិត
 ថា ជនឯណោះកំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស វិវាទិយគោ

អនតំ មេ ចរិស្សតីតិ អាយាតំ ពន្ធតិ បិយស្ស

មេ មនាបស្ស អនតំ អចរិតិ អាយាតំ ពន្ធតិ

បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនតំ ចរិតិ អាយាតំ

ពន្ធតិ បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនតំ ចរិស្សតីតិ

អាយាតំ ពន្ធតិ អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស អតំ

អចរិតិ អាយាតំ ពន្ធតិ អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស

អតំ ចរិតិ អាយាតំ ពន្ធតិ អប្បិយស្ស មេ

អមនាបស្ស អតំ ចរិស្សតីតិ អាយាតំ ពន្ធតិ ។

ឥមាធិ ខោ កិក្ខវេ នវ អាយាតវត្ថុនីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាន វិញ្ញាណសម្មាសម្ពុទ្ធសុត្តនិទាន

ចងកំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះនឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍
 ដល់អាត្មាអញ ១ ចងកំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានប្រព្រឹត្ត
 ហើយនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វនឹងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទី
 គាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចងកំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ កំពុង
 ប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់
 ជាទីពេញចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចងកំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វនឹងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់
 ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចងកំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទីស្រឡាញ់
 មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចងកំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 កំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទី
 ស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចងកំនុំ ដោយគិតថា
 ជនឯណោះនឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិន
 ជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អាយាតវត្ថុមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណសកេ សញ្ញាវិសុទ្ធា

(៣០) ឈយមេ ភិក្ខុវេ អាឃាតប្បដិវិ-

ឈយា ។ កតមេ ឈ ។ អនត្ថំ មេ អចរិតំ តំ

កុតេត្ថ លញ្ញាតំ អាឃាតំ បដិវិនេតំ អនត្ថំ មេ

ចរិតំ តំ កុតេត្ថ លញ្ញាតំ អាឃាតំ បដិវិនេតំ

អនត្ថំ មេ ចរិស្សិតំ តំ កុតេត្ថ លញ្ញាតំ

អាឃាតំ បដិវិនេតំ បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ

អចរិតំ តំ កុតេត្ថ លញ្ញាតំ អាឃាតំ បដិវិនេតំ

បណ្ណាសក សត្តាវាសវគ្គ

[៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាឃាតប្បជីវិន័យ (ការកំចាត់បង់
 នូវសេចក្តីគុំគួន) នេះមាន ៧ យ៉ាង ។ អាឃាតប្បជីវិន័យទាំង ៧ យ៉ាង
 តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលកំចាត់បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ
 អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ អំពី
 ណា ១ កំចាត់បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ កំពុងប្រព្រឹត្ត
 នូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ
 គប្បីបាននូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ អំពីណា ១ កំចាត់
 បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជា
 ប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើ
 មិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ អំពីណា ១ កំចាត់បង់នូវគំនុំ
 ដោយគិតថា ជនឯណោះបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វ
 នឹងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ
 អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ អំពី ណា ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រាហ្មណ៍ស្ស វិទកនិទានោ

បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្តំ ចរតីតំ តំ

កុតេត្ត លព្ពាតិ អាហាតំ បដិវេនេតិ បិយស្ស

មេ មនាបស្ស អនត្តំ ចរស្សតីតិ តំ កុតេត្ត

លព្ពាតិ អាហាតំ បដិវេនេតិ អប្បិយស្ស មេ

អមនាបស្ស អត្តំ អចរតិ តំ កុតេត្ត លព្ពាតិ

អាហាតំ បដិវេនេតិ អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស

អត្តំ ចរតីតិ តំ កុតេត្ត លព្ពាតិ អាហាតំ បដិវេនេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឥរិយយាម ឥរិយយាម

កំចាត់បង្គំនូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ កំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ
មិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់
អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះអាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍
នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះ អំពើណា ១ កំចាត់បង្គំនូវគំនុំ ដោយគិតថា
ជនឯណោះ នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ ជាទី
ស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ
គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះអំពើណា ១ កំចាត់
បង្គំនូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើជា
ប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្ត
របស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើជា
ប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះអំពើណា ១ កំចាត់បង្គំនូវគំនុំ ដោយ
គិតថា ជនឯណោះកំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ
មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ
អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះ អំពើណា ១

បណ្ណសកេ សព្វវិសិក្កា

អប្បយស្ស មេ អមណាបស្ស អន្តិ ចរិស្សតិគិ
តំ កុតេត្ថ លត្តាតិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ នវ អាឃាតប្បដិវិនេយាតិ ។

[៣០] នវយិមេ ភិក្ខុវេ អនុប្បព្វនិហោជា ។
កតមេ នវ ។ បឋមជ្ឈានំ សមាបន្នស្ស
អាមិសសញ្ញា^(១) ជិវុទ្ធា ហោតិ ទុតិយជ្ឈានំ
សមាបន្នស្ស វិតក្កវិចារា ជិវុទ្ធា ហោតិ តតិយជ្ឈានំ
សមាបន្នស្ស បីតិ ជិវុទ្ធា ហោតិ ចតុត្ថជ្ឈានំ
សមាបន្នស្ស អស្សាសប្បស្សាសា ជិវុទ្ធា ហោតិ
អាគាសានញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា
ជិវុទ្ធា ហោតិ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស
អាគាសានញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុទ្ធា ហោតិ អា-
កិញ្ញញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ញាយតន
សញ្ញា ជិវុទ្ធា ហោតិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ
សមាបន្នស្ស អាគិញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុទ្ធា ហោតិ

១ ឧ. ម. រាមសញ្ញា ។

បណ្ណសក សត្តាវិសិដ្ឋ

កំចាត់បង្ខំនូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ
 ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ហារ មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់
 ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើ
 ជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះអំពីណា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អាយាតប្បជំរិន័យ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វនិពោធិ (ធម៌ជាគ្រឿង
 រលត់ដោយលំដាប់យាន) នេះ មាន ៧ យ៉ាង ។ អនុបុព្វនិពោធិ
 ទាំង ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺកាលបុគ្គលចូលបឋមជ្ឈានហើយ
 អាមិសសញ្ញា រលត់ទៅ ១ កាលចូលទុតិយជ្ឈាន វិតក្កៈវិចារៈ
 រលត់ទៅ ១ កាលចូលតតិយជ្ឈាន បីតិរលត់ទៅ ១ កាលចូល
 ចក្កត្ថជ្ឈាន អស្សាសៈនឹងបស្សាសៈ រលត់ទៅ ១ កាលចូលអាតា-
 សានញ្ចាយតនជ្ឈាន រូបសញ្ញារលត់ទៅ ១ កាលចូលវិញ្ញាណញ្ចា-
 យតនជ្ឈាន អាតាសានញ្ចាយតនសញ្ញារលត់ទៅ ១ កាលចូលអា-
 កិញ្ញញ្ចាយតនជ្ឈាន វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញារលត់ទៅ ១ កាលចូល
 នេវសញ្ញាវាសញ្ញាយតនជ្ឈាន អាកិញ្ញញ្ចាយតនសញ្ញា រលត់ទៅ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការនិកាយស្ស ឧវកំបាតោ

សញ្ញាវេទយំតនិរោធំ សមាបន្តស្ស សញ្ញា ច វេទនា
ច និរុទ្ធា ហោន្តិ ។ ឥមេ មោ ភិក្ខុវេ នវ
អនុបុព្វនិរោធាតិ ។

សព្វាវសវត្តោ តតិយោ ។

ត្រៀមនំ ភិវិទិ

ម៉ានខឡង្កោ តណ្ហា វត្តសញ្ញា សំលាយូរោ
ទ្វេ វេរា ទ្វេ អាយតានិ អនុបុព្វនិរោធនេ ចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកថិយាន

កាលចូលសញ្ញាវេទយ៍តនិរោធសញ្ញានឹងវេទនារលត់ទៅ ១ ។ មាលក៏ក្រី
តាំងឡាយ អនុបព្វនិរោធមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សត្តាវិសិក្កទី ៣ ។

ឧទានក្នុងសត្តាវិសិក្កនោះគឺ

- និយាយអំពីហេតុដ៏ប្រសើរ ១ អំពីគោត្រ ១ អំពីតណ្ហា-
- មូលកធម៌ ១ អំពីវត្ថុសញ្ញា ១ អំពីការប្រៀបដោយ
- សសរថ្ម ១ អំពីពៀរមានពីរលើក អំពីអាយាតវត្ថុមាន
- ពីរលើក អំពីអនុបព្វនិរោធម ១ ។

បុត្រតោ មហាវិគ្គោ

[៣២] ធនំយំមេ ភិក្ខុវេ អនុបុត្រវិហារា ។ កតមេ

ធនំ ។ បឋមជ្ឈានំ ធុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ

អាតាសានញាយតនំ វិញ្ញាណញាយតនំ អាតិញ្ញា-

ញាយតនំ ធនំសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សញ្ញាវេទយំ-

តនំវេនោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ធនំ អនុបុត្រវិហារាតិ ។

[៣៣] ធនំយំមា ភិក្ខុវេ អនុបុត្រវិហារាសមាបតិ-

យោ ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមា

ច ភិក្ខុវេ ធនំ អនុបុត្រវិហារាសមាបតិយោ ។ យត្ថ

កាមា ជំរុជ្ឈានំ យេ ច កាមេ ជំរេនេត្វា ជំរេ-

នេត្វា វិហារនំ អន្ធា តេ អាយស្មន្តោ ជំច្ឆាតា

ជំព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា តទដ្ឋេនាតិ វទាមិ ។

មហានិក្ខេប ៤

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វវិហារ (ធម៌ជាត្រៀង
នៅតាមលំដាប់) នេះ មាន ៧ យ៉ាង ។ អនុបុព្វវិហារ ៧ យ៉ាងតើដូច
ម្តេច ។ ភីបឋមជ្ឈាន១ ទុតិយជ្ឈាន១ តតិយជ្ឈាន១ ចតុត្ថជ្ឈាន១
អាកាសានញ្ចយតនជ្ឈាន១ វិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន១ រោកិញ្ចញ្ច-
យតនជ្ឈាន១ នៅសញ្ញានាសញ្ចយតនជ្ឈាន១ សញ្ញាវេយ្យេតនិ-
រោធិ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វវិហារមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអនុបុព្វ-
វិហារសមាបត្តិ ៧ យ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់នូវអនុបុព្វ-
វិហារសមាបត្តិនោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វវិហារ-
សមាបត្តិ ៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ តថាគតពោលថា តាមទាំងឡាយ
រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មួយទៀត ដន់ទាំងឡាយណា បានរំលត់
អស់ហើយ នូវតាមទាំងឡាយ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះ
ថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រែកយូន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវតាម
ទាំងឡាយ បានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស ឥរិកនិបាតោ

កត្ត កាមា ជិវុជ្ឈន្តិ តេ ច កាមេ ជិរោ-
 ធជត្វា ជិរោធជត្វា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជានាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឃំ វទេយ្យ
 សោ ឃមស្ស វចនីយោ ឥនារុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ
 កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ
 សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារតំ ឃត្ត កាមា ជិវុជ្ឈន្តិ តេ ច កាមេ ជិរោធជត្វា
 ជិរោធជត្វា វិហារន្តិតិ ។ អន្ទា ភិក្ខុវេ អសហោ
 អមាយាវី សាធូតិ កាសិតំ អភិទន្ទេយ្យ អនុមោ-
 ទេយ្យ សាធូតិ កាសិតំ អភិទន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា
 នមស្សមាទោ បញ្ញាលីកោ បយុវនាសេយ្យ ។ យត្ត
 វិតក្កវិចារា ជិវុជ្ឈន្តិ យេ ច វិតក្កវិចារេ ជិរោធជត្វា
 ជិរោធជត្វា វិហារន្តិ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា
 ជិព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា តទដ្ឋេនាតិ វទាមិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរទិកាយ នវកនិបាត

(បើ) បុគ្គលណាមួយ គប្បីពោលយ៉ាងនេះដូច្នោះថា កាមទាំងឡាយ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេចដែលរំលត់អស់
 ហើយនូវកាមទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុ
 នេះទេ បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់
 អារាមសា ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់
 ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ បានដល់បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតំនឹងសុខៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់
 កាមទាំងឡាយ តែងរលត់ទៅក្នុងបឋមជ្ឈាននេះ បុគ្គលទាំងនោះឈ្មោះ
 ថា បានរំលត់អស់ហើយនូវកាមទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រកអរ គប្បីអនុមោទនា
 នូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះ ដោយពិត លុះត្រកអរនឹងអនុមោទនា
 នូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីមស្តារប្រណម្យអញ្ជូលីហើយ
 ចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា វិតក្កៈនឹងវិចារៈទាំងឡាយ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរំលត់អស់ហើយ
 នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈទាំងឡាយ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះ
 ថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានធូននូវកាមទាំង
 ឡាយ បានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

បណ្ណសិក្សា មហាវិញ្ញាណ

កត្ត វិតក្កវិចារា ជំរុជ្ឈន្តិ តេ ច វិតក្កវិចារេ
 ជំរោធន្តា ជំរោធន្តា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជានាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតំ ឥតិ យោ ឯវំ វទេយ្យ សោ
 ឯវមស្ស វចនិយោ ឥទារុសោ ភិក្ខុ វិតក្កវិចារាជំ
 វុបសមា ។ មេ ។ ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ
 ឯត្ត វិតក្កវិចារា ជំរុជ្ឈន្តិ តេ ច វិតក្កវិចារេ
 ជំរោធន្តា ជំរោធន្តា វិហារន្តិតំ ។ អទ្ធា ភិក្ខុវេ
 អសហោ អមាយវី សាធូតិ កាសិតំ អភិទទ្ទេយ្យ
 អនុមោទេយ្យ សាធូតិ កាសិតំ អភិទទ្ទិត្តា អនុមោ-
 ទិត្តា នមស្សមាណោ បញ្ចលំកោ បយិរុចាសេយ្យ ។
 យត្ត បីតំ ជំរុជ្ឈន្តិ យេ ច បីតំ ជំរោធន្តា
 ជំរោធន្តា វិហារន្តិ អទ្ធា តេ អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា
 ជិព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា តទទ្ទេនាតំ វទាមិ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

(ប៊េ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា វិតក្កៈនឹងវិចារៈ រលត់ទៅក្នុង
 ទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ
 ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ បុគ្គលនោះ អ្នកទាំង
 ឡាយ គួរច្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ ព្រោះម្យ៉ាងនូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ តែងរលត់ទៅ ក្នុងទុតិយជ្ឈាននេះ បុគ្គលទាំងនោះ
 ឈ្មោះថា រំលត់អស់ហើយនូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអ្នកអាន មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនា
 នូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះ ដោយពិត លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិត
 ថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណិម្យអុញ្ជលីហើយចូលទៅ
 អង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា បីតិរលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត
 ពួកជនណា បានរំលត់អស់ហើយ នូវបីតិ អ្នកដ៏មានអាយុទាំង
 នោះឈ្មោះថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រែកឃ្លាន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវ
 កាមទាំងឡាយ បានដល់នូវត្រិយដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស ឧវកនិបាតោ

កត្ត បីតិ ជិវុជ្ឈតិ កេ ច បីតិ ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា
 វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជាធាមិ អហមេតំ ន
 បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឃំ វទេយ្យ សោ ឃំ វេស្ស
 វចនិយោ ឥធាវសោ កិក្ខុ បីតិយា ច វិវាតា ។ បេ ។
 តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ឃត្ត បីតិ ជិវុជ្ឈតិ
 តេ ច បីតិ ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ ។
 អន្ធា កិក្ខុវេ អសហោ អមាយាវី សាជ្ជតិ កាសិកំ
 អកិណ្ណេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាជ្ជតិ កាសិកំ
 អកិណ្ណិត្វា អនុមោទិត្វា នមស្សមាលោ បញ្ចលិកោ
 បយិរុទាសេយ្យ ។ យត្ត ឧបេក្ខាសុខំ ជិវុជ្ឈតិ យេ
 ច ឧបេក្ខាសុខំ ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ
 អន្ធា តេ អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា ជិព្វតា តិណ្ណា
 ចារុតតា តទន្តេនាតិ វធាមិ ។ កត្ត ឧបេក្ខា-
 សុខំ ជិវុជ្ឈតិ កេ ច ឧបេក្ខាសុខំ ជិវេនេត្វា
 ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជាធាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឃំ វទេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទិកាយ នវកនិបាត

(បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា បីតិវលត់ទៅ ក្នុងទីដូចម្តេច
 មួយវិញទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយនូវបីតិ ខ្ញុំមិន
 ស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ បុគ្គលនោះ អ្នកទាំង
 ឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ក៏ក្នុង
 សាសនានេះ ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ។ បេ ។ បានដល់តតិយជ្ឈាន
 បីតិ តែងរំលត់ទៅក្នុងតតិយជ្ឈាននេះ បុគ្គលទាំងនោះឈ្មោះថារំលត់អស់
 ហើយនូវបីតិ ។ ម្ចាស់ក៏ទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអ្នកអាង មិនមាន
 មាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនា នូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះ ដោយ
 ពិត លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការ
 ប្រណម្យអញ្ជាលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា
 សេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខារលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណាបាន
 រំលត់អស់ហើយនូវសេចក្តីសុខ ក្នុងឧបេក្ខា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ
 ឈ្មោះថា អ្នកមានសេចក្តីស្រែកឃ្លាន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាម
 ទាំងឡាយ បានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

(បើ) បុគ្គលណាពោលយ៉ាងនេះថា សេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខារលត់ទៅក្នុងទី
 ដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេចដែលរំលត់អស់ហើយនូវសេចក្តី
 សុខក្នុងឧបេក្ខា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

សោ ឯវេសស្ស វេចជីយោ ឥនាវុសោ ភិក្ខុ សុខស្ស
 ច បហាណ ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ
 ឯត្ថ ឧបេក្ខាសុខំ និរុជ្ឈតិ តេ ច ឧបេក្ខាសុខំ
 និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហារន្តិ ។ អន្ទា ភិក្ខុវេ
 អសហោ អមាយាវី សាធូតិ ភាសិតំ អភិណទ្ទេយ្យ
 អនុមោទេយ្យ សាធូតិ ភាសិតំ អភិណទ្ធិត្វា អនុមោ-
 ទិត្វា នមស្សមាណោ បញ្ចលិកោ បយ័រុទាសេយ្យ ។
 យត្ថ រូបសញ្ញា និរុជ្ឈនំ យេ ច រូបសញ្ញា
 និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហារន្តិ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ
 និច្ឆាតា និព្វតា តិណ្ណា ចារកតា ឥនឥន្តេនាតិ វេនាមិ ។
 កត្ថ រូបសញ្ញា និរុជ្ឈនំ តេ ច រូបសញ្ញា
 និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជានាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វេទេយ្យ

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយគួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។ បានដល់
 ចតុត្ថជ្ឈាន សេចក្តីសុខកងឧបេក្ខា តែងរលត់ទៅក្នុងចតុត្ថជ្ឈាននេះ
 ជនទាំងនោះឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវសេចក្តីសុខកងឧបេក្ខា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអត់អាង មិនមានមាយា
 គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះ ដោយពិត
 លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការ
 ប្រណម្យអញ្ជូលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា
 រូបសញ្ញា រលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរំលត់
 អស់ហើយ នូវរូបសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នក
 មិនមានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំង
 ឡាយ បានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។
 (បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា រូបសញ្ញារលត់ទៅ ក្នុង
 ទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយ
 នូវរូបសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស ឧវកនិយាយោ

សោ ឯវេសស្ស វេចនីយោ ឥន្ទ្រសោ ភិក្ខុ សត្វសោ
 រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ អត្តផ្គមា
 នាទត្តសញ្ញាធំ អមនសិកាវា អនន្តោ អាកាសោតិ
 អាកាសានញ្ញាយតធំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ឯត្ត
 រូបសញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ តេ ច រូបសញ្ញា ជិវេនេត្វា
 ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ ។ អទ្ធា ភិក្ខុវេ អសហោ អមាយវី
 សាច្ចតិ កាសិវតិ អភិទន្ទេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាច្ចតិ
 កាសិវតិ អភិទន្ទត្វា អនុមោទិត្វា នមស្សមាណោ
 បញ្ចលំកោ បយិរុទាសេយ្យ ។ យត្ត អាកាសា-
 នញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ យេ ច អាកាសានញ្ញា-
 យតនសញ្ញា ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អទ្ធា តេ
 អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា ជិព្វតា តិល្លា ចារកតា
 តនន្តេនាតិ វេនាមិ ។ កត្ត អាកាសានញ្ញាយតន-
 សញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ តេ ច អាកាសានញ្ញាយតន-
 សញ្ញា ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អមាមេតំ ន
 ជាជានិ អមាមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវេ វេនេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវិកនិបាត

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយគួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវរូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះ
 អស់ទៅនៃបដិមសញ្ញាហើយលែងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាគសញ្ញា ហើយ
 បានដល់នូវអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាគាស
 មិនមានទីបំផុតដូច្នោះ រូបសញ្ញាតែងលេចទៅក្នុងអាគាសានញ្ញាយតន-
 ជ្ឈាននេះ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវរូបសញ្ញា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បី
 ត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះដោយពិត លុះត្រេកអរ
 អនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យ
 អញ្ជូលីហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា អាគាសានញ្ញាយ-
 តនសញ្ញា លេចទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរំលត់អស់
 ហើយនូវអាគាសានញ្ញាយតនសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា
 អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះ ដោយពិត ។ (បើ)
 បុគ្គលណាពោលយ៉ាងនេះថា អាគាសានញ្ញាយតនសញ្ញារលត់ទៅ ក្នុងទី
 ដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយនូវ អាគា-
 សានញ្ញាយតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

សោ ឯវេសស្ស វេនិយោ ឥន្ទ្រសោ កិក្ខុ សព្វសោ
អាណាសានញ្ចាយននំ សមតិក្កុម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ
វិញ្ញាណញ្ចាយននំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតំ ឯត្ត
អាណាសានញ្ចាយននសញ្ញា ជិវុជ្ជតិ តេ ច អាណា-
សានញ្ចាយននសញ្ញា ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិតំ ។
អន្ទា កិក្ខុវេ អសហេ អមាយាវី សាជ្ជតិ
កាសិទំ អភិទន្ទេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាជ្ជតិ កាសិទំ
អភិទន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ទមស្សមាទោ បញ្ចលំកោ
បយិរុទាសេយ្យ ។ យត្ត វិញ្ញាណញ្ចាយននសញ្ញា
ជិវុជ្ជតិ យេ ច វិញ្ញាណញ្ចាយននសញ្ញា ជិវេនេត្វា
ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ
និច្ឆាតា និព្វតា តិល្លា ទារុតតា តទដ្ឋេ-
នាតិ វេនាមិ ។ កត្ត វិញ្ញាណញ្ចាយននសញ្ញា
ជិវុជ្ជតិ តេ ច វិញ្ញាណញ្ចាយននសញ្ញា ជិវេនេត្វា
ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជាទាមិ
អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វេទេយ្យ

បណ្ណសក មហានិគ្គ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរច្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្នាល អារុសោ
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវអាគាសានញ្ចាយតនដ្ឋាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់នូវវិញ្ញាណញ្ចាយតនដ្ឋាន ដោយធ្វើទុក
 កងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុតដូច្នោះ អាគាសានញ្ចាយតនសញ្ញា
 តែងរលត់ទៅក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈនេះ ដទៃទាំងនោះ ឈ្មោះថា បាន
 រលត់អស់ហើយនូវអាគាសានញ្ចាយតនសញ្ញា ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអ្នកអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោ-
 ទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះដោយពិត លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវ
 ភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យអញ្ញលី ហើយ
 ចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា
 រលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរលត់អស់ហើយនូវ
 វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នកមិន
 មានសេចក្តីស្រែកឃ្លាន អ្នករលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។ (បី)
 បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាតែងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេចដែលរលត់អស់ហើយនូវវិញ្ញា-
 ណញ្ចាយតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយសុរ ឥវិកនិទានោ

សោ ឃុំមស្ស វេចនិយោ ឥយាវុសោ ភិក្ខុ សត្វសោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមត្តក្កម្ម ធន្តិ កក្កិញ្ញិ អាតិញ្ញ-
 ញ្ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ឃត្ត វិញ្ញាណញ្ញាយ-
 តនសញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ តេ ច វិញ្ញាណញ្ញាយតនសញ្ញា
 និរោធបា និរោធបា វិហរន្តិ ។ អន្ទា ភិក្ខុវេ
 អសហេ អមាយាវី សាធូតិ កាសិទំ អភិទន្ទេយ្យ
 អនុមោទេយ្យ សាធូតិ កាសិទំ អភិទន្ទត្វា អនុមោទិត្វា
 ធមស្សមាដោ បញ្ចលំកោ បយិវុទាសេយ្យ ។ យត្ត
 អាតិញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ យេ ច អាតិ-
 ញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា និរោធបា និរោធបា វិហរន្តិ អន្ទា
 តេ អាយស្សនោ និច្ឆាតា និព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា
 តនន្ទ័នាតិ វទាមិ ។ កត្ត អាតិញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា
 ជិវុជ្ឈតិ តេ ច អាតិញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា និរោធបា
 និរោធបា វិហរន្តិ អហមេតំ ន ជាជាមិ អហមេតំ
 ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឃុំ រទេយ្យ សោ

សុត្តន្តបិដក វង្សត្ថវគីកាយ នវិកិណ្ឌ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវវិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់នូវអាកិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុក្ខ
 កងចិត្តថា របស់អ្វីបន្តិចបន្តួចមិនមានដូច្នោះ វិញ្ញាណញាយតនសញ្ញា
 តែងរលត់ទៅកងអាកិញ្ញាយតនៈនេះ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា បាន
 រលត់អស់ហើយនូវវិញ្ញាណញាយតនសញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោ-
 ទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះ លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា
 សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យអញ្ចលីហើយ ចូលទៅ
 អង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា អាកិញ្ញាយតនសញ្ញា តែង
 រលត់ទៅកងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរលត់អស់
 ហើយ នូវអាកិញ្ញាយតនសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះឈ្មោះ
 ថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំង
 ឡាយ បានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះ ។ (បើ) បុគ្គលណា
 ពោលយ៉ាងនេះថា អាកិញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅកងទីដូច
 ម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរលត់អស់ហើយនូវអាកិញ្ញា-
 ញាយតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនោះទេ

បណ្ណសិក្សា មហានិទ្ទេស

ឃុំស្រុក វិចិត្រយោ ឥន្ទ្រសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 អាភិក្ខុញ្ញាយននំ សមតិក្កម្ម ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយ-
 ននំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ ឯត្ថ អាភិក្ខុញ្ញាយននសញ្ញា
 ទិវុជ្ឈតិ តេ ច អាភិក្ខុញ្ញាយននសញ្ញា ទិវេនេត្វា
 ទិវេនេត្វា វិហារទ្ធិតិ ។ អន្ទា ភិក្ខុវេ អសហេ
 អមាយាវី សាធុតិ ភាសិតំ អភិទន្ទេយ្យ អនុមោទេយ្យ
 សាធុតិ ភាសិតំ អភិទន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា នបស្សៈ-
 មាណោ បញ្ចលំកោ បយ្យុចាសេយ្យ ។ យត្ថ
 ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយននសញ្ញា ទិវុជ្ឈតិ យេ ច
 ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយននសញ្ញា ទិវេនេត្វា ទិវេនេត្វា
 វិហារទ្ធិ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ ទិច្ឆាតា ទិព្វតា
 តិណ្ណា ចារកតា តទទ្រ្តេនាតិ វិនាមិ ។ កត្ត
 ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយននសញ្ញា ទិវុជ្ឈតិ កេ ច
 ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយននសញ្ញា ទិវេនេត្វា ទិវេ-
 នេត្វា វិហារទ្ធិ អហមេតំ ន ជាជានិ អហ-
 មេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឃុំ វទេយ្យ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរ[ប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អារុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវអាកិញ្ចាយតនៈ ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ហើយបានដល់នូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន អាកិញ្ចាយ
 តនសញ្ញា តែងរលត់ទៅ ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈនុ៎ះ ជនទាំង
 នោះ ឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវអាកិញ្ចាយតនសញ្ញា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអ្នកអាង មិនមានមាយា គប្បី
 ត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះដោយពិត លុះ
 ត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនិមន្ត
 ប្រណម្យអញ្ជាលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត
 ពួកជនណា បានរំលត់អស់ហើយនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា
 អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រែកយូន
 អ្នករំលត់ទុក បានឆ្លងនូវកាមទាំងឡាយហើយ បានដល់នូវត្រិយ
 ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។ (បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាង
 នេះថា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងទីដូចម្តេច
 មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនុ៎ះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនុ៎ះទ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស និរទេវគិលេសោ

សោ ឃុំមស្ស វិចជីយោ ឥន្ទ្រសោ កិក្ខុ សុត្តសោ
 ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនំ សមតិក្ខុម្ម សញ្ញាវេទយិ-
 តនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ឃត្ត ទេវសញ្ញានា-
 សញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុជ្ជតិ តេ ច ទេវសញ្ញានា-
 សញ្ញាយតនសញ្ញា ជិរោទេត្វា ជិរោទេត្វា វិហារជ្ជិតិ ។
 អន្តា កិក្ខុវេ អសហេ អមាយាវី សាជ្ជតិ កាសិវតំ
 អភិទន្ទេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាជ្ជតិ កាសិវតំ
 អភិទន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ទមស្សមាណោ បញ្ចលំកោ
 បយិរុទានេយ្យ ។ ឥមា ខោ កិក្ខុវេ នវ អនុបុព្វ-
 វិហារសមាបតិយោតិ ។

(៣៤) ឃតំ សមយំ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 រាជគហោ វិហារតិ វេទ្យវនេ កលទ្ធកតិវាបេ ។ តត្រ
 ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ កិក្ខុ អាមន្តេសិ សុខមិទំ
 អារុសោ ជិញ្ញនំ សុខមិទំ អារុសោ ជិញ្ញនន្តិ ។ ឃុំ វុត្តោ
 អាយស្មា ឧទាយិ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឃតទិរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ទិវកនិទាន

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង បានដល់នូវសញ្ញាវេទយ័តទិវេទ នៅសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងសញ្ញាវេទយ័តទិវេទនេះ ជន
 ទាំងនោះ ឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតន-
 សញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអ្នកអាន មិនមានមាយា
 គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះដោយពិត លុះ
 ត្រេកអរ អនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នោះហើយ គប្បីនមស្ការ
 ប្រណម្យអញ្ជូលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣២) សម័យមួយ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងវត្ត
 វេទ្យវន ជាកលទ្ធកនិវេសនា នៃក្បួនក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងទី
 នោះឯង ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់
 អាវុសោទាំងឡាយ និព្វាននេះជាសុខ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
 និព្វាននេះជាសុខ ។ កាលបើព្រះសាវ័បុត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
 ទាយ័ដ៏មានអាយុក៏បានពោលទៅនឹងព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុដូច្នោះថា

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

ក៏ បទេត្ត អាវុសោ សារីបុត្ត សុខំ យទេត្ត
 ទត្តិ វេទយំតន្តិ ។ ឯតទេវ ទ្រេត្ត អាវុសោ
 សុខំ យទេត្ត ទត្តិ វេទយំតំ ។ បញ្ចមេ អាវុសោ
 កាមគុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្កវិញ្ញយ្យា រូថា
 ឥដ្ឋា កត្តា មនាថា បិយរូថា កាម្មបសញ្ញិតា
 រជនីយា សោតវិញ្ញយ្យា សន្តា ។ បេ ។ យានវិញ្ញយ្យា
 កត្តា ជីវ្ហវិញ្ញយ្យា រសា កាយវិញ្ញយ្យា ដោដ្ឋត្តា
 ឥដ្ឋា កត្តា មនាថា បិយរូថា កាម្មបសញ្ញិតា
 រជនីយា ។ ឥមេ ខោ អាវុសោ បញ្ច កាមគុណា ។
 យំ ខោ អាវុសោ ឥមេ បញ្ច កាមគុណោ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 សុខំ សោមនស្សំ ឥនំ វុច្ឆតាវុសោ កាមសុខំ ។
 ឥនាវុសោ កិក្កុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ តស្ស ចេ អាវុសោ កិក្កុនោ
 ឥមំនា វិហារេន វិហារតោ កាមសហគតា សញ្ញាម-
 នសិកាវា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាណោ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ការដឹងណា ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះ មិនមានទេ
 ចុះសុខ ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះតើដូចម្តេច ។ ម្នាលអារុសោ ការដឹងណា
 ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះ មិនមានទេ ហ្នឹងហើយជាសុខ ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះ
 ឯង ។ ម្នាលអារុសោ កាមគុណទាំងឡាយនេះ មាន៥ យ៉ាង ។
 កាមគុណ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក
 ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់
 ប្រកបដោយកាម ជាទីរីករាយ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រ-
 ចៀក ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ រសដែលគប្បីដឹងដោយ
 អណ្តាត ផោដ្ឋព្វៈដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ
 ជាទីគាប់ចិត្ត មានសភាព ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាទី
 រីករាយ ។ ម្នាលអារុសោ កាមគុណមាន៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 អារុសោ សុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនូវ
 កាមគុណ ៥ យ៉ាងនេះ ម្នាលអារុសោ នេះហៅថា កាមសុខ ។ ម្នាល
 អារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បាន
 ដល់បឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយ
 វិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ (ការធ្វើខុកក្នុងចិត្តនូវសញ្ញា)
 ប្រកបដោយកាម ក៏ច្រលំច្រលាំងឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វិវាទិយស្ស

សេយ្យថា វិ អាវុសោ សុខំ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ
យាវនេវ អាណិយោ ឃុំមេស្ស តេ កាមសហគតា
សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ
អាណិយោ ។ យោ ខោ បណាវុសោ អាណិយោ
ធីតោមេតំ វុត្តំ កកវតា ។ ឥតិយា ខោ ឃុំ អាវុសោ
បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ ធីតោ ។ បុន
ចបរំ អាវុសោ កិក្ខុ វិតក្កវិទារាទំ វុបសមា ។ បេ ។
ធីតិយ ជ្ឈានំ ធីតសម្បជ្ឈ វិហារតិ តស្ស ចេ
អាវុសោ កិក្ខុនោ ឥតិយា វិហារេន វិហារតោ
វិតក្កសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តិ
ស្វាស្ស ហោតិ អាណិយោ ។ សេយ្យថា វិ អាវុសោ
សុខំ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ ធីតោ
យាវនេវ អាណិយោ ឃុំមេស្ស តេ វិតក្កសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា
សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាណិយោ ។
យោ ខោ បណាវុសោ អាណិយោ ធីតោមេតំ
វុត្តំ កកវតា ។ ឥតិយា ខោ ឃុំ អាវុសោ
បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ ធីតោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឧបាសម្ពុទ្ធ

ម្នាលអាវុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខគប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តី
សុខជាហេតុឲ្យកើតអាពាធ ជាកំណត់យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈ
ប្រកបដោយកាមទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះ
ជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអាវុសោ អាពាធ
ណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធ⁺នេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថា
ជាទុក្ខ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា⁺
គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាលអាវុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ
ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់ទុតិយជ្ឈាន
ម្នាលអាវុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ
សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ក៏ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជា
អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលអាវុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង
ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុឲ្យកើតអាពាធ ជាកំណត់យ៉ាង
ណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកបដោយវិតក្កៈទាំងនោះ របស់ភិក្ខុ
នោះច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
ម្នាលអាវុសោ អាពាធនាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធ⁺នេះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រះនិព្វាន
ដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា⁺ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

បុណ្ណ ចបបំ អារុសោ ភិក្ខុ បីតិយា ច វិហារតា ។ បេ ។
 តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ តស្ស ចេ
 អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ
 បីតិសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ សេយ្យថាបិ អារុសោ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យារុនេវ អាពាជាយ
 ឃរមេវស្ស តេ បីតិសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ យោ ខោ
 បនារុសោ អាពាដោ ទុក្ខមេតំ វុតំ កកវតា ។
 ឥមិនាបិ ខោ ឯតំ អារុសោ បរិយាយេន
 វេទិតតំ យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុណ្ណ ចបបំ
 អារុសោ ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហាណា ។ បេ ។
 ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ តស្ស ចេ
 អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ
 ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ សេយ្យថាបិ អារុសោ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យារុនេវ អាពាជាយ

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ម្នាល អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុព្រោះឡើយណាយ ចាកបីតិផង ។ បេ ។
 បានដល់តតិយជ្ឈាន ម្នាល អារុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅ
 ដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយបីតិ
 ក៏ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាល អារុសោ
 ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុ
 ឲ្យកើតអាពាធជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈ ដែល
 ប្រកបដោយបីតិទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជា
 អាពាធ របស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល អារុសោ អាពាធ
 ណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធ⁺ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពោល
 ថាជាទុក្ខ ។ ម្នាល អារុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាង
 ណា⁺នេះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាល អារុសោ មួយទៀត
 ភិក្ខុព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។ បានដល់ចតុត្ថជ្ឈាន ម្នាល អារុសោ
 កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ
 ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក៏ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុ
 នោះ ។ ម្នាល អារុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គល
 ដែលមានសេចក្តីសុខ ជាហេតុឲ្យកើតអាពាធជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឧវកនិយាយោ

ឯវមេវស្ស តេ ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ យោ
 ខោ បទាវុសោ អាពាដោ ទុក្ខមេតំ វុត្តំ ភកវតា ។
 ឥមិនាមិ ខោ ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ
 យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញានំ
 អត្តជ្ជមា នានត្ថសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ
 អាគាសោតិ អាគាសានញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ តស្ស ចេ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា
 វិហារេន វិហារតោ រូបសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ សេយ្យថាមិ
 អាវុសោ សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ យាវទេវ
 អាពាជាយ ឯវមេវស្ស តេ រូបសហគតា សញ្ញាមន
 សិការា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។
 យោ ខោ បទាវុសោ អាពាដោ ទុក្ខមេតំ វុត្តំ ភកវតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីកាយ នវកនិបាត

សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ
 ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលអារុសោ អាពាធណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធនុះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអារុសោ ព្រះនិព្វាន ដែល
 មានសេចក្តីសុខយ៉ាងណានុះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាល
 អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុព្រោះកន្លងបង់នូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ព្រោះវិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវ
 នានត្តសញ្ញា ហើយបានដល់នូវអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តថា អាគាសមិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ម្នាលអារុសោ កាលបើភិក្ខុ
 នោះកំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកប
 ដោយរូប ក៏ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
 អារុសោ ដូចសេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខ
 ជាហេតុឲ្យកើតអាពាធ យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកប
 ដោយរូបទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធ
 របស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអារុសោ អាពាធណាដែល
 កើតឡើងហើយ អាពាធនុះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

ឥតិយាបិ ខោ តេ ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន
 វេទិតតំ យថាសុខំ ទំព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ
 កិក្កុ សព្វសោ អាណាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 អនន្តំ វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ តស្ស ចេ អាវុសោ កិក្កុនោ ឥតិយា វិហារេន
 វិហារតោ អាណាសានញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញាមន-
 សំតារា រាសមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។
 សេយ្យថាបិ អាវុសោ សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ
 យារទេវ អាពាជាយ ឯវមេវស្ស តេ អាណាសា-
 នញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញាមនសំតារា រាសមុទាចរន្តំ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ យោ ខោ បនាវុសោ
 អាពាដោ ទុក្ខមេតំ វុតំ គកវតា ។ ឥតិយាបិ
 ខោ ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ
 យថាសុខំ ទំព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ កិក្កុ
 សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ទន្តំ
 កិក្កុតិ អាណិញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ម្នាល អារុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណានោះ គប្បីដឹង
ដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាល អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះ
កន្លងបង្ខំរូរិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួងហើយ បាន
ដល់រូរិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្តថា រិញ្ញាណមិន
មានទីបំផុតដូច្នោះ ម្នាល អារុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយ
វិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយអាកាសា-
នញ្ញាយតនជ្ឈានក៏ជ្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។
ម្នាល អារុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលមាន
សេចក្តីសុខជាហេតុឲ្យកើតអាពាធជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ សញ្ញា-
មនសិការៈ ដែលប្រកបដោយ អាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈានទាំងនោះ
របស់ភិក្ខុនោះ ជ្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាង
នោះដែរ ។ ម្នាល អារុសោ អាពាធឯក ដែលកើតឡើងហើយ
អាពាធនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាល អារុសោ
ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណានោះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយ
នេះចុះ ។ ម្នាល អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្ខំរូរិញ្ញា-
ណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់រូរិញ្ញា-
ណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្តថា របស់បន្តិចបន្តួចមិនមានដូច្នោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនាទិកាយស្ស ឧវេកខិណ្ឌោ

តស្ស ចេ អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតននសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាសោ ។ សេយ្យថាបិ
 អារុសោ សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ យារុនេវ អាពា-
 ធាយ ឯវមេវស្ស នេ វិញ្ញាណញ្ញាយតននសហគតា
 សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ
 អាពាសោ ។ យោ ខោ បទារុសោ អាពាសោ
 ទុក្ខមេតំ វុតំ ភកវតា ។ ឥមិនាបិ ខោ ឯតំ អារុសោ
 បរិយាយេន វេទិតត្ថំ យថាសុខំ និព្វានំ ។ មុន
 ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ អាភិក្ខុញ្ញាយតនំ
 សមតិក្កម្ម ទេវសញ្ញានសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតំ តស្ស ចេ អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន
 វិហារតោ អាភិក្ខុញ្ញាយតននសហគតា សញ្ញាម-
 នសិការា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាសោ ។
 សេយ្យថាបិ អារុសោ សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ វិវាទិយ

ម្នាលអារុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ
សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ក៏ដែល
ច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលអារុសោ ដូច
សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុឱ្យ
កើតអាពាធជាកំណត់យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកបដោយ
វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈានទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ដែលច្រាល់ឡើង
នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអារុសោ អាពាធ
ណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធនុ៎ះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោល
ថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអារុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាង
ណានុ៎ះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ
ព្រោះកន្លងមិន្នវាភិក្ខុញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
បានដល់នូវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ កាលបើភិក្ខុ
នោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកប
ដោយភិក្ខុញ្ញាយតនជ្ឈានដែលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុ
នោះ ។ ម្នាលអារុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គល
ដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុឱ្យកើតអាពាធជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

យាវទេវ អាពាណាយ ឯវមេវស្ស តេ អាភិក្ខុញ្ញា-
 យននសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាពាណោ ។ យោ ខោ បទានុសោ
 អាពាណោ ទុក្ខមេតំ វុត្តំ ភកវតា ។ ឥមំនាមិ ខោ
 ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ
 និព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 ទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិ-
 តនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា
 អាសវំ បរិក្ខីណា ហោន្តិ ។ ឥមំនាមិ ខោ
 ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ
 និព្វានន្តិ ។

[៣៥] សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ តាវី បព្វតេយ្យា
 ពាលា អព្យតា អក្ខេតតញ្ញ អក្កសលា វិសមេ
 បព្វតេ ចរិតំ តស្ស ឯវមស្ស យន្តនាហំ អតត-
 បុព្វញ្ជោ ទិសំ តច្ឆេយ្យំ អទានិកបុព្វានិ ច ភិណ្ណានិ
 ទានេយ្យំ អប័តបុព្វានិ ច ទានីយានិ បិវេយ្យន្តិ ។

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

សញ្ញា មនសិការៈ ដែលប្រកបដោយ អាកិញ្ចញ្ញាយ តនដ្ឋាន ទាំងនោះ
 របស់ភិក្ខុនោះ ជ្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្នាលអារុសោ អាពាធណា ដែលកើតឡើងហើយ
 អាពាធន្ត្រះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអារុសោ
 ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណានោះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយ
 នេះចុះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់នូវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយ តនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់សញ្ញាវេទ-
 យ័តនិពោធិ អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះបាន
 ឃើញដោយបញ្ញា ។ ម្នាលអារុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខ
 យ៉ាងណានោះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេតោ ដើរទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វ
 ល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ មិនស្គាល់ខេត្ត មិនប្រសប់ ត្រាច់ទៅលើភ្នំ
 ដែលមិនស្មើ មេតោនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអាត្មាអញ ទៅកាន់ទិសដែលអញមិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្មីនូវស្មៅ
 ដែលអញមិនធ្លាប់ទំពាស្មីផង ផឹកទឹកដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការនិកាយស្ស ខវិកនិបាតោ

សា បុរិបំ ចានំ ន សុម្បត្តិដ្ឋិតំ បតិដ្ឋាបេត្តា បច្ឆិកំ
 ចានំ ឧទ្ធករេយ្យ សា ន ចេវ អគតបុព្វំ ទិសំ កច្ឆេយ្យ
 ន ច អទាទិតបុព្វានិ ច តិណានិ ទាទេយ្យ
 ន ច អប័តបុព្វានិ ច ចានីយានិ បិវេយ្យ
 យស្មីបស្សា(១) ទេសេ(២) បិតាយ ឯវេវេស្ស
 យន្តនាហំ អគតបុព្វញ្ចេវ ទិសំ កច្ឆេយ្យ
 អទាទិតបុព្វានិ ច តិណានិ ទាទេយ្យ អប័តបុព្វានិ ច
 ចានីយានិ បិវេយ្យន្តំ ។ តញ្ច បទេសំ ន សោត្តិទា
 បទ្ហាកច្ឆេយ្យ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថា ហំ សា
 ភិក្ខុវេ ភារី បព្វតេយ្យោ ពាលា អព្យត្តោ អក្ខេតតញ្ច
 អកុសលោ វិសមេ បព្វតេ ចរិតំ ។ ឯវេវេ ទោ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ឆោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អក្ខេតតញ្ច
 អកុសលោ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ អកុស-
 លេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ សវិហារំ វិវេកជំ
 បិតិសុទ្ធំ បវមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារិតំ ។

១ ឧ. ប. យស្មី ចរិយា ។ ២ ឧ. បាទេ ។ ៣. បទេសេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនកាយ នវកនិបាត

មេតោនោះ មិនទាន់ឈរជើងមុខឲ្យស៊ប់ស្រួល ហើយលើកនូវជើង
 ខាងក្រោយឡើង មេតោនោះ មិនគប្បីទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់
 ទៅបានផង មិនគប្បីទំពាស្តីនូវស្មៅដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទំពាស្តីបានផង
 មិនគប្បីផឹកទឹកដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ផឹកបានផង មេតោនោះឈរក្នុងប្រទេស
 ណា តែងមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញទៅ
 កាន់ទិសដែលអញមិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្តីនូវស្មៅដែលអញមិនធ្លាប់
 ទំពាស្តីផង ផឹកទឹកដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។ មេតោនោះ មិន
 គប្បីត្រឡប់មកកាន់ប្រទេសនោះ ដោយស្ម័គ្រចិត្តវិញទេ ។ រឿងនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតែមេតោនោះ ត្រាច់
 ទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ មិនស្គាល់ខេត្ត មិនប្រសប់
 ត្រាច់ទៅលើភ្នំ ដែលមិនស្មើ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ មិនស្គាល់ខេត្ត
 មិនប្រសប់ ក្នុងការស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌
 ទាំងឡាយហើយ ដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ នឹងវិចារៈ
 មានបីគំនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងាត់ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណាសក មហានិទ្ទេ

សោ នំ ទិម្ពន្តំ ន អាសេវតំ ន កាវេតំ ន
 ពហុលីករោតំ ន ស្វាទិដ្ឋតំ អទិដ្ឋាតំ តស្ស
 ឃំ ហោតំ យទ្ធិនាហំ វិតក្កវិចារាទំ វុបសមា
 អជ្ឈតំ សម្មសាទទំ ចេតសោ ឯកោទិការំ អវិតក្កំ
 អវិចារំ សមាទិជំ បិតិសុទំ ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ
 វិហរេយ្យន្តំ ។ សោ ន សក្កោតំ វិតក្កវិចារាទំ
 វុបសមា ។ បេ ។ ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរិតុំ ។
 តស្ស ឃំ ហោតំ យទ្ធិនាហំ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ វិវិច្ឆ
 អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ
 បិតិសុទំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តំ ។
 សោ ន សក្កោតំ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។
 បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរិតុំ ។ អយំ វុច្ឆតិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ញាតោ(១) កដ្ឋោ ឧកតោ បរិហំនោ
 សេយ្យជាបិ សា ការី បព្វតេយ្យា ពាលា អព្យត្តា
 អក្ខេតតញ្ច អកុសលា វិសមេ បព្វតេ ចរិតំ ។

១ ឱ. ម. ឡាហោ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ភិក្ខុនោះ មិនសេព មិនចំរើន មិនធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវនិមិត្តនោះ មិនតាំង
ទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកលុបហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ រម្ងាប់វិតក្កៈនឹងវិចារៈរួចហើយ
ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមាន ក្នុងសន្តានខែខ្លួន ប្រកប
ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា គឺ សទ្ធា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមាន
វិតក្កៈមិនមានវិចារៈឡើយ មានតែបីតិរិះសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិ
គឺ បឋមជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះមិនអាចដើម្បីរម្ងាប់វិតក្កៈវិចារៈ ។ បេ ។ បាន
ដល់ទុតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ
គួរតែអាត្មាអញ ស្ងាត់ចាកកាម ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ហើយ ដល់នូវ
បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានតែបីតិរិះសុខ ដែលកើត
អំពីសេចក្តីស្ងាត់ ។ ភិក្ខុនោះ មិនអាចស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
បានដល់បឋមជ្ឈានហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថាជា
អ្នកដឹងផង ជាអ្នកអង្គអាចផង ជាអ្នកសាបសូន្យចាកកាមនឹងអកុសល
ធម៌ទាំងពីរផង ដូចជាមេតោនោះ ត្រាច់ទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វល្អិត មិន
ឈ្លាសវៃ មិនស្អាតខ្ពស់ មិនប្រសប់ ត្រាច់ទៅលើភ្នំ ដែលមិនស្មើ ។

សុត្តន្តបិដកេ មគ្គនិទានសូត្រ វិហារនិទានោ

សេ យ្យថា មិ ភិក្ខុវេ ការី បព្វតេ យ្យា បណ្ឌិតា
 ព្យត្តា ខេត្តញ្ច កុសលា វិសមេ បព្វតេ ចរិតុ
 តស្សា ឯវមស្ស យទ្ធជាហំ អគតបុព្វញ្ចោ ទិសំ
 កច្ឆេយ្យំ អទានិកបុព្វានិ ច តំណានិ ទានេ យ្យំ
 អបិកបុព្វានិ ច ចានិយានិ បិវេយ្យន្តំ ។ សា ប្បិមំ
 ចានំ សុប្បតិច្ឆិតំ បតិដ្ឋាបេត្វា បច្ឆិមំ ចានំ ទុទ្ធកេយ្យ
 សា អគតបុព្វញ្ចោ ទិសំ កច្ឆេយ្យ អទានិកបុព្វានិ ច
 តំណានិ ទានេ យ្យ អបិកបុព្វានិ ច ចានិយានិ
 បិវេយ្យ យស្មីបស្សា ទេសេ បិតាយ ឯវមស្ស
 យទ្ធជាហំ អគតបុព្វញ្ចោ ទិសំ កច្ឆេយ្យំ អទានិក-
 បុព្វានិ ច តំណានិ ទានេ យ្យំ អបិកបុព្វានិ ច
 ចានិយានិ បិវេយ្យន្តំ ។ តព្វា បទេសំ សោត្តិនា
 បច្ឆាកច្ឆេយ្យ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។ តថា ហិ
 សា ភិក្ខុវេ ការី បព្វតេ យ្យា បណ្ឌិតា ព្យត្តា
 ខេត្តញ្ច កុសលា វិសមេ បព្វតេ ចរិតុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ វេទនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេតា គ្រាប់ទៅលើភ្នំ ជាសត្វមានបញ្ញា
 ឈ្ងាសវៃ ស្គាល់នូវខេត្ត ប្រសប់ គ្រាប់ទៅលើភ្នំ ដែលមិនស្មើ
 មេតានោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែភាគា
 អញទៅកាន់ទិសដែលអញមិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្តីនូវស្មៅដែលអញមិន
 ធ្លាប់ទំពាស្តីផង ផឹកទឹកដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។ មេតានោះ
 ឈរជើងមុខឲ្យសិបល្អហើយ លើកជើងខាងក្រោយឡើង មេតានោះ
 ទើបគប្បីទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅបានផង ទំពាស្តីនូវស្មៅដែល
 ខ្លួនមិនធ្លាប់ទំពាស្តីបានផង ផឹកទឹកដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ផឹកបានផង
 កាលបើមេតានោះ ឈរក្នុងប្រទេសណា មេតានោះ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែភាគាអញ ទៅកាន់ទិសដែលអញ
 មិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្តីស្មៅដែលអញមិនធ្លាប់ទំពាស្តីផង ផឹកទឹក
 ដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។ មេតានោះ គប្បីត្រឡប់មកកាន់ប្រទេស
 នោះវិញដោយស្មស្តី ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះថា មេតានោះ គ្រាប់ទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វមានបញ្ញាឈ្ងាសវៃ
 ស្គាល់នូវខេត្ត ប្រសប់គ្រាប់ទៅលើភ្នំដែលមិនស្មើ យ៉ាងណាមិញ ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥនេកោ ភិក្ខុ បណ្ឌិតោ
 ព្យតោ ខេត្តញ្ច កុសលោ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ
 អកុសលេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ សវិតារំ វិវេកជំ
 បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតុំ ។ សោ
 តំ និមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ ពហុលីករោតិ
 ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្ត្រាហំ
 វិតក្កវិចារាជំ រូបសមា អជ្ឈិតំ សម្មសានជំ
 ចេតសោ ឯកោទិកាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ
 បីតិសុខំ ឧតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារយ្យន្តិ ។
 សោ ឧតិយជ្ឈានំ អនកិហិសមាទោ^(១) វិតក្កវិចារាជំ
 រូបសមា ។ បេ ។ ឧតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ
 វិហារតិ ។ សោ តំ និមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ
 ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ
 ហោតិ យន្ត្រាហំ បីតិយា ច វិវាតា ឧបេក្កកោ
 ច វិហារយ្យំ សតោ ច សម្មជាទោ សុខញ្ច
 កាយេន បដិសំវេទេយ្យំ យន្តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ

១ ឧ. ម. អនកិហិសមាទោ ។

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា ឈ្លាសវៃ ស្គាល់នូវខេត្ត ជាអ្នកប្រសប់ ក្នុងការស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយបានដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានតែបីតំនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងាត់ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ភិក្ខុនោះខំសេព ខំចំរើន ខំធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកឈ្នួលហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ រម្ងាប់វិតក្កៈនឹងវិចារៈហើយដល់នូវទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាគឺសទ្ធា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតំនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិតិបឋមជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះមិនបានសម្រេចទុតិយជ្ឈាន ក៏រម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ បានដល់ទុតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ខំសេព ខំចំរើន ខំធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកឈ្នួលហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញឡើយ ណាយចាកបីតិ ជាអ្នកប្រកបដោយ ឧបេក្ខាផង មានសតិទាំងសម្បជញ្ញៈផង សោយនូវសុខ ដោយនាមកាយផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ តែងសរសើរបុគ្គលដែលបាននូវតិច្ឆិយជ្ឈាន នោះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ទវិកតិយតោ

ឧបេក្ខុកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយជ្ឈានំ ឧប-
សម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។ សោ តតិយជ្ឈានំ អនកិហា-
សមាទោ បីតិយា ច វិវាតា ។ បេ ។ តតិយជ្ឈានំ
ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ។ សោ តំ ធិបិត្តំ អាសេវតិ
ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ
ហោតិ យទ្ធនាហំ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច
បហានា បុព្វេ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្តផ្តមា
អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិមាវិសុទ្ធិ ចតុត្ថជ្ឈានំ
ឧបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។ សោ ចតុត្ថជ្ឈានំ
អនកិហាសមាទោ សុខស្ស ច បហានា ។ បេ ។
ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ។ សោ តំ ធិបិត្តំ
អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ
អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ យទ្ធនាហំ សព្វសោ
រុបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញានំ អត្តផ្តមា
នានត្ថសញ្ញានំ អមនសីការា អនន្តោ អាណាសោតិ
អាណាសានញ្ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ វិហារិយាគ

បុគ្គលប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅ
 ជាសុខដូច្នោះ ព្រោះតតិយជ្ឈានណា ក៏គួរដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ។
 ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចនូវតតិយជ្ឈាន ព្រោះនឿយណាយ
 ចាកបីតិ ។ បេ ។ បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ខំសេព
 ខំចំរើន ខំធ្វើឲ្យរឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួន
 តាំងទុកល្អហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអាត្មាអញ លះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង មានសោមនស្ស
 នឹងទោមនស្ស អស់ហើយក្នុងកាលមុនផង ហើយគួរដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន
 ជាធម្មជាតិមានការម្នាក់ មិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មានតែសតិដ៏បរិសុទ្ធកើត
 អំពីឧបេក្ខា ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចចតុត្ថជ្ឈាន ព្រោះលះបង់នូវ
 សុខផង ។ បេ ។ បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ខំសេព ខំចំរើន
 ខំធ្វើឲ្យរឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អ
 ហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែ
 អាត្មាអញកន្លងនូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង អស់ទៅនៃបដិម-
 សញ្ញាលែងធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវនានក្កសញ្ញា ហើយគួរដល់អាកាសា-
 នញ្ជាយគនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ។

បណ្ណសិក្សា មហានិទ្ទេស

សោ អា កា សា ន ញាយ តនំ អ ន គិ ហិ ស មា នោ
ស ត្វ សោ រូ ប ស ញា នំ ស ម តិ ក្ក មា ។ បេ ។ អា កា-
សា ន ញាយ តនំ ឧ ប ស ម្ប ជ្ជ វិ ហា រ តិ ។ សោ តំ
នំ មិ ត្តំ អា សេ វ តិ កា វេ តិ ព ហុ លី ក រោ តិ ស្វា ធំ ដ្ឋំ តំ
អ ធំ ដ្ឋា តិ ត ស្ស ឯ វំ ហោ តិ យ ទ្ធុ នា ហំ ស ត្វ សោ
អា កា សា ន ញាយ តនំ ស ម តិ ក្ក ម្ម អ ន ទ្ធុំ វិ ញា ណ ទ្ធុ
វិ ញា ណ ញាយ តនំ ឧ ប ស ម្ប ជ្ជ វិ ហា វ យ្យ ទ្ធុំ ។
សោ វិ ញា ណ ញាយ តនំ អ ន គិ ហិ ស មា នោ ស ត្វ សោ
អា កា សា ន ញាយ តនំ ស ម តិ ក្ក ម្ម អ ន ទ្ធុំ វិ ញា-
ណ ទ្ធុ វិ ញា ណ ញាយ តនំ ឧ ប ស ម្ប ជ្ជ វិ ហា រ តិ ។
សោ តំ នំ មិ ត្តំ អា សេ វ តិ កា វេ តិ ព ហុ លី-
ក រោ តិ ស្វា ធំ ដ្ឋំ តំ អ ធំ ដ្ឋា តិ ត ស្ស ឯ វំ ហោ តិ
យ ទ្ធុ នា ហំ ស ត្វ សោ វិ ញា ណ ញាយ តនំ ស ម តិ ក្ក ម្ម
ន ត្តំ កំ ភ្នំ តិ អា កំ ញា ញាយ តនំ ឧ ប ស ម្ប ជ្ជ
វិ ហា វ យ្យ ទ្ធុំ ។ សោ អា កំ ញា ញាយ តនំ អ ន គិ ហិ-
ស មា នោ ស ត្វ សោ វិ ញា ណ ញាយ តនំ ស ម តិ ក្ក ម្ម

បណ្ណាសា មហាវគ្គ

ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ព្រោះកន្លង
 នូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ។ បេ ។ បានដល់អាគាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ទំសេត ទំចំរើន ទំធ្វើឲ្យរឿយ ។
 នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អហើយ ភិក្ខុនោះ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ កន្លង
 នូវអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់
 នូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមាន
 ទីបំផុតដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ព្រោះកន្លងនូវអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
 បានដល់នូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណ
 មិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ ទំសេត ទំចំរើន ទំធ្វើឲ្យ
 រឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អហើយ
 ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ
 កន្លងនូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
 ដល់នូវអាគិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វត្ថុតិចតួច
 មិនមានដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចអាគិញ្ញាយតន-
 ជ្ឈាន ហើយកន្លងនូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ធីរកនិបាតោ

នត្ថិ កិញ្ចិតិ អាគិញ្ចញ្ញាយននំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។
 សោ តំ ធិមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ ពហុលីករោតិ
 ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឃំ ហោតិ យន្តនាហំ
 សព្វសោ អាគិញ្ចញ្ញាយននំ សមតិក្កម្ម ទេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយននំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារេយ្យន្តិ ។ សោ
 ទេវសញ្ញានាសញ្ញាយននំ អនកិហិសមាទោ សព្វសោ
 អាគិញ្ចញ្ញាយននំ សមតិក្កម្ម ទេវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យននំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ សោ តំ ធិមិត្តំ
 អាសេវតិ កាវេតិ ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ
 តស្ស ឃំ ហោតិ យន្តនាហំ សព្វសោ ទេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយននំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតិរោធំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារេយ្យន្តិ ។ សោ សញ្ញាវេទយិតិរោធំ
 អនកិហិសមាទោ សព្វសោ ទេវសញ្ញានាសញ្ញាយននំ
 សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតិរោធំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។
 យតោ ខោ កិក្កុវេ កិក្កុ តំ តទេវ សមាបត្តិ
 សមាបជ្ជិតិបិ វុដ្ឋាតិបិ តស្ស មុទុ ចិត្តំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរតិកាយ ឧបសម្ព័ន្ធនិទ្ធ

ហើយបានដល់នូវអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តថា
 វត្ថុតិចតួចមិនមានដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ ទំសេព ទំចំរើន ទំធ្វើឱ្យ
 រឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្ត ដែលខ្លួនតាំងទុកល្អហើយ
 ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ
 កន្លងនូវអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចនូវ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ហើយកន្លងនូវអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។
 ភិក្ខុនោះ ទំសេព ទំចំរើន ទំធ្វើឱ្យរឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុក
 នូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ កន្លងនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវសញ្ញាវេទយិតនិរោធិ ។ ភិក្ខុនោះ
 មិនបានសម្រេចសញ្ញាវេទយិតនិរោធិ ក៏កន្លងនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវសញ្ញាវេទយិត-
 និរោធិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើភិក្ខុ ចូលកាន់សមាបត្តិ
 នោះ ។ ក្តី ចេញចាកសមាបត្តិនោះ ។ ក្តី ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ទន់

បណ្ណាសកេ បហវិជ្ជា

កុដ្ឋញ្ចំ ឫទ្ធិនា ចិត្តេន កុដ្ឋញ្ចេន អប្បមាលោ
សមាជិ យោតិ សុការីតោ សោ អប្បមាលោន
សមាជិណា សុការីតេន យំយស្សេវ^(១) អភិញ្ញា
សច្ចិការណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ អភិជញ្ញាមេតិ
អភិញ្ញា សច្ចិការីយាយ តត្រ តត្រេវ សត្តិកត្វតំ
ទាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ ។ សោ សចេ
អាភក្ខតិ អនេកវិហិតំ ឥន្ទ្រិដំ បច្ឆុទុកវេយ្យំ
ឯកោវិ ហុត្វា ពហុនា អស្សំ ពហុនាមិ ហុត្វា
ឯកោ អស្សំ ។ បេ ។ យាវ ព្រហ្មលោកាមិ
កាយេន វសំ វត្តេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ សត្តិកត្វតំ
ទាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ ។ សោ សចេ
អាភក្ខតិ ជិញ្ញាយ សោតនាតុយា ។ បេ ។ សតិ
សតិអាយតនេ ។ សោ សចេ អាភក្ខតិ បរសត្តានំ
បរមុត្តណំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បដានេយ្យំ
សរាតំ វា ចិត្តំ សរាតំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតរាតំ វា
ចិត្តំ វីតរាតំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សនោសំ វា ចិត្តំ

១ ឱ. ម. យស្ស យស្ស ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

គួរដល់ការនាកម្ម សមាធិដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយចិត្ត
 ក៏ទន់គួរដល់ការនាកម្ម ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះ បានចំរើនហើយ ដោយ
 ប្រពៃ ភិក្ខុនោះ ក៏បង្កើនចិត្តទៅចំពោះធម៌ណា ដែលគប្បីធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ទុត្តម ដោយសមាធិដែលមានប្រមាណមិនបាន
 ដែលខ្លួនបានចំរើន ដោយប្រពៃ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា
 ដ៏ទុត្តម កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវការដែលគួរជាក់
 ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះ ។ បាន ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញ
 គប្បីសំដែងនូវការតាក់តែងឬទ្ធិបានច្រើនប្រការគឺ អាត្មាអញតែម្នាក់ ធ្វើ
 ឲ្យទៅជាច្រើននាក់ក៏បាន ឬអាត្មាអញច្រើននាក់ ធ្វើឲ្យទៅជា
 ម្នាក់វិញក៏បាន ។ បេ ។ អាត្មាអញធ្វើអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយ
 កាយដកបដល់ព្រហ្មលោកក៏បាន កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ
 ក៏ដល់នូវការដែលគួរជាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះ ។ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នា
 ដោយសោតធាតុជាទិព្វ ។ បេ ។ កាលបើហេតុមានហើយ ។
 បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញគប្បីកំណត់ដឹងចិត្ត របស់សត្វដទៃ
 របស់បុគ្គលដទៃ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន គឺចិត្តដែលប្រកបដោយរតៈក្តី
 អាត្មាអញ ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រកបដោយរតៈ ចិត្តដែលប្រាសចាករតៈ
 ក្តី ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រាសចាករតៈ ចិត្តដែលប្រកបដោយទោសៈក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស វិវាទិយកោ

សនោសំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតនោសំ វា ចិត្តំ
 វីតនោសំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សមោហំ វា ចិត្តំ
 សមោហំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតមោហំ វា ចិត្តំ
 វីតមោហំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សំខិត្តំ វា ចិត្តំ
 វីក្ខិត្តំ វា ចិត្តំ មហត្តតំ វា ចិត្តំ អមហត្តតំ
 វា ចិត្តំ សទ្ធករំ វា ចិត្តំ អនុករំ វា ចិត្តំ អស-
 មាហិតំ វា ចិត្តំ សមាហិតំ វា ចិត្តំ វិម្មត្តំ វា ចិត្តំ
 អវិម្មត្តំ វា ចិត្តំ អវិម្មត្តំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យន្តិ តត្រ
 តត្រវី សត្វិកត្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិអា-
 យតនេ ។ សោ សចេ អាកម្ព័តិ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យំ សេយ្យថិទំ ឯកម្យំ ជាតិ
 ទ្វេបិ ជាតិយោ ។ បេ ។ ឥតិ សាការំ សទ្ធខេសំ
 អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យន្តិ តត្រ
 តត្រវី សត្វិកត្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិអា-
 យតនេ ។ សោ សចេ អាកម្ព័តិ ទិព្វេន
 បក្ខេហ វិសុទ្ធនេ អតិក្កន្ធមាទុសកេន ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តវនិកាយ និរទេយ្យ

ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រកបដោយទោសៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកទោសៈក្តី
 ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រាសចាកទោសៈ ចិត្តដែលប្រកបដោយមោហៈក្តី
 ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកមោហៈក្តី
 ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រាសចាកមោហៈ ចិត្តដែលរូញរាត្តី ចិត្តដែលរាយ
 មាយក្តី ចិត្តដែលជាមហត្ថតៈ គឺប្តៅវចរនឹងអរូបាវចរក្តី ចិត្តដែលមិនមែន
 ជាមហត្ថតៈក្តី ចិត្តដែលជាសុត្តរ គឺចិត្តដែលមានចិត្តដទៃក្រៃលែងជាងក្តី
 ចិត្តដែលជាអនុត្តរ គឺចិត្តដែលមិនមានចិត្តដទៃក្រៃលែងជាងក្តី ចិត្តដែល
 មិនតាំងមាំក្តី ចិត្តដែលតាំងមាំក្តី ចិត្តដែលផុតស្រឡះក្តី ចិត្តដែលមិន
 ផុតស្រឡះក្តី ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តមិនទាន់ផុតស្រឡះ កាលបើហេតុមាន
 ហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវការវៈដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះៗ ។
 បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញគប្បីលើកឃើញនូវបុព្វេនិវាស មាន
 ប្រការដំច្រើន តំលើកឃើញ ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ។ បេ ។ អាត្មាអញ
 គប្បីលើកឃើញនូវបុព្វេនិវាស មានប្រការដំច្រើន ព្រមទាំងអាការ ព្រម
 ទាំងទ្វេសដោយប្រការផ្សេងៗ កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់
 នូវការវៈដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះៗ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មា
 អញមានចក្ខុជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង្អស់នូវចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ។ បេ ។

បណ្ណសកេ មហាវគ្គោ

យថា កុម្មុយនិស្ត សត្ត បដានេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ
 សត្តិកត្តនំ ចាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ ។
 សោ សចេ អាគត្តនិ អាសវនំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្តា ធូបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ
 សត្តិកត្តនំ ចាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេតិ ។

(៣៦) បឋមម្សាហំ^(១) កិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ
 អាសវនំ ខយំ វនាមិ ទុតិយម្សាហំ^(២) កិក្ខុវេ
 ឈានំ ជិស្សាយ អាសវនំ ខយំ វនាមិ តតិយម្សាហំ
 កិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ អាសវនំ ខយំ វនាមិ
 ចតុត្ថម្សាហំ កិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ អាសវនំ
 ខយំ វនាមិ អាគាសានញ្ញាយតនម្សាហំ កិក្ខុវេ
 ជិស្សាយ អាសវនំ ខយំ វនាមិ ។ បេ ។ ខេវសញ្ញាណ-
 ញ្ញាយតនម្សាហំ កិក្ខុវេ ជិស្សាយ អាសវនំ
 ខយំ វនាមិ ។

បឋមម្សាហំ កិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ អាសវនំ ខយំ
 វនាមិតិ វតិ ខោ បនេតំ វត្តំ កិក្ខេតំ បដិច្ច វត្តំ ។

១ ១. បឋមម្សាហំ ទុតិយម្សាហំ ។ បេ ។

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

អាត្មាអញក៏ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម (របស់ខ្លួន)
 កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវភាវៈដែលគួរជាក់ច្បាស់ក្នុង
 ធម៌នោះៗ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញគប្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ កាលបើហេតុ
 មានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវភាវៈដែលគួរជាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះៗ ។

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅ
 នៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យបឋមជ្ឈានខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យទុតិយជ្ឈានខ្លះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះ
 អាស្រ័យតតិយជ្ឈានខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការ
 អស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យចតុត្ថជ្ឈានខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យអាកាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈានខ្លះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការ
 អស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ព្រោះអាស្រ័យបឋមជ្ឈាន ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យដែលតថាគតពោល
 ហើយនុ៎ះ ពាក្យនុ៎ះតថាគត ពោលព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស ឧបិសោទោ

៧៨ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។
 បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ
 ហោតិ រូបភតំ វេទនាភតំ សញ្ញាភតំ សង្ខារភតំ
 វិញ្ញាណភតំ តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ
 កណ្តាតោ សល្លតោ អយតោ អាពាធតោ បរតោ
 បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ ។
 សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេតិ^(១) សោ
 តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្តា^(២) អបតាយ
 ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណ្ឌិតំ
 យទិទំ សព្វសង្ខារសមដោ សព្វបដិច្ចដិទិស្សត្តោ
 តណ្ហាក្ខយោ វិរាតោ និរោជោ និព្វានន្តិ ។ សោ
 តត្ថ បិតោ អាសវានំ ខយំ ចាប្បណាតិ លោ ចេ
 អាសវានំ ខយំ ចាប្បណាតិ តេនេវ ធម្មរកេន
 តាយ ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តិ ឡិម្ហាភិយានំ សំយោជនានំ
 បរិក្ខយា ឡិបទាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិនិព្វាយិ

១ ឧ. បដិវាបេតិ ។ ម. បដិវាទេតិ ។ ២ ឧ. បដិវាបេត្តា ។ ម. បដិវាទេត្តា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិកាយ នវគ្គិយ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងួត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ។
 បានដល់បឋមជ្ឈាន ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណាដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបឋមជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ ក៏រមែងពិចារណាឃើញ
 ច្បាស់នូវធម៌គឺបញ្ចក្ខន្ធទាំងនោះថាជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអោក ជាពក
 ជាសរ ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់វែង ជារបស់ទ្រុឌ
 ទ្រោម ជារបស់ស្ងួត ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅ
 ស៊ប់ដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅស៊ប់ដោយ
 ធម៌ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលមកនូវចិត្តទុកក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់នូវ
 សង្ខារទាំងពួង ការលះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា
 សេចក្តីនឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហា គឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាន
 ្នុះជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុះជារបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុង
 វិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ជាអារម្មណ៍នោះ ហើយរមែងដល់នូវ
 ការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឌុបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះ
 សមថធម៌នឹងវិបស្សនាធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយ ចំពោះធម៌នោះ
 ព្រោះអស់ទៅនៃឧរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹងបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ

បណ្ណសក មហាវិញ្ញ

អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
 វស្សសោ វា វស្សសន្តោវាសី វា តិណបុរិសរូបកេ^(១)
 វា មត្តិកាបុញ្ញោ វា យោកំ ករិត្វា សោ អបវេន
 សមយេន ទ្ធុវេនាតិ ច ហោតិ អត្តណាវេដិ ច
 មហានោ ច កាយស្ស បណាលីតា ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ
 ឧបសម្មជ្ជំ វិហារតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ
 រូបភតំ វេទនាភតំ សញ្ញាភតំ សង្ខារភតំ វិញ្ញាណភតំ
 តេ ធម្មោ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គល្លាតោ
 សល្លតោ អយតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ
 សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ ។ សោ
 តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេតិ សោ តេហិ
 ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្វា អមតាយ ធាតុយា
 ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណីតំ យទិទំ
 សព្វសង្ខារសមថោ សព្វបដិច្ចដិទិស្សត្តោ តល្លាត្តុយោ
 វិវាតោ ជិវេនោ ជិញ្ញានន្តិ ។ សោ តត្ថ បិតោ

១ ឧ. តិណបុរិសកេ វា ។

បណ្ណាសក មហាវិញ្ញ

មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចខ្លួនធុត្តិ
 កូនសិស្សរបស់ខ្លួនធុត្តិ ធ្វើនូវការប្រកបក្នុងរូបភាព បុរសជាវិការវន
 ស្មៅក្តី ក្នុងដុំដីស្អិតក្តី សម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនធុនោះ បាញ់បាន
 ន្ទាយផង បាញ់ត្រង់ផង អាចទំលាយនូវកាយដ៏ធំផង យ៉ាងណាមិញ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់
 បឋមជ្ឈាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ រប វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ
 ណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបឋមជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណា
 ឃើញច្បាស់នូវធម៌ គឺបញ្ចក្ខន្ធទាំងនោះថា ជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ
 ជារោគ ជាពក ជាសរ ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដទៃ
 ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ជារបស់សូន្យ ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្ត
 ឲ្យដកល់នៅសិបដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅ
 សិបដោយធម៌ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលមកនូវចិត្ត ទុកក្នុងអមតធាតុថា
 ការរហូបបង់នូវសង្ខារទាំងពួង លះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅ
 នៃគណ្ណា សេចក្តីឡើយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា
 ព្រះនិព្វាននុ៎ះជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុ៎ះជារបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បាន
 បិតនៅក្នុងវិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ជាអារម្មណ៍នោះ ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រះនិកាយស្ស វេរិនិបាតោ

អាសវាធំ ខយំ ចាបុណាតិ លោ ច អាសវាធំ
 ខយំ ចាបុណាតិ តេលេវ ធម្មរាគេន តាយ ធម្ម-
 នន្ទិយា បញ្ចុដ្ឋំ ឡិម្ពាតិយាធំ សំយោជនាធំ បរិក្ខយា
 ឡិមទាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិជិត្វាយី អនាវត្តិធម្មោ
 តស្មា លោកោ ។ បវេមម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ
 ជិស្សាយ អាសវាធំ ខយំ វនាមីតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តិ
 ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តិ ។

ទុតិយម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ ។ បេ ។
 តតិយម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ ។ បេ ។
 ចតុត្ថម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ អាសវាធំ
 ខយំ វនាមីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តិ កិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុត្តិ ។ ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុខស្ស ច
 បហាណ ទុក្ខស្ស ច បហាណ បុត្រាវ សោមនស្ស-
 នោមនស្សាធំ វត្តន្តមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខា-
 សតិចារិសុទ្ធិ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវគ្គិយ

រមែងដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការ
អស់ទៅនៃអាសវៈទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះ
សេចក្តីត្រេកអរ ចំពោះធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយ ចំពោះធម៌នោះ
ព្រោះអស់ទៅនៃឧរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹងបរិនិព្វានក្នុងជំនាន់
មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពាក្យណាដែលតថាគតពោលថា តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃ
អាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យបឋមជ្ឈាន ពាក្យនេះតថាគត ពោលហើយ
ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
ព្រោះអាស្រ័យនូវទុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត ព្រោះអាស្រ័យនូវតតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវចតុត្ថជ្ឈាន
ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យដែលតថាគត ពោលហើយនេះ ពាក្យនេះ
តថាគតពោល ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់
នូវទុក្ខផង មានសោមនស្សនឹងទោមនស្សអស់ទៅ ក្នុងកាលមុន ហើយ
ដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន ដែលជាធម្មជាតិ មានអារម្មណ៍ មិនមែនជាទុក្ខ
មិនមែនជាសុខគឺជាឧបេក្ខា មានសតិដ៏បរិសុទ្ធ ដោយឧបេក្ខា ។

បណ្ណសិក្សា មហានិទ្ទេ

សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ រូបតតំ វេទនាតតំ សញ្ញា-
 តតំ សង្ខារតតំ វិញ្ញាណតតំ នេ ធម្មេ អនិច្ចតោ
 ទុក្ខតោ រោគតោ ចណ្ណតោ សល្លតោ អយតោ
 អាណាធិតោ ចរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ
 សមុបស្សតិ ។ សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋា-
 បេតិ សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាវេត្វា
 អមតាយ ជាតុយា ចិត្តំ ឱបសំហាតិ វតំ សន្តំ
 វតំ បណីតំ យទិទំ សត្វសង្ខារសមថោ សត្វប-
 ដិញ្ញដិទិស្សត្តោ តណ្ហាត្តយោ វិវាតោ វិវេកោ
 វិញ្ញាណដ្ឋំ ។ សោ តត្ថ បិតោ អាសវាទំ ខយំ
 ចាបុណាតិ នោ ចេ អាសវាទំ ខយំ ចាបុណាតិ
 តេនេវ ធម្មរាគេន តាយ ធម្មនដ្ឋិយា បញ្ចដ្ឋំ
 ឱវម្ហាភិយាទិ សំយោជនាទិ បរិក្ខយា ឱបចាតិកោ
 ហោតិ តត្ថ បរិទិញ្ចយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា
 លោកា ។ សេ យ្យថាចិ ភិក្ខុវេ វស្សសោ វា

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចក្ខុត្ថ-
 ជ្ជាននោះ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវធម៌គឺបញ្ចក្ខន្ធាន្ត
 នោះថា ជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជារោគ ជាពក ជាសរ ជាគ្រឿង
 ចៀតចៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដទៃ ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ជារបស់
 សុទ្ធ ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកលំនៅសីបំដោយ
 ធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកលំនៅសីបំ ដោយធម៌ទាំង
 នោះហើយ ក៏ប្រមូលមកនូវចិត្តទុកក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់បង់នូវសង្ខារ
 ទាំងពួង ការលះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តី
 នឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននេះ
 ជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននេះ ជារបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុង
 វិបស្សនា ដែលមានគ្រិលក្ខណ៍ ជាអារម្មណ៍នោះហើយ រមែងដល់
 នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃ
 អាសវៈទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅ
 នៃនុរម្ភាតិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹងបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់
 អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចនាយខ្មាន់ធុក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស វេរិនិបាតោ

ឥស្សរសន្តោវាសី វា តិណាប្បិស្សរូបកេ វា មត្តិកាបុស្ណោ
 វា យោតំ កាវិត្តា សោ អបរេន សមយេន ទ្ធិវេហិតិ
 ច ហោតិ អក្កុណវេធិ ច មហានោ ច កាយស្ស
 បណាលីតា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុខស្ស ច
 មហានា ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។
 សោ យទេវ តត្ថ ហោតិ រូបកតំ វេទនាកតំ ។ បេ ។
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ ចតុត្ថម្បហំ ភិក្ខុវេ
 ឈានំ និស្សាយ អាសវានំ ខយំ វនាមីតិ ឥតិ យន្ត
 វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ អាណាសានញាយតនម្បហំ
 ភិក្ខុវេ ឈានំ និស្សាយ អាសវានំ ខយំ វនាមីតិ
 ឥតិ ខោ បរេនតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កហា បដិយសញ្ញានំ
 អត្ថជ្ឈមា នានត្ថសញ្ញានំ អមនសីកាវា អនន្តោ អាណា-
 សោតិ អាណាសានញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគកាយ សវិកនិទាន

កូនសិស្សរបស់ខ្លួនធូត្តិ ធ្វើឲ្យគ្រឿងប្រកបក្នុងរូបភាពបុរស ជាវិការនៃ
សេវក្តី ក្នុងដំណើរធូត្តិ លុះសម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនធូត្តិ នោះ បាញ់
បានឆ្ងាយផង បាញ់ត្រង់ផង អាចទំលាយឲ្យកាយដ៏ធំបានផង យ៉ាង
ណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ព្រោះលះបង់ឲ្យសុខផង ។ បេ ។
បានដល់ចតុត្ថជ្ជាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ រូប វេទនាណា ដែល
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចតុត្ថជ្ជាននោះ ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ មានសភាពមិនត្រឡប់
អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យណាដែល
តថាគតពោលហើយថា តថាគត ពោលឲ្យការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះ
អាស្រ័យឲ្យចតុត្ថជ្ជាន ពាក្យនេះ តថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យ
ឲ្យហេតុនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលឲ្យការអស់ទៅនៃ
អាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យឲ្យអាភាសានញ្ជាយតនជ្ជាន ព្រោះហេតុនោះ
ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយនេះ ពាក្យនេះតថាគតពោលហើយ ព្រោះ
អាស្រ័យឲ្យហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ព្រោះកូនបង្កឲ្យរូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះអស់បដិមសញ្ញា
ហើយ លែងធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យនានត្ថសញ្ញា ហើយដល់ឲ្យអាភាសា-
នញ្ជាយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាភាសាមិនមានទីបំផុត ។

ចណ្ណសព្វេ មហានិទ្ទេ

សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ វេទនាភតំ សញ្ញាភតំ
 សម្ព័រភតំ វិញ្ញាណភតំ តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ
 រោគតោ គណ្ណតោ សល្លតោ អយតោ អាវាធតោ
 បរតោ ចលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុ-
 បស្សតំ ។ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេតិ សោ
 តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្តា អមតាយ ណតុយ
 ចិត្តំ ឧបសំហាតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ ចណីតំ យេនិទំ
 សត្វសម្ព័រសបដោ សត្វបដិប្បដិទំស្សត្តោ តណ្ហាក្ខយោ
 វិរាតោ និរោធា និព្វានន្តំ ។ សោ តត្ថ បីតោ
 អាសវំទំ ខយំ ចាបុណាតិ យោ ចេ អាសវំទំ
 ខយំ ចាបុណាតិ តេនេវ ធម្មរាគន តាយ
 ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តំ ឱរម្ហាភិយាទំ សំយោជនាទំ
 បរិក្ខយា ឱបចាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិទំព្វាយី
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ សេ យ្យថាថ
 ភិក្ខុវេ វស្សសោ វា វស្សសន្តេវាសី វា តំណាបុ-
 រិស្សបកេ វា មត្តិកាបុញ្ញេ វា យោកំ ករិត្តា

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាគាសា-
 នញ្ញាយតនដ្ឋាននោះ ក៏ក្នុងនោះ ក៏រមែងពិចារណាយើញ្ញនូវធម៌គឺខន្ធ
 ទាំងនោះថាជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាភេត ជាពក ជាសរ ជាសេចក្តី
 បៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដទៃ ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ជារបស់
 សូន្យ ជារបស់អនត្តា ។ ក៏ក្នុងនោះ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកល់ទៅស៊ប់ ដោយ
 ធម៌ទាំងនោះ លុះក៏ក្នុងនោះ បានញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកល់ទៅស៊ប់ ដោយធម៌
 ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលចិត្តទៅក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់បង់នូវសង្ខារ
 ទាំងពួង លះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តី
 នឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជាទី
 ស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជារបស់ប្រសើរ ។ ក៏ក្នុងនោះ បានបិតនៅក្នុងវិបស្សនា
 ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ ជាអារម្មណ៍នោះហើយ រមែងដល់នូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈទេ
 ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះធម៌
 នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅនៃឧរម្ភាតិយ-
 សំយោជនៈ ៥ ហើយ នឹងបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់អំពីលោក
 នោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលក៏ក្នុងទាំងឡាយ ដូចខ្លួនធម៌ កូនសិស្សរបស់
 ខ្លួនធម៌ ធ្វើនូវការប្រកបក្នុងរូបភាពបុរស ជាវិការនៃស្មៅក្តី ក្នុងដំដីស្មិតក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វិវេកនិបាតោ

សោ អបរេន សមយេន ធូរេនាតិ ច ហោតិ
អក្ខណវេដិ ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលិតា
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សត្វសោ រូបសញ្ញាជំ
សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាជំ អត្តផ្គមា ទានត្តសញ្ញាជំ
អបនសិការា អនន្តោ អាណាសោតិ អាណាសា-
នញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ សោ យទេវ តត្ថ
ហោតិ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ ។ បេ ។ អនាវត្តិជម្មោ
តស្មា លោកា ។ អាណាសានញ្ញាយតនធម្មហំ
ភិក្ខុវេ និស្សាយ អាសវាជំ ខយំ វនាមីតិ ឥតិ
យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ វិញ្ញាណញ្ញាយ-
តនធម្មហំ ភិក្ខុវេ និស្សាយ ។ បេ ។ អាតិញ្ញាយ-
តនធម្មហំ ភិក្ខុវេ និស្សាយ អាសវាជំ ខយំ វនាមីតិ
ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធិ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សត្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនកាយ នវវគ្គបិដក

លុះសម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនធួនោះបាញ់បានឆ្ងាយផង បាញ់ត្រង់
 ផង អាចទំលាយនូវកាយដ៏ធំផង យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្អស់នូវបុសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះអស់បដិម-
 សញ្ញាហើយ លែងធ្វើទុកកងចិត្តនូវនានត្ថសញ្ញា ហើយដល់នូវអា-
 សានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកកងចិត្តថា អាសានមិនមានទីបំផុត
 ដូច្នោះ ។ វេទនា សញ្ញាណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាសានញ្ចាយ-
 តនជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ មានសភាពមិនបានត្រឡប់អំពីលោក
 នោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យណា ដែលតថាគត
 ពោលថា តថាគតពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យ
 នូវអាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ពាក្យនេះ តថាគតពោលហើយ ព្រោះ
 អាស្រ័យនូវហេតុនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យនូវវិញ្ញាណ-
 ញ្ចាយតនជ្ឈាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវអាកិញ្ញញ្ចាយតនជ្ឈាន ព្រោះហេតុ
 នោះ ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយនេះ ពាក្យនេះតថាគតពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាស-
 នានេះ ព្រោះកន្លងបង្អស់វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង

បណ្ណាសពេ មហានិទ្ទេ

ធីត្ថំ កំភ្នំតំ អាភិក្កញ្ញាយតំ ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារតំ ។ សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ វេទនាភត្ត
 សញ្ញាភត្តំ សង្ខារភត្តំ វិញ្ញាណភត្តំ តេ ធម្មេ
 អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ កល្យាណតោ សល្លតោ
 អយតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ
 អនត្តតោ សមនុបស្សតិ ។ សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ
 បតិដ្ឋាបេតិ សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្វា
 អមតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ
 បណីតំ យទិទំ សត្វសង្ខារសមថោ សត្វបដិប្បជិ-
 ជិស្សតោ តណ្ហាត្តយោ វិវាតោ និរោធា និព្វានន្តិ ។
 សោ តត្ថ បីតោ អាសវានំ ខយំ ទាប្បណាតិ នោ
 ចេ អាសវានំ ខយំ ទាប្បណាតិ តេនេវ ធម្មរកេន
 តាយ ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តំ ឪរម្ពាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិក្ខយា ឪបទាតិកោ ហោតិ តត្ថ
 បរិជិញ្ចយំ អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ សេយ្យ-
 ថាវិ ភិក្ខុវេ វស្សាសោ វិ វស្សាសន្តេវាសី វិ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ហើយដល់នូវភាគីពាក្យពាក្យយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វត្ថុតិចតួច
 មិនមានដូច្នោះ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណា ដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅក្នុងភាគីពាក្យពាក្យយតនជ្ជាននោះ ភិក្ខុនោះ ក៏រមែងពិចារណាយើញនូវ
 ធម៌គឺ ខន្ធតាំងនោះថាជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាពេក ជាពក ជាសរ
 ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដទៃ ជារបស់ទ្រុឌទ្រាម
 ជារបស់សូន្យ ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅសិប
 ដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅសិបដោយធម៌
 ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលចិត្តទៅក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់បង្កនូវសង្ខារ
 ទាំងពួង លះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តីឡើយ
 ណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននេះ ជាទីស្ងប់
 ព្រះនិព្វាននេះ ជារបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុងវិបស្សនា
 ដែលមានវត្ថុលក្ខណ៍ជាអារម្មណ៍ ហើយរមែងដល់នូវការអស់ទៅនៃ
 អាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទេ ក៏គង់
 បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះធម៌នោះ
 ព្រោះសេចក្តីរីករាយចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅនៃឧរម្ពាគិយសំយោ-
 ជនៈ ៥ ហើយទើបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញ
 ឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចខាន់ធីត្តិ កូនសិស្សរបស់ខាន់ធីត្តិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស វេរិកនិយតោ

តិណាប្បុរស្សបកេ វា មត្តិកាបុញ្ញេ វា យោគំ ករិត្តា
 សោ អបវេន សមយេន ធូរនាតិ ច ហោតិ
 អក្ខណវេដិ ច មហានោ ច កាយស្ស បណាលីតា
 ឯវាមេវ ខោ កិក្ខវេ កំក្ខុ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញា-
 យននំ សមតិក្កុច្ឆ នត្តំ កិញ្ចិតិ អាភិញ្ញញ្ញាយននំ
 ឧបសម្មជ្ជំ វិហារតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ
 វេទនាភតំ សញ្ញាភតំ សម្ព័រភតំ វិញ្ញាណភតំ តេ
 ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ កណ្ណតោ សល្លតោ
 អយតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ
 អនត្តតោ សមនុបស្សតិ ។ សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ
 បតិដ្ឋាបេតិ សោ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្តា
 អមតាយ ជានុយា ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ
 ឯតំ បណីតំ យទិទំ សព្វសម្ព័រសមថោ សព្វបដិប្បដិ-
 ទិស្សត្តោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាតោ និរោជោ ទិញ្ញានន្តិ ។
 សោ តត្ថ បិតោ អាសវានំ ខយំ មាបុណាតិ

សុត្តន្តបិដក អនុត្តរិកាយ ខវិកខិយាត

ធ្វើនូវការប្រកបកុស្តិរូបភាពបុរស ជាវិការវិនិស្ស័ត្តិ ក្នុងដុំដីស្អិតក្តី លុះ
សម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនគេនោះបាញ់បានឆ្ងាយផង បាញ់ត្រង់ផង
អាចទំលាយនូវកាយដ៏ធំផង យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្អួចវិញ្ញាណញាយតនជ្ជាន ដោយប្រការទាំងពួង
ហើយដល់នូវអាកិញ្ញញាយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វត្ថុតិបត្តិ
មិនមានដូច្នោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ
ណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាកិញ្ញញាយតនជ្ជាននោះ ភិក្ខុនោះ ក៏រមែង
ពិចារណាឃើញនូវធម៌គឺខន្ធទាំងនោះថាជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាភេត
ជាពក ជាសរ ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដទៃ
ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ជារបស់សូន្យ ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំង
ចិត្តឲ្យដកល់នៅសិបដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់
នៅសិប ដោយធម៌ទាំងនោះហើយ ក៏ក្រែមូលចិត្តទៅក្នុងអមតធាតុថា
ការរម្ងាប់នូវសង្ខារទាំងពួង ការលះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់
ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តីនឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វាន
ណា ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជារបស់ប្រសើរ ។
ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុងវិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ ជា
អារម្មណ៍នោះហើយ រមែងដល់នូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ

បណ្ណសក-មហាវគ្គ

នោ ថេ អាសវាធំ ខយំ ចាបុណាតិ តេនេវ
 ធម្មរកេន តាយ ធម្មនន្ទិយា បញ្ចន្ទិ ឌីរម្ហាតិយាធំ
 សំយោជនាធំ បរិក្ខយា ឌីបមាតិកោ ហោតិ
 តត្ថ បរិច្ចាយំ អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។
 អាភិញ្ញាណយតនធម្មហំ កិក្ខវេ ជិស្សយ អាស-
 វាធំ ខយំ វនាមីតិ ឥតិ យន្តំ វត្តំ ឥនមេតិ
 បដិច្ច វត្តំ ។ ឥតិ ខោ កិក្ខវេ យាវតា សញ្ញា-
 សមាបត្តិ តាវតា សញ្ញាបដិវេនោ ។ យោជិ ច
 ខោ ឥមាជិ កិក្ខវេ ជិស្សយ ទ្វេ អាយតនាធំ
 នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនសមាបត្តិ ច សញ្ញាវេន-
 យំតនិវេនោ ច ឈាយំហោតេ កិក្ខវេ កិក្ខវិ
 សមាបត្តិកុសលេហិ សមាបត្តិវដ្ឋានកុសលេហិ
 សមាបដ្ឋិត្វា វដ្ឋហិត្វា សម្មទក្ខាតព្វានីតិ វនាមីតិ ។

បណ្ណសក មហាវគ្គ

បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបា-
 តិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយ
 ចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅ នៃឧរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ ហើយខឹង
 បរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យណា ដែលគថាគតពោលហើយថា គថាគត
 ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវភាគិញ្ចញ្ញាយានន-
 ជ្ឈាន ពាក្យនុ៎ះគថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាសមាបត្តិ មាននៅដរាបណា សញ្ញាបដិវេធៈ
 ក៏មាននៅដរាបនោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 អ្នកមានឈាន ព្រោះអាស្រ័យនូវអាយតនៈទាំងពីរណា គឺនៅសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយានសមាបត្តិ ១ សញ្ញាវេទយិគនិរោធិ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គថាគតពោលនូវអាយតនៈទាំងនុ៎ះថា ភិក្ខុដែលមានឈាន ឈ្លាសវៃ
 ក្នុងការចូលកាន់សមាបត្តិ ឈ្លាសវៃក្នុងការចេញចាកសមាបត្តិ គួរពោល
 ថា ចូលចេញដោយប្រពៃ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនិកាយស្ស ខវិកនិបាតោ

(៣៧) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អាណន្តោ
 កោសម្ព័យំ វិហារតិ យោសីតារាមេ ។ តត្ថ ទោ
 អាយស្មា អាណន្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អារុសោ
 ភិក្ខុវេតិ ។ អារុសោតិ ទោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ
 អាណន្តស្ស បច្ចុស្សេសុំ ។ អាយស្មា អាណន្តោ
 ឯតនកេច អច្ឆរិយំ អារុសោ អន្តតំ អារុសោ យាវព្វំធំ
 តេន កតវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មា-
 សម្ពុទ្ធនំ ខ្ចីតាសោធិកមោ អនុត្តរោ សត្តានំ
 វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវនំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខោ-
 បទស្សានំ អន្តង្គមាយ ញាយស្ស អធិកមាយ
 ទិព្វានស្ស សង្កកំរិយាយ តទេវ ឆាម ចក្កុ
 កវិស្សតិ តេ រុទា តញ្ចាយតនំ ទោ បដិសំវេទិស្សតិ
 តទេវ ឆាម សោតំ កវិស្សតិ តេ សន្តា តញ្ចាយតនំ
 ទោ បដិសំវេទិស្សតិ តទេវ ឆាម យានំ កវិស្សតិ
 តេ កុដ្ឋា តញ្ចាយតនំ ទោ បដិសំវេទិស្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ នវកនិដាយ

(៣៧) សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងយោសិកាភម ដិតក្រុងកោសម្ពី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មានថេរវាចានឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលតបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ករុណា អារុសោ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មានថេរវាចាដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ អស្ចារ្យណាស់ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ចម្រើនណាស់ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវការបាននូវឧកាស ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិ ដើម្បីកន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកនឹងខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីលេត់ទុក្ខនឹងពោមនស្ស ដើម្បីបាននូវព្រះនិព្វាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន របស់សត្វទាំងឡាយ (ការបាននូវឧកាសនោះគឺ) ចក្ខុប្បសាទនោះ ក៏មានរូបទាំងឡាយនោះ មកកាន់រង្វង់ចក្ខុ តែមិនទទួលដឹងចំពោះរូបាយគនៈនោះ ១ សោតប្បសាទ ក៏មាន សម្លេងទាំងឡាយនោះក៏មក តែមិនទទួលដឹងចំពោះសម្លេងនោះ ១ ឃានប្បសាទនោះ ក៏មានសំឡេងទាំងឡាយនោះ ក៏មក តែមិនទទួលដឹងចំពោះឥន្ទាយគនៈនោះ ១

បណ្ណសិក្សា មហានិទ្ទេស

សា ច ឆាម ដីក្នុង កវីស្សតិ តេ រសា តញ្ជាយតនំ
 នោ បដិសំវេទិស្សតិ សោ ច ឆាម កាយោ កវីស្សតិ
 តេ ដោដ្ឋព្វា តញ្ជាយតនំ នោ បដិសំវេទិស្សតីតិ ។
 ឃី វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយិ អាយស្មន្តំ អាណន្តំ
 ឯតទរោច សញ្ញិមេវ នុ ទោ អារុសោ អាណន្ត
 តនាយតនំ នោ បដិសំវេទេតិ ឧទាហុ អសញ្ញតិ ។
 សញ្ញិមេវ ទោ អារុសោ តនាយតនំ បដិសំវេទេតិ
 នោ អសញ្ញតិ ។ កឹសញ្ញិ បទារុសោ តនាយតនំ
 នោ បដិសំវេទេតីតិ ។

ឥធារុសោ កិក្កុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា
 បដិយសញ្ញានំ អត្តផ្កមា នាទត្តសញ្ញានំ អមនសិការា
 អនន្តោ អាណាសោតិ អាណាសានញ្ជាយតនំ ឧបស-
 ម្មជ្ជ វិហារតិ ។ ឃីសញ្ញិបិ ទោ អារុសោ តនាយតនំ
 នោ បដិសំវេទេតិ ។ បុន ចបរំ អារុសោ កិក្កុ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ដ៏រូបសាទនោះ ក៏មាន រសទាំងឡាយនោះ ក៏មក តែមិនទទួល
 ដឹងចំពោះរសាយតនៈនោះ ១ កាយប្បសាទនោះ ក៏មាន សម្មស្ស
 ទាំងឡាយ ក៏មក តែមិនទទួលដឹងចំពោះរសាយតនៈនោះ ១ ។
 កាលដែលមានន្ទដ៏មានអាយុ មានៈថវវាចាយ៉ាងនេះហើយ ព្រះទាយ
 ដ៏មានអាយុ បានសួរព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នោះថា អើអាវុសា មានន្ទ
 ចុះដែលមិនទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ តើមានសញ្ញាចូរទេ ឬក៏មិន
 មានសញ្ញា ។ ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុតបថា បុគ្គលដែលទទួលដឹង
 ចំពោះអាយតនៈនោះ សុទ្ធតែជាអ្នកមានសញ្ញា មិនមែនជាមិនមាន
 សញ្ញាទេ ។ ព្រះទាយដ៏មានអាយុសួរទៀតថា ម្ចាស់អាវុសា ចុះបុគ្គល
 មានសញ្ញាបែបណាទៅ ទើបមិនទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។

ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុតបថា ម្ចាស់អាវុសា ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ព្រោះកន្លងបង់នូវរូបសញ្ញា ព្រោះលេតន្តនូវបដិមសញ្ញា ព្រោះមិនបាន
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាទសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់នូវ
 អាសាសនញ្ជាយតនៈជួរ ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាសាសមិនមាន
 ទីបំផុត ។ ម្ចាស់អាវុសា ភិក្ខុមានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង តែមិនទទួល
 ដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។ ម្ចាស់អាវុសា មួយទៀត ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស នវិកនិយោ

សត្វសោ អាគាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ
 វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។
 ឯវសញ្ញិចិ ខោ អារុសោ តនាយតនំ ខោ បដិសំ-
 វេទេតិ ។ ចុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សត្វសោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្តំ កំញ្ញតិ
 អាគិញ្ញញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឯវសញ្ញិចិ
 ខោ អារុសោ តនាយតនំ ខោ បដិសំវេទេតិ ។

ឯកមនិទាហំ អារុសោ សមយំ សាកេតេ វិហារមិ
 អញ្ញនវនេ មិតនាយេ ។ អថខោ អារុសោ ជដិល-
 ភាតិកា(១) ភិក្ខុនិ យេនាហំ តេនុបស្កមិ ឧប-
 ស្កមិត្តា មំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ បិតា ខោ អារុសោ ជដិលភាតិកា
 ភិក្ខុនិ មំ ឯតទវោច យាយំ កន្តេ អាទន្ត
 សមាធិ ន ចាកិនតោ ន ចាបនតោ ន
 សសម្ពារនិក្កយ្ហវាវិតវតោ វិមត្តត្តា បិតោ បិតត្តា

១ ឧ. ជដិលា កាយិយា ។ ម. ជដិលវាសិកា ។ អដ្ឋកថាយន្ត ជដិលកាយិយាតិ
 ជដិលភាសនាវាសិនីតិ វុត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិកាយ នវគិណ្ឌ

ព្រោះកន្លងបង្អស់វិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏
 បានដល់នូវវិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណ
 មិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលអារុសោ ក៏មានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង
 តែងមិនទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត
 ក៏ ព្រោះកន្លងបង្អស់វិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង
 ក៏បានដល់នូវអភិព្វញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីក៏ច
 ត្តមិនមាន ។ ម្នាលអារុសោ ក៏មានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង តែងមិន
 ទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។

ម្នាលអារុសោ សម័យមួយ ខ្ញុំនៅក្នុងអញ្ញនវរេន (ព្រៃអញ្ញន)
 ជាទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹក ជិតក្រុងសាកេត ។ ម្នាលអារុសោ គ្រានោះ
 នាងភិក្ខុនី ជាបងប្អូននឹងដង្ហែម បានចូលមករកខ្ញុំ លុះចូលមកដល់
 ហើយ ថ្វាយបង្គំខ្ញុំ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្នាលអារុសោ
 លុះភិក្ខុនី ជាបងប្អូននឹងដង្ហែម បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរសរប់ហើយ បាន
 សួរខ្ញុំដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចំរើន សមាធិដែលលែងទោរទៅ
 (ដោយអំណាចរាគៈ) លែងឯងទៅ (ដោយអំណាចទោសៈ)
 លែងសង្កត់សង្កិនហាមឃាត់នូវកិលេសដោយព្យាយាម (ទៀតហើយ)
 ជាសមាធិឈ្មោះថា តាំងនៅហើយ ព្រោះផុតស្រឡះចាកកិលេស

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

សន្តសំតោ សន្តសំតត្តា នោ បរិតស្សតិ អយំ
 កន្ត អាទន្ត សមាជិ កីដលោ វុត្តោ កកវតាតិ ។
 ឃំ វុត្តោ តាហំ(១) អាវុសោ ជដិលកាតិកំ ភិក្ខុនី
 ឯតទភេចំ យាយំ ភិក្ខុនី សមាជិ ន ចាកំនតោ
 ន ចាបនតោ ន សសង្ខារនិក្ខយ្ហវរិតវតោ វិមុត្តត្តា
 បិតោ បិតត្តា សន្តសំតោ សន្តសំតត្តា នោ
 បរិតស្សតិ អយំ ភិក្ខុនី សមាជិ អញ្ញាដលោ វុត្តោ
 កកវតាតិ ។ ឃំសញ្ញាប ខោ អាវុសោ តទាយតនំ
 នោ បដិសំវេទេតិ ។

[៣៨] អថខោ ទេ លោកាយតិកា ព្រាហ្មណ៍
 យេន កកវំ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
 កកវតា សទ្ធិ សម្មោទីសុ សម្មោទនីយំ កតំ
 សារាណីយំ វិតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។

១ ខ. អហ ។ ម. លោហំ ។

ចណ្ណាសព បហវ្កិ

ជាសមាធិឈ្មោះថាត្រៃករព្រោះតាំងនៅ ជាសមាធិឈ្មោះថាមិនតក់ស្លុត
 ព្រោះត្រៃករ បត់ត្រៃរាងខ្នងបំរើនេះ តើសមាធិនេះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានអ្វីជាផល ។ ម្នាលអារុសោ កាលភិក្ខុនិរនោះ
 សួរយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំក៏បានឆ្លើយតបនឹងនាងភិក្ខុនី ជាបង្អួចនឹងដង្ហើម
 នោះថា ម្នាលនាង សមាធិ ដែលលែងទៅទៅ (ដោយអំណាចពត៌ៈ)
 លែងដំបៅទៅ (ដោយអំណាចទោសៈ) លែងសង្កត់សង្កិន ហាមឃាត់
 នូវកំលើសដោយព្យាយាម (ខៀតហើយ) ជាសមាធិឈ្មោះថា តាំងនៅ
 ព្រោះផុតស្រឡះចាកកំលើស ជាសមាធិឈ្មោះថាត្រៃករ ព្រោះតាំង
 នៅ ជាសមាធិឈ្មោះថា មិនតក់ស្លុត ព្រោះសេចក្តីត្រៃករ ម្នាលនាង
 សមាធិនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានអរហត្ត ជាផល ។
 ម្នាលអារុសោ បុគ្គលមានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង តែងមិនទទួលដឹងចំពោះ
 រាយតនៈនោះ ។

(៣៨) ត្រាវនោះឯង ព្រាហ្មណ៍តំរើនាក់ ជាអ្នកចេះស្តាប់នូវគម្ពីរ
 លោកាយតៈ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ពោលពាក្យរាក់ទាក់ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែល
 គួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹករលងហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

ឯកមន្តំ ធិសិទ្ធា ទោ តេ ព្រាហ្មណា កកវន្តំ
ឯតទកេត្តំ ប្បវណោ ភោ តោតម កស្សទោ
សព្វញ្ញ សព្វទស្សវី អបរិសេសញ្ញាណទស្សនំ
បដិជាធាតិ ចរតោ ច មេ តិដ្ឋតោ ច មេ
សុត្តស្ស ច ជាករស្ស ច សតតំ សមិតំ ញ្ញាណ-
ទស្សនំ បច្ចុបដ្ឋិតន្តំ ។ សោ ឯវមាហា អហំ
អនន្តេន ញ្ញាលោន អនន្តំ លោកំ^(១) ជានំ បស្សំ
វិហារមិតំ ។ អយម្យំ ហិ ភោ តោតម ធិក្កន្តោ
នាដពុត្តោ សព្វញ្ញ សព្វទស្សវី អបរិសេសញ្ញាណ-
ទស្សនំ បដិជាធាតិ ចរតោ ច មេ តិដ្ឋតោ ច មេ
សុត្តស្ស ច ជាករស្ស ច សតតំ សមិតំ ញ្ញាណ-
ទស្សនំ បច្ចុបដ្ឋិតន្តំ ។ សោ ឯវមាហា អហំ អនន្តេន
ញ្ញាលោន អនន្តំ លោកំ ជានំ បស្សំ វិហារមិតំ ។
ឥមេសំ ភោ តោតម ឱតិទ្ធិំ ញ្ញាណវរិនានំ ឱតិទ្ធិំ
អញ្ញាមញ្ញំ វិបច្ឆន្តិកវរិនានំ កោ សច្ចំ កោ ឪសាតិ ។

១ ឧ. អន្តវន្តំ លោកំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនិកាយ ឥវិកនិបាត

លុះព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន គ្រូឈ្មោះ
 បូណកស្សប ជាអ្នកដឹងនូវហេតុទាំងពួង ឃើញនូវហេតុទាំងពួង
 តែងប្តេជ្ញានូវការដឹង ការឃើញ មិនមានសេសសល់ថា កាលអញ
 ដើរក្តី ឈរក្តី កាលអញដេកក្តី ភ្ញាក់ឡើងក្តី ការដឹង នឹងការឃើញ
 (នូវហេតុទាំងពួង) តែងដកលំនៅស៊ីបំ សព្វពេលវេលា ជាទិវន្តរ ។
 បូណកស្សបនោះ និយាយ យ៉ាងនេះថា អញតែងដឹង តែងឃើញ
 នូវវេលាក ដែលមិនមានទីបំផុត ដោយសារញាណមិនមានទីបំផុត ។
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន សូម្បីគ្រូឈ្មោះទិក្ខុននាដបុត្តនោះ ក៏ជាអ្នក
 ដឹងនូវហេតុទាំងពួង ឃើញនូវហេតុទាំងពួងដែរ តែងប្តេជ្ញានូវការដឹង
 ការឃើញ មិនមានសេសសល់ថា កាលអញដើរក្តី ឈរក្តី អញដេកក្តី
 ភ្ញាក់ឡើងក្តី ការដឹង ការឃើញ (នូវហេតុទាំងពួង) តែងដកលំ
 នៅស៊ីបំ សព្វពេលវេលា ជាទិវន្តរ ។ ទិក្ខុននាដបុត្តនោះ និយាយ
 យ៉ាងនេះថា អញតែងដឹង តែងឃើញនូវវេលាក ដែលមិនមានទីបំផុត
 ដោយសារញាណ មិនមានទីបំផុត ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 បណ្តាញាណវៈទាំងពីរ នឹងវិបច្ចនិកវៈ ទៅវិញទៅមកទាំងពីរនេះ
 តើវៈទះណាពិត វៈទះណាកុហក ។

ចណ្ណសមេ មហានិទ្ទេ

អលំ ព្រាហ្មណា តិដ្ឋតេតំ វេទេសំ ឧកិដ្ឋំ
 ញាណាវំនាទំ ឧកិដ្ឋំ អញ្ញាមញ្ញំ វិបច្ឆន្តិកាវំនាទំ កោ
 សច្ចំ កោ មុសា ធម្មំ វេ ព្រាហ្មណា ទេសេស្សាមិ តំ
 សុណាថ សាធុកំ មនសំករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។
 វរំ គោតិ ខោ តេ ព្រាហ្មណា កកវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។
 កកវ ឯតទរោថ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណា ចត្តារោ
 បុរិសា ចតុទ្ធិសា បិតា បុរិសកតិយា ច ជវេន(១)
 សមញ្ញាគតា បរមេន ច បទវីតិហារេន វរុបេន
 ជវេន សមញ្ញាគតា អស្សុ សេយ្យថាមិ នាម
 ទឡ្ហធម្មោ ធនុក្កហោ សិក្ខិតោ កតហត្តោ កតុ-
 ទាសនោ លហុកេន អសនេន អប្បកសិវេន តិរិយំ
 តាលច្ឆាតិ អតិទាតេយ្យ វរុបេន ច បទវីតិហារេន
 សេយ្យថាមិ នាម បុរុតិមា សមុទ្ពា បច្ឆិមោ សមុទ្ពោ
 អថ បុរុតិមាយ ទិសាយ បិតោ បុរិសោ វរំ វទេយ្យ
 អហំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ទាបុណិស្សាមីតិ

១ ខ. បរាយ គតិយា ច ជវេន ច ។ ម. បរមេន ជវេន ច ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ល្ហើយកុំសួរត្រង់ពាក្យថា បណ្ណា
 ញាណវ័ទៈទាំងពីរ នឹងរិបចូនិកវ័ទៈ ទៅវិញទៅមកទាំងពីរនេះ តើវ័ទៈ
 ណាពិត វ័ទៈណាកុហក ដូច្នេះខ្ញុំ ចូរផ្អាកទុកទៅចុះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរស្តាប់ធម៌នោះសិន ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តឱ្យល្អ តថាគតនឹងសំដែង ។
 ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
 ដូចបុរស៤ នាក់ ឈរនៅក្នុងទិសទាំង៤ ដែលបរិច្ចណិដោយដំណើរ
 របស់បុរសផង ដោយសន្ទុះផង ដោយជំហានជើងដើរហ័សក្រៃលែងផង
 ជាអ្នកប្រកបដោយសន្ទុះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង (ក្នុងបុរសម្នាក់ៗ
 សុទ្ធតែជាអ្នកប្រកប) ដោយជំហានជើង (ដែលអាចដើរឆ្លងចក្កវរ្យ
 ដោយឆាប់រហ័សបាន) មានសភាពដូចជាខ្លាទ្រូងដែលខ្លាំងពូកែ បាន
 សិក្សារួចហើយ មានវែងស្អាតហើយ ធ្លាប់ចូលចំណោមហើយ
 ក៏យកព្រួញដ៏ស្រាល បាញ់ស្រមោលដើមត្នោត ត្រង់ពាក់កណ្តាល
 ដើម ដោយមិនលំបាកដូច្នោះឯង មានគ្នាយ៉ាងដូចសមុទ្រទិសខាង
 កើត នឹងសមុទ្រទិសខាងលិច គ្រានោះ បុរសដែលឈរ ក្នុងទិស
 ខាងកើត និយាយយ៉ាងនេះថា អញនឹងដើរទៅឱ្យដល់ទីចម្រុះនៃលោក

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយស្ស វិវាទិយគោ

សោ អញ្ញត្រៃ អសិទ្ធិខាយិកសាយិកា អញ្ញត្រៃ
 ឧទ្ធារហ្មស្សវកម្មា អញ្ញត្រៃ ទិទ្ធាកិលមេធិវិទោ-
 ទនា វស្សសតាយុកោ វស្សសតជីវី វស្សសតំ កុត្តា
 អប្បត្តាវ លោកស្ស អន្តមន្តរា កាលំ
 ករេយ្យ អថ បច្ឆិមាយ ទិសាយ ។ បេ ។ អថ
 ទត្តិណាយ ទិសាយ បិតោ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ
 អហ គមទេទ លោកស្ស អន្តំ បាបុណិស្សមីតិ
 សោ អញ្ញត្រៃ អសិទ្ធិខាយិកសាយិកា អញ្ញត្រៃ
 ឧទ្ធារហ្មស្សវកម្មា អញ្ញត្រៃ ទិទ្ធាកិលមេធិវិទោ-
 ទនា វស្សសតាយុកោ វស្សសតជីវី វស្សសតំ កុត្តា
 អប្បត្តាវ លោកស្ស អន្តមន្តរា កាលំ ករេយ្យ តំ
 កិស្ស ហេតុ បាហំ ព្រាហ្មណា ឯវុចាយ សន្តាវ-
 ទិកាយ លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទិដ្ឋេយ្យំ
 បត្តេយ្យន្តំ វនាមិ ន បាហំ ព្រាហ្មណា អប្បត្តាវ
 លោកស្ស អន្តំ ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយំ វនាមិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តវិនិកាយ ទវិកនបិដក

បុរសនោះ មានអាយុ ១០០ ឆ្នាំ រស់នៅ ១០០ ឆ្នាំ ក៏ដើរទៅអស់ ១០០ ឆ្នាំ (មិនឈប់) រៀរលែងតែស៊ី ទំពាស៊ី លិទ្ធកូក្យអាហារ រៀរលែងតែការធ្វើទុក្ខារនឹងបស្សាវៈ រៀរលែងតែដេកនឹងការបន្ទោបង់នូវសេចក្តីឡើយហត់ចេញ ក៏មិនបានដល់ដូចបំណងឡើយ ហើយធ្វើមរណកាល ក្នុងទីជាចន្លោះៗ នៃលោក ចំណែកបុរសដែលឈរក្នុងទិសខាងលិច ។ បេ ។ ចំណែក បុរសដែលឈរ ក្នុងទិសខាងត្បូង ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា អញនឹងដើរទៅឲ្យដល់ទីបំផុតនៃលោក បុរសនោះ មានអាយុ ១០០ ឆ្នាំ រស់នៅ ១០០ ឆ្នាំ ក៏ដើរទៅអស់ ១០០ ឆ្នាំ (មិនឈប់) រៀរលែងតែស៊ី ទំពាស៊ី លិទ្ធកូក្យអាហារ រៀរលែងតែការធ្វើទុក្ខារនឹងបស្សាវៈ រៀរលែងតែដេកនឹងការបន្ទោបង់នូវសេចក្តីឡើយហត់ចេញ ក៏មិនបានដល់ដូចបំណងឡើយ ហើយធ្វើមរណកាល ក្នុងទីជាចន្លោះៗ នៃលោក ដំណើរនេះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ព្រោះគម្ពីរគតិមិនពោលថា ទីបំផុតនៃលោក បុគ្គលត្រូវដឹង ត្រូវឃើញ ត្រូវទៅដល់បាន ដោយសារសន្ទុះដើង មានសភាពយ៉ាងនោះឡើយ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯគម្ពីរគតិ មិនធ្លាប់ពោលអំពីដំណើរសត្វដែលមិនទាន់បានដល់នូវទីបំផុតនៃលោក ហើយ (ថា) ធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខសោះឡើយ ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

បញ្ចមេ ព្រាហ្មណា កាមតុណា អរិយស្ស
 វិជយេ លោកោតិ វុច្ឆន្តិ ។ កតមេ បញ្ច ។
 បក្កុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា បិយ្យុទា
 កាម្មបសញ្ញិតា រជជិយា សោតវិញ្ញេយ្យា សន្ទា ។ បេ ។
 យាជវិញ្ញេយ្យា កត្តា ជិវ្ហវិញ្ញេយ្យា រសា កាយ-
 វិញ្ញេយ្យា ដោដ្ឋត្វា ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា បិយ្យុទា
 កាម្មបសញ្ញិតា រជជិយា ។ ឥមេ ទោ ព្រាហ្មណា
 បញ្ច កាមតុណា អរិយស្ស វិជយេ លោកោតិ
 វុច្ឆន្តិ ។

ឥធម ព្រាហ្មណា កិក្កុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ វិវិច្ឆ
 អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិទារំ វិវេកជំ
 បិតិសុខំ បឋមជ្ឈិមំ ឧបសម្មជ្ឈំ វិហារតិ ។
 អយំ វុច្ឆតិ ព្រាហ្មណា កិក្កុ លោកស្ស
 អន្តមកមា(១) លោកស្ស អន្តេ វិហារតិ ។

១ ឧ. អន្តំ អានម្ម ។ ម. អន្តមកម្ម ។

បណ្ណាល័យ មហាវិញ្ញាណ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កាមគុណ ៥ ប្រការនេះ គឺថាគត
 ហៅថា លោក លោកក្នុងអរិយវិន័យ ។ កាមគុណ ៥ ប្រការនោះ
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ រូបទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងបាន ដោយចក្ខុ
 ជាទីប្រាថ្នា ត្រេកអរ ពេញចិត្ត មានសភាព ជាទីស្រឡាញ់
 ប្រកបដោយកាម ជាទីគាប់ចិត្ត ១ សំឡេងទាំងឡាយ ដែលគប្បី
 ដឹងដោយត្រចៀក ១ ។ រស ។ ក្លិនទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយ
 ប្រមុះ ១ រសទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយរណ្តាត ១ ដោយដូច្នោះទាំង
 ឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ត្រេកអរ ពេញចិត្ត
 មានសភាព ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាមជាទីគាប់ចិត្ត ១ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កាមគុណ ៥ ប្រការនេះឯង គឺថាគតហៅថា
 លោក លោកក្នុងអរិយវិន័យ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងួតចាក
 កាមទាំងឡាយ ស្ងួតចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយបានដល់
 បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិរិទ្ធិសុខៈដែល
 កើតអំពីសេចក្តីស្ងួត ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កិក្ខុនេះ
 គឺថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។

តមញ្ញោ ឯវមាហំសុ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។ អហម្បំ ហិ
ព្រាហ្មណា ឯវំ វនាមិ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ វិតក្កវិហារាទំ
វុបសមា ។ បេ ។ ទុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ
ឧបសម្មជ្ឈំ វិហារតំ ។ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ
លោកស្ស អន្តមគមា លោកស្ស អន្តេ វិហារតំ ។
តមញ្ញោ ឯវមាហំសុ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។ អហម្បំ ហិ
ព្រាហ្មណា ឯវំ វនាមិ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ សព្វសោ វុបសញ្ញានំ
សមតិក្កមា បដិយសញ្ញានំ អន្តខ្ពំមា ទានត្ថសញ្ញានំ
អមនសីកាវា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសាន-
ញ្ញាយតទំ ឧបសម្មជ្ឈំ វិហារតំ ។ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណា
ភិក្ខុ លោកស្ស អន្តមគមា លោកស្ស អន្តេ វិហារតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ ឧទិកនិបាត

ពួកជនឯទៀត បាននិយាយចំពោះភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូល
ក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ។ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯតថាគតកំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូល
ក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ដូច្នោះដែរ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះរម្ងាប់វិភក្តៈនឹង
វិចារៈ ។ បេ ។ ក៏បានដល់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ។
ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃ
លោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។ ពួកជនឯទៀត បាននិយាយ
ចំពោះភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ
មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
ឯតថាគតកំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ
មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ដូច្នោះដែរ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់
រូបសញ្ញា ព្រោះរលត់បដិមសញ្ញា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តខ្មៅនានត្ថ-
សញ្ញា ក៏បានដល់អាគាសានញ្ជាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា
អាគាសមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគត
ហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

តមញ្ញោ ឃុំមាហំសុ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ
 អយម្មំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។ អមាម្មំ ហិ
 ព្រាហ្មណា ឃុំ វនាមិ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ
 អយម្មំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ សត្វសោ អាណា-
 សា នញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។ បេ ។
 សត្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្តិ
 កត្តាតិ អាតិញ្ញាណាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ
 សត្វសោ អាតិញ្ញាណាយតនំ សមតិក្កម្ម លេវ-
 សញ្ញាណសញ្ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។

អយំ វុត្តតិ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ លោកស្ស
 អន្តមគមា លោកស្ស អន្តេ វិហារតិ ។

តមញ្ញោ ឃុំមាហំសុ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ
 អយម្មំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។ អមាម្មំ ហិ
 ព្រាហ្មណា ឃុំ វនាមិ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ពួកជនឯទៀត បាននិយាយចំពោះភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់
 បញ្ចលក្ខណ៍លោកផង ភិក្ខុនេះ មិនទាន់រលាស់ចេញចាកលោកបាន
 ផង ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯតថាគតក៏ពោលយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចលក្ខណ៍លោកផង ភិក្ខុនេះ មិនទាន់រលាស់ចេញចាក
 លោកបានផង ដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់អាគា-
 សានញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់វិញ្ញាណញា-
 យតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ បេ ។
 ព្រោះកន្លងបង់វិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បាន
 ដល់អាកិញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិបត្តិ
 មិនមាន ព្រោះកន្លងបង់អាកិញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង
 ក៏បានដល់នេវសញ្ញានាយតនដ្ឋាន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិត
 នៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។ ពួកជនឯទៀត បាននិយាយចំពោះភិក្ខុ
 នោះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចលក្ខណ៍លោកផង ភិក្ខុនេះ មិន
 ទាន់រលាស់ចេញចាកលោកបានផង ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
 តថាគតក៏និយាយយ៉ាងនោះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចលក្ខណ៍លោកផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស វិវាទិយភិក្ខុ

អយម្ហី អនិស្សដោ លោកខ្មាតិ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ សព្វសោ ទេវ-
សញ្ញាណសញ្ញាយតំ សមត្តកម្ម សញ្ញាវេទយិត-
ទិវោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា
អាសវំ បរិក្ខណា ហោន្តិ ។ អយំ វុច្ឆតិ
ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ លោកស្ស អន្តបកមា លោកស្ស
អន្ត វិហារតិ តិណ្ណោ លោកេ វិសត្តិកន្តិ ។

[៣៧] ភូតបុត្រំ ភិក្ខុវេ ទេវសុរសង្កាមោ សមុ-
បព្វុទ្ធក្រោ អហោសិ តស្មី ទោ បន ភិក្ខុវេ សង្កាមេ
អសុរា ជិទីសុ ទេវំ បរាជិយីសុ បរាជិតា ច ភិក្ខុវេ
ទេវំ អបស្សីស្មេវ(១) ឧត្តរាភិមុខា អភិយីសុ អសុរា ។
អថទោ ភិក្ខុវេ ទេវំធំ ឯតទហោសិ អភិយន្តេវ
ទោ អសុរា យទ្ធជន បយំ ទុតិយម្ហី អសុរេហិ
សង្កាមេយ្យាណតិ ។

១ ឧ. អបយីស្មេវ ។ ម អបយីសុយេវ ។

សុត្តន្តបិដក បដ្ឋត្តវគ្គិយ ឧទិកថិយ

ភិក្ខុនេះ មិនខានវេលាសំចេញចាកលោកបានផង ដូច្នោះដែរ ។

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់ នៅសញ្ញា នាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់ សញ្ញាវេយ្យតនិរោធ ។ អាសវៈរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះយល់ឃើញដោយប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ គថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក បានឆ្លងផុតនូវតណ្ហាក្នុងលោកហើយ ។

(៣៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពិព្រងនាយមកថា សង្គ្រាម នៃអសុរមួយអង្វើដោយពួកទេវតា ជាសង្គ្រាមតទល់ប្រឡូកកៀកគ្នាហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសង្គ្រាមនោះឯង ពួកអសុរឈ្នះ ពួកទេវតា ចាញ់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកទេវតាចរាជ័យហើយ ក៏បានរត់ ឆ្ពោះបុរាទៅកាន់ទិសខាងជើង ពួកអសុរក៏ដេញតាម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួកទេវតាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួក អសុរ នាំគ្នានៅតែដេញតាមមិនលែងសោះ បើដូច្នោះ គួរតែពួកយើង តយុទ្ធនឹងពួកអសុរឲ្យអស់ពីគ្រា ។

បណ្ណាល័យ មហាវិញ្ញា

ធុតិយម្បិ ខោ កិក្ខុវេ ទេវា អសុរេហិ សង្កា-
 មេសុំ ធុតិយម្បិ ខោ កិក្ខុវេ អសុរា ជីជីសុ
 ទេវា បរាជិយីសុ ។ បរាជិតា ច កិក្ខុវេ ទេវា
 អបស្ស័ស្មេវ ឧត្តរាភិវុទា អភិយីសុ អសុរា ។
 អថខោ កិក្ខុវេ ទេវាជំ ឯតទហោសិ អភិយេន្តេវ
 ខោ អសុរា យទ្ធក្ខុ មយំ តតិយម្បិ អសុរេហិ
 សង្កាមេយ្យហតិ ។

តតិយម្បិ ខោ កិក្ខុវេ ទេវា អសុរេហិ សង្កា-
 មេសុំ ។ តតិយម្បិ ខោ កិក្ខុវេ អសុរា ជីជីសុ
 ទេវា បរាជិយីសុ បរាជិតា ច កិក្ខុវេ ទេវា
 កិតា ទេវបុរេយេវ បរិសីសុ ។ ទេវបុរាតានព្វ
 ចន កិក្ខុវេ ទេវាជំ ឯតទហោសិ កិរុត្តានាគតេន
 ខោនាជំ មយំ ឯតហិ អត្តនា វិហារម អត្តរណីយា
 អសុរេហិតិ ។ អសុរានម្បិ កិក្ខុវេ ឯតទហោសិ
 កិរុត្តានាគតេន ខោនាជំ ទេវា ឯតហិ អត្តនា
 វិហារន្តំ អត្តរណីយា អត្តេហិតិ ។

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតា បានឮយុទ្ធនឹងពួកអសុរ ក្នុង
 លើកទី ២ ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទីពីរនោះឯង ពួក
 អសុរឈ្នះ ពួកទេវតាចាញ់(ទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 ពួកទេវតាបរាជ័យហើយ ក៏បានរត់ឆ្ពោះមុខទៅកាន់ទិសខាងជើង ពួក
 អសុរក៏នាំគ្នាដេញតាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួក
 ទេវតាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកអសុរ នៅតែនាំគ្នាដេញតាមមិន
 លែងសោះ បើដូច្នោះ តើតែពួកយើងឥឡូវនឹងពួកអសុរឲ្យអស់ ពួក ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតា បានឮយុទ្ធនឹងពួកអសុរ ក្នុង
 លើកទី ៣ ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទី ៣ នោះឯង
 ពួកអសុរឈ្នះ ពួកទេវតាចាញ់ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួក
 ទេវតាបរាជ័យហើយ ក៏ភ័យរត់ចូលទៅក្នុងទេវបុរីវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឯពួកទេវតា ដែលបានចូលទៅដល់ទេវបុរីហើយ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកយើងមានខ្លួនបានដល់នូវទីការពារ
 ភ័យហើយ ទាំងពួកអសុរ ក៏មិនឥឡូវធ្វើអ្វីយើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកពួកអសុរ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ
 ពួកទេវតាមានខ្លួនបានដល់នូវទីការពារភ័យហើយ ពួកយើងមិនឥឡូវធ្វើអ្វី
 បានទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិញ្ញាណសម្មាសម្ពុទ្ធ សិវិកនិយម

ក្នុងចំពោះ កិក្ខុវេ ទេវាសុវស្ស័យោ សមុបព្វុន្តោ
 អហោសិ ។ តស្មី ខោ ច កិក្ខុវេ ស្ស័យោ ទេវា
 ជិទិសុ អសុរា បរាជិយីសុ បរាជិតា ច កិក្ខុវេ
 អសុរា អបស្សីស្វេ ទត្តិណោនាភិមុខា អភិយីសុ
 ទេវា ។ អថខោ កិក្ខុវេ អសុរាទំ ឯតទហោសិ
 អភិយន្តេ ខោ ទេវា យទ្ធន មយំ ទុតិយម្បិ
 ទេវេហិ ស្ស័យោយ្យាមាតិ ។

ទុតិយម្បិ ខោ កិក្ខុវេ អសុរា ទេវេហិ
 ស្ស័យោសុំ ។ ទុតិយម្បិ ខោ កិក្ខុវេ ទេវា ជិទិសុ
 អសុរា បរាជិយីសុ បរាជិតា ច កិក្ខុវេ អសុរា
 អបស្សីស្វេ ទត្តិណោនាភិមុខា អភិយីសុ ទេវា ។
 អថខោ កិក្ខុវេ អសុរាទំ ឯតទហោសិ អភិយន្តេ
 ខោ ទេវា យទ្ធន មយំ តតិយម្បិ ទេវេហិ ស្ស័យោ-
 យ្យាមាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគីកាយ ឧបសម្ព័ន្ធ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពីព្រេងនាយមកថា សង្គ្រាមនៃ
 អសុរមួយអន្លើដោយទេវតា ជាសង្គ្រាមគល់ប្រឡូកកៀកគ្នាហើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសង្គ្រាមនោះឯង ពួកទេវតាល្មោះ ពួក
 អសុរចាញ់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកអសុរបរាជ័យហើយ ក៏បាន
 រត់ឆ្ពោះមុខទៅទិសខាងត្បូង ពួកទេវតាក៏នាំគ្នាដេញតាម ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួកអសុរមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 ពួកទេវតា នៅតែនាំគ្នាដេញតាមមិនលែងសោះ បើដូច្នោះ គួរតែពួក
 យើងតយុទ្ធនឹងពួកទេវតាឱ្យអស់ពីគ្រាចុះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអសុរ បានតយុទ្ធនឹងពួកទេវតា ក្នុងលើក
 ទី២ ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទី២ នោះឯង ពួក
 ទេវតាល្មោះ ពួកអសុរចាញ់ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកអសុរ
 បរាជ័យហើយ ក៏បានរត់ឆ្ពោះមុខទៅកាន់ទិសខាងត្បូង ពួកទេវតា
 ក៏នាំគ្នាដេញតាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួកអសុរ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកទេវតានៅតែនាំគ្នាដេញតាមមិនលែង
 សោះ បើដូច្នោះ គួរតែពួកយើងតយុទ្ធនឹងពួកទេវតាឱ្យអស់ព្រា ។

បណ្ណសារ មហាវិញ្ញា

តតិយម្បី ខោ ភិក្ខុវេ អស្សុរា ទេវេហិ
 សង្កាមេសុំ ។ តតិយម្បី ខោ ភិក្ខុវេ ទេវា ជិនីសុ
 អស្សុរា បរាជិយេសុ បរាជិតា ច ភិក្ខុវេ អស្សុរា
 ភិតា អស្សុរាប្រយេវ បរិសីសុ អស្សុរាភតានព្វ
 បទ ភិក្ខុវេ អស្សុរាធំ ឯតទហោសិ ភិក្ខុវេណា-
 តតេន ខោនាធំ មយំ ឯតហិ អត្តនា វិហារម
 អករណីយា ទេវេហិតិ ។ ទេវានម្បី ភិក្ខុវេ ឯត-
 ទហោសិ ភិក្ខុវេណាតតេន ខោនាធំ អស្សុរា ឯតហិ
 អត្តនា វិហារន្តិ អករណីយា អម្មេហិតិ ។

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យស្មី សមយេ ភិក្ខុ
 វិវិច្ឆេវ កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ
 សវិតក្កំ សវិទារំ វិវេកធំ បិតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ភិក្ខុស្ស
 ឯវំ ហោតិ ភិក្ខុវេណាតតេន ខោនាធំហំ ឯតហិ
 អត្តនា វិហារមិ អករណីយោ មារស្សុតិ មារស្សុបិ
 ភិក្ខុវេ ចាបិមតោ ឯវំ ហោតិ ភិក្ខុវេណាតតេន ខោនាធំ
 ភិក្ខុ ឯតហិ អត្តនា វិហារតិ អករណីយោ មយ្ហន្តិ ។

បណ្ណាល័យ មហានិគ្រ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអសុរច្បាំងតនឹងពួកទេវតាក្នុងលើកទី ៣ ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទី ៣ នោះឯង ពួកទេវតា ឈ្នះ ពួកអសុរចាញ់ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកអសុរបរាជ័យ ហើយ ក៏ភ័យរត់ចូលទៅកាន់អសុរឫទ្ធិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯពួកអសុរ ដែលទៅដល់អសុរឫទ្ធិហើយ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកយើងមានខ្លួនបានដល់នូវទីការពារភ័យហើយ ទាំងពួកទេវតា ក៏មិនគប្បីធ្វើអ្វីយើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកពួកទេវតា មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកអសុរមានខ្លួនបានដល់នូវ ទីការពារភ័យហើយ ពួកយើងមិនគប្បីធ្វើអ្វីបានទេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងនេះមានទុបមេយ្យ ដូចភិក្ខុដែលស្ងាត់ ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយបាន ដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ ស្ងាត់ក្នុងសម័យណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុមាន សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញមានខ្លួនបានដល់នូវធម៌ដ៏គ្រឿងការពារ ភ័យហើយ មារមិនគប្បីធ្វើអញបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក មារ មានចិត្តបាប មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុមាន ខ្លួន បានដល់នូវគ្រឿងការពារភ័យហើយ អញមិនគប្បីធ្វើអ្វីបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស វិវេកនិបាតោ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ភិក្ខុ វិវេកនិបាតោ
 រូបសមា ។ បេ ។ ទុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថ-
 ជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 ភិក្ខុស្ស ឃវំ ហោតិ ភិក្ខុត្ថានាណតេន ខោនាណហំ
 ឯតវហំ អត្តនា វិហារមិ អករណីយោ មារស្សាតិ
 មារស្សាមិ ភិក្ខុវេ ចាបិមតោ ឃវំ ហោតិ ភិក្ខុ-
 ត្ថានាណតេន ខោនាណំ ភិក្ខុ ឯតវហំ អត្តនា
 វិហារតិ អករណីយោ មយ្ហន្តិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា
 បដិយសញ្ញានំ អត្តន្តមា វាណត្តសញ្ញានំ អមនសិ-
 ការា អនន្តោ អាណាសោតិ អាណាសាណញ្ញាយតនំ
 ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អន្តមកាសំ មារំ អបទំ តន្តិក្ខា មារចក្កំ
 អនស្សនំ គតោ ចាបិមតោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 ភិក្ខុ សព្វសោ អាណាសាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម
 អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈ
 វិហារតិ ។ បេ ។ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ ទី៧៧

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ព្រោះវាខ្លាំងក្លា ទើងវិចារ ។ បេ ។ ក៏បាន
 ដល់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងសម័យណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 ឥឡូវនេះ អញមានខ្លួនបានដល់នូវគ្រឿងការពារភ័យហើយ មារមិន
 គប្បីធ្វើអ្វីអញបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកមានចិត្តបាប
 ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុមានគ្រឿងការពារ
 ភ័យបានហើយ អញមិនគប្បីធ្វើអ្វីបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ព្រោះកន្លងបង្វែរសញ្ញា ព្រោះរលត់បង្វែរសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តនូវនាគសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់អាកាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ក្នុង
 សម័យណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនេះ តថាគត
 ហៅថា បានធ្វើមារឱ្យផុតជើង ហៅថា រុំខ្នប់ភ្នែកមារឱ្យជិតស្នូល ហៅថា
 ដល់នូវការមិនឃើញនៃមារ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ព្រោះកន្លង
 បង្វែរអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់វិញ្ញា-
 ណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយបរិកម្មថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ បេ ។
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្វែរវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង

បណ្ណសិក្ខា មហាវិញ្ញា

នត្ថំ កំត្ថិតំ អាតំត្ថាញាយតំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតំ ។ បេ ។ សត្វសោ អាតំត្ថាញាយតំ
 សមត្ថកក្ខុ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតំ ។ បេ ។ សត្វសោ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតំ
 សមត្ថកក្ខុ សញ្ញាវេទយំតំពេទំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតំ
 បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខំណា ហោត្ថំ ។
 អយំ វុច្ចតិ កិក្ខុវេ កិក្ខុ អន្តមកាសំ មារំ អបទំ
 ពទ្ធិត្វា មារចក្កំ អនុស្សំនំ កតោ ចាបិមតោ តិណ្ណោ
 លោកេ វិសត្ថិកត្ថំ ។

(៤០) យស្មី កិក្ខុវេ សមយេ អាវត្តកុស្ម
 នាគស្ស តោចរញ្ជសុតស្ស ហត្ថិបិ ហត្ថិទិយោបិ
 ហត្ថិកុដ្ឋកាចិ^(១) ហត្ថិប្រាចាបិ បុរតោ បុរតោ
 កន្ទា តិណ្ណត្ថំ ទិទ្ធិទិ តេន កិក្ខុវេ
 អាវត្តកោ នាតោ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិក្ខុតិ

១ ឧ. ធម៌. ហត្ថិកុដ្ឋកាចិ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ក៏បានដល់អាភិញ្ញាណយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួច
 មិនមាន ។ បេ ។ ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់អាភិញ្ញាណយតនជ្ឈាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ បេ ។
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ក៏បានដល់សញ្ញាវេយ្យាគនិរោធិ អាសវៈរបស់ភិក្ខុនោះ
 ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយប្រាជ្ញា ក្នុងសម័យណា ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា បានធ្វើ
 មារឲ្យផុតជើង ហៅថា រុំខ្នប់កែវមារឲ្យជិតស្ងួត ហៅថា បានដល់
 នូវការមិនឃើញនិមារ ហៅថា ធ្ងន់ផុតនូវតណ្ហាក្នុងលោកហើយ ។

(៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា ដំរីឈ្មោះក្លី
 ដំរីញីក្លី ដំរីស្នាវក្លី កូនដំរីក្លី ទៅកាត់ចុងស្មៅមុនៗ ជាងដំរីដ៏ប្រសើរ
 ដែលនៅក្នុងវិព្រ ខ្វល់ខ្វាយរកចំណី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុ
 នោះ ដំរីដ៏ប្រសើរនៅក្នុងវិព្រ តែងធុញត្រាន់ នឿយណាយ ជិនធុន់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរាធិកាយស្ស វេរិកនិពោ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារញ្ញកស្ស នាគស្ស
 តោ ចរហ្មសុតស្ស ហត្ថិបិ ហត្ថិនិយោបិ ហត្ថិកុឡិភាបិ
 ហត្ថិញ្ញាថាបិ ឌីកត្តោកត្តំ សាខាកន្តំ ខាទន្តំ តេន
 ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ នាតោ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ
 ជិកុច្ឆតិ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារញ្ញកស្ស
 នាគស្ស ឌីតាហំ ឌីតិណ្ណស្ស ហត្ថិបិ ហត្ថិនិយោបិ
 ហត្ថិកុឡិភាបិ ហត្ថិញ្ញាថាបិ បុរោ បុរោ កត្តា
 សោណ្ណាយ ឌុទកំ អាណេឡេន្តំ តេន ភិក្ខុវេ
 អារញ្ញកោ នាតោ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិកុច្ឆតិ
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារញ្ញកស្ស នាគស្ស
 ឌីតាហំ ឌីតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឌុបយំ-
 សន្តិយោ^(១) កច្ឆន្តំ តេន ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ នាតោ
 អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិកុច្ឆតិ ។ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 អារញ្ញកស្ស នាគស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ ឯតហិ
 អាតិណ្ណោ វិហរាមិ ហត្ថិហិ ហត្ថិនិហិ ហត្ថិកុឡិ-
 ភេហិ ហត្ថិញ្ញាថេហិ ធិន្តត្តានិ ចេវ តិណានិ ខាទាមិ

១ ឌ. ម. ឧបនិយំសន្តិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា ដំរីឈ្មោះលក្ខី ដំរីញីក្លី ដំរីស្នាវក្លី
 កូនដំរីក្លី ទំពាស្តីមែកឈើបាក់ ដែលដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងវិព្រ
 ខ្វល់ខ្វាយរកចំណី បានកាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងវិព្រ តែងធុញច្រាន់ ឡើយ
 ណាយ ជិនឆ្មុន់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា ដំរីដំប្រសើរ
 នៅក្នុងវិព្រ ចុះកាន់កំពង់ទឹក ដំរីឈ្មោះលក្ខី ដំរីញីក្លី ដំរីស្នាវក្លី
 កូនដំរីក្លី តែងទៅកូរទឹកដោយប្រមោយមុនៗ (ជាងដំរីនោះ) ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងវិព្រ វែមនិ
 ធុញច្រាន់ ឡើយណាយ ជិនឆ្មុន់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា
 ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងវិព្រ ចុះកាន់កំពង់ទឹក ដំរីញីទាំងឡាយ តែងដើរ
 ដង្កុសកាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅ
 ក្នុងវិព្រ វែមនិធុញច្រាន់ឡើយណាយ ជិនឆ្មុន់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសម័យនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងវិព្រ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ អញនៅច្រឡូកច្រឡំ ដោយដំរីឈ្មោះលក្ខី ដំរីញី
 ដំរីស្នាវក្លី កូនដំរី អញតែងទំពាស្តីស្មៅ ដែលដំរីទាំងនោះកាត់ចុងផង

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

ឌីកត្តោកត្តញ្ច មេ សាខាកម្ពំ ខាទតំ អាវិលានិ
 ច ទានីយានិ បិវាមិ ឌីតាហាមិ ច មេ ឌុត្តិណ្ណាស្ស
 ហត្ថិនិយោ កាយំ ឌុបយំសន្តិយោ កច្ចន្តំ យន្តុនាហំ
 ឯកោ កណាស្មា វ្រុបកដ្ឋោ វិហរេយ្យន្តំ ។ សោ អប-
 រេន សមយេន ឯកោ កណាស្មា វ្រុបកដ្ឋោ វិហរតិ
 អច្ចិន្តានិ ចេវ តិណានិ ខាទតំ ន ឌុកត្តោកត្តញ្ច
 សាខាកម្ពំ ខាទតំ អនាវិលានិ ច ទានីយានិ បិវតិ
 ឌីតាហាមិ ចស្ស ឌុត្តិណ្ណាស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ
 ន ឌុបយំសន្តិយោ កច្ចន្តំ ។ តស្មី កិក្ខវេ សមយេ
 អាវាញកស្ស ធាកស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ទោ បុព្វេ
 អាគិណ្ណោ វិហាសី ហត្ថិហិ ហត្ថិនិហិ ហត្ថិកុដ្ឋ-
 កេហិ ហត្ថិច្ឆាមេហិ ចិន្តានិ ចេវ តិណានិ ខាទិ
 ឌីកត្តោកត្តញ្ច មេ សាខាកម្ពំ ខាទតំ អាវិលានិ
 ច ទានីយានិ អទាសី^(១) ឌីតាហា^(២) ច មេ ឌុត្តិ-
 ណ្ណាស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឌុបយំសន្តិយោ អគម្មសុ
 សោច្ឆិ ឯតវា ឯកោ កណាស្មា វ្រុបកដ្ឋោ វិហរមិ

១ ឌ. ប. វាយិ ។ ២ ឌ. ឌីតាហា ។

បណ្ណាល័យ មហាវិទ្យាល័យ

អញ្ជាទំពារស៊ីម៉ង់ត៍បាក់ ដែលដំរីទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយ
 ផង អញ្ជាផឹកទឹកដ៏ល្អក៏ផង កាលដែលអញ្ជាឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដំរីញី
 ទាំងឡាយ តែងដើរដង្កុសកាយផង បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជាចេចចេញ
 ចាកហ្វូងទៅនៅតែម្នាក់ឯង ។ ក្នុងសម័យខាងក្រោយមក ដំរីនោះ
 ក៏ចេចចេញចាកហ្វូង ទៅនៅតែម្នាក់ឯង ក៏ទំពារស៊ីម៉ង់ត៍រុំស្មៅមិនចេចចុងផង
 មិនទំពារស៊ីម៉ង់ត៍បាក់ ដែលដំរីទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយផង
 ផឹកទឹកមិនល្អក៏ផង កាលដែលឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដំរីញីទាំងឡាយ
 មិនបានដើរដង្កុសកាយផង ។ ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ
 ដំរីដ៏ប្រសើរនៅក្នុងព្រៃ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ក្នុងកាលពីដើម
 អញ្ជានៅច្រឡកច្រឡំ ដោយដំរីឃ្មោល ដំរីញី ដំរីស្តៅ កូនដំរី អញ្ជា
 ទំពារស៊ីម៉ង់ត៍រុំស្មៅដែលដំរីទាំងនោះ កាត់ចុងហើយផង អញ្ជាទំពារស៊ីម៉ង់ត៍
 បាក់ដែលដំរីទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយផង អញ្ជាផឹកទឹក
 ល្អក៏ផង កាលដែលអញ្ជាឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដំរីញីទាំងឡាយ ដើរដង្កុស
 កាយផង ឥឡូវនេះ អញ្ជានោះ ចៀសចេញចាកហ្វូងមកនៅតែម្នាក់ឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស វិវាទិយោ

អង្គិទ្ធកានិ ចេវ តិណានិ ខានាមិ ឌុកត្តោ កក្កញ្ច
 មេ សាខាកង្កំ ន ខាទិតំ(១) អនាវលានិ ច
 នាជ័យានិ បិវាមិ ឌុកាហាបិ ច មេ ឌុត្តិណាស្ស
 ន ហត្ថិទិយោ កាយំ ឌុបយំសង្កិយោ កក្កង្កិតំ ។
 សោ សោណ្ណាយ សាខាកង្កំ កញ្ចិត្តា សាខាកង្កេន
 កាយំ បរិមង្កិត្តា អត្តមនោ កណ្ណំ សំហានតំ ។
 ឯវមេវ ខោ កិក្កុវេ យស្មី សមយេ កិក្កុ អាតិណ្ណា
 វិហាតិ កិក្កុហំ កិក្កុជិហំ ឌុនាសកេហំ ឌុនាសិ-
 កាហំ រញ្ញា រាជមហាមត្តេហំ តិត្តិយេហំ តិត្តិយ-
 ស្សាវកេហំ តស្មី សមយេ កិក្កុវេ កិក្កុស្ស ឯវំ
 ហោតិ អហំ ខោ ឯតហំ អាតិណ្ណា វិហាវាមិ
 កិក្កុហំ កិក្កុជិហំ ឌុនាសកេហំ ឌុនាសិកាហំ រញ្ញា
 រាជមហាមត្តេហំ តិត្តិយេហំ តិត្តិយស្សាវកេហំ យទ្ធុ-
 នាហំ ឯកោ កណាស្មា វ្រុបកដ្ឋោ វិហាយ្យង្កិ ។
 សោ វិវិតំ សេនាសទំ កជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្វតំ

១ ខ. ន វាវង្កំ ។ ប. ឯវំ ។

សុត្តន្តបិដក អន្តរាទិកាយ ឆវកនិទាន

បានទំពាស្មីទូរស្មៅមិនបានរេចចុងផង អញមិនទំពាស្មីមែកឈើបាក់
 ដែលដីរំពាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយផង អញផឹកទឹកមិនល្អក៏ផង
 កាលដែលអញឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដីញីរំពាំងឡាយ មិនដើរដុសកាយ
 អញផង ។ ដីរំពាំងនោះ ក៏កាច់បំបាក់មែកឈើដោយប្រមោយ ហើយ
 យកមែកឈើបាក់នោះមកបបោសកាយ មានចិត្តត្រេកអរ កំចាត់បង់
 សេចក្តីស្បៀបរមាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងនេះមានឧបមេយ្យ
 ដូចជា ភិក្ខុដែលនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក
 ឧបាសិកា ព្រះរាជា រាជមហាមាត្យ តិរិយ នឹងសាវ័កនៃតិរិយ
 ក្នុងសម័យណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុវ័រមន៍មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អញនៅច្រឡកច្រឡំដោយពួកភិក្ខុ
 ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ព្រះរាជា រាជមហាមាត្យ តិរិយនឹងសាវ័ក
 នៃតិរិយ បើដូច្នោះ ត្បូរតែអញគេចចេញចាកពួកទៅនៅតែម្នាក់ឯង ។
 ភិក្ខុនោះ វ័រមន៍គម្រកនូវសេនាសនៈស្ងាត់ គឺព្រៃ គល់ឈើ ក្នុង

បណ្ណសិក្ខា មហានិទ្ទេ

តណ្ហាវំ ភិក្ខុហំ សុសាជំ វេទបត្តំ អន្តោកាសំ
 បណាលបុញ្ញំ សោ អន្តោកតោ វិ រុក្ខម្ពលកតោ
 វិ សុញ្ញាភារកតោ វិ ជិសីនតិ បល្ល័ង្កំ អាកុជិត្តា
 ឧជ្ជំ កាយំ បណិទាយ បរិមុខំ សតី ឧបជ្ជបេត្តា
 សោ អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយ វិកតាភិជ្ឈេន ចេត-
 សា វិហរតិ អភិជ្ឈាយ ចិត្តំ បរិសោធនតិ ។ ព្យាទាទ-
 ប្បនោសំ បហាយ អព្យាបន្តចិត្តោ វិហរតិ សព្វប្បា-
 ណក្ខតហិតានុកម្មី ព្យាទាទប្បនោសា ចិត្តំ បរិសោ-
 ធនតិ ។ ជីនមិទ្ធិ បហាយ វិកតដីនមិទ្ធា វិហរតិ
 អាលោកសញ្ញំ សតោ សម្បជានោ ជីនមិទ្ធា ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ ។ ឧទ្ធចក្កក្កច្ចំ បហាយ អនុទ្ធតោ
 វិហរតិ អជ្ឈតំ វេទសន្តចិត្តោ ឧទ្ធចក្កក្កច្ចា ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ ។ វិចិត្តច្ចំ បហាយ តណ្ហាវិចិត្តោ
 វិហរតិ អតថិត្តដី កុសលេសុ វិចិត្តច្ចាយ ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ ។ សោ ឥមេ បញ្ច ជីវិណោ បហាយ
 ចេតសោ ឧបតិលេសេ បញ្ចាយ ឧត្តលីករណោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ញាកក្នុង គុហាក្នុង ព្រៃស្មោះស្មាន ព្រៃស្រោង ទឹកល គំនរចំបើង
 ភិក្ខុនោះ ទៅនៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្នុងម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែង
 អង្គុយពែនក្នុង គម្រង់កាយឲ្យត្រង់ហើយ តាំងស្មារតីឲ្យឆ្ពោះមុខទៅ
 កាន់កម្ពង្គាន ភិក្ខុនោះ លះបង់អភិជ្ឈក្នុងលោក ក៏មានចិត្តប្រាស
 ចាកអភិជ្ឈ ធ្វើចិត្តឲ្យបរិសុទ្ធចាកអភិជ្ឈ ។ លះបង់នូវការប្រឡូស្តគិ
 ព្យាបាទ ជាអ្នកមិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាអ្នកអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍
 ដល់សត្វទាំងពួង ធ្វើចិត្តឲ្យស្អាតចាកការប្រឡូស្តគិព្យាបាទ ។ លះបង់
 មិនមិទ្ធុ ជាអ្នកប្រាសចាកមិនមិទ្ធុ មានសេចក្តីសំគាល់នូវពន្លឺ មាន
 ស្មារតី ជាអ្នកដឹងខ្លួន ធ្វើចិត្តឲ្យស្អាតចាកមិនមិទ្ធុ ។ លះបង់ខ្ពង់ចកកថៈ
 ជាអ្នកមានចិត្តមិនរើរវាយ មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ខាងក្នុងសន្តាន ធ្វើចិត្ត
 ឲ្យស្អាតចាកខ្ពង់ចកកថៈ ។ លះបង់វិចិក្ខុ ជាអ្នកឆ្ងល់ផុតវិចិក្ខុ មិន
 មានសេចក្តីឆ្លើងឆ្ងល់ ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយធ្វើចិត្តឲ្យស្អាត
 ចាកវិចិក្ខុ ។ ភិក្ខុនោះ លុះលះបង់នូវវិវរណៈទាំង ៥ ប្រការដែល
 ជាឧបកិលេសនៃចិត្ត ជាធម៌ធ្វើប្រាជ្ញា ឲ្យមានកំឡាំងថយនេះហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥរិកនិបាតោ

វិវិច្ឆា កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ
សវិតារំ វិវេកដំ បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
វិហារតិ សោ អត្តមនោ កណ្តំ សំហានតិ ។ វិតក្ក-
វិចារាធំ រូបសមា ។ បេ ។ ទុតិយជ្ឈានំ តតិយេជ្ឈានំ
ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ សោ អត្តមនោ
កណ្តំ សំហានតិ ។ សត្វសោ រូបសញ្ញាធំ
សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ អត្តម្ពមា នានត្តសញ្ញាធំ
អមនសំការា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសា-
នញ្ញាយតធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ សោ អត្តមនោ
កណ្តំ សំហានតិ ។ សត្វសោ អាគាសានញ្ញាយតធំ
សមតិក្កម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតធំ
ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ បេ ។ សត្វសោ វិញ្ញាណញ្ញា-
យតធំ សមតិក្កម ធន្តិ កិញ្ចិតិ អាតិញ្ញាញ
យតធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ សត្វសោ អាតិញ្ញាញ-
យតធំ សមតិក្កម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតធំ ឧប-
សម្បជ្ជ វិហារតិ សត្វសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតធំ
សមតិក្កម សញ្ញាវេទយតធំហេធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ នវិវាទបិដក

ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតំនឹងសុខៈ
 ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ កិក្ខុនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ កំចាត់
 បង់នូវសេចក្តីស្លៀបរមាស់ ។ ព្រោះរម្ងាប់បង់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។
 ក៏បានដល់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន កិក្ខុនោះ រមែងមាន
 ចិត្តត្រេកអរ កំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្លៀបរមាស់ចេញ ។ ព្រោះកន្លងបង់
 នូវរូបសញ្ញា ព្រោះរលត់បដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាត្ត-
 សញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់អា កាសានញ្ញាយតនជ្ឈានដោយ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អា កាសមិនមានទីបំផុត កិក្ខុនោះ រមែងមានចិត្តត្រេក-
 អរ កំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្លៀបរមាស់ ។ ព្រោះកន្លងបង់នូវអា កាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់វិញ្ញា ណញ្ញាយតន-
 ជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញា ណមិនមានទីបំផុត ។ បេ ។ ព្រោះ
 កន្លងបង់នូវវិញ្ញា ណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់
 អាកិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនមាន
 ព្រោះកន្លងបង់នូវអាកិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បាន
 ដល់នេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ព្រោះកន្លងបង់នូវនេវសញ្ញា នា-
 សញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់សញ្ញា វេយ្យាតនិរោធិ

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

បញ្ចាយ បស្ស ទិស្វា អាសវា ចរិត្តិណា ហោន្តិ
សោ អត្តមនោ កណ្ណំ សំហានតិ ។

(៤០) ឯកំ សមយំ ភកវា មល្យកេសុ
វិហារតិ ឧរុវេលកប្បំ នាម មល្យានំ និគមោ ។
អថទោ ភកវា បុត្តណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចិវរ-
មាទាយ ឧរុវេលកប្បំ ចិណ្ណាយ ទាវិសំ ។ ឧរុវេ-
លកប្បេ ចិណ្ណាយ ចរិត្តា បញ្ញាកត្តំ ចិណ្ណាចាតប្ប-
ដិក្កត្តោ អាយស្មន្តំ អាទន្តំ អាមន្តេសិ ឥដេវ
តាវ តំ អាទន្ត ហោហិ យាវហិ មហាវំ
អដ្ឋោតាហាមិ ទិវវិហារាយតិ ។ ឯវំ កន្តតិ ទោ
អាយស្មា អាទន្តោ ភកវតោ បច្ចុស្ស្សសិ ។ អថទោ
ភកវា មហាវំ អដ្ឋោតាហេត្វា អញ្ញាតវស្មី រុក្ខម្បលេ
ទិវវិហារំ និសីទិ ។

ចណ្ណាសក មហានិទ្ទ

អាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះយល់ឃើញ
ដោយប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ កំចាត់បង្ខំនូវសេចក្តី
ស្លៀបរមាស់បាន ។

(២១) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងឧរុវេ-
លកប្បវិនិតមរបស់ពួកមល្លជន ក្នុងដែនមល្លៈ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ស្បូន ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ ក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ហើយស្តេច
ចូលទៅកាន់ឧរុវេលកប្បវិនិតម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ លុះស្តេចទៅបិណ្ឌ-
បាតក្នុងឧរុវេលកប្បវិនិតម ហើយត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាលខាង
ក្រោយភត្តវិញ បានត្រាស់នឹងព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់មានន្ទ
អ្នកចូរនៅ ក្នុងទីនេះសិន ទំរាំតថាគតចូលទៅកាន់មហាវន (វៃព្រៃធំ)
ដើម្បីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ។ ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ស្តេចចូលទៅកាន់មហាវន ហើយគង់សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ
ក្នុងម្លប់ឈើមួយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិយស្ស ឧទិកនិទានោ

អថខោ តប្បុស្សោ កហាបតិ យេនាយស្សា អាណន្តោ
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា អាយស្មន្តំ អាណន្តំ អភិវា-
 ទេត្តា ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្នោ ខោ
 តប្បុស្សោ កហាបតិ អាយស្មន្តំ អាណន្តំ ឯតទរោច
 មយំ កន្តេ អាណន្តំ ភិហី កាមកោភីនោ កាមារាមា
 កាមតា កាមសម្មទិតា តេសំ នោ កន្តេ អម្បាភិ
 ភិហីនំ កាមកោភីនំ កាមារាមាទំ កាមតាទំ
 កាមសម្មទិតាទំ បចារតោ វិយ ទាយតិ យទិទំ
 នេក្ខម្ពំ សុតមេតំ កន្តេ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ
 ទហារទំ ទហារទំ ភិក្ខុទំ នេក្ខម្ពេ ចិត្តំ បក្ខន្តតិ
 បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តន្តិ
 បស្សតោ តយិទំ កន្តេ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ ភិក្ខុទំ
 តហុនា ននេន វិសកាតោ យទិទំ នេក្ខម្ពន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គពុទ្ធិកាយ សិរីភិបាត

លំដាប់នោះ គប្បស្សតហេតុ បានចូលទៅក្រែងមានខ្នងមាន
 កាយ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានខ្នងមានកាយ ហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះគប្បស្សតហេតុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានចូលសួរព្រះមានខ្នងមានកាយដូច្នោះថា បពិត្រព្រះមានខ្នងចំរើន
 យើងជាគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាម មានកាមជាគ្រឿងត្រេកអរ
 ត្រេកអរក្នុងកាម រីករាយក្នុងកាម បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ទេក្ខម្មៈ
 គឺបញ្ចង្គ យើងជាគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាម មានកាមជាគ្រឿង
 ត្រេកអរ ត្រេកអរក្នុងកាម រីករាយក្នុងកាម យល់ឃើញប្រាកដថា
 ដូចជាជ្រោះធំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំបានឮថា ពួកភិក្ខុ
 កម្លោះៗ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលយល់ឃើញថា ទេក្ខម្មៈគឺបញ្ចង្គនេះជាធម្ម-
 ជាតស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏ស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងទៅ ចុះសឹបក្នុងទេក្ខម្មៈ
 គឺបញ្ចង្គ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទេក្ខម្មៈគឺបញ្ចង្គ ដែលជាបេសពួកភិក្ខុ
 ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ជាទំនាស់ទីដ៏ជន (ជាគ្រហស្ថ) ច្រើនគ្នា ។

បណ្ណាសកេ អហារវិញ្ញា

អត្ថំ ខោ ឯតំ កហបតិ កតាចាកតំ កកវន្តំ
 ទស្សនាយេ អាយាម កហបតិ យេន កកវ
 តេនុបសង្កមិស្សាម ឧបសង្កមិត្តា កកវតោ ឯតមត្ថំ
 អារោចេស្សាម យថា នោ កកវ ព្យាក-
 វិស្សតិ តថា កវិស្សាមាតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ
 តប្បុស្សោ កហបតិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បច្ចុ-
 ស្សាសិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ តប្បុស្សន
 កហបតិនា សន្និ យេន កកវ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្តា កកវន្តំ អភិវនេត្តា ឯតមត្ថំ និសីទិ ។
 ឯតមត្ថំ និសីន្ទោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ កកវន្តំ
 ឯតទរោច អយំ កន្លេ តប្បុស្សោ កហបតិ ឯវាហ
 មយំ កន្លេ អានន្ទ កិហិ កាមភោគិនោ កាមារាមា
 កាមរតា កាមសមុទិតា តេសំ នោ កន្លេ អម្បកំ
 កិហិទំ កាមភោគិទំ កាមារាមាទំ កាមរតាទំ កាម-
 សមុទិតាទំ បទាតោ វិយ ខាយតិ យទិទំ នេក្ខត្តំ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ព្រះអាទន្នដ៏មានអាយុតបថា ម្នាលគហបតី នេះពាក្យជាប្រធាន
 ដែលនាំឲ្យជួបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ម្នាលគហបតី យើងមកទៅ យើង
 នឹងចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ នឹងក្រាប
 ទូលរឿងនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករ
 ដល់យើងយ៉ាងណា យើងនឹងធ្វើតាមយ៉ាងនោះ ។ ឯគបុស្សគហបតី
 ទទួលស្តាប់ព្រះអាទន្នដ៏មានអាយុថា ព្រះករុណាលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ។
 លំដាប់នោះ ព្រះអាទន្នដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ជាមួយនឹងគបុស្សគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអាទន្ន
 ដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គបុស្សគហបតីនេះ បាន
 និយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអាទន្នដ៏ចម្រើន យើងជា
 គ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគតាម មានកាយជាគ្រឿងត្រកអរ ត្រកអរក្នុង
 កាយ រីករាយក្នុងកាយ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេក្ខមៈគឺបញ្ចង្គ
 យើងជាគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគតាម មានកាយជាគ្រឿងត្រកអរ
 ត្រកអរក្នុងកាយ រីករាយក្នុងកាយ យល់ឃើញប្រាកដថា ដូចជាជ្រោះធំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឥរិកនិយោកោ

សុត្តមេតំ កន្លេ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ ទហារាធំ ទហារាធំ
 កិក្ខុធំ នេត្តម្មេ ចិត្តំ បក្ខុទ្ធីតំ បសីទតំ សន្តិដ្ឋតំ
 វិមុត្តតំ ឯតំ សន្តិធំ បស្សតោ តយំទំ កន្លេ
 ឥមស្មី ធម្មវិទយេ កិក្ខុធំ ពហុជា ជនេន វិសភាតោ
 យទំទំ នេត្តម្មេ ។

ឯវមេតំ អាទន្ទ ឯវមេតំ អាទន្ទ មយ្ហម្យំ
 ខោ អាទន្ទ បុត្រោ សម្មោទា អនកិសម្មទ្ធីស្ស
 តោធិសត្តស្សោ សតោ ឯតទហោសិ សាធុ នេត្តម្មំ
 សាធុ បរិវេកោតិ ។ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ នេត្តម្មេ
 ចិត្តំ ន បក្ខុទ្ធីតំ នប្បសីទតំ ន សន្តិដ្ឋតំ ន
 វិមុត្តតំ ឯតំ សន្តិធំ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ
 ឯតទហោសិ កោ នុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ
 យេន មេ នេត្តម្មេ ចិត្តំ ន បក្ខុទ្ធីតំ នប្បសីទតំ
 ន សន្តិដ្ឋតំ ន វិមុត្តតំ ឯតំ សន្តិធំ បស្សតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនកាយ វេទនិបាត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំបានឮថា ពួកភិក្ខុកម្លោះ ៗ ក្នុង
 ធម្មវិន័យនេះ ដែលយល់ឃើញថា នេក្ខម្មៈគឺបព្វដ្ឋាន្ត⁺ ជាធម្មជាតិស្ងប់
 ដូច្នោះ ចិត្តក៏ស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្បក្នុងនេក្ខម្មៈគឺបព្វដ្ឋាន្ត បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេក្ខម្មៈគឺបព្វដ្ឋាន្ត ដែលជារបស់ពួកភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ ជាទំនាស់នឹងជន (ជាគ្រហស្ថ) ច្រើនឆ្នាំណាស់ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ ដំណើរនោះយ៉ាង
 នេះឯង ម្ចាស់អានន្ទ ដំណើរនោះយ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់អានន្ទ សូម្បី តថា-
 គតកាលនៅជាពោធិសត្វ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង ក្នុងកាលមុន អំពីកាលជាទី
 ត្រាស់ដឹងនៅឡើយ គង់មានសេចក្តីយល់ឃើញថា នេក្ខម្មៈជាគុណ-
 ជាតប្រវៃត សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ជាគុណជាតប្រវៃត ដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់
 អានន្ទ តែកាលតថាគត យល់ឃើញថានេក្ខម្មៈន្ត្រៈ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ
 ហើយ ចិត្តក៏មិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្បក្នុងនេក្ខម្មៈ
 ឡើយ ម្ចាស់អានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីឆ្លើងឆ្ងល់ថា ចុះហេតុអ្វី
 បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញយល់ឃើញថានេក្ខម្មៈន្ត្រៈ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ
 ហើយ ចិត្តក៏មិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្បក្នុងនេក្ខម្មៈ

បណ្ណសិក្សា មហាវិញ្ញា

តស្ស បយ្ហំ អាណន្ទ ឯតទហោសិ កាមេសុ ខោ
 មេ អាទីនវេ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អពហុលីកតោ
 ទេក្ខុម្មេ ច អាទិសំសោ អទិកតោ សោ ច មេ
 អនាសេវិតោ តស្ស មេ ទេក្ខុម្មេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ
 បស្សតោ តស្ស បយ្ហំ អាណន្ទ ឯតទហោសិ សរេ
 ខោ អហំ កាមេសុ អាទិទំ ទិស្វា តំ ពហុលី-
 កតេយ្យំ ទេក្ខុម្មេ អាទិសំសំ អទិកម្ម តហាសេវេយ្យំ
 ហំនំ ខោ បទេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ ទេក្ខុម្មេ ចិត្តំ
 បក្ខន្តេយ្យ បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ
 សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាណន្ទ អបវេន
 សមយេន កាមេសុ អាទិទំ ទិស្វា តំ ពហុលី-
 មកាសិ ទេក្ខុម្មេ អាទិសំសំ អទិកម្ម តហាសេវី
 តស្ស បយ្ហំ អាណន្ទ ទេក្ខុម្មេ ចិត្តំ បក្ខន្តតិ
 បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលអានន្ទ គថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ឧទេសក្នុងកាយ
 ទាំងឡាយ អញមិនទាន់ឃើញទេ ទាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឱ្យ
 ច្រើន អាទិសង្ឃក្នុងនេក្ខម្មៈ អញមិនទាន់បានទេ ទាំងអាទិសង្ឃនោះ
 អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាភាលអញយល់ឃើញថា នេក្ខម្មៈ^១
 ជារបស់ស្លាប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំង
 នៅ មិនចុះសីប័ ក្នុងនេក្ខម្មៈ ម្នាលអានន្ទ ទើបគថាគត មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងកាយទាំងឡាយហើយ
 គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឱ្យច្រើន បើបានអាទិសង្ឃ ក្នុងនេក្ខម្មៈ
 ហើយ គប្បីសេពគប់នូវអាទិសង្ឃនោះ ហេតុនេះតែងមានជាប្រាកដ
 ត្រង់ពាក្យថា ភាលអញយល់ឃើញថា នេក្ខម្មៈ^១ ជារបស់ស្លាប់ដូច្នោះ
 ហើយ ចិត្តគប្បីស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសីប័ ក្នុងនេក្ខម្មៈ
 បាន ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក គថាគតនោះ ឃើញ
 ទោស ក្នុងកាយទាំងឡាយហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឱ្យច្រើន
 បានអាទិសង្ឃ ក្នុងនេក្ខម្មៈហើយ ក៏សេពគប់អាទិសង្ឃនោះ ម្នាល
 អានន្ទ ភាលគថាគតយល់ឃើញថា នេក្ខម្មៈ^១ ជារបស់ស្លាប់ដូច្នោះ
 ចិត្តក៏ត្រឡប់ ជាស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសីប័ ក្នុងនេក្ខម្មៈឡើង

សុត្តន្តបិដកេ អន្តរាគមន្តយស្ស វេរាសីទាតោ

សោ ទោ អហំ អាទន្ទ វិវិទោវ កាមេហំ វិវិទូ
អកុសលេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកដំ
ប័តិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ តស្ស
មយ្ហំ អាទន្ទ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ កាមសហ-
គតា សញ្ញាមនសីការា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ
ហោតិ អាតាទោ សេយ្យថាបិ អាទន្ទ សុខិទោ ធុត្តំ
ឧប្បជ្ឈេយ្យ យោវេវ អាតាទាយ ឯវមស្ស មេ
កាមសហគតា សញ្ញាមនសីការា សមុទាចរន្តំ
ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតាទោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសិ យន្តនាហំ វិត-
ក្កវិចារាទំ វុបសមា ។ មេ ។ ធុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ
វិហារេយ្យន្តំ ។ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ អវិតក្កោ ធុត្តំ ធុ
បក្ខន្តតិ ធុប្បសីទតិ ធុ សន្តិដ្ឋតិ ធុ វិមុច្ចតិ ឯតំ
សន្តិ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ នវិក័តិយ

ម្នាល អានន្ទ តថាគតនោះ ស្ងាត់ចាកកាយទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាក
អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ
នឹងវិចារៈ មានបីតំនឹងសុខៈ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ម្នាល អានន្ទ
កាលតថាគត ប្រព្រឹត្តនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញា (ការសំគាល់)
នឹងមនសិការៈ (ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត) ប្រកបដោយកាម ក៏ជ្រួលច្រាល
ឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរ
របស់តថាគត ម្នាល អានន្ទ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គល
ដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
អាពាធ ជាកំណត់ មានទុបមាដូចម្តេចមិញ មានទុបមេយ្យដូចសញ្ញា
នឹងមនសិការៈ របស់តថាគតប្រកបដោយកាម ដែលជ្រួលច្រាលឡើង
ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធររបស់តថាគត
ដូច្នោះឯង ។

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែ
អញ្ជាម្យប់បង្ខំនូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ហើយចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ។
ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគតយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាននេះ ជារបស់
ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប
ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានឡើយ ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីឡើងច្បាប់ថា

បណ្ណាសក មហាវិញ្ញា

កោ ធុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចុយោ យេន បេ
 អវិតក្កេ ចិត្តំ ន បក្ខុទ្ធីតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ
 ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តិទ្ធី បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ
 អាណន្ត ឯតទយោសិ វិតក្កេ ខោ មេ អាទីនវេ
 អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អពហុលីកតោ អវិតក្កេ ច
 អាណិសំសោ អនទិកតោ សោ ច មេ អនាសេវិតោ
 តស្សា មេ អវិតក្កេ ចិត្តំ ន បក្ខុទ្ធីតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តិទ្ធី បស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទយោសិ សចេ ខោ អហំ វិតក្កេសុ
 អាទីនវំ ទិស្វា តំ ពហុលីកវេយ្យំ អវិតក្កេ អាណិសំសំ
 អទិកម្ម តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ ចនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ
 អវិតក្កេ ចិត្តំ បក្ខុទ្ធីយ្យ បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ
 វិមុត្តេយ្យ ឯតំ សន្តិទ្ធី បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាណន្ត
 អបវេន សមយេន វិតក្កេសុ អាទីនវំ ទិស្វា តំ ពហុ-
 លមកាសិ អវិតក្កេ អាណិសំសំ អទិកម្ម តមាសេវី

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាន
 ៥ នេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំង
 នៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងអវិតក្កជ្ឈាន ម្នាលអាណន្ទ តថាគត មានសេចក្តី
 យល់ឃើញដូច្នោះថា ឧ ទោសក្នុងវិតក្កជ្ឈានទាំងឡាយ អញមិនទាន់
 ឃើញ ទាំងទោសនោះអញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អាទិសង្សក្នុងអវិតក្កជ្ឈាន
 អញមិនទាន់បានទេ ទាំងអាទិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ
 បានជាកាលអញយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ
 ហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុង
 អវិតក្កជ្ឈាន ម្នាលអាណន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញ
 ឃើញទោស ក្នុងវិតក្កជ្ឈានទាំងឡាយហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញ
 ទោសនោះឲ្យច្រើន បើបាននូវអាទិសង្ស ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានហើយ គប្បី
 សេពគប់នូវអាទិសង្សនោះ ហេតុនេះ វែងមានជាប្រាកដ ត្រង់
 ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ
 ហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានបាន
 ម្នាលអាណន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក តថាគតនោះឃើញនូវទោស
 ក្នុងវិតក្កជ្ឈានទាំងឡាយហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន
 បាននូវអាទិសង្ស ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានហើយ ក៏សេពគប់នូវ អាទិសង្សនោះ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សិរិនិបាតោ

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត អវិតក្កោ ចិត្តំ បក្ខន្តតំ បសំ ធនំ
 សន្តិដ្ឋតំ វិធម្មតំ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ ទោ
 អហំ អាណន្ត វិតក្កវិបាកំ វុបសមា ។ បេ ។
 ធុត្តយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ
 អាណន្ត ឥមិទា វិហារេន វិហារតោ វិតក្កសហគតា
 សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាតោ មេ យ្យថាថិ អាណន្ត សុខិទោ ធុត្តំ
 ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវទេវ អាតោយ ឯវមេស្ស មេ
 វិតក្កសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទយោសិ យន្ត្រាហំ
 បីតិយា ច វិវាតា ឧបេក្កកោ វិហារយ្យំ សតោ ច
 សម្មជាទោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេយ្យំ យន្តិ
 អរិយា អាចិក្ខន្តំ ឧបេក្កកោ សតិមា សុខវិ-
 ហារីតំ តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទាយ សិវកនិទាន

ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគតយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈានន្ទៈ ជាវរបស់
 ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ងុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសីហ៍ក្នុងអវិតក្ក-
 ជ្ឈានឡើង ម្នាល អានន្ទ តថាគត ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិហារៈ ។ បេ។
 ហើយចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ។ ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគត ប្រព្រឹត្ត
 នៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹងមនសិការៈ ប្រកបដោយវិតក្កៈក៏ជ្រួល
 ច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះទុកជាអាពាធរ
 របស់តថាគត ម្នាល អានន្ទ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែល
 ធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធរ
 ជាកំណត់ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ មានឧបមេយ្យដូចសញ្ញានឹងមន-
 សិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយវិតក្កៈដែលជ្រួលច្រាលឡើង ការ
 ជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរ របស់តថាគត
 ដូច្នោះឯង ។

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ
 អញគួរជាអ្នកព្រឺឆើយកន្តើយ ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ជាអ្នកប្រកប
 ដោយសតិ និងសម្បជញ្ញៈផង សោយសេចក្តីសុខ ដោយនាមកាយផង
 រួចចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ដែលព្រះអរិយៈតាំងឡាយសរសើរថា បុគ្គល
 អ្នកដល់តតិយជ្ឈាន ជាអ្នកព្រឺឆើយកន្តើយ មានស្មារតី នៅជាសុខ ។

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ទិប្បតិកោ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទយោសិ កោ
 នុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ ទិប្ប-
 តិកោ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ
 ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ
 អាណន្ត ឯតទយោសិ បីតិយា ខោ មេ អាទីនកេ
 អនិដ្ឋោ សោ ច មេ អតហុលីកតោ ទិប្បតិកោ
 ច^(១) អាទិសំសោ អនិកតោ សោ ច មេ
 អនាសេវតោ តស្ស មេ ទិប្បតិកោ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទយោសិ សច
 ខោ អហំ បីតិយា អាទីនំ ទិស្វា តំ តហុលីកយេយ្យំ
 ទិប្បតិកោ អាទិសំសំ អនិកត្ថ តមាសេវេយ្យំ ហំ
 ខោ បនេតំ វិដ្ឋតិ យំ មេ ទិប្បតិកោ ចិត្តំ បក្ខន្តេយ្យ
 បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ

១ ឧ. បស្សោ ឥតិ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលអាណន្ត កាលតថាគតយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាន (ឈានមិនមានបីតិ) នុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏មិនស្កុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈានឡើយ ម្នាលអាណន្ត ទើបគថាគតមានសេចក្តីជឿនឹងដូច្នោះថា ចុះហេតុអ្វី ចម្លើយអ្វី បានជាកាលអញយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាននុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្កុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈាន ម្នាលអាណន្ត គថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ឧទាសក្នុងបីតិ អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងឧទាសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អាណិសង្សក្នុងនិប្បតិកជ្ឈាន អញមិនទាន់បានទេ ទាំងអាណិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាននុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្កុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈាន ម្នាលអាណន្ត ទើបគថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញឃើញឧទាស ក្នុងបីតិហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញឧទាសនោះ ឲ្យច្រើន បានអាណិសង្ស ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈានហើយ គប្បីសេពគប់នូវអាណិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាននុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តគប្បីស្កុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈានបាន

សុត្តន្តបិដក អង្គនូវទិកាយស្ស ឧទិកនិទាន

សោ ខោ អហំ អាណន្ត អបរេន សមយេន បីតិយា
អាទីនវំ ទិស្វា តំ ពហុលមកាសី ទិប្បីតិកេ
រាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវី តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត
ទិប្បីតិកេ ចិត្តំ បក្ខន្តតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ
ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាណន្ត បីតិយា
ច វិវតា ។ បេ ។ តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។
តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឥមំនា វិហារេន វិហារតោ
បីតិសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាពាធោ សេយ្យថាបំ អាណន្ត
សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាពាធាយ
ឯវមេវស្ស មេ បីតិសហគតា សញ្ញាមនសិការា
សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាពាធោ ។ តស្ស
មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ យន្តនាហំ សុខស្ស ច
បហាណ ទុក្ខស្ស ច បហាណ បុព្វេ សោមនស្សនោ-
មនស្សានំ អន្តន្តំមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិ-
នាវិសុទ្ធិ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារេយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកនិកាយ

ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក តថាគតនោះឃើញទោសក្នុងបីតិ
 ហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បានអានិសង្ស ក្នុងនិប្បត្តិ-
 កជ្ជក្នុងហើយ ក៏សេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ម្នាលអានន្ទ កាលតថាគត
 យល់ឃើញថា និប្បត្តិកជ្ជក្នុងនេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ងុះទៅ
 ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បត្តិកជ្ជក្នុងឡើង ម្នាលអានន្ទ តថាគត
 នោះឯង ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ។ បេ ។ ក៏បានចូលកាន់តតិយជ្ជក្នុង ។
 ម្នាលអានន្ទ តថាគត កាលប្រព្រឹត្តទៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹង
 មនសិការៈប្រកបដោយបីតិក៏ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញា
 នឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត ម្នាលអានន្ទ សេចក្តី
 ទុក្ខ តប្បវេក្ខន៍ឡើងដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុក្ខនោះ
 នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធជាគំណត់ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ មាន
 ឧបមេយ្យដូចសញ្ញានឹងមនសិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយបីតិ ដែល
 ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជា
 អាពាធរបស់តថាគតដូច្នោះឯង ។ ម្នាលអានន្ទ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលកាន់ចតុត្ថជ្ជក្នុង ដែលឥតទុក្ខឥតសុខ
 មានឧបេក្ខាដ៏បរិសុទ្ធដោយសតិ ព្រោះលះបង់សេចក្តីសុខផង លះបង់
 សេចក្តីទុក្ខផង វិនាសសោមនស្សនឹងទោមនស្សផង ក្នុងកាលមុន ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត អនុក្កមសុខេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ
 កោ នុ ទោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ
 អនុក្កមសុខេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ បស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ ឧបេក្ខាសុខេ ទោ មេ
 អាទីនេវំ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អតហ្គលីកតោ
 អនុក្កមសុខេ ច អាទិសំសោ អនិគតោ សោ
 ច មេ អនាសេវិតោ តស្សា មេ អនុក្កមសុខេ
 ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ
 ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ បស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ សចេ ទោ អហំ
 ឧបេក្ខាសុខេ អាទីនេវំ ទិស្វា តំ តហ្គលីកយេយ្យំ
 អនុក្កមសុខេ អាទិសំសំ អនិគត្ថ តថាសេវេយ្យំ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាល អានន្ត កាលតថាគត យល់ឃើញថា ចតុត្ថជ្ជានដែលឥត
ទុក្ខឥតសុខន្ត្រះ ជាវរបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏មិនស្ករទៅ មិនជ្រះថ្លា
មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងចតុត្ថជ្ជាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខឡើយ
ម្នាល អានន្ត ទើបតថាគត មានសេចក្តីឡើងច្បូលដូច្នោះថា ចុះហេតុអ្វី
បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា ចតុត្ថជ្ជានដែលឥតទុក្ខ
ឥតសុខន្ត្រះ ជាវរបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ករទៅ មិនជ្រះថ្លា
មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងចតុត្ថជ្ជានដែលឥតទុក្ខឥតសុខ ម្នាល អានន្ត
តថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ឧទេសក្នុងសេចក្តីសុខ ក្នុង
ឧបេក្ខា អញមិនទាន់ឃើញ តាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន
អាទិសង្ឃក្នុងចតុត្ថជ្ជានដែលឥតទុក្ខឥតសុខ អញមិនទាន់បានទេ តាំង
អាទិសង្ឃនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញយល់
ឃើញថា ចតុត្ថជ្ជានដែលឥតទុក្ខឥតសុខន្ត្រះ ជាវរបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ
ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ករទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុង
ចតុត្ថជ្ជាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខឡើយ ម្នាល អានន្ត ទើបតថាគតមាន
សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងសេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខា
ហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បាននូវអាទិសង្ឃក្នុង
ចតុត្ថជ្ជាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខហើយ គប្បីសេពគប់នូវអាទិសង្ឃនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វេរិកនិយោ

ហំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ អនុក្ខមសុខេ
 ចិត្តំ បក្ខន្តយ្យ បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋយ្យ វិមុច្ចយ្យ
 ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ត
 អបរេន សមយេន ឧបេក្ខាសុខេ អាទីនំ ទិស្វា តំ
 ពហុលមកាសី អនុក្ខមសុខេ អាទិសំសំ អទិកប្ប
 តមាសេវី តស្ស មយ្ហំ អាទន្ត អនុក្ខមសុខេ ចិត្តំ
 បក្ខន្តតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ
 បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ត អបរេន សម-
 យេន សុខស្ស ច បហាណ ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈិដំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ត ភមិណ
 វិហារេន វិហារតោ ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនស្ស-
 កាកា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតាណោ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឧបាសម្ព័ន្ធ

ហេតុនេះតែងមានជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា
 ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខនុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តគប្បី
 ស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខ
 ឥតសុខបាន ម្នាលមានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយ តថាគតនោះ
 ឯង ឃើញទោស ក្នុងសេចក្តីសុខ ក្នុងឧបេក្ខាហើយ ក៏ធ្វើនូវការ
 ឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បានអាទិសង្ស ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានដែលឥតទុក្ខ
 ឥតសុខហើយ ក៏សេពគប់នូវអាទិសង្សនោះ ម្នាលមានន្ទ កាលតថា-
 គតយល់ឃើញថា ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខនុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់
 ដូច្នោះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន
 ដែលឥតទុក្ខឥតសុខឡើយ ម្នាលមានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក
 តថាគតនោះឯង ព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ ចេ ។ ក៏ចូលកាន់
 ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ម្នាលមានន្ទ កាលតថាគតប្រព្រឹត្តនៅដោយវិហារ-
 ធម៌នេះ សញ្ញានឹងមនសិការៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ក៏ជ្រួលច្រាល
 ឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាណាធិ

បណ្ណសិក្សា មហានិទ្ទេស

សេយ្យជាបី អាណន្ត សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បន្នេយ្យ
 យាវនេវ អាណាធាយ ឯវមេវស្ស មេ ឧបេត្តាស បាគតា
 សញ្ញាមនសីកាវា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាណនោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ យេន្ធជាហិ
 សព្វសោ រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា ចជីយសញ្ញាធំ
 អត្តន្តមា វាណត្តសញ្ញាធំ អមនសីកាវា អនន្តោ
 វាគាសោតិ អាគាសានញ្ញាយតធំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារេយ្យន្តំ ។ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត អាគាសា-
 នញ្ញាយតធំ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តិធំ បស្សតោ
 តស្ស មយ្ហំ វាណត្ត ឯតទហោសិ កោ ទុ
 ខោ ហេតុ កោ ចត្វយោ យេន មេ អាគា-
 សានញ្ញាយតធំ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តិធំ បស្សតោ

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

របស់តថាគត ម្នាលអាណន្ទ សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គល
 ដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុក្ខនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 អាពាធដាកំណត់ មានទុបមាដូចម្តេចមិញ មានទុបមេយ្យដូចសញ្ញានឹង
 មនសិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយទុបេក្ខា ដែលដែលច្រាល់ឡើង
 ការដែលច្រាល់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធ របស់
 តថាគត ដូច្នោះឯង ។

ម្នាលអាណន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអញចូលកាន់អាភាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា
 អាភាសាមិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ព្រោះកន្លងបង្អស់រូបសញ្ញា ព្រោះ
 លេត់បដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាមរូបសញ្ញា ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ។ ម្នាលអាណន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា
 អាភាសានញ្ចាយតនជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ
 មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប ក្នុងអាភាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន
 ឡើយ ម្នាលអាណន្ទ ទើបតថាគត មានសេចក្តីរឿងឆ្ងល់ដូច្នោះថា
 ហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី កាលអញ យល់ឃើញថា អាភាសានញ្ចា-
 យតនជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ
 មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប ក្នុងអាភាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន

សុត្តនិបិដកេ អង្គការិកាយស្ស វិវាទិយានិ

តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទយោសិ រូបេស្ស ខោ មេ
 អាទិទេវេ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អនាហុលីកតោ
 អាណាសាទញ្ចាយតនេ ច អាទិសំសោ អទទិកតោ
 សោ ច មេ អនាសេវិតោ តស្ស មេ អាណាសា-
 ទញ្ចាយតនេ ចិត្តំ ទ ចក្កទ្ធព្វតិ ធម្មសំទតិ ទ
 សន្តិដ្ឋតិ ទ វិបុល្លតិ ឯតំ សន្តិទ្ធព្វ ចស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទយោសិ សចេ ខោ អហំ
 រូបេស្ស អាទិទេវំ ទិស្សា តំ តហុលីកតេយ្យំ អាណា-
 សាទញ្ចាយតនេ អាទិសំសំ អទទិកតេ តនាសេវេយ្យំ
 ហំនំ ខោ ចនេតំ វិដ្ឋតិ យំ មេ អាណាសាទញ្ចា-
 យតនេ ចិត្តំ ចក្កទ្ធព្វេយ្យ ចសំទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ
 វិបុល្លេយ្យ ឯតំ សន្តិទ្ធព្វ ចស្សតោ សោ ខោ អហំ
 អាទទ្ធ អចរេន សមយេន រូបេស្ស អាទិទេវំ ទិស្សា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ នវគ្គិយ្យ

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ទោសក្នុង
 រូបទាំងឡាយ អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឱ្យ
 ច្រើន អាទិសង្ស ក្នុងអាកាសានញ្ញាយតនដ្ឋាន អញមិនទាន់បានទេ
 ទាំងអាទិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញយល់
 ឃើញថា អាកាសានញ្ញាយតនដ្ឋាននេះ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្ត
 ក៏នៅតែមិនស្ងួនទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុង
 អាកាសានញ្ញាយតនដ្ឋាន ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងរូបទាំងឡាយហើយ គប្បីធ្វើនូវការ
 ឃើញទោសនោះឱ្យច្រើន បានអាទិសង្ស ក្នុងអាកាសានញ្ញាយតន-
 ដ្ឋានហើយ គប្បីសេពគប់នូវអាទិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជា
 ប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា អាកាសានញ្ញាយតន-
 ដ្ឋាននេះ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តគប្បីស្ងួនទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះ
 សិប្ប ក្នុងអាកាសានញ្ញាយតនដ្ឋានបាន ម្នាល អានន្ទ លុះសម័យខាង
 ក្រោយមក តថាគតនោះឯង ឃើញទោស ក្នុងរូបទាំងឡាយហើយ

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

តំ ពហុលមកាសី អាណាសានញាយតនេ អាណិសំសំ
 អធិកម្ម តតាសេវី តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ អាណាសា-
 នញាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីនតិ សន្តិជ្ជតិ
 វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ សោ ខោ
 អហំ អាណន្ទ សព្វសោ រូបសញ្ញាណំ សមតិក្កមា
 បដិយសញ្ញាណំ អត្តដ្ឋមា ធានត្តសញ្ញាណំ អមនសី-
 កាកា អនន្តោ អាណាសោតិ អាណាសានញាយតនំ
 ឧបសម្មន្តេ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ វេទិជា
 វិហារេន វិហារតោ រូបសមាគតា សញ្ញាមនសីកាកា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាណនោ សេយ្យ-
 ពាចិ អាណន្ទ សុខិណោ ឱក្ខំ ឧប្បដ្ឋេយ្យ យាវ-
 ទេវ អាណាតាយ ឯវេកេស្ស មេ រូបសមាគតា
 សញ្ញាមនសីកាកា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាណនោ ។

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ក៏ធ្វើនូវការឃើញវាទោសនោះឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស ក្នុងអាគាសា-
 នញ្ញាយតនដ្ឋានហើយ ក៏សេចក្តីបំប្លែងនូវអានិសង្សនោះ ម្ចាស់អានន្ទ
 កាលតថាគត យល់ឃើញថា អាគាសានញ្ញាយតនដ្ឋាននេះ ជារបស់
 ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ងុះទៅ ជ្រះថ្លា កាំងនៅ ចុះសិប
 ក្នុងអាគាសានញ្ញាយតនដ្ឋានឡើង ម្ចាស់អានន្ទ តថាគត នោះឯង
 ព្រោះកន្លងបង្អស់របស់សញ្ញា ព្រោះរលត់បដិយសញ្ញា ព្រោះមិនបានធ្វើ
 ទុកក្នុងចិត្តនូវនាទតសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ក៏ចូលកាន់អាគាសា-
 នញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាគាសមិនមានទីបំផុត ។
 ម្ចាស់អានន្ទ កាលតថាគតនោះ ប្រព្រឹត្តនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញា
 នឹងមនសិការៈ ប្រកបដោយរូប ក៏ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាល
 នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត ម្ចាស់អានន្ទ
 សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តី
 ទុក្ខនោះនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធដាក់ណត់ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ
 មានឧបមេយ្យ ដូចសញ្ញានឹងមនសិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយរូប
 ដែលជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ
 ទុកជាអាពាធ របស់តថាគត ដូច្នោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរិកាយស្ស ខវិវេទិកា

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ យន្តនាហំ
 សព្វសោ អាត្តាសានញាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ
 វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យន្តំ ។
 តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ វិញ្ញាណញាយតនេ ចិត្តំ ន
 បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិជ្ជតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ
 សន្តិជ្ជំ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ
 កោ នុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ
 វិញ្ញាណញាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ
 ន សន្តិជ្ជតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិជ្ជំ បស្សតោ
 តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ អាត្តាសានញាយ
 តនេ ខោ មេ អាទីនវេ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ
 អតហុលីកតោ វិញ្ញាណញាយតនេ ច អាទិសំសោ
 អនទិកតោ សោ ច មេ អនាសេវិតោ តស្ស
 មេ វិញ្ញាណញាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ
 ន សន្តិជ្ជតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិជ្ជំ បស្សតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ វេរាសិយាត

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអញ្ជាញកន្លងបង់នូវអាកាសានញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការ
 ទាំងឡាយ ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុង
 ចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគតយល់
 ឃើញថា វិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាននេះ ជាប់ស្របដូច្នោះ ចិត្តក៏មិន
 ស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសីប ក្នុងវិញ្ញាណញាយ-
 តនជ្ឈានឡើយ ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគត មានសេចក្តីឆ្លើងឆ្ងល់ថា
 ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា វិញ្ញាណ-
 ញាយតនជ្ឈាននេះ ជាប់ស្របដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះ
 ថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសីប ក្នុងវិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន ម្នាល អានន្ទ
 តថាគត មានសេចក្តីយល់ឃើញថា ឧទាសក្នុងអាកាសានញាយតន-
 ជ្ឈាន អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន
 អានិសង្សក្នុងវិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន អញមិនទាន់បានទេទាំងអានិសង្ស
 នោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា
 វិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាននេះ ជាប់ស្របដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ទុះ
 ទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសីប ក្នុងវិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ សេច ខោ អហំ
 អាត្តាសាណញាយតនេ អាទីនំ ទិស្វា តំ ពហុល្ម-
 កេយ្យំ វិញ្ញាណញាយតនេ អាទិសំសំ អធិកម្ម
 តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យំ មេ
 វិញ្ញាណញាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្តេយ្យ បសីទេយ្យ
 សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ
 ខោ អហំ អាណន្ត អបរេន សមយេន អាត្តា-
 សាណញាយតនេ អាទីនំ ទិស្វា តំ ពហុលមកាសី
 វិញ្ញាណញាយតនេ អាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវី
 តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត វិញ្ញាណញាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្តតិ
 បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ
 សោ ខោ អហំ អាណន្ត សព្វសោ អាត្តាសាណ-
 ញាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណ-
 ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈំ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ
 អាណន្ត ឥមិណ វិហារេន វិហារតោ អាត្តាសាណញា-
 យតនសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តិ

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញឃើញ
 ទោស ក្នុងអាគារសានញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោស
 នោះឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ
 គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ ត្រង់
 ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាននេះ ជា
 របស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប
 ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈានបាន ម្នាល អានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយ
 មក តថាគតនោះឯង ឃើញទោស ក្នុងអាគារសានញ្ចាយតនជ្ឈាន
 ហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស
 ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ ក៏សេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ម្នាល
 អានន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាននេះ
 ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប
 ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈានឡើង ម្នាល អានន្ទ តថាគតនោះឯង
 កន្លងបង្អស់នូវអាគារសានញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ ចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចា-
 យតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។
 ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគត នៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញាទីដ៏មន-
 សិការៈ ច្រកបដោយអាគារសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ក៏ជ្រួលច្រាលឡើង

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិកាយស្ស វិហរិយតោ

ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាណាដោ សេយ្យតាថិ អាទទ្ធ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ទុច្ចរដ្ឋយ្យ យាវិទេវ អាណាធាយ
 ឃរោវេស្ស មេ អាណាសាទន្តាយតនសហគតា
 សញ្ញាបទសិកានា សមុទាទរន្តិ ស្វាស្ស មេ
 ហោតិ អាណាដោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទហោសិ យទ្ធាហំ
 សត្វសោ វិញ្ញាណញាយតនំ សមតិកុម្ម ទត្តិ
 កំភ្នំតិ អាភិក្ខុញាយតនំ ទុបសម្មដ្ឋំ វិហរយ្យន្តិ ។
 តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ អាភិក្ខុញាយតនេ ចិត្តំ ទ
 បក្ខន្តតិ ទប្បសីទតិ ទ សន្និដ្ឋតិ ទ វិមុច្ចតិ ឯតំ
 សន្តន្តិ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទហោសិ
 កោ ទុ ទោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន
 មេ អាភិក្ខុញាយតនេ ចិត្តំ ទ បក្ខន្តតិ
 ទប្បសីទតិ ទ សន្និដ្ឋតិ ទ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តន្តិ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទហោសិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទូតិយ ឥវគ្គិយក

ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការនោះ ទុកជាអាទាធ របស់
 តថាគត ម្នាលអាខន្ធ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់
 មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាទាធជាកំណត់
 មានទុបមាដូចម្តេចមិញ មានទុបមេឃ្យ ដូចសញ្ញានឹងមនសិការរបស់
 តថាគត ប្រកបដោយអាកាសានញ្ញាយតនជ្ជាន ដែលជ្រួលច្រាល
 ឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការនោះ ទុកជាអាទាធ
 របស់តថាគតដូច្នោះឯង ។

ម្នាលអាខន្ធ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែ
 អាត្មាអញ កន្លងចង់ទូរវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ជាន ហើយចូលកាន់ភាគិញ្ញា-
 ញ្ញាយតនជ្ជាន ដោយការវត្ថុទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនបាន ។ ម្នាល
 អាខន្ធ កាលតថាគត យល់ឃើញថា ភាគិញ្ញាញ្ញាយតនជ្ជាននេះ ជា
 របស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ករទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិន
 ចុះសីប ក្នុងភាគិញ្ញាញ្ញាយតនជ្ជានឡើយ ម្នាលអាខន្ធ ទើបតថាគត
 មានសេចក្តីផ្សើងឆ្ងល់ដូច្នោះថា ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជា កាល
 អញយល់ឃើញថា ភាគិញ្ញាញ្ញាយតនជ្ជាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ
 ចិត្តមិនស្ករទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសីប ក្នុងភាគិញ្ញាញ្ញា-
 យតនជ្ជាន ម្នាលអាខន្ធ តថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា

បញ្ញាសរេ មហាវិញ្ញា

វិញ្ញាណញ្ញាយតនេ ខោ មេ អាទីនេវេ អនិដ្ឋោ
សោ ច មេ អពហុលីកតោ អាគីញ្ញញ្ញាយតនេ ច
អាទិសំសោ អនិគតោ សោ ច មេ អនាសេវីតោ
តស្មា មេ អាគីញ្ញញ្ញាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ
បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ត ឯតទិហោសិ
សចេ ខោ អហំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនេ អាទីនេវំ ទិស្វា
តំ ពហុលីកវេយ្យំ អាគីញ្ញញ្ញាយតនេ អាទិសំសំ
អនិគម្ម តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ
អាគីញ្ញញ្ញាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្តេយ្យ បសីទេយ្យ
សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ សោ
ខោ អហំ អាទន្ត អបវេន សមយេន វិញ្ញាណញ្ញា-
យតនេ អាទីនេវំ ទិស្វា តំ ពហុលមកាសិ
អាគីញ្ញញ្ញាយតនេ អាទិសំសំ អនិគម្ម តមាសេវី

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

គុទោសក្កន្ធវិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន អញ្ញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះ
 អញ្ញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អាទិសង្ស ក្នុងអាកិញ្ញញ្ញាយតនដ្ឋាន អញ្ញ
 មិនទាន់បានទេ ទាំងអាទិសង្សនោះ អញ្ញមិនទាន់សេពគប់ទេតី បានជា
 កាលអញ្ញយល់ឃើញថា អាកិញ្ញញ្ញាយតនដ្ឋាននុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ
 ហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសីប
 ក្នុងអាកិញ្ញញ្ញាយតនដ្ឋាន ម្នាលអាទន្ទ ទើបតែវាគតមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងវិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋានហើយ
 គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បាននូវអាទិសង្ស ក្នុងអាកិញ្ញ-
 ញ្ញាយតនដ្ឋានហើយ គប្បីសេពគប់នូវអាទិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែង
 មានជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញ្ញយល់ឃើញថា អាកិញ្ញញ្ញា-
 យតនដ្ឋាននុ៎ះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា
 តាំងនៅ ចុះសីប ក្នុងអាកិញ្ញញ្ញាយតនដ្ឋានបាន ម្នាលអាទន្ទ លុះ
 សម័យខាងក្រោយមក គឺវាគតនោះឯង ឃើញទោសក្នុងវិញ្ញាណញ្ញា-
 យតនដ្ឋានហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវ
 អាទិសង្សក្នុងអាកិញ្ញញ្ញាយតនដ្ឋានហើយ ក៏សេពគប់នូវអាទិសង្សនោះ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វេរិនិបាតោ

តស្ស មយំ អាទទ្ធ អាភិញ្ញាណយននេ ចិត្តំ

បក្ខន្តិតំ បស័ទិតំ សន្តិដ្ឋិតំ វិមុច្ចិតំ ឯតំ សន្តិ

បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទទ្ធ សឲ្យសោ

វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ទត្តំ កិញ្ញិតំ

អាភិញ្ញាណយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារមិ ។ តស្ស

មយំ អាទទ្ធ វេរិនិ វិហារេន វិហារតោ វិញ្ញាណញ្ញា-

យតនសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តំ

ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាណនោ សេយ្យជាបិ អាទទ្ធ

សុខំ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវទេវ អាណាយ

ឯវមេស្ស មេ វិញ្ញាណញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញា-

មនសិកាវា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ

អាណនោ ។

សុត្តន្តបិដក មគ្គុត្តរនិកាយ និរុទ្ទិសបិដក

ម្នាលភានន្ទ កាលគង្គាគតយល់ឃើញថា ភាគិញ្ញាយាននន្ទរោទៈ
 ជាប់រស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ករទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប
 ក្នុងភាគិញ្ញាយាននន្ទរោទៈ ម្នាលភានន្ទ គង្គាគតទោះ កន្លងបង
 ទូរិញ្ញាណញ្ញាយាននន្ទរោទៈ ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់
 ភាគិញ្ញាយាននន្ទរោទៈ ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនមាន ។
 ម្នាលភានន្ទ កាលគង្គាគតនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹងមនសិការៈ
 ប្រកបដោយវិញ្ញាណញ្ញាយាននន្ទរោទៈ ក៏ជ្រួលច្រាល់ឡើង ការជ្រួល
 ច្រាល់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាគោតុល្យ របស់គង្គាគត
 ម្នាលភានន្ទ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មាន
 សេចក្តីស្ករ សេចក្តីទុកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីធានាជាកំណត់
 មានទុបមាស្តចន្ទចម្បង មានទុបមេយ្យ ដូចសញ្ញានឹងមនសិការៈរបស់
 គង្គាគត ប្រកបដោយវិញ្ញាណញ្ញាយាននន្ទរោទៈ ដែលជ្រួលច្រាល់ឡើង
 ការជ្រួលច្រាល់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាគោតុល្យ របស់
 គង្គាគត ដូច្នោះឯង ។

ចម្លើយសេ មហាវិញ្ញាណ

តស្មី មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទយោសិ យទ្ធិបាហំ
 សត្វសោ អាតិញ្ញាណយតទំ សថតិក្កម្ម ទេវ-
 សញ្ញាណសញ្ញាយតទំ ឧបសម្មជ្ជំ វិហរយ្យន្តំ ។
 តស្មី មយ្ហំ អាទទ្ធ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតទេ
 ចិត្តំ ន បក្ខទ្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន
 វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ តស្មី មយ្ហំ
 អាទទ្ធ ឯតទយោសិ កោ ន ចោ ហេតុ កោ
 បក្ខយោ យេន មេ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតទេ ចិត្តំ
 ន បក្ខទ្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ
 ឯតំ សន្តិ បស្សតោ តស្មី មយ្ហំ អាទទ្ធ
 ឯតទយោសិ អាតិញ្ញាណយតទេ ចោ មេ អាទិទេវ
 អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អនហុលីកតោ ទេវសញ្ញា-
 ណសញ្ញាយតទេ ច អាទិសំសោ អនទិកតោ សោ
 ច មេ អនាសេវីតោ តស្មី មេ ទេវសញ្ញាណ-
 សញ្ញាយតទេ ចិត្តំ ន បក្ខទ្ធតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ

បណ្ណាសា ចហវិទូ

ម្នាល អាណន្ត គថាគតមានសេចក្តីត្រូវវិនិច្ឆ័យថា យើងដូច្នោះ
 អញ្ជើញ កន្លងបន្តិចក្នុងការព្រួយបារម្ភ ដោយប្រការទាំងឡាយ
 ហើយចូលកាន់នៅសញ្ញាណសញ្ញាយន្តជ្ជានន្ត ។ ម្នាល អាណន្ត កាល
 គថាគត យល់ឃើញថា នៅសញ្ញាណសញ្ញាយន្តជ្ជានន្តនេះ ជាបេសស្វប័
 ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ករទេ មិនជ្រេថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីប
 ក្នុងនៅសញ្ញាណសញ្ញាយន្តជ្ជានន្តឡើយ ម្នាល អាណន្ត ទើបគថាគត
 មានសេចក្តីជឿនចូលដូច្នោះថា បុរាណគុក្ខំ បច្ចុយក្ខំ បានជា កាល
 អញ្ជើញយល់ឃើញថា នៅសញ្ញាណសញ្ញាយន្តជ្ជានន្តនេះ ជាបេសស្វប័
 ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ករទេ មិនជ្រេថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីបក្នុង
 នៅសញ្ញាណសញ្ញាយន្តជ្ជានន្ត ម្នាល អាណន្ត គថាគតមានសេចក្តីយល់
 ឃើញដូច្នោះថា ឧ ហោស ក្នុងកាក្ខណ្ឌាយន្តជ្ជានន្ត អញ្ជើញមិនទាន់ឃើញ
 ទាំងហោសនោះ អញ្ជើញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន កាន់សង្ស័យក្នុងនៅសញ្ញាណ-
 សញ្ញាយន្តជ្ជានន្ត អញ្ជើញមិនទាន់បាន ទាំងកាន់សង្ស័យនោះ អញ្ជើញ
 មិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជា កាលអញ្ជើញយល់ឃើញថា នៅសញ្ញាណ-
 សញ្ញាយន្តជ្ជានន្តនេះ ជាបេសស្វប័ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏នៅវិនិច្ឆ័យស្ករទេ
 មិនជ្រេថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីបក្នុងនៅសញ្ញាណសញ្ញាយន្តជ្ជានន្ត

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស ទី១៧ ពោធិសត្វ

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតធម្មោសី សាទ ខោ អហំ
 អាគិញ្ចញ្ញាយតនេ អាទីនំ ទិស្វា ភំ ពហុលី-
 កវយ្យំ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ អាទិសំសំ អទិគម្ម
 តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ ពាទតំ វិជ្ជតំ យំ មេ
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ ចិត្តំ ចក្កន្តយ្យ បស័-
 ទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិប្បុទ្ធយ្យ ឯតំ សន្តន្តំ បស្សតោ
 សោ ខោ អហំ អាណន្ត អបរេន សមយេន
 អាគិញ្ចញ្ញាយតនេ អាទីនំ ទិស្វា ភំ ពហុលីកាសី
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ អាទិសំសំ អទិគម្ម តមា-
 សេវី តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ
 ចិត្តំ ចក្កន្តតំ បស័ទតំ សន្តិដ្ឋតំ វិប្បុទ្ធតំ ឯតំ
 សន្តន្តំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាណន្ត
 សត្វសោ អាគិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ទេវសញ្ញា-
 ណសញ្ញាយតនំ ឧបសម្មដ្ឋ វិហារមំ ។ តស្ស មយ្ហំ
 អាណន្ត ឥទីតា វិហារេន វិហារតោ អាគិញ្ចញ្ញា-
 យតនសមាគតា សញ្ញាបនសីកាវា សត្វនោចរុទ្ធំ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឥរិយយាម

ម្ចាស់អាទន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញឃើញ
 ទោស ក្នុងអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោស
 នោះឲ្យច្រើន បើបានអានិសង្ស ក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ហើយ គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមាន
 ជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញ យល់ឃើញថា ទេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តគប្បីស្តុះទៅ
 ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ម្ចាស់
 អាទន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក គថាគតនោះឯង ឃើញទោសក្នុង
 អាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន
 បាននូវអានិសង្ស ក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ ក៏សេព
 គប់នូវអានិសង្សនោះ ម្ចាស់អាទន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា ទេវ-
 សញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជា
 ស្តុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ឡើង ម្ចាស់អាទន្ទ គថាគតនោះឯងក៏ទ្រង់បង្ខំនូវអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលតាន់ទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។
 ម្ចាស់អាទន្ទ កាលតថាគត នៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹងបរ-
 សិការៈ ដែលប្រកបដោយអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ក៏ដែលច្រាស់ឡើង

បណ្ណសិក្សា មហានិទ្ទេស

ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាពាដោ សេយ្យោនិ អាទទ្ធ
សុខិដោ នុក្កំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យវនេវ អាពាជាយ វិមេ-
វស្ស មេ អាតិញ្ចណាយននសហគតា សញ្ញាមន-
សិកាវា សុត្តនិបាតំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាពាដោ ។

តស្ស មយំ អាទទ្ធ វិនិទ្ធហោសិ យន្តុជាហំ
នេវសញ្ញាជាសញ្ញាយននំ សមតិក្កេត្ត សញ្ញាវេទយិត-
និរោធំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហរេយ្យន្តំ ។ តស្ស មយំ
អាទទ្ធ សញ្ញាវេទយិតនិរោធេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ វតំ សន្តិ
បស្សតោ តស្ស មយំ អាទទ្ធ វិនិទ្ធហោសិ កោ
នុ ទោ ហេតុ កោ បច្ចុយោ យេន មេ សញ្ញា-
វេទយិតនិរោធេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ នប្បសីទតិ ន
សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ វតំ សន្តិ បស្សតោ តស្ស
មយំ អាទទ្ធ វិនិទ្ធហោសិ នេវសញ្ញាជាសញ្ញា-
យននេ ទោ មេ អាទីនេវ អទិដ្ឋោ សោ ច
មេ អតហុលីកតោ សញ្ញាវេទយិតនិរោធេ ច
អាទិសំសោ អនិទតោ សោ ច មេ អដាបេវតោ

បណ្ណាសក មហានិទ្ទ

ការដែលប្រាស់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត
 ម្នាលអានន្ទ សេចក្តីទុក្ខគឺប្បកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មានសេចក្តី
 សុខ សេចក្តីទុក្ខនោះនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធជាកំណត់ មានទុបមាដូច
 ម្តេចមិញ មានទុបមេយ្យដូចសញ្ញានឹងមនសិការៈរបស់តថាគត ដែលប្រ-
 កបដោយ អាភិព្ភញ្ញាយតនជ្ឈាន ដែលដែលប្រាស់ឡើង ការដែលប្រាស់
 នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគតដូច្នោះឯង ។

ម្នាលអានន្ទ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញ
 កន្លងចង់នូវនៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ហើយចូលកាន់សញ្ញាវេទ-
 យតនិរោធ ។ ម្នាលអានន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា សញ្ញាវេទ-
 យតនិរោធ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា
 មិនតាំងនៅ មិនចុះសិបក្នុងសញ្ញាវេទយតនិរោធឡើយ ម្នាលអានន្ទ
 ទើបតថាគតមានសេចក្តីឆ្លើយឆ្លល់ថា ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាកាល
 អញយល់ឃើញថា សញ្ញាវេទយតនិរោធ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ
 ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិបក្នុងសញ្ញាវេទយតនិ-
 រោធ ម្នាលអានន្ទ តថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ឧទោស ក្នុង
 នៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះអញ
 មិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អាទិសង្សក្នុងសញ្ញាវេទយតនិរោធ អញមិនទាន់បាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស និកនិទានោ

តស្មា មេ សញ្ញាវេទយំតនិរោធេ ចិន្តំ ន បក្ខន្តតំ
 នប្បសំនតំ ន សន្តិដ្ឋតំ ន វិមុច្ចតំ ឯតំ សន្តន្តំ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសំ សចេ
 ខោ អហំ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ អាទីនំ
 ទិស្វា តំ ឧហុលីកវេយ្យំ សញ្ញាវេទយំតនិរោធេ
 អាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ
 បទេតំ វិជ្ជតំ យំ មេ សញ្ញាវេទយំតនិរោធេ ចិន្តំ
 បក្ខន្តេយ្យ បសំទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ
 សន្តន្តំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ទ
 អបវេន សមយេន ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ
 អាទីនំ ទិស្វា តំ ឧហុលមកាសំ សញ្ញាវេទយំត
 និរោធេ អាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវី តស្ស
 មយ្ហំ អាទន្ទ សញ្ញាវេទយំតនិរោធេ ចិន្តំ បក្ខន្តតំ
 បសំនតំ សន្តិដ្ឋតំ វិមុច្ចតំ ឯតំ សន្តន្តំ បស្សតោ
 ណោ ខោ អហំ អាទន្ទ សព្វសោ ទេវសញ្ញាណសញ្ញា-
 យតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយំតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិទាយ វិវាទិយ

ទាំងអនិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាភាលអញយល់
 ឃើញថា សញ្ញាវេទយ័តនិរោធន្ត្រះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តក៏នៅ
 តែមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្បក្នុងសញ្ញាវេទយ័-
 តនិរោធិ ម្នាលអានន្ទ ទើបតែគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើអញ
 ឃើញទោស ក្នុងនៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ គប្បីធ្វើនូវការ
 ឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវអនិសង្សក្នុងសញ្ញាវេទយ័តនិរោធិ
 ហើយ គប្បីសេពគប់នូវអនិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ
 ត្រង់ពាក្យថា ភាលអញ យល់ឃើញថា សញ្ញាវេទយ័តនិរោធីន្ត្រះ
 ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្បក្នុង
 សញ្ញាវេទយ័តនិរោធិបាន ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក
 គតាគតនោះឯង ឃើញទោសក្នុងនៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ
 ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវអនិសង្សក្នុងសញ្ញាវេទ-
 យ័តនិរោធិហើយ ក៏សេពគប់នូវអនិសង្សនោះ ម្នាលអានន្ទ ភាល
 គតាគតយល់ឃើញថា សញ្ញាវេទយ័តនិរោធីន្ត្រះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នោះ ចិត្ត
 ក៏ត្រឡប់ជាស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្បក្នុងសញ្ញាវេទយ័តនិរោធិ
 ឡើង ម្នាលអានន្ទ គតាគតនោះឯង កន្លងបង្អស់នៃវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់សញ្ញាវេទយ័តនិរោធិ

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញ

វិហារមិ បញ្ញាយ ច មេ ទិស្វា អាសវំ ចរិត្តយំ
អគម៌សុ ។

យាវក្កវញ្ញាហំ អាទន្ទ ឥមា នវ អនុបុត្ត-
វិហារសមាបត្តិយោ ន ឯវំ អនុលោមប្បដិលោមំ
សមាបដ្ឋិម្បំ វុដ្ឋហិម្បំ នេវ តារាហំ អាទន្ទ
សនេវកេ លោកេ សមារកេ សត្រញ្ញកេ
សស្សមណព្រាញ្ញណិយា បដាយ សនេវមនុស្សយ
អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចញ្ញាសី
យតោ ច ខោ អហំ អាទន្ទ ឥមា នវ អនុបុត្ត-
វិហារសមាបត្តិយោ ឯវំ អនុលោមប្បដិលោមំ សមា-
បដ្ឋិម្បំ វុដ្ឋហិម្បំ អថាហំ អាទន្ទ សនេវកេ លោកេ
សមារកេ សត្រញ្ញកេ សស្សមណព្រាញ្ញណិយា
បដាយ សនេវមនុស្សយ អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិ
អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចញ្ញាសី ញ្ញាណញ្ច បន មេ
ទស្សនំ ឌុទទាទិ អកុប្បា មេ ចេតោវម្ពុត្តិ
អយបន្តិហា ជាតិ នត្តិទាទិ បុទត្តរោតិ ។

បណ្ណសក មហានិក្ខ

ឯពាសវៈទាំងឡាយ របស់តថាគត ក៏ដល់ខ្យល់ការអស់រលីងទៅ ព្រោះ
ឃើញដោយប្រាជ្ញា ។

ម្ចាស់អាណន្ទ អនុបព្វវិហារសមាបត្តិទាំង៧នេះ តថាគត មិនទាន់
ចូលផង មិនទាន់ចេញផង ជាអនុលោមប្បដិលោម យ៉ាងនេះបាន
ដរាបណា ម្ចាស់អាណន្ទ តថាគតក៏មិនទាន់ហ៊ានប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកត្រាស់
ដឹងច្បាស់ នូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំង
ទៅលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ
នឹងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស ដរាបនោះ
ឡើយ ម្ចាស់អាណន្ទ លុះវេតអនុបព្វវិហារសមាបត្តិទាំង ៧ នេះ តថាគត
ចូលផង ចេញផង ជាអនុលោមប្បដិលោម យ៉ាងនេះបាន ក្នុងកាលណា
ម្ចាស់អាណន្ទ ទើបតថាគត ហ៊ានប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងច្បាស់ នូវ
សម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទៅលោក
មារលោក ព្រហ្មលោកក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍
ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស ក្នុងកាលនោះ ឯញ្ញាណ-
ទស្សនៈ (ការដឹងនឹងការឃើញ) ក៏កើតឡើងដល់តថាគតថា ចេតោវិមុត្តិ
របស់អញមិនកម្រឹក នេះជាតិជាទីបំផុត (របស់អញ) កតថ្មីក្នុងកាល
ឥឡូវនេះ មិនមានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អនុត្តរនិកាយស្ស នវិកនិទានោ

តត្រ្រ្រាជំ ភវិតិ^(១)

ទ្វេ វិហារេ ច និព្វានំ ភវី ឈានេន បញ្ចមំ អាណន្តោ
ព្រាហ្មណេ^(២) នេវ នាគេន តបុស្សេន នាតិ ។

១ ឧ. ប. តត្រ្រ្រាជំ ។ ២ ឧ. ព្រាហ្មណ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សិវខិណ្ឌ

ឧទានកថាមហាវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីអនុបុព្វវិហារធម៌២ លើក ព្រះនិព្វាន ១ មេតា ១
ឈាន ជាគំរប់ ៥ ព្រះគោនុ ១ លោកាយតិកព្រាហ្មណ៍ ១
សង្គ្រាមរបស់ទេវតានឹងអសុរ ១ ដំរីដំប្រសើរ ១ ឥបុស្ស-
គហបតី ១ ។

បញ្ចមោ បញ្ចលវិគ្គោ

(២២) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អាណន្តោ
 កោសម្ព័យំ វិហារតិ យោសំតារាមេ ។ អថខោ
 អាយស្មា ឧទាយិ យេនាយស្មា អាណន្តោ តេនុបស្ព័ន្តិមិ
 ឧបស្ព័ន្តិភ្នា អាយស្មតា អាណន្តោ សន្តិ សម្មោទិ
 សម្មោទនិយំ កថំ សារាណិយំ វិតិសារេត្វា
 ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្នោ ខោ
 អាយស្មា ឧទាយិ អាយស្មន្តំ អាណន្តំ ឯតទរោច
 វុត្តិមិទំ អារុសោ បញ្ចលចណ្ណោន ទេវបុត្តោន
 សម្មាទេ កតំ ឌីកាសំ អវិទា ក្ខវិមេធសោ
 យោ យានមនុស្សិ តុន្នោ បដិលីនិសកោ មុនិទំ ។
 កតមោ(១) អារុសោ សម្មាទោ ។ កតមោ សម្មាទេ
 ឌីកាសាទិកមោ វុត្តោ កតវតាតិ ។ បញ្ចមេ អារុសោ
 កាមកុណា សម្មាទោ វុត្តោ កតវតា ។ កតមេ បញ្ច ។

១ ឧ. កតមោ ៩ ១៧ ។

បញ្ហាលវិត្តទី ៥

[២២] សម័យមួយ ព្រះអាទន្នដ៏មានអាយុ កាលគង់នៅក្នុងរយា-
សិតាភម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះ ព្រះទេវតាដ៏មានអាយុ បាន
ចូលទៅរកព្រះអាទន្នដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសចក្តី
រែកយដាមួយនឹងព្រះអាទន្នដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលនូវរែកយ
នឹងពាក្យដែលនូវរលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះទេវតាដ៏
មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយនឹងព្រះអាទន្នដ៏មាន
អាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោ ទេរបុត្រឈ្មោះបញ្ហាលចណ្ណ ពោល
នូវពាក្យនេះថា

បុគ្គលណា មានបញ្ហាត្រាស់ ដូចដែនដី ជាបច្ច្រាសនូវ
ឧកាសដែលតាំងនៅ ក្នុងទីចង្អៀត ជាព្រះកុម្ម ត្រាស់ដីនីនូវ
ឈាន បុគ្គលនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញ លាក់ខ្លួននឹងប្រសើរផុត ។
ម្ចាស់អារុសោ ទីចង្អៀតនោះតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ការត្រាស់ដីនីនូវ
ឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់អារុសោ កាមគុណ៥ យ៉ាងនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់សំដែងថា ទីចង្អៀត ។ កាមគុណ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ព្រះបណ្ឌិត អង្គការយស្ស វិភាគនិយម

ចក្ខុវិញ្ញ័យ រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាថា ប័យរូបា
 កាម្មបសញ្ញតា រជជីយា សោតវិញ្ញ័យ ភស្តា ។ បេ ។
 យានវិញ្ញ័យ ភស្តា ជំហ្មវិញ្ញ័យ រសា កាយ-
 វិញ្ញ័យ ដោដ្ឋតា ឥដ្ឋា កន្តា មនាថា ប័យរូបា
 កាម្មបសញ្ញតា រជជីយា ។ ឥមេ ទោ អារុសោ
 បញ្ច កាមគុណា សម្មាដោ វុត្តោ ភកវតា ។
 ឥនារុសោ កិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈដំ
 ទុបសឡដ្ឋ វិហារតំ ឯត្តាវតាបិ ទោ អារុសោ
 សម្មាដ ឱ កាសាជិកហោ វុត្តោ ភកវតា បរិយា-
 យេន ។ តត្របត្តិ^(១) សម្មាដោ កំញ តត្ត
 សម្មាដោ ។ យធនេ តត្ត វិភក្កវិចារា អនិវុត្តា ហោតិ
 អយមេត្ត សម្មាដោ ។ បុន ចបវ អារុសោ កិក្ខុ

១ ឧ. ព្រះបណ្ឌិត ។ ប. ព្រះបណ្ឌិត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ទវគ្គនិបាត

គំរូបដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត
មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តី
ត្រេកអរ ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយសោតៈ ១ ។ បេ ។ ក្នុងដែល
គប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ១ ផ្សព្វដែល
គប្បីដឹងច្បាស់ដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត
មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តី
ត្រេកអរ ១ ។ ម្នាលអារុសេរ កាមគុណ៥យ៉ាងនេះឯង ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងថា ទីចង្អៀត ។ ម្នាលអារុសេរ ភិក្ខុក្នុង
សាសនានេះ ស្ងួតចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន
ម្នាលអារុសេរ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ
ឯង ។ ទីចង្អៀតតែងមាន ក្នុងបឋមជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងបឋម-
ជ្ឈាននោះតែដូចម្តេច ។ កាលណា បើវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ក្នុងបឋមជ្ឈាន
នោះ មិនទាន់រលត់ទេ កាលនោះវិតក្កៈនឹងវិចារៈនេះ ឈ្មោះថា
ជាទីចង្អៀត ក្នុងបឋមជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលអារុសេរ មួយទៀត ភិក្ខុ

បណ្ណសមេ បញ្ចលវិញ្ញា

វិភក្តិវិចារណំ វុបសមា ។ មេ ។ ធុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ ឌីកា-
 សាដិកមោ វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។ តត្របត្តិ
 សម្មាដោ កំញូ តត្ត សម្មាដោ ។ យទេវ តត្ត បិត
 អនិវុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ត សម្មាដោ ។ បុន ចបរិ
 អារុសោ ភិក្ខុ បិតិយា ច វិវតា ។ មេ ។ ធុតិយជ្ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ
 ឌីកាសាដិកមោ វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។
 តត្របត្តិ សម្មាដោ កំញូ តត្ត សម្មាដោ ។ យទេវ
 តត្ត ឧបេក្ខាសុទំ អនិវុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ត
 សម្មាដោ ។ បុន ចបរិ អារុសោ ភិក្ខុ សុខស្ស
 ច បហានា ។ មេ ។ ចតុត្តជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ
 ឌីកាសាដិកមោ វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។

បណ្ណាសា បញ្ចាលវគ្គ

ព្រោះស្ងប់រម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន
 ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ ទីចង្អៀតតែងមាន ក្នុងទុតិយជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងទុតិយ-
 ជ្ឈាននោះ តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើបីតិ ក្នុងទុតិយជ្ឈាននោះ
 មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃបីតិនេះ ឈ្មោះ
 ថាទីចង្អៀត ក្នុងទុតិយជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត
 កិក្ខុ ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ។ បេ ។ បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ម្នាល
 អារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។
 ទីចង្អៀតតែងមាន ក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ
 តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើឧបេក្ខានឹងសុខៈ ក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ
 មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃឧបេក្ខា នឹងសុខៈ
 នេះឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងតតិយជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត
 កិក្ខុព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីសុខផង ។ បេ ។ បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន
 ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វិវាទិយគោ

តត្របត្តិ សម្មាដោ កិញ្ច តត្ត សម្មាដោ ។ យទេវ

តត្ត រូបសញ្ញា អនិរុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ត សម្មាដោ ។

បុន ចបរំ អារុសោ កិក្កុ សត្វសោ រូបសញ្ញា

សមតិក្កមា បដិយសញ្ញា អត្តផ្តិមា នានត្តសញ្ញា

អមនសីកាវា អនន្តោ អាតោសោតិ អាតោសាទញ្ញា-

យតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ឯត្តារតនំ ចោ អារុសោ

សម្មាដោ ឌីកាសាជិតមោ វុត្តោ កកវតា បរិយាយេន ។

តត្របត្តិ សម្មាដោ កិញ្ច តត្ត សម្មាដោ ។ យទេវ

តត្ត អាតោសាទញ្ញាយតនសញ្ញា អនិរុទ្ធា ហោតិ

អយមេត្ត សម្មាដោ ។ បុន ចបរំ អារុសោ កិក្កុ

សត្វសោ អាតោសាទញ្ញាយតនំ សមតិក្កមា អនន្ត

វិញ្ញាណនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកថាបិដក

ទីចង្អៀតវេមនីមាន ក្នុងចក្ខុវិស័យនោះ ទីចង្អៀតក្នុងចក្ខុវិស័យនោះ
 តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើបុរសញា ក្នុងចក្ខុវិស័យនោះ មិន
 ទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅ នៃបុរសញានេះ
 ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងចក្ខុវិស័យនោះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត
 ភិក្ខុបានដល់នូវអាកាសានញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា
 អាកាសមិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ព្រោះកន្លងនូវបុរសញា ព្រោះរលត់
 នូវបដិមសញា ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនានតសញា ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ
 ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ ទីចង្អៀត វេមនីមានក្នុងអាកាសញាយតនដ្ឋាន
 នោះ ទីចង្អៀត ក្នុងអាកាសញាយតនដ្ឋាននោះ តើដូចម្តេច ។
 កាលណា បើអាកាសញាយតនសញា ក្នុងអាកាសញាយតន-
 ដ្ឋាននោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃអាកា-
 សញាយតនសញានេះ ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងអាកាសញាយ-
 តនដ្ឋាននោះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវវិញ្ញា-
 ណញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត
 ដូច្នោះ ព្រោះកន្លងនូវអាកាសញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង

បណ្ណសារ បញ្ចេញវិទ្យា

ឃុំត្បូងឃ្មុំ ខេត្ត កោះកុង សង្កាត់ ឧត្តរសាគរ

រដ្ឋបាល ក្រសួង បរិយាយេន ។ ត្រីបត្តិ សង្កាត់ កំពូ

តត្ត សង្កាត់ ។ យល់ តត្ត វិញ្ញាណញាយននសញ្ញា

អនិរុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ត សង្កាត់ ។ បុណ្យ ចប់

កោះកុង កំពូ សង្កាត់ វិញ្ញាណញាយននសញ្ញា សម-

តិក្ខម្ម ធម៌ កំពូតិ អាភិញ្ញាយននសញ្ញា ឧបសម្ព័ន្ធ

វិហារតិ ឃុំត្បូងឃ្មុំ ខេត្ត កោះកុង សង្កាត់ ឧត្តរសាគរ

តត្ត រដ្ឋបាល ក្រសួង បរិយាយេន ។ ត្រីបត្តិ សង្កាត់

កំពូ តត្ត សង្កាត់ ។ យល់ តត្ត អាភិញ្ញា-

ញាយននសញ្ញា អនិរុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ត សង្កាត់ ។

បណ្ណាសក បញ្ចាលវគ្គ

ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។
 ទីចង្អៀតរមែងមាន ក្នុងវិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាននោះ ទីចង្អៀតក្នុង
 វិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាននោះ តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើវិញ្ញាណ
 ញាយតនសញ្ញា ក្នុងវិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាននោះ មិនទាន់រលត់
 ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃវិញ្ញាណញាយតនសញ្ញានេះ
 ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងវិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ
 មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវអាកិញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុង
 ចិត្តថា វត្ថុតិចតួចមិនមានដូច្នោះ ព្រោះកន្លងនូវវិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទី
 ចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយ
 បរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ ទីចង្អៀតរមែងមាន ក្នុងអាកិញ្ញាយ-
 តនដ្ឋាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងអាកិញ្ញាយតនដ្ឋាននោះ តើដូចម្តេច ។
 កាលណា បើអាកិញ្ញាយតនសញ្ញា ក្នុងអាកិញ្ញាយតនដ្ឋាន
 នោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃអាកិញ្ញា-
 យតនសញ្ញានេះ ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងអាកិញ្ញាយតនដ្ឋាននេះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគយស្ស វិហារនិទាន

បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ អាភិក្ខុញ្ញាយតនំ

សមតិក្កម្ម លេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ

វិហារតិ ឯត្តារតាបិ ខោ អាវុសោ សម្មាដេ ឌីកា-

សាធិកមោ វុត្តោ ភក្កវតា បរិយាយេន ។ តត្ថបត្ថ

សម្មាដោ កិក្ខុ តត្ថ សម្មាដោ ។ យទេវ

តត្ថ លេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំសញ្ញា អដិវុទ្ធា ហោតិ

អយមេត្ថ សម្មាដោ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ

សព្វសោ លេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម

សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ បញ្ញាយ-

បស្ស ទិស្វា អាសវំ បរិក្ខីណា ហោន្តិ ឯត្តារតាបិ

ខោ អាវុសោ សម្មាដេ ឌីកាសាធិកមោ វុត្តោ

ភក្កវតា ទិប្បរិយាយេនាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរង្គិកាយ នវិរិយិយ

ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវទេវសញ្ញានាសញ្ញាយ-
 តនជ្ឈាន ព្រោះកន្លងនូវភកិកញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងឡាយ
 ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវធុកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។
 ទីចង្អៀត រមែងមានក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀត
 ក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាននោះ តើដូចម្តេច ។ កាលណា
 បើទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា ក្នុងទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 នោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃទេវ-
 សញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញានេះ ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងទេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបាន
 ដល់នូវសញ្ញាវេទយតនិរោធិ ព្រោះកន្លងនូវទេវសញ្ញានាសញ្ញាយត-
 នជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់
 រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹង
 នូវធុកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែង
 ហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

បញ្ញាសព បញ្ញាឈរត្នោ

(២៣) កាយសត្វី កាយសត្វីតិ អាវុសោ
 វុច្ឆតិ កិត្តាវតា នុ ទោ អាវុសោ កាយសត្វី
 វុត្តោ ភកវតាតិ ។ វេទាវុសោ ភិក្ខុ វិវិក្ខេវ
 កាមេហំ ។ មេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ
 យថា យថា ច តនាយនំ តថា តថា នំ កាយេន
 ដុសិត្វា វិហារតិ ឯត្តាវតាបិ ទោ អាវុសោ កាយសត្វី
 វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។ ចុន ចបរំ
 អាវុសោ ភិក្ខុ វិតក្កវិហារំ វុបសមា ។ មេ ។
 ទុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ
 វិហារតិ យថា យថា ច តនាយនំ តថា តថា នំ
 កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ ឯត្តាវតាបិ ទោ អាវុសោ
 កាយសត្វី វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។ ចុន
 ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សត្វសោ វុបសញ្ញានំ
 សមតិក្កមា បដិយសញ្ញានំ អត្តម្ពមា ធានត្តសញ្ញានំ
 អមនសិកាម អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសា-
 នញ្ញាយនំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ យថា យថា ច
 តនាយនំ តថា តថា នំ កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ

បណ្ណាសក បញ្ចាលវគ្គ

[២៣] ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា កាយ-
សក្ខិ កាយសក្ខិ ដូច្នោះ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិ ដែលព្រះមានព្រះភាគ
សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
នេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន អាយ-
តនៈគឺបឋមជ្ឈាននោះមាន ព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយ-
តនៈនោះ ដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិ-
បុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយត្រឹម
ប៉ុណ្ណោះឯង ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះស្ងប់រម្ងាប់នូវវិតក្កៈ
នឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ក៏បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន
អាយតនៈនោះកើតព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះ
ដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិបុគ្គលដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។
ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈាន
ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាគាសមិនមានខ័ប្បផុតដូច្នោះ ព្រោះកន្លងនូវ
រូបសញ្ញា ព្រោះវិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវ
នានត្ថសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង អាយតនៈនោះ កើតព្រោះអាការ
ណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយសុវ្យាសីនិកាយោ

ឯត្រាវតាបិ ខោ អាវុសោ កាយសក្ខី វុត្តោ កកវតា
 ចរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ កិក្ខុ
 សព្វសោ លេវសញ្ញា ជាសញ្ញាយនំ សមតិក្ខម
 សញ្ញាវេន យេននិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ បញ្ញាយ-
 បស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខិណា ហោន្តិ យថា
 យថា ច តនាយនំ តថា តថា នំ កាយេន
 ដុស្តិត្វា វិហារតិ ឯត្រាវតាបិ ខោ អាវុសោ កាយ-
 សក្ខី វុត្តោ កកវតា និប្បវិយាយេនាតិ ។

(២២) បញ្ញាវិមុត្តោ បញ្ញាវិបុត្តោតិ អាវុសោ
 វុត្តតិ តិត្តាវតា នុ ខោ អាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តោ
 វុត្តោ កកវតាតិ ។ ឥនាវុសោ កិក្ខុ វិវិច្ឆេវ
 កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ បញ្ញាយ បន បជាជាតិ(១) ឯត្រាវតាបិ
 ខោ អាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តោ វុត្តោ កកវតា
 ចរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ កិក្ខុ

១ ឧ.ម. បញ្ញាយ ច នំ បជាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទិកាយ វិទកថា

ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង
ហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។ ម្នាលអារុសោ
មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញាវេទយ៍តទិរោធិ ព្រោះកន្លងនូវនេវ-
សញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយ
របស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយចញ្ញា អាយតនៈ
នោះតើគេព្រោះអា ការណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះដោយកាយ
ព្រោះអា ការនោះ ។ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(២២) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

បញ្ញាវិមុត បញ្ញាវិមុត ដថេ ម្នាលអារុសោ បញ្ញាវិមុតបុគ្គល
ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ
ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ស្ងួត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក៏បាន
ដល់នូវបឋមជ្ឈាន ទាំងដឹងច្បាស់ដោយចញ្ញា ម្នាលអារុសោ បញ្ញា-
វិមុតបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយ
បរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ

បណ្ណសារ បញ្ចូលវគ្គ

សព្វសេន ទេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយំតនំហេតំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ បញ្ញាយ-
 បស្ស ទិស្វា អាសវំ បរិក្កិណា ហោន្តិ បញ្ញាយ
 បន បជាទាតិ ឯត្តាវតាបិ ទោ អាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តោ
 វុត្តោ កកវតា ជិច្ឆវិយាយេនាតិ ។

(២៥) ឧកតោកាគវិមុត្តោ ឧកតោកាគវិមុត្តោតិ
 អាវុសោ វុច្ឆតិ កត្តាវតា នុ ទោ អាវុសោ ឧកតោកា-
 គវិមុត្តោ វុត្តោ កកវតាតិ ។ ឥដាវុសោ កិក្កុ វិវិច្ឆេ
 កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ
 យថា យថា ច តនាយតនំ តថា តថា នំ កាយេន
 ធុសិក្ខា វិហារតិ បញ្ញាយ បន បជាទាតិ ឯត្តាវតាបិ
 ទោ អាវុសោ ឧកតោកាគវិមុត្តោ វុត្តោ កកវតា បរិយា-
 យេន ។ បេ ។ ចុន ចបរំ អាវុសោ កិក្កុ សព្វសោ ទេវ-
 សញ្ញា នាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយំតនំហេតំ
 ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវំ
 បរិក្កិណា ហោន្តិ យថា យថា ច តនាយតនំ

បណ្ណាសក បញ្ចាលវិជ្ជា

បានដល់នូវសញ្ញាវេទយ៍គន្លិរោង ព្រោះកន្លងនូវនូវសញ្ញានាសញ្ញា-
យគនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ
ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា ទាំងភិក្ខុនោះ ក៏ដឹងច្បាស់
ដោយបញ្ញា ម្នាលអាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៥) ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ឧកតោ-
ភាគវិមុត្ត ឧកតោភាគវិមុត្ត ដូច្នោះ ម្នាលអាវុសោ ឧកតោភាគវិមុត្ត-
បុគ្គល ដែលព្រះមានព្រះភាគ សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
ក៏បានដល់នូវបឋមដ្ឋាន អាយតនៈនោះ កើតព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុ
ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ទាំងដឹង
ច្បាស់ដោយបញ្ញា ម្នាលអាវុសោ ឧកតោភាគវិមុត្តបុគ្គល ដែលព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។
ម្នាលអាវុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញាវេទយ៍គន្លិរោង ព្រោះ
កន្លងនូវនូវសញ្ញានាសញ្ញាយគនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង អាសវៈ
ទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា
អាយតនៈនោះកើតព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះ

សុត្តន្តបិដក អង្គការិយស្ស វេរិយិយោ

តថា តថា ខំ កាយេន ធុសិក្ខា វិហារតិ បញ្ញាយ
បន បដាទាតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អាវុសោ ឧកតោកា-
កវិធុត្តោ វុត្តោ កកវតា ទិប្បវិយាយេទាតិ ។

(៤៦) សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោ សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោតិ
អាវុសោ វុច្ឆតិ កត្តាវតា នុ ខោ អាវុសោ សន្និដ្ឋិកោ
ធម្មោ វុត្តោ កកវតាតិ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ
កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ
ឯត្តាវតាបិ ខោ អាវុសោ សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោ វុត្តោ
កកវតា បវិយាយេន ។ បេ ។ ចុន ចបវំ អាវុសោ
ភិក្ខុ សត្វសោ នេវសញ្ញាទាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
សញ្ញាវេទយំតនំហេតំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ បញ្ញាយ-
បស្ស ទិស្វា អាសវំ បវិត្តិណា ហោន្តិ ឯត្តាវតាបិ
ខោ អាវុសោ សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោ វុត្តោ កកវតា
ទិប្បវិយាយេទាតិ ។

(៤៧) សន្និដ្ឋិកំ ទិញានំ សន្និដ្ឋិកំ ទិញានន្តិ អាវុសោ
វុច្ឆតិ កត្តាវតា នុ ខោ អាវុសោ សន្និដ្ឋិកំ ទិញានំ
វុត្តំ កកវតាតិ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ កាមេហិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា ទិវគ្គិយ

ដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ទាំងបានដឹងច្បាស់ដោយបញ្ញា ម្នាល
អារុសោ ទុកតោកាគវិមុត្តវុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
ហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៦) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា សន្និដ្ឋិ-
កធម៌ សន្និដ្ឋិកធម៌ ដូច្នោះ ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋិកធម៌ ដែលព្រះអង្គ
សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុកងសាសនានេះ
ស្ងួតចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ
សន្និដ្ឋិកធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ
ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញា-
វេទយតនិរោធ ព្រោះកន្លងនូវវេទសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយ
ប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់លើសទៅ ព្រោះ
ឃើញដោយបញ្ញា ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋិកធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៧) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
សន្និដ្ឋិកនិព្វាន សន្និដ្ឋិកនិព្វាន ដូច្នោះ ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋិកនិព្វាន
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ស្ងួតចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

បណ្ណាសកេ បញ្ចូលវិញ្ញា

បឋមជ្ឈានិច្ចំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ ឯត្តារតាបិ ខោ អារុសោ
 សន្និដ្ឋិតំ ជិញ្ញានំ វុត្តំ ភកវតា បរិយាយេន ។ បេ ។
 បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ លេសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយនំ សមត្តក្កម្ម សញ្ញាវេទយននិគេដំ
 ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវា
 បរិក្ខំណា ហោន្តិ ឯត្តារតាបិ ខោ អារុសោ សន្និដ្ឋិតំ
 ជិញ្ញានំ វុត្តំ ភកវតា និប្បយាយេនាតិ ។

[២៨] ជិញ្ញានំ ជិញ្ញានន្តិ អារុសោ វុច្ចតិ ។ បេ ។

[២៩] បរិជិញ្ញានំ បរិជិញ្ញានន្តិ ។ បេ ។

[៣០] តទន្តជិញ្ញានំ តទន្តជិញ្ញានន្តិ អារុសោ
 វុច្ចតិ ។ បេ ។

[៣១] ទិដ្ឋនម្មជិញ្ញានំ ទិដ្ឋនម្មជិញ្ញានន្តិ អារុសោ
 វុច្ចតិ តត្តារតា នុ ខោ អារុសោ ទិដ្ឋនម្មជិញ្ញានំ វុត្តំ
 ភកវតាតិ ។ ឥណ្ឌុសោ ភិក្ខុ វិវិទ្ធោ តាមេហិ ។ បេ ។

បណ្ណាសក បញ្ចាលវគ្គ

ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកនិព្វាន ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយមានត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។
ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ក៏បានដល់នូវសញ្ញាវេយ្យាករណ៍និពោធ
ព្រោះកន្លងនូវនេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង
អាសវៈទាំងឡាយរបស់ក៏ក្នុងនោះក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា
ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកនិព្វាន ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
ហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៨) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
និព្វាន និព្វាន ដូច្នោះ ។ បេ ។

(៤៩) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា បរិនិព្វាន បរិនិព្វាន
ដូច្នោះ ។ បេ ។

(៥០) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ឥន្ទ្រនិព្វាន ឥន្ទ្រនិព្វាន ដូច្នោះ ។ បេ ។

(៥១) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដូច្នោះ ម្នាលអារុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
ម្នាលអារុសោ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស វេទនិបាតោ

បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ វត្តាវតាថិ ខោ អារុសោ
 ទិដ្ឋធម្មទិព្វានំ វត្តំ កកវតា ចរិយាយេន ។ បេ ។ បុន
 ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ ទេវសញ្ញានាសញ្ញាយ-
 តំ សមតិក្ខិម្ម សញ្ញាវេទយិតនិពេធំ ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហារតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវំ ចរិក្ខិណា
 យោន្តំ វត្តាវតាថិ ខោ អារុសោ ទិដ្ឋធម្មទិព្វានំ វត្តំ
 កកវតា និប្បវិយាយេនាតិ ។

បញ្ចសវត្តោ បញ្ចមោ ។

តិច្ឆាទានំ វារិទិ

បញ្ចាលោ កាមហោសព្វ^(១) ឧកោ^(២) សន្តិដ្ឋិកា ទ្វេ
 ទិព្វានំ ចរិទិព្វានំ តទន្តទិដ្ឋធម្មកេន ចាតិ ។
 ទវកនិចារេ បណ្ណាសកោ សមត្តោ^(៣) ។

១ ឧ. បញ្ចាលោ កាយសត្វិ ច ។ ម. សម្ពាធា កាយសត្វិ បញ្ចា ។ ២ ម. ឧរតោ
 វាធា ។ ៣ ឧ. ម. បឋមំ បណ្ណាសវំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករណិកាយ នវកនិដាយ

ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដែលព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ
 ឯនី ។ ថេ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ក៏ក្នុងនូវសញ្ញា-
 វេទយ័តនិរោធិ ព្រោះកន្លងនូវវេសញ្ញា វេសញ្ញាយ កន្លងជ្ឈាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ
 ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា ម្នាលអារុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ
 ឯនី ។

ចប់ បញ្ចាលវគ្គទី ៥ ។

ឧទានក្នុងបញ្ចាលវគ្គនោះគឺ

- និយាយអំពីបញ្ចាលចណ្ឌទៅបុត្រ ១ ការបៀតបៀនកាម ១
- បញ្ញាវិមុត្ត ១ ឧកតោភាគវិមុត្តបុគ្គល ១ សន្និដ្ឋិកៈ មាន
- ២ លើក និព្វាន ១ បរិនិព្វាន ១ តទ្រង់និព្វាន ១ នឹងទិដ្ឋ-
 ធម្មិកនិព្វាន ១ ។

ចប់ បញ្ចកាលៈ ក្នុងនវកនិដាយ ។

បណ្ណសកាសង្គហិតា វិគ្គ

បរិមេ ខេមរគ្គោ

(៥២) ខេម ខេមន្តិ អារុសោ វុច្ឆតិ កត្តាវតា
 នុ ខោ អារុសោ ខេម វុត្តំ កកវតាតិ ។ ឥនារុសោ
 កិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ ខេម វុត្តំ កកវតា
 បរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អារុសោ កិក្ខុ
 សព្វសោ នេវសញ្ញាណសញ្ញាយនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញា-
 វេនយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ បញ្ញាយបស្ស
 ទិស្វា អាសវា បរិក្ខិណា ហោន្តិ ឯត្តាវតាបិ ខោ
 អារុសោ ខេម វុត្តំ កកវតា និប្បរិយាយេនាតិ ។

(៥៣) ខេមប្បត្តោ ខេមប្បត្តោតិ អារុសោ វុច្ឆតិ ។ បេ ។

(៥៤) អមតិ អមតន្តិ អារុសោ វុច្ឆតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតវិគ្គ

ខេមរវិគ្គទី ១

(៥២) ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តី
 ក្សេម សេចក្តីក្សេម ដូច្នោះ ម្នាលអាវុសោ សេចក្តីក្សេម ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអាវុសោ
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាយទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់នូវ
 បឋមជ្ឈាន ម្នាលអាវុសោ សេចក្តីក្សេម ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។
 ម្នាលអាវុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញាវេទយ៍តនិរោធិ
 ព្រោះកន្លងនូវវេទសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង
 អាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយ
 បញ្ញា ម្នាលអាវុសោ សេចក្តីក្សេម ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៥៣) ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 បុគ្គលដល់នូវសេចក្តីក្សេម ដល់នូវសេចក្តីក្សេម ដូច្នោះ ។ បេ ។

(៥៤) ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អមតៈ
 អមតៈ ដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស វេរិកនិពោ

[៥៥] អមតប្បត្តោ អមតប្បត្តោតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៦] អកយំ អកយន្តំ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៧] អកយប្បត្តោ អកយប្បត្តោតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៨] បស្សទ្ធិំ បស្សទ្ធិតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៩] អនុប្បត្តប្បស្សទ្ធិំ អនុប្បត្តប្បស្សទ្ធិតិ អាវុសោ

វុច្ឆតិ ។

[៦០] និរោធនោ និរោធនោតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៦១] អនុប្បត្តនិរោធនោ អនុប្បត្តនិរោធនោតិ អាវុសោ

វុច្ឆតិ កីត្តាវតោ នុ ទោ អាវុសោ អនុប្បត្តនិរោធនោ វុត្តោ

ភកវតាតិ ។ វេណុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ នវកថិបារ

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គល ដល់នូវអមតៈ ដល់នូវអមតៈ ដូច្នោះ ។

(៥៦) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ទីមិន មានភ័យ ទីមិនមានភ័យ ដូច្នោះ ។

(៥៧) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលដល់នូវទីមិនមានភ័យ ដល់នូវទីមិនមានភ័យ ដូច្នោះ ។

(៥៨) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ដូច្នោះ ។

(៥៩) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ដោយលំដាប់ សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ដោយលំដាប់ ដូច្នោះ ។

(៦០) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តីរលត់ សេចក្តីរលត់ ដូច្នោះ ។

(៦១) ម្នាលភិក្ខុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តី រលត់ដោយលំដាប់ ដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុសោ សេចក្តីរលត់ដោយលំដាប់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលភិក្ខុសោ ភិក្ខុគង្គិសាសនានេះ ស្ងួតចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

បញ្ហាសព ទេវវត្ត

បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មន្តំ វិហារតិ ឯត្តារតាមិ ទោ
 អារុសោ អនុបុត្តនិរោដោ វុត្តោ ភកវតា
 បរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ
 សត្វសោ លេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយិតនិរោដំ ឧបសម្មន្តំ វិហារតិ ចញ្ញាយ-
 បស្ស ទិស្វា អាសវំ បរិក្ខិណា ហោន្តិ ឯត្តារតាមិ
 ទោ អារុសោ អនុបុត្តនិរោដោ វុត្តោ ភកវតា ទិប្ប-
 រិយាយេនាតិ ។

[៦២] ទេ ភិក្ខុវេ ទម្មេ អប្បហាយ . អកត្វោ
 អរហន្តំ សច្ចិកាតុំ ។ កតមេ ទេ ។ រតំ
 នោសំ មោហំ កោដំ ឧបទាហំ មត្តំ បលាសំ
 ឥស្សំ មច្ចរិយំ ។ ឥទេ ទោ ភិក្ខុវេ ទេ ទម្មេ
 អប្បហាយ អកត្វោ អរហន្តំ សច្ចិកាតុំ ។

បណ្ណាល័យ ខេមបូឌា

បានដល់ខ្ញុំបឋមជ្ឈាន ម្នាលភារុសោ សេចក្តីរលត់ដោយលំដាប់
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹម
 ប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់ខ្ញុំ
 សញ្ញាដទៃយ៉ាងនិរោធន ព្រោះកន្លងនូវនេសញ្ញានាសញ្ញាយកនេដ្ឋាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ភាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះក៏អស់
 រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយចញ្ញា ម្នាលភារុសោ សេចក្តីរលត់
 ដោយលំដាប់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយ
 និច្ចវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនលះបង់នូវធម៌ ៧
 យ៉ាង មិនគួរដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តបាន ។ ធម៌ ៧
 យ៉ាង ភីដូចម្តេចខ្លះ ។ និរាគៈ ១ ទោសៈ ១ មោហៈ ១
 កោដៈ ១ ឧបនាហៈ ១ មក្ខៈ ១ បលាសៈ ១ ឥស្ស ១
 មច្ចុរិយៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនទាន់លះបង់នូវធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះទេ មិនគួរដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តបានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស វេរិនិទាតោ

នវ កិក្ខុវេ ធម្មេ បហាយ ភព្វោ អវហត្ថំ
 សច្ចិកាតុំ ។ កតមេ នវ ។ វកំ នោសំ មោហំ
 កោធំ ឧបនាហំ មក្ខំ បណាសំ វស្សំ មច្ឆិយំ ។
 វមេ ខោ កិក្ខុវេ នវ ធម្មេ បហាយ ភព្វោ អវហត្ថំ
 សច្ចិកាតុំ ។

ទេវវេទ្តោ បរិមោ ។

តិច្ឆិទ្ធានំ

ខេមោ ច អមតំ ចេវ អកយបស្សន្តិយេន ច
 និរោនោ អនុមុត្តោ ចេវ ធម្មំ បហាយ ភព្វេន ចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនិកាយ នវិកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលបានលះបង់ នូវធម៌ ៧ យ៉ាងនេះហើយ
 គួរដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តបាន ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺរាគៈ ១ ទោសៈ ១ មោហៈ ១ កោធនៈ ១ ឧបនាហៈ ១
 មក្ខៈ ១ បលាសៈ ១ ឥស្សា ១ មច្ឆរិយៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលបានលះបង់នូវធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯងហើយ ទើបគួរដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តបាន ។

ចប់ ខេមវគ្គ ទី ១ ។

ឧទានកិច្ចខេមវគ្គដោះគឺ

និយាយអំពីសេចក្តីក្សេម ១ អ្នកដល់នូវសេចក្តីក្សេម ១
 អមតៈ ១ អ្នកដល់នូវអមតៈ ១ ទីមិនមានភ័យ ១ អ្នក
 ដល់នូវទីមិនមានភ័យ ១ សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ១ សេចក្តី
 ស្ងប់រម្ងាប់ដោយលំដាប់ ១ សេចក្តីរលត់ ១ សេចក្តីរលត់
 ដោយលំដាប់ ១ នឹងបុគ្គលលះបង់នូវធម៌ ៧ យ៉ាង គួរធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ១ ។

ទុតិយោ សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញា

(៦៣) បញ្ចមាធំ ភិក្ខុវេ សំត្វានុត្តរ្យាធំ ។
កតតមាធំ បញ្ច ។ ចាណាតំចាតោ អនិច្ចាណាធំ
កាមេស្ស មិច្ឆាចារោ មុសាវំនោ សុកមោយមជ្ឈិម្ហមា-
នដ្ឋាធំ ។ ឥមាធំ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច សំត្វានុត្តរ្យាធំ ។
ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ចធំ សំត្វានុត្តរ្យាធំ
បហានាយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ភារេតញ្ច ។ កតមេ
ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយាទុ-
បស្សី វិហារតិ អាតាបិ សម្មជានោ សតិមា វិនេយ្យ
លោកេ អភិជ្ឈានោមនស្សំ វេទនាសុ ។ មេ ។
ចំត្តេ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហារតិ អាតាបិ
សម្មជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈានោ-
មនស្សំ ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បញ្ចធំ សំត្វា-
នុត្តរ្យាធំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា
ភារេតញ្ចតិ ។

សតិប្បដ្ឋានវិគ្គី ២

[៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ ហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាងកើតឡើង ។ គឺ បុណ្យភិក្ខុ ១ អទិទ្ធាទាន ១ ការមេស្ត មិច្ឆាចារ ១ មុសាវាទ ១ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរ ចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាលើញនូវកាយ ក្នុងកាយ ជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្ស ក្នុងលោកចេញ ១ ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ១ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្ត ១ ពិចារណាលើញនូវធម៌ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្ស ក្នុង លោកចេញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ នេះ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការនិកាយស្ស ឧវាសិយាតោ

[២២] បញ្ចមាជិ ភិក្ខុវេ ជីវណាជិ ។ កតមាជិ
 បញ្ច ។ កោមច្ឆន្ទជីវណំ ព្យាទាទជីវណំ ជីនមិទ្ធុជី-
 វណំ ធុទ្ធិប្បុក្កក្កុប្បជីវណំ វិចិត្តិញ្ញាជីវណំ ។ ឥមាជិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ជីវណាជិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចុំ ជីវណាជំ បហានាយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា
 ការេតញ្ច ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ អាតាបិ សម្មជានោ
 សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ
 វេទនាសុ ។ បេ ។ ចិត្តេ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហារតិ
 អាតាបិ សម្មជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ
 អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចុំ
 ជីវណាជំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា
 ការេតញ្ចតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គជួរទី៣ ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកនិកាយ

(៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និវរណធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 និវរណធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកាមច្នៃនិវរណៈ ១ ព្យាបាទ-
 និវរណៈ ១ ចិនមិទ្ធនិវរណៈ ១ ឧទ្ធចក្កចន្ទនិវរណៈ ១ វិចិកិច្ចា-
 និវរណៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និវរណធម៌មាន ៥ យ៉ាង
 នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្រប់រូបនៃសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដើម្បី
 លះបង់នូវនិវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សតិប្បដ្ឋាន ៤ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញនូវកាយ ក្នុង
 កាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅនូវកិលេស ជាអ្នក
 ដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីនិទោមនស្ស ក្នុងលោក
 ចេញ ១ ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ១ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្ត ១ ពិចារណា
 ឃើញនូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿង
 ដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីនិ
 ទោមនស្ស ក្នុងលោកចេញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្រប់រូបនៃ
 នូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ នេះ ដើម្បីលះបង់នូវនិវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ សនិប្បដ្ឋានិញ្ចោ

(៦៥) បញ្ចុបេ ភិក្ខុវេ កាមតុណ្ណា ។ កតមេ
 បញ្ចុ ។ ចក្កវិញ្ញេយ្យា រូទា ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា
 បិយ្យទា កាម្មបសញ្ញិតា រជនីយា សោតវិញ្ញេយ្យា
 សន្ទា ។ បេ ។ យានវិញ្ញេយ្យា តត្ថា ជិវិតវិញ្ញេយ្យា
 រសា កាយវិញ្ញេយ្យា ដោដ្ឋញ្ចា ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា
 បិយ្យទា កាម្មបសញ្ញិតា រជនីយា ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចុ កាមតុណ្ណា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចុន្នំ កាមតុណ្ណានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ
 សតិប្បដ្ឋានា កាវេតញ្ចតិ ។

(៦៦) បញ្ចុមេ ភិក្ខុវេ ឧទានានក្ខត្តា ។
 កតមេ បញ្ចុ ។ រូប្យទានានក្ខត្តោ វេទ្ខ្យទានានក្ខត្តោ
 សញ្ញ្យទានានក្ខត្តោ សង្ការ្យទានានក្ខត្តោ វិញ្ញាណ្យ-
 ទានានក្ខត្តោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចុទានានក្ខត្តា ។
 ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចុន្នំ ឧទានានក្ខត្តានំ
 បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតញ្ចតិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត សតិប្បដិដ្ឋានវគ្គ

(៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 កាមគុណ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ ជាទី
 ប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកប
 ដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយ
 ត្រចៀក ១ ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ រសដែលគប្បី
 ដឹងដោយអណ្តាត ១ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា
 ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកប
 ដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាមគុណមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវ
 សតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវកាមគុណ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 ឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបបាទានក្ខន្ធ ១ វេទន្យបាទា-
 នក្ខន្ធ ១ សញ្ញបាទានក្ខន្ធ ១ សង្ខារបាទានក្ខន្ធ ១ វិញ្ញាណបាទា-
 នក្ខន្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់
 នូវឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរខិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

[៦៧] បញ្ចំមាធិ ភិក្ខុវេ ឱរម្ហាភិយាធិ សំយោ-
 ជនាធិ ។ កតមាធិ បញ្ច ។ សក្កាយនិដ្ឋិ វិចិកិច្ចា
 សីលព្វតបរមាសោ កាមច្ចន្តោ ព្យាចានោ ។ ឥមាធិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ឱរម្ហាភិយាធិ សំយោជនាធិ ។
 ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្តំ ឱរម្ហាភិយាធិ សំយោជនាធិ
 បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វាតិ ។

[៦៨] បញ្ចំមា ភិក្ខុវេ កតិយោ ។ កតមា
 បញ្ច ។ ជិរយោ តិរច្ឆានយោធិ បិត្តិវិសយោ មនុស្ស
 ទេវា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច កតិយោ ។
 ឥមាសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្តំ កតិយោ បហានាយ
 ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វាតិ ។

[៦៩] បញ្ចំមាធិ ភិក្ខុវេ មច្ឆរិយាធិ ។
 កតមាធិ បញ្ច ។ អាវាសមច្ឆរិយំ កុលមច្ឆរិយំ
 លាកមច្ឆរិយំ វណ្ណមច្ឆរិយំ ធម្មមច្ឆរិយំ ។ ឥមាធិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច មច្ឆរិយាធិ ។ ឥមេសំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចន្តំ មច្ឆរិយាធិ បហានាយ ឥមេ
 ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទិកាយ នវកនិបាត

(៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម
នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ សំយោជនៈ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសក្កាយ-
ទិដ្ឋិ ១ វិបត្តិចារ ១ សីលពូតបរាមាស ១ កាមច្នន្ទ ១ ព្យាបាទ ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោមមាន ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ
ដើម្បីលះបង់នូវសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ គតិ ៥ យ៉ាង
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺនិរយៈ ១ តិរច្ឆានយោនិ ១ បិក្ខុវិស័យ ១
មនុស្ស ១ ទេវតា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិមាន ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ
ដើម្បីលះបង់នូវគតិ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីកំណាញ់នេះមាន ៥ យ៉ាង ។
សេចក្តីកំណាញ់ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកំណាញ់អាវស ១ កំ-
ណាញ់ត្រិកូល ១ កំណាញ់លាភ ១ កំណាញ់គុណ ១ កំណាញ់ធម៌ ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីកំណាញ់មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវ
សេចក្តីកំណាញ់ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញា

[៧០] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ ឧទ្ធក្កាភិយាណិ សំយោជ-
 នានិ ។ កតមាណិ បញ្ច ។ រូបរកោ អរូបរកោ
 មាណោ ឧទ្ធក្កំ អវិជ្ជា ។ ឥមាណិ ទោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចឧទ្ធក្កាភិយាណិ សំយោជនានិ ។ ឥមេសំ ទោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធក្កាភិយាណិ សំយោជនានំ បហា-
 នាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វានិ ។

[៧១] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតោទីលា ។ កតមេ
 បញ្ច ។ ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សត្តវំ កង្កតិ វិចិត្តិច្ឆតិ
 នាណិម្មច្ឆតិ ន សម្មស័នតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ សត្តវំ កង្កតិ វិចិត្តិច្ឆតិ នាណិម្មច្ឆតិ ន
 សម្មស័នតិ តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ
 អនុយោតាយ សាតច្ចាយ បណាណាយ ។ យស្ស
 ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោតាយ
 សាតច្ចាយ បណាណាយ អយំ បឋមោ ចេតោទីលា ។

បណ្ណាសកាសង្កហិត សតិប្បដ្ឋានវិគ្គ

(៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សំយោជនៈ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបូរាណៈ ១ អរូបរាគៈ ១ មានៈ ១ ទុច្ចុច្ចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីរឹងប៉ឹងនៃចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ សេចក្តីរឹងប៉ឹងនៃចិត្ត ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ សង្ស័យ ឆៀងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិនជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសាស្តា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា សង្ស័យ ឆៀងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិនជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសាស្តា ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងមិនទុនទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា មិនទុនទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម នេះជាសេចក្តីរឹងប៉ឹងនៃចិត្តទី ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស វេរិយិយោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេ កង្ខតំ ។ បេ ។

សង្ឃេ កង្ខតំ សិក្ខាយ កង្ខតំ សត្រញ្ញចារីសុ

ក្កបំតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចំត្តោ

ទីលជាតោ ។ យោ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សត្រញ្ញ-

ចារីសុ ក្កបំតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចំត្តោ

ទីលជាតោ តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ

អនុយោកាយ សាត្តោយ បដាណាយ ។ យស្ស ចិត្តំ

ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោកាយ សាត្តោយ

បដាណាយ អយំ បញ្ចមោ ចេតោទីលោ ។ វេសំ

ចោ ភិក្ខុវេ បញ្ចង្គំ ចេតោទីលានំ បហាណាយ វេសេ

ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតញ្ចតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ វេរិនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសង្ឃៗ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។

សង្ឃៗក្នុងព្រះសង្ឃ សង្ឃៗក្នុងសិទ្ធា ជាមនុស្សខ្លាំង មានចិត្តអាក់អន់

មានចិត្តត្រូវទោសខ្លាំងខ្លប់ហើយ មានចិត្តរឹងរូស ក្នុងពួកសព្វហ្មធារី ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ជាមនុស្សខ្លាំង មានចិត្តអាក់អន់ មាន

ចិត្តត្រូវទោសខ្លាំងខ្លប់ហើយ មានចិត្តរឹងរូស ក្នុងពួកសព្វហ្មធារី

ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងមិនទុរទេ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅ

កិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់

ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា រមែងមិនទុរទេ

ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ

ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម នេះជាសេចក្តី

រឹងមាំនៃចិត្តទី៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន

៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវសេចក្តីរឹងមាំនៃចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណាសកាសង្កហំពោ សត្តិប្បដ្ឋានីត្តោ

(៧២) បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតសោវិនិច្ឆ័យា ។

កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេសុ

អវីតរាតោ ហោតិ អវីតច្ចុដ្ឋោ អវីតប្បមោ អវីតបិ-

ថាសោ អវីតបរិធុហោ អវីតតណ្ហោ ។ យោ សោ

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេសុ អវីតរាតោ ហោតិ អវីតច្ចុដ្ឋោ

អវីតប្បមោ អវីតបិថាសោ អវីតបរិធុហោ អវីត-

តណ្ហោ តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោ-

តាយ សាតត្វាយ បណាបាយ ។ យស្ស ចិត្តំ

ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោតាយ សាតត្វាយ

បណាបាយ អយំ បឋមោ ចេតសោវិនិច្ឆ័យោ ។

បុន ចបរិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ អវីតរាតោ ហោតិ

បណ្ណាសកសង្គហិត សតិប្បដ្ឋានវគ្គ

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេក មិនទាន់ប្រាសចាក
 សេចក្តីពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ប្រាស
 ចាកសេចក្តីស្រឡាត់ មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មិន
 ទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុណាមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេក មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តី
 ពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ប្រាសចាក
 សេចក្តីស្រឡាត់ មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មិនទាន់
 ប្រាសចាកសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាមទាំងឡាយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ វែមង
 មិនទទេទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកប
 ព្យាយាមរឿយ ។ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកទូរ
 ព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា មិនទទេទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿង
 ដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយ ។ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យា-
 យាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកទូរព្យាយាម នេះជាចំណងនៃចិត្តទី ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេកក្នុងកាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិយស្ស វេរិយោ

រូបេ អវិភវតោ ហោតិ យោវិន្តំ ទុទហវិទេហតំ
 ភុញ្ញត្តា សេយ្យសុខំ បស្សសុខំ វិនិទ្ធសុខំ អនុយ្ហោ
 វិហារតិ អញ្ញាតំ ទេវនិកាយំ បណ្ឌិតាយ ត្រហ្មចរិយំ
 ចរតិ ឥម្មិបាហំ សីលេន វា វតេន វា តមេន វា
 ត្រហ្មចរិយេន វា ទេវេ វា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញាតោ
 វតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញាតំ
 ទេវនិកាយំ បណ្ឌិតាយ ត្រហ្មចរិយំ ចរតិ ឥម្មិបាហំ
 សីលេន វា វតេន វា តមេន វា ត្រហ្មចរិយេន
 វា ទេវេ វា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញាតោ វតិ
 តស្ស ចិន្តំ ន ធម៌តិ អាតច្បាយ អនុយោកាយ
 សាតថាយ បដាបាយ ។ យស្ស ចិន្តំ ន ធម៌តិ
 អាតច្បាយ អនុយោកាយ សាតថាយ បដាបាយ
 អយំ បញ្ចោ ចេតសោវិនិទ្ធា ។ ឥមេ ចោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច ចេតសោវិនិទ្ធា ។ ឥមេសំ ចោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច ចេតសោវិនិទ្ធានំ បហាបាយ ចត្តារោ
 សតិវ្យដ្ឋាបា ការវត្តា ។ តតមេ ចត្តារោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ខវិកនិបាត

មិនទាន់ប្រាសចាកគម្រែកក្នុងរូប ជាអ្នកបរិភោគភោជន ដកបដល់វត្ថុត
 ពេញផ្លែ ហើយប្រកបរឿយៗ នូវទីផែកស្រួល នូវទីផ្នែកស្រួល
 នឹងសេចក្តីលក់ស្រួល ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ប្រាថ្នានូវទេវនិកាយ
 ណាមួយ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបានជាទេវតាមានស័ក្តិធំ ឬជា
 ទេវតាមានស័ក្តិតូចណាមួយ ដោយសីល ឬ វត្ថុ តបៈឬព្រហ្មចារ្យនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ប្រាថ្នានូវទេវនិកាយ
 ណាមួយ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបានជាទេវតាមានស័ក្តិធំ ឬជា
 ទេវតាមានស័ក្តិតូចណាមួយ ដោយសីល ឬវត្ថុ តបៈ ឬព្រហ្មចារ្យនេះ
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ វែមនិមិនទុរទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅ
 កិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់
 ដើម្បីតាំងទុក្ខនូវព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា វែមនិមិនទុរទៅ
 ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ
 ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុក្ខនូវព្យាយាម នេះជាចំណង
 វៃចិត្តទី ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តមាន ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដើម្បីលះបង់
 នូវចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះ ។ សតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្ស័ វិហរតិ
 អាតាបី សម្មជាទោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ
 អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វេទនាសុ ។ មេ ។ ចិត្តេ ធម្មេសុ
 ធម្មានុបស្ស័ វិហរតិ អាតាបី សម្មជាទោ សតិមា
 វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។ ឥមេសំ
 ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ចុំ ចេតសោវិជិតន្ទានំ បហានាយ
 ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ភាវេតព្វាតិ ។

សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញោ ទុកិយោ ។

ចិត្តទ្រាណំ ភវិតិ

សិក្ខា ជីវារណា កាមា ខន្ធា ច ឱរម្ពាតិយោ
 តតិ មច្ឆវិយកោវ ឧទ្ធក្ខាតិយានំ អដ្ឋមំ
 ចេតោឱលវិជិតន្ទាតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិប្បដ្ឋានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណារឿយ ។ ទ្រូកាយ
 ក្នុងកាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នក
 ដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង្ខំនូវអភិជ្ឈានីនិទោមនស្ស ក្នុងលោកចេញ
 ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្តពិចារណារឿយ ។ ទ្រូចមិ ក្នុង
 ធម៌ទាំងឡាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស
 ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង្ខំនូវអភិជ្ឈានីនិទោមនស្ស ក្នុងលោក
 ចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ
 ដើម្បីលះបង្ខំនូវចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សតិប្បដ្ឋានវគ្គទី ២ ។

ទូទាតក្នុងសតិប្បដ្ឋានវគ្គនោះគឺ

- និយាយអំពីសិទ្ធា ១ និវរណៈ ១ កាម ១ ទុប្បាទនក្ខន្ធទ
- សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ១ ភតិ ១ សេចក្តី
- កំណាញ់ ១ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើជាគំរប់ប្រាំបី ១
- សេចក្តីរឹងប៉ឹងនៃចិត្ត ១ នឹងចំណងរបស់ចិត្ត ១ ។

តតិយោ សម្មប្បណនវិគោ

(៧៣) បញ្ចមាណំ ភិក្ខុវេ សិក្ខាទុព្វល្យាណំ ។

កតមាណំ បញ្ច ។ ចាលាភិទានោ ។ បេ ។ សុវា-
មោយមជ្ឈប្បមាណដ្ឋានំ ។ ឥមាណំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
សិក្ខាទុព្វល្យាណំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
សិក្ខាទុព្វល្យាណំ បហានាយ ចត្តារោ សម្មប្បណនា
ភាវេតត្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អនុប្បញ្ញានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុ-
ប្បាណាយ ធន្តំ ជនេតិ វាយមតិ វិយំ អារាភតិ ចិត្តំ
បត្តណ្ណាតិ បទហតិ ឧប្បញ្ញានំ ចាបកានំ អកុស-
លានំ ធម្មានំ បហានាយ ធន្តំ ជនេតិ វាយមតិ
វិយំ អារាភតិ ចិត្តំ បត្តណ្ណាតិ បទហតិ អនុប្បញ្ញានំ
កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាណាយ ធន្តំ ជនេតិ
វាយមតិ វិយំ អារាភតិ ចិត្តំ បត្តណ្ណាតិ បទហតិ

សម្មប្បធានវិគ្គ ទី ៣

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ
 នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ ៥ យ៉ាង តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺ បាណភិក្ខុ ១ ។ លេ ។ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋាន ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយមាន ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្រប់រូបនៃសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង
 ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះ ។ សម្មប្ប-
 ធាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង
 សាសនានេះ ញ៉ាំងធន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្វិត ប្រាព្វព្យាយាម
 ផ្តល់ចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត ដើម្បីបំបាត់អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក ដែល
 មិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើតឡើងបាន ១ ញ៉ាំងធន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង
 សង្វិត ប្រាព្វព្យាយាម ផ្តល់ចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌
 ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ ១ ញ៉ាំងធន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង
 សង្វិត ប្រាព្វព្យាយាម ផ្តល់ចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល
 កុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបាន ១

បណ្ណសកសង្កហិតោ សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញោ

ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ បិតិយា អសម្មោសាយ
 ភិយ្យោភារាយ វេយ្យាយ ការាយ ចារិយ្យាយ
 ធនំ ជនេតិ វាយមតិ វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ
 បក្កល្ហានិ បទហតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចន្នំ សិក្ខានុឡ្យានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ
 សម្មប្បធានា ការេតព្វា ។ (យាវតា^(១) សម្មប្បធានវសេន
 វិត្តាវេន្តំ) ។

[២៤] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតសោវិនិត្តា ។
 កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេសុ
 អវិតរតោ ហោតិ ។ បេ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ចេតសោវិនិត្តា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ
 ចេតសោវិនិត្តានំ បហានាយ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
 ការេតព្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ
 អនុប្បនាយ ធនំ ជនេតិ វាយមតិ វិរិយំ
 អារកតិ ចិត្តំ បក្កល្ហានិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ។ បេ ។

១ ឧ. ម. យាវ វិញ្ញោ ។

ចណ្ណាសកាសង្គហិត សម្មប្បធានវគ្គ

ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្ខារ ប្រាវត្តព្យាយាម ផ្គង់ចិត្ត ជម្រុញចិត្ត
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យបិទនៅ
 មិនឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនឡើង ឲ្យធំទូលាយ ឲ្យចំរើនពេញ
 លេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាងនេះ
 ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិទ្ធិ មានកម្លាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ចណ្ឌិត
 សំដែងសេចក្តីឲ្យពិស្តារ ដោយអំណាចសម្មប្បធានត្រឹមណាផងចុះ ។

(៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណង់នៃចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។

ចំណង់របស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏
 សាសនានេះ ជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណង់របស់ចិត្តមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង ដើម្បីលះបង់នូវចំណង់
 របស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះ ។ សម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្ខារ
 ប្រាវត្តព្យាយាម ផ្គង់ចិត្ត ជម្រុញចិត្ត ដើម្បីបិទអកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 ដ៏លាមក ដែលមិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើតឡើងបាន ១ ដើម្បីលះ
 បង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ ១ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស នវាសិបកថា

អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នានំ
 កុសលានំ ធម្មានំ បិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោ-
 ភាវាយ វេប្បល្លាយ ភាវនាយ ចារិយ្យិយា ធម្មំ
 ជនេតិ វាយមតិ វិយំ អារកតិ ចិត្តំ បត្តណាតិ
 បទហតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចុដ្ឋំ បេតសោ-
 វិនិត្តានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
 ការេតព្យាតិ ។

សម្មប្បធានវិញ្ញោ ពតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគយ ឧបិសោទ

ញ៉ាំងឆ្មុះ ឲ្យកើតឡើង សង្ខារ ប្រាព្វព្យាយាម ផ្គងចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតបាន ១
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យបិតនៅ មិន
 ឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹងរិតតែចំរើនឡើង ឲ្យធំទូលាយ ឲ្យចំរើនពេញ
 លេញ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាងនេះ
 ដើម្បីលះចង់ម្ល៉ាស់ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សម្មប្បធានវគ្គទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរង្សិកាយស្ស វិភង្គិយសោ

អនុប្បដ្ឋានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឧប្បដ្ឋានំ
 កុសលានំ ធម្មានំ បីតិយា អសខ្មោសាយ ភិយ្យោ-
 ភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ ចារិយ្យិយា ធម្មំ
 ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ អារកតិ ចិត្តំ បត្តណ្ណាតិ
 បទហតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចុដ្ឋំ ចេតសោ-
 វិនិត្តានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
 ភាវេតព្វាតិ ។

សម្មប្បធានវិញ្ញោ ភតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវគ្គនិបាត

ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្កាត (បុរាណញាយាម ផ្គងចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតបាន ១
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យបិតនៅ មិន
 ឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនឡើង ឲ្យធំទូលាយ ឲ្យចំរើនពេញ
 លេញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាងនេះ
 ដើម្បីលះបង់នូវចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សម្មប្បធានវគ្គទី ៣ ។

បត់ត្រៃ ពិទ្ធិបាទវគ្គ

[៧៥] បញ្ចមាជិ ភិក្ខុវេ សិក្ខាធុត្តល្យាជិ ។

កតមាជិ បញ្ច ។ មាលាភិទានោ ។ បេ ។

សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋាជំ ។ ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ

បញ្ច សិក្ខាធុត្តល្យាជិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ

បញ្ចន្ទំ សិក្ខាធុត្តល្យាជំ បហានាយ ចត្តារោ ឥទ្ធិទានា

ភាវេតព្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

ធន្តសមាជិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិទានំ ភាវេតិ

វិរិយសមាជិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិទានំ ភាវេតិ

ចិត្តសមាជិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិទានំ ភាវេតិ

វិមសាសមាជិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិទានំ ភា

វេតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ សិក្ខាធុត្តល្យាជំ

បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ ឥទ្ធិទានា ភាវេតព្វាតិ ។

(ទ្វិបទសេសា ឥទ្ធិទានទវសេន វិត្តាវេតព្វា) ។

ពិទ្ធិប្រាណវិគ្គទី ៤

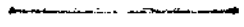
(៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយនេះ
មាន ៥ យ៉ាង ។ ហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាង តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ គឺ បាណាតិបាត ១ ។ បេ ។ សុភវេទនាមជ្ឈមាយាម-
ជ្ឈាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ
មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិ-
បាទ ៤ យ៉ាង ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាង
នេះ ។ ឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុករណីសាសនានេះ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយធម្មសមាធិ
នឹងបធានសង្ខារ ១ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយវិរិយសមាធិ
នឹងបធានសង្ខារ ១ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយចិត្តសមាធិនឹង
បធានសង្ខារ ១ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយវិមំសាសមាធិ
នឹងបធានសង្ខារ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិបាទ
៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ (បទដ៏សេសតាំងពីក្រសែដៃនៃឲ្យពិស្តារដោយអំណាច
ឥទ្ធិបាទផងចុះ) ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិយស្ស វិវាទិយសោ

[៧៦] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតសោវិនិពន្ធា ។
 កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេស្ម
 វារីតវគោ ហោតិ ។ បេ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ចេតសោវិនិពន្ធា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ
 ចេតសោវិនិពន្ធានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ ឥន្ទ្រិ-
 បាណ កាវេតញ្ច ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធន្តសមាធិប្បធានសង្ការសមញ្ញកតំ ឥន្ទ្រិបាធិ
 កាវេតិ វិរិយសមាធិចិត្តសមាធិវិមុត្តសមាធិប្បធាន-
 សង្ការសមញ្ញកតំ ឥន្ទ្រិបាធិ កាវេតិ ។ ឥមេសំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ ចេតសោវិនិពន្ធានំ បហានាយ ឥមេ
 ចត្តារោ ឥន្ទ្រិបាណ កាវេតញ្ចតិ ។

ឥន្ទ្រិបាធិ ចត្តារោ ។

ចត្តារោ សត្តប្បដ្ឋានា បធាណា ចតុរោ បដេ
 ចត្តារោ ឥន្ទ្រិបាធិ ពុរិមេហោតេហិ យោជយេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ វេទនិបាត

[៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ មិនបានប្រាសចាកតម្រិកក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវចំណង
 របស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវឥទ្ធិបាទ ដែលប្រ-
 កបដោយធនុសមាធិនឹងបធានសង្ខារ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយ
 រិយសមាធិ ចិត្តសមាធិ វិមំសាសមាធិ នឹងបធានសង្ខារ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវ
 ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ឥទ្ធិបាទវគ្គ ទី ៤ ។

គប្បីប្រកបសត្វប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាង បទគឺ សម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង ឥទ្ធិបាទ
 ៤ យ៉ាង ភាមទ័យដែលមានមកហើយក្នុងខាងដើមផងចុះ ។

បញ្ចេយ វិគ្គោ

(៧៧) រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិណ្ណាយ ទេ ធម្មា

កាវេតញ្ច ។ កតមេ ទេ ។ អស្សុកសញ្ញា មរណ-

សញ្ញា អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា សព្វលោកេ

អនភិវតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ

អនតសញ្ញា បហានសញ្ញា វិរាគសញ្ញា ។ រាគស្ស

ភិក្ខុវេ អភិណ្ណាយ ឥមេ ទេ ធម្មា កាវេតញ្ចតិ ។

(៧៨) រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិណ្ណាយ ទេ ធម្មា

កាវេតញ្ច ។ កតមេ ទេ ។ បឋមជ្ឈានំ ទុតិយជ្ឈានំ

តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ អាណាសានញ្ញាយតនំ

វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ អាភិញ្ញញ្ញាយតនំ ទេវសញ្ញា-

នាសញ្ញាយតនំ សញ្ញាវេទយិទនិរោដោ ។ រាគស្ស

ភិក្ខុវេ អភិណ្ណាយ ឥមេ ទេ ធម្មា កាវេតញ្ច ។

វិក្កទី ៥

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាង ដើម្បី
ដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីសំគាល់ថា
មិនល្អ ១ សេចក្តីសំគាល់ ដោយមរណានុបស្សនាញាណ ១ សេចក្តី
សំគាល់ ក្នុងអាហារថាជារបស់គួរខ្លើម ១ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងលោកទាំង
ពួងថា មិនគួរត្រកអរ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ១ សេចក្តី
សំគាល់ ក្នុងរបស់ដែលមិនទៀងថាជាទុក្ខ ១ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរបស់
ដែលជាទុក្ខថា មិនមែនរបស់ខ្លួន ១ សេចក្តីសំគាល់នូវរបស់ដែលត្រូវ
លះបង់ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា គួរនឿយណាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាងនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាង ដើម្បី
ដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបឋមជ្ឈាន ១
ទុតិយជ្ឈាន ១ តតិយជ្ឈាន ១ ចតុត្ថជ្ឈាន ១ អាកាសានញាយ
តនជ្ឈាន ១ វិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន ១ អាកិញ្ញញាយតនជ្ឈាន ១
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ១ សញ្ញាវេទយេតនិរោធិ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាងនេះឯង ដើម្បីដឹងច្បាស់
នូវរាគៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

(៧៧) ភកស្ស ភិក្ខុវេ បរិញ្ញាយ បរិក្ខាយាយ
 បហាតាយ ខយាយ វយាយ វិរាតាយ និរោជាយ
 ចាកាយ បដិទិស្សត្តាយ ឥមេ ធរ ធម្មា កាវេ-
 តញ្ច ។ នោសស្ស មោហស្ស គោជស្ស ឧបទា-
 ហស្ស មត្តស្ស បលាសស្ស ឥស្សាយ មច្ឆរិយស្ស
 មាយាយ សាមេយ្យស្ស មគ្គស្ស សារម្ពស្ស មាទស្ស
 អតិមាទស្ស មទស្ស បមាទស្ស អភិញ្ញាយ
 បរិញ្ញាយ បរិក្ខាយាយ បហាតាយ ខយាយ វយាយ
 វិរាតាយ និរោជាយ ចាកាយ បដិទិស្សត្តាយ ឥមេ
 ធរ ធម្មា កាវេតញ្ចតិ ។ ឥទមរោច ភកវា ។
 អត្តបទា តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ភាសិតិ អភិទទ្ធានិ ។

នវិកនិបាតោ សមញ្ញោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរតិកាយ សិវកខិណ្ឌ

[៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវធម៌៧ យ៉ាងនេះ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់រលីងទៅ ដើម្បីលះ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ ដើម្បីឡើយណាយ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីរលាស់ ចោលនូវរាគៈ ។ ភិក្ខុគួរចម្រើនធម៌៧ យ៉ាងនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់រលីងទៅ ដើម្បីលះ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ ដើម្បីឡើយណាយ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីរលាស់ចោល នូវទោសៈ មោហៈ ភោធៈ ឧបនាហៈ មន្ទៈ បលាសៈ ឥស្សា មច្ឆរិយៈ មាយា សារថយ្យៈ ថម្កៈ សារម្កៈ មានៈ អតិមានៈ មទៈ បមាទៈ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពេញចិត្តត្រេកអរនឹងភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ចប់ សិវកខិណ្ឌ ។

សត្តនបិដកេ

អង្គធួរនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

ទេសមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេត

បណ្ណាសកោ

បណ្ណាសកេ

សម្ពោធរកោ	បឋមោ	១
សីហនាទរកោ	ទុតិយោ	៤៤
សត្តារកោ	តតិយោ	៨៤
មហារកោ	ចតុត្ថោ	១១៥
បញ្ចាលរកោ	បញ្ចមោ	១៧៧

បណ្ណាសកាសង្ខហិតា វិគោ

បណ្ណាសកាសង្ខហិតរកោ	បឋមោ	២១១
សតិប្បដានរកោ	ទុតិយោ	២១៥
សម្មប្បធានរកោ	តតិយោ	២២៤
ឥទ្ធិបារកោ	ចតុត្ថោ	២២៧
រកោ	បញ្ចមោ	២២៧

សត្តន្តបិដក

អង្គតណ្ហិកាយ សិកនិបាត

ទសមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

បណ្ណាសក

បណ្ណាសក

សម្ពោធវិគ្គ	ទី ១	១
សីហនាទវិគ្គ	ទី ២	៤៤
សត្តារាសវិគ្គ	ទី ៣	៧៤
មហាវិគ្គ	ទី ៤	១១៥
បញ្ចូលវិគ្គ	ទី ៥	១៥៥

បណ្ណាសកសង្កហិវិគ្គ

បណ្ណាសកសង្កហិវិគ្គ

ទេមវិគ្គ	ទី ១	២១១
សតិប្បដ្ឋានវិគ្គ	ទី ២	២១៥
សម្មប្បធានវិគ្គ	ទី ៣	២២៤
ឥទ្ធិយាទវិគ្គ	ទី ៤	២២៧
វិគ្គ	ទី ៥	២៥៥

